

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 25 / Sayı: 300 / Aralık 2006

ÖZGÜRLÜKTEN TAVİZ VERMEYECEĞİZ

Mücadeleyi yükselterek ateşkesi demokratik siyasal çözümle taçlandıralım

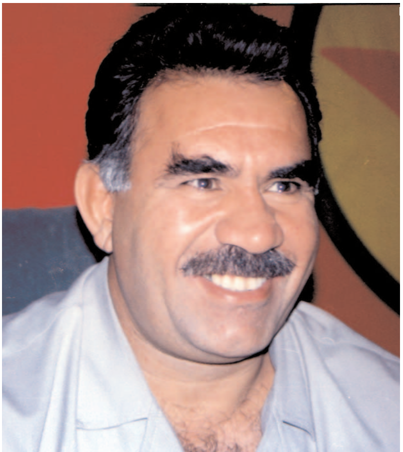
● Gerilla ve halk cephesinde ciddi bir hazırlık yapmamız gerekiyor. Tüm çalışmalarımızı bir savaşa ve operasyona göre hazırlamalıyız. Mücadelenin bu kritik aşamasında, inkarcı ve imhacı güçlerin yaşadığı zorlanmayı atlatmak için siyasi olarak bir karşı saldırı yapmak isteyecekleri açıktır. Önümüzdeki süreç hem ilan edilen ateşkes sürecini bir çözüme, bu olmasa bir siyasi kazanıma dönüştürmek, hareketimize karşı gelişecek saldırıları etkili biçimde karşılamak ve bu temelde gelişmeler yaratmak biçiminde ele alınacaktır. 2'de

Apocu militan duruşu sergileyerek sürecin kazanılmasını kesinleştirelim

● Kürt sorununun demokratik çözümü, hiçbir gücün insafına bırakılamaz. Önderliğimiz "çalışmayana selam yok" diyerek, bu dönemin mücadele çizgisini kadro ve yurtseverlik ölçülerini hepimize bir kez daha hatırlatmıştır. Başta yönetimler olmak üzere tüm kadroların, örgüt ölçülerini hakim kılan ve mücadele için gerekli olan pratikleri yaratan iradeyi ortaya koyar ve bunu tüm kadrolar, çalışanlar ve halka mal ederse, bu dönemde hareketimizin ve Kürt halkının kazanacağı koşullar her zamankinden daha uygundur. 5'te

Çağdaşlık bilinci yurtseverlik bilincinin ayrılmaz bir parçasıdır

Uzun zamandır yurtdışında bulunuyorum. Benden daha uzun süre dışarıda kalanlar da var. Sosyalist ülkeler dahil, güçlü bir vatan sevgisine dayanmayan bir kişi, bence kendini kaybetmiş bir tiptir. Vatanı dışında çok rahat bir yer bulup yaşamanın bir yurtsever için hiçbir değeri yoktur. Vatanını kaybeden; bir vatan, bir toprak parçası üzerinde özgür yaşamayı elinden kaçıran kişi, hiçbir ekonomik, kültürel, sanatsal, siyasal, sosyal ve ulusal gelişme imkanını bulamaz. Belki bir Yahudi, Ermeni, Filistin toplulukları gibi bol olanaklarla yaşanabilir. Ama binyıllık mülteci yaşamı eğer sağlam bir toprak parçasına kavuşmamışsa acıları dinmez. Çok gariban ve hep problemli yaşanır. 16'da

Bir Harran gecesinde son buldu uykusuz gecelerim

● Gece çok sakindi. Tek bir yaprak kıpırdamıyordu. Ağır ve boğucu bir atmosferdi. Birden bir hışırtı sesi duyar gibi oldum. Elimdeki feneri sesin geldiği tarafa doğru tuttum. Bir yukarı bir aşağı, sağa sola hızlı bir şeklide gezdirdiğim feneri otların arasında belli belirsiz de olsa gözüme ilişen bir karartıya tutuyordum. Hareketliydi. 23'te

İçindekiler

MÜCADELEYİ YÜKSELTEREK ATEŞKESİ DEMOKRATİK SİYASAL ÇÖZÜMLE TAÇLANDIRALIM

5-10 Aralık tarihleri arası toplanan KKK Yürütme Konseyi, dünya ve bölgemizdeki siyasal gelişmeleri kapsamlı değerlendirmiş, bu siyasal gelişmelerin özgürlük mücadelemizi nasıl etkileyeceğini irdelemiştir. 2006 yılında Kürdistan'da yaşanan siyasal gelişmeler ve ekim ayı başında ilan ettiğimiz ateşkes de çok boyutlu değerlendirilmiştir. Tüm bunlar ve örgütsel durumumuz Önderliğimizin perspektifleri çerçevesinde ele alınmış, önümüzdeki dönemin başarılı geçmesini sağlayacak karar ve planlamalara ulaşılmıştır.

Önderliğimiz, 11 Eylül öncesi hazırladığı ***"Sümer Rahip Devletinden Halk Cumhuriyetine Doğru"*** adlı eserinde dünya ve Ortadoğu gerçeğini kapsamlı bir biçimde çözümlemiş, bölgenin bugünkü durumunu daha o zaman öngörmüştür. 11 Eylül olayları olduğunda, *"ek bir şey söylememe gerek yok, düşüncelerimiz orada belirtilmiştir"* demiştir.

Bilindiği gibi 20. yüzyılda Ekim Devrimi ile birlikte dünya iki kampa bölünmüştür. 20. yüzyılda, kapitalist sistemin hakimiyetini kuramadığı sorunlu bölgeler sistemden kopmuştur. Eşitlik, özgürlük ve sömürüsüz bir dünyayı hedef olarak gösteren sosyalist partiler, ezilenler ve emekçiler cephesinde bir heyecan yaratmış, bu da kapitalist sistemden rahatsız olan emekçileri ve halkları ayağa kaldırmıştır. Ne var ki yönetimi ele geçiren sosyalist partiler eşit, özgür, demokratik ve sömürüsüz bir sistem kuramadıklarından, kapitalist sistemin sorunlarını üzerine almak gibi bir rol üstlenmişlerdir. Öte yandan kapitalist sistem bu soğuk savaş ortamında kendi sorunlarını örtme imkanı da bulabilmiştir. Reel sosyalizmin yıkılmasıyla birlikte sorunlar yeniden kapitalist sistemin sorunları haline gelerek, o güne kadar yaratılan iç dengeleri sarsmıştır. 1990'lı yıllardan sonra ABD'nin birçok bölgeye müdahale etmesinin altında bu yeni durum yatmaktadır. Öte yandan bilimsel teknik devrim de kapitalist sistemi ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal olarak yeni bir yapılanmaya zorlamıştır.

Kapitalizm ortaya çıktığı ilk dönemde feodal çitleri yıkarak ulusal devlet çerçevesi içinde gelişmesini sağlamaya yönelirken, bugün de ulusal devlet çitlerini yıkarak gelişimini en hızlı ve yüksek düzeyde sürdürmek istemektedir. Tarihte sermayenin her biçimi ulaşım, iletişim ve bilişim tekniğinin elverdiği ölçüde en geniş coğrafyada hareket etme eğilimi içinde olmuştur. Sermaye sahibi olanlar, karın fazla olabileceği her alanda ekonomik faaliyetlerde bulunmuşlardır.

Bugün ABD, hem kapitalizmin en gelişmiş ülkesi olarak hem de bu temelde oluşan askeri ve siyasi gücü nedeniyle, sistemin hakim gücü olarak 'imparatorluk' biçiminde hareket etmektedir. Bu, niyetlerden bağımsız olarak sistemin büyük gücü olarak üstlenilmiş bir görevdir. Dünyanın en büyük ekonomik ve siyasi gücü olma iddiasından vazgeçmeden bu rolü bırakamaz.

Dünyanın herhangi bir yerindeki olay sistemi yakından ilgilendirmektedir. Nitekim herhangi bir siyasal gelişmenin borsa trendlerindeki etkisi ekonomik sistemi anında etkilemektedir. Bu etkilemede siyasal coğrafyanın stratejik değeri, ekonomik kaynakların varlığı ve daha başka nedenler rol oynamaktadır.

Ortadoğu'daki müdahalede Pirus zaferi gibi bir sonuç çıkmıştır

Ortadoğu, siyasal coğrafya olarak her zaman stratejik bir yere sahip olmuştur. Bu stratejik siyasi değeri yanında, günümüzde petrol ve doğalgaz rezervleriyle de ekonomik ve siyasal önemi olan bir coğrafya durumundadır. 21. yüzyılın en büyük çatışma alanının Ortadoğu ve çevresi olmasının nedeni budur.

Kapitalist sistem dünyanın diğer alanlarını önemli düzeyde sisteme entegre etmiş ya da eklemlemişken, bunu hala Ortadoğu'da başaramamıştır. Kapitalist güçlerin ekonomik ve siyasal nedenlerle küresel hakimiyet peşinde olduğu böylesi bir süreçte, Ortadoğu'da etkin olmadan sistemi rahata kavuşturması düşünülemez. Sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı açısından Ortadoğu'ya hakim olmak zorunlu görülmektedir.

Kapitalist sistem, dünyanın genelinde kendi etkinliğini sağlayıp, ulus devletleri işlevsel olarak küçültürken, bunu Ortadoğu'da sağlayamamıştır. Siyasal önemi dikkate alındığında, bu coğrafya istikrarsızlık üreten, yaratan konumuyla bir tehdit bölgesidir. ABD, terörizm ve nereye zarar vereceği, ne yapacağı belli olmayan serseri devletler tanımlamasıyla Ortadoğu'yu hedef almıştır.

Kapitalist sistem için Ortadoğu diğer yüzyıllarda da çok önemli yer tutmuştur. Büyük güçlerin müdahale sahası olmuştur. Bugün daha fazla önem yüklü olduğundan 'III. Dünya Savaşı' denilen savaş burada yürütülmektedir. 18. yüzyıldan itibaren büyük devletler işbirlikçilerini bularak, bölgeye yerleşmeye başlamışlardır. Milliyetçi eğilimleri körüklemiş ve bunları ortaya çıkardıktan sonra da onları işbirlikçileri haline getirmiştir. Bölgenin etkin sosyal kesimleri ve siyasal çevreler bölge sorunlarına çözüm bulamayınca, Batılı güçler, ortaya çıkan istikrarsızlık ve çatışma ortamına sürekli müdahil olmuşlardır.

Ortadoğu'da fanatik karşıtlık ya da teslimiyet dışında kendi sorunlarını çözecek ve dış dünyayla da demokratik ve karşılıklı çıkara dayalı iradeli bir politik tarzı ortaya koyacak güçler çıkmadığından, dış müdahaleler bir kader gibi süreklileşmektedir.

Bölge siyasi güçleri hem kendi halkları hem de dünyadaki ekonomik ve siyasal gelişmeler karşısında gerici konuma düşmüşlerdir. Hem içeride hem de dışarıda meşruiyet sorunları ortaya çıkınca, aşılmaları da kaçınılmaz hale gelmiştir. İç güçler bunu başaramayınca, dış güçler kendi sistem çıkarları gereği Afganistan ve Irak şahsında bir bütün olarak bölgeye müdahale etmişlerdir.

Bölgenin yerli güçleri yüzyıllardır süren dogmatik ve tutucu düşünme tarzını aşamadıklarından dolayı, aşılması gereken yük haline geldikleri gibi, dış güçler de bölgenin tarihi ve kültürel yapısını, sosyal dokusunu kavrayamadıklarından, her müdahaleleri halklara büyük acılar yaşatmış ve yeni çıkmazlara yol açmıştır.

ABD'nin son müdahalesi de önceki direkt veya dolaylı müdahalelerin ortaya çıkardığı sonuçlardan farklı olmamıştır. Tek olumlu yanı, tarihsel olarak varolan dogmatik ve tutucu devletçi siyasal kabuğu kırarak, yeni siyasal unsurların ortaya çıkmasının önünü açmasıdır. Yine 20. yüzyılın başında oluşan siyasal statükoyu kırarak, eski statükodan zarar gören etnik ve sosyal topluluklar açısından daha olumlu bir statüye kavuşmanın fırsat ve imkanını ortaya çıkarmıştır. Nitekim Kürt sorununun en fazla tartışılan konu olmasının nedeni, eski statükodan zarar gören Kürtlerin özgürlük ve demokrasi taleplerini dile getirmeleridir. Zaten son otuz yıldır PKK öncülüğünde yürütülen mücadeleyle bu statükoya itiraz etkili biçimde gösterilmiştir.

ABD, Irak'ta daha doğrusu Ortadoğu'da hiç beklemediği bir direnişle karşılaşmıştır. Önderliğimizin 2001 yılında yaptığı savunmalarda ortaya koyduğu tezler fazlasıyla doğrulanmıştır. ABD, olumlu ve olumsuz yanlarıyla karşısında köklü bir tarihi ve kültürel geçmişi bulmuştur. Bu yönüyle ABD'yi başarısızlığa uğratan sadece islamcı ve gerici konumda olan direnişçiler değil, tüm tarih ve kültür olmuştur. Açık söylenmese, kabul edilmese de bir "medeniyetler çatışması" yaşanmaktadır. Bu gerçeklik iki medeniyetin de ne kendisini ne karşısındakini çözdüğünü ne de anladığını göstermektedir. Müdahaleci güçler de, direnenler de olumsuz ve olumlu yanlarıyla karşı karşıya gelmiştir. Yanlışlarla doğrular ayırt edilip doğru biçimde ifade edilmediğinden, ortaya kör bir dövüş manzarası çıkmıştır. İki taraf da çözümleyici bir siyasi yaklaşım ve yapılanma gerçeğine ulaşmadığından ya da ulaşmaları mümkün olmadığından kazanamayacakları bir savaşı sürdürmüşlerdir. ABD kazanmadığı gibi direnişçiler de kazanmamışlardır. Her iki taraf açısından da bir pirus zaferi söz konusudur.

ABD; BM, AB, Rusya, Çin ve diğer ülkelerin tutumunu dikkate almadan müdahalesini yapmıştır. Yaptığı yanlışı kısa sürede görerek, BM, AB ve diğer ülkeleri Irak müdahalesine ortak etmeye çalışmıştır. Ancak bölgenin gerçekliğini görüp ona göre politika üretme, esas olarak da özgürlük ve demokrasi çizgisinde tutarlı olma yerine, bölgede siyasi çıkarı olan başka güçlerin desteğini alarak sonuca gitme yaklaşımı eski politikaların farklı bir versiyonu olduğu için, tarz değişikliği de bir sonuç vermemiştir. Nitekim bugün BM, AB ve diğer güçlerin desteğini almanın yetmediği itiraf edilmektedir.

ABD'nin bölgeye müdahalesinin başarısızlığının siyasal sonuçları olacaktır. Nitekim şimdiden bazı yönleriyle değişiklikler olacağı görülmektedir. Bunun Kürtler ve Özgürlük hareketi açısından olumlu ve olumsuz etkileyen sonuçları olacaktır.

Sosyalist hareketlerin kendini etkili kılma imkanı artmıştır

Önderliğimiz, ABD müdahalesi döneminde hazırladığı "***Atina Savunması***"nda alternatif çözüm projesini ortaya koymuştur. Statükocu ve müdahaleci güçlerin çözümsüzlüğü karşısında, Önderliğimizin çözüm alternatifiyle halkların müdahalesi gerçekleştirilmek istenmiştir. İki çözümsüz gücün çatışma ortamında, halkların çözüm alternatifi tarihsel bir çalışma olacaktı. Ancak tasfiyecilik halkların gücüne inanmadığından bu projeyi bir tarafa itmiş, müdahaleci güçlere yedeklenmek istemiştir. Böylece halkların alternatif projesi bir tarafa bırakılmış ya da muğlaklaştırılmıştır. ABD'nin çözümsüzlüğünün açığa çıkması, Önderliğimizin projesinin tek önemli alternatif olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bu proje tarafların çözümsüzlüğünün anlaşılması ortamında daha fazla gelişme şansı bulacaktır. Dolayısıyla halkların alternatif çözümlerinin önü fazlasıyla açılmıştır. Klasik iktidar bloklarının eski etkinliklerini sürdürmesi de zorlaşmıştır. Artık halkların bu iktidar bloklarını taşıması beklenemez. ABD müdahalesinin ortaya çıkardığı gerçeklik, klasik iktidar bloklarında, dış müdahalelerin ömrünün sonuna gelindiğidir.

Ortaya çıkan bir diğer gerçek ise ABD'nin herkesi karşısına alarak izlediği stratejinin başarısızlığının görülmesidir. ABD, bölgeyle ancak ilişki ve çelişki diyalektiği içinde ilişkilenebileceğini anlamıştır. Artık sosyalist ve demokratik güçleri peşinen karşısına alma politikalarını gözden geçirecektir. Fanatik ve radikal islamcı kesimlerin yaptığı gibi, kendisiyle cepheden çatışmaya girmeyen, ilişki ve çelişkiyi bir arada yürütebilecek her gücü kabul etmek zorunda kalmıştır. Halklar, kendi alternatif çözüm projelerini devleti bugünden yarına yıkmaya ve ortadan kaldırmaya endekslemeden, devlet artı demokrasi olarak kendini var ederek, bölgede etkin olan uluslararası güçlerle de benzer bir mücadele içine girecektir. Demokratik mücadele koşullarında halk özgürlük eğilimi, devlet ve söz konusu uluslararası güçler tarafından kabul edildiği takdirde, özgürlük eğilimi de onların varlığına demokratik mücadele çerçevesinde tahammül edecektir. Burada sistemlerin ideolojik ya da yaşam projesi düzeyinde bir uzlaşması söz konusu olmayacaktır. Demokratik mücadele koşullarının belirlediği bir siyasal uzlaşmadan söz edilebilir. Özcesi, ABD'nin bölgede kolay kazanamayacağını anlaması, demokratik ve sosyalist hareketlerin mücadele etme ve kendini etkili kılma imkanlarını arttırmıştır.

ABD Ortadoğu'yu sisteme entegre etme politikalarından vazgeçmeyecektir

ABD müdahalesi, bölgede sorunları çözümsüz kılan temel siyasal aktörlerin kimler olduğunu ağır bedeller sonunda görebilmiştir.

ABD'nin dünya kapitalizminin imparatorluk gücü olarak Ortadoğu'dan çekilmesi düşünülemez. Ortadoğu'yu sisteme entegre etme politikalarından vazgeçmeyecektir. İlk önce, sistemi zorlayıcı olmaktan çıkarma yoluna gidecek, bu konuda mesafe aldıktan sonra da sisteme eklemleme çalışmasını çok boyutlu yürütecektir. Bu, kapitalist sistemin –özellikle bugünkü düzeye ulaşan– doğası gereği vazgeçemeyeceği bir amaçtır. Ancak amaca ulaşmadaki yol, yöntem ve araçları değiştirmesi beklenmelidir. Çünkü eski yol, yöntem ve araçlarla istediği sonucu alamamıştır. Bu değişikliğin içinde işbirliği yapacağı güçlerin farklılaşması veya ilişki düzeylerinin değişmesi de olacaktır.

İsrail'in Lübnan'daki İsrail-Hizbullah çatışmasında zorlanması, Suriye'nin farklı bir siyasi çizgiye çekilmesinin önemini göstermiştir. Suriye'yi bir darbe ile yıkmanın sonuçlarını kaldıramayacak olan ABD ve müttefikleri, Suriye ile ilişkileri geliştirerek hem Irak'taki sünni direniş cephesini hem de Hizbullah'ı bir uzlaşmaya çekmeyi düşünmektedir. Suriye ile ilişkileri geliştirmenin önemli bir amacı da İran'ı yalnızlaştırmaya yöneliktir. Bu güçler, Suriye İran'dan uzaklaştıkça, İran üzerindeki baskının etkili olup sonuç alacağını hesaplamaktadırlar.

Irak'taki askeri müdahalenin başarısızlığının yarattığı psikolojik ortamda, İran'a bir askeri müdahale zordur. Buna ne ülke içinde ne de dışında destek verecek güç bulunur. Ancak ABD'nin İran'ı sıkıştırma politikalarından vazgeçmeyeceği de görülmektedir. Türkiye'yi İran'dan uzaklaştırıp daha fazla kendi politikalarının parçası haline getirmek istemelerinin bir nedeni de budur.

Türkiye-İran ilişkilerinde esas ortak nokta Kürt sorunudur. Bu iki ülke bu sorunu çözmedikleri müddetçe, bu konuda her zaman açık ya da gizli ilişki içinde olacaklardır. Türkiye, Kürt sorunu dışında İran'ın diğer politikalarına karşı olduğunu zaten hissettiriyor. ABD'ye de Kürt sorunu dışında İran'ın diğer politikalarına karşıyım, mesajını veriyor. Türkiye'nin Lübnan konusunda tamamen ABD politikasını benimsemesi, bu politikanın en somut dışa vurumudur.

"ABD, olumlu ve olumsuz yanlarıyla karşısında köklü bir tarihi ve kültürel geçmişi bulmuştur. Bu yönüyle ABD'yi başarısızlığa uğratan sadece islamcı ve gerici konumda olan bu direnişçiler değil, tüm tarih ve kültür olmuştur. Açık söylenmese de, kabul edilmese de bir "medeniyetler çatışması" yaşanmaktadır. Bu gerçeklik iki medeniyetin de ne kendisini ne karşısındakini çözdüğünü , ne de anladığını göstermektedir. Müdahaleci güçlerde, direnenler de olumsuz ve olumlu yanlarıyla karşı karşıya gelmiştir"

ABD, Irak'taki direnişi soğutmak için her yolu deneyecektir. Dünyada burjuvalar kadar kendini yeni koşullara uyduran başka bir sınıf yoktur. Bu yönüyle burjuvazi dogmatik değildir. Bu nedenle Irak'taki zorlanması karşısında politik araçların da değişikliğe gitmesi anlaşılırdır. Suriye'nin hem Lübnan hem de Irak açısından önemi görüldüğünden, Suriye'nin karşıt konumdan çıkarılması bu politikanın en önemli ayağını oluşturmaktadır. Suriye, klasik karşıtlık ve direnme politikasını bırakıp bir uzlaşma yolu arıyordu. ABD'de bu çizgiye geldiği için bir uzlaşma gerçekleşecektir. Suriye'nin de direnecek bir gücü olmadığından bu uzlaşmanın gerçekleşmesi kolay olacaktır.

Suriye'deki iktidar bloğu, Irak'taki direnişten sonra sadece alevilere değil, sünni tabana da dayanma politikası izlemiştir. Bu yönüyle Suriye iktidar bloğunun kimyası belirli yönleriyle değişikliğe uğramıştır. Öte yandan Lübnan ve Filistin üzerinde İran'dan çok kendisi etkili olmak istediğinden, İran'dan uzaklaşma politikası yürütmüştür.

ABD, belli yönleriyle değişime uğratılmış bir Suriye ile politik ortak olunmasa da karşı karşıya gelmeyi bırakmıştır. Hatta bazı konularda paralel duruş gösteren bir ilişki içinde olacaktır. Bu durumda bizim de Suriye ile karşı karşıya gelme yerine, liberal açılım içine girecek Suriye'de demokratik değişim gücü olarak yerimizi almamız ve bu nitelikteki güçlerle ortak çalışmayı gözeten bir pratikleşme içinde olmamız gerekir.

İran'ın durumu belirli farklılıklar arz etmektedir. İran Kürt sorununda çözümleyici bir adım atmadığı için, Kürt özgürlük hareketine karşı tutum almaya devam edecektir. Bu konuda Türkiye'nin hassasiyetlerini bildiğinden, Kürt sorununda ortak davranma yaklaşımı içinde olacağını göstererek, Türkiye'yi hareketimiz üzerine kışkırtmayı sürdürecektir.

Kürt sorununda adım atmayan İran'la Kürt özgürlük güçleri arasındaki mücadele bundan sonra da sürecektir. Bu konudaki olumsuz tutum esas olarak da İran tarafından sergilenmektedir. Yine de bizler, İran rejimine Kürt sorununun siyasi yollardan çözümü için yaptığımız çağrıları sürdüreceğiz. İran'ın bu yönde bir gelişme sağlaması için gerekirse ilişkiler de kurulacaktır. Ancak Kürt halkının demokratik haklarını reddeden politikalar kesinlikle kabul edilmeyecektir. Kürt özgürlük hareketinin, sorunlarını çözüme kavuşturamamış Doğu Kürdistan halkının mücadelesine ilgisiz kalması düşünülemez.

Türkiye ABD ve Batı açısından elde edilmiş bir mevzidir

1 Mart tezkeresinin meclis tarafından reddedilmesinden sonra, ABD-Türkiye ilişkileri ciddi bir şekilde bozulma içine girmiştir. Irak'ta Kürtlerin siyasi ağırlığının artması karşısında Türkiye'nin Irak ve bölge politikasında ABD ile uyumlu olmayan bir siyasi yaklaşım göstermesi, ilişkileri daha da olumsuz bir duruma sokmuştur. Ancak ABD'nin, Türkiye ile Güney Kürdistanlı siyasi güçleri uyumlu hale getirerek, Irak ve bölge politikasında değerlendirmek istemesiyle ilişkilerde bir düzelme eğilimi ortaya çıkmıştır. Türkiye de ABD ile uyumlu olunmadığı takdirde bölge ve dünya politik dengelerinde zorlandığını görerek, ABD ile ilişkileri düzeltme isteğini açıkça göstermiştir. Karşılıklı birbirine ihtiyaç duyulan bir ortamda, ABD'nin Türkiye'yi kendi çizgisine çekmek için birçok bakımdan zorladığını gördük. Türkiye ise Güney Kürdistan federasyonunu reddedemeyeceğini görerek, Kerkük konusundaki itirazları dışında politikasını yumuşatmıştır. ABD'nin bölgedeki politikasına kendisini tümüyle yatırması önünde PKK engelinin olduğunu ısrarla dayatarak, ABD'yi Özgürlük hareketimize karşı saldırı geliştirmek için ikna etme politikası izlemiştir. Her fırsatta, Türkiye'deki ABD karşıtlığının tek nedeninin, ABD'nin PKK'ye açık tavır almaması olduğunu dile getirmiştir. ABD'ye, PKK'ye karşı çıktığı takdirde, Türkiye'deki ABD karşıtlığının bir günde ortadan kalkacağını söyleyerek, kışkırtmasını sürdürmüştür. ABD'nin Irak politikasında zorlandığını görerek, bu yönlü politikasını ısrarla dayatmıştır. ABD'nin başarısızlığını itiraf etmesi ve bölge ülkeleriyle daha sıkı ilişki içerisine girileceğini açıklaması sonrasında, Türkiye'nin bu politikasında eskisinden daha fazla ısrarlı olacağı anlaşılmaktadır.

ABD'nin, Türkiye'nin 20. yüzyılda oluşmuş Ortadoğu statükosunun gerektirdiği siyaseti uygulamasını kabul etmesi düşünülemez. Çünkü ABD, 20. yüzyılda Ortadoğu'da izlediği politikaların yanlış olduğunu itiraf etmiştir. Dolayısıyla baskı üzerine kurulmuş olan ulus devlet politikalarına onay veren yaklaşımını tekrar etmeyecektir. Ancak ABD'nin Türkiye'yi tek başına bırakması ve onu politikalarının bir parçası haline getirme tutumundan vazgeçmesi de beklenmemelidir. ABD, 150 yıldır Batı değerleriyle yakın ilişkide olan Türkiye'yi ve ona bağlı ilişkileri başka ülkelerde yaratmanın zor olacağının fakındadır. Ne Mısır ne Ürdün ne de hiçbir işbirlikçi ülke bölgede Türkiye'ninki gibi bir işlevi görebilir. Dolayısıyla Türkiye, ABD ve Batı açısından elde edilmiş bir mevzi ve kazanımdır. Bu nedenle sorunlar yaşansa da Türkiye'yi kendilerine uyumlu hale getirme temel politikaları olmaktadır. Kaldı ki Türkiye, İsrail açısından da stratejik değerde bir ülkedir. Bunlar göz önüne getirildiğinde, Türkiye'nin kendilerine uymayan yanlarını törpüleme ve kendi siyasetleri için kullanma, bu güçlerin temel politikalarıdır. Ancak Güney Kürdistanlı güçlerle Türkiye'nin politikalarını uyumlu hale getirme sorunu, çözülmesi gereken güncel bir konu haline gelmiştir. ABD-Türkiye çelişkileri, daha çok da Güney Kürdistan'a farklı yaklaşımdan kaynaklandığı için, uyum sağlatmak da bu nokta üzerinden gerçekleştirilecektir. Dolayısıyla ABD, Türkiye ve Kürtlerle ilişkili konularda bu gerçeklik dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır.

> **"2006 yılı 15 Şubat uluslararası komployu protesto eylemlilikleri, kadınların 8 Mart'ta büyük bir kitlesellikle Önderliğimizi sahiplenmesi ve yüz binlerle kutlanan Newrozlar halkımızın sömürgeci sistemden kopma kararlılığını bir kez daha gösterdi. Halkımızın, Kahramanlık Haftası'nda şehit düşen 14 fedaiyi başta Amed olmak üzere görkemli sahiplenişi, tasfiye konseptinin yenilgisi ve halkımızın demokratik duruşunun zaferi olarak 2006 yılına damgasını vurdu"**

AB de Türkiye ile ilgili politikasında benzer bir yol izlemektedir. Bir taraftan Türkiye'yi Ortadoğu politikası açısından değerlendirmek istemekte, diğer yandan Türkiye ile Yunan Kıbrıs ilişkilerini uyumlu hale getirmeye çalışmaktadır. Öte yandan AB'ye girmiş bir Türkiye'nin, ABD'den çok, kendi politikasına paralel hareket etmesini önemli görmektedir. AB'nin Kürtlere yaklaşımı da bu çerçevede şekillenmektedir. ABD Türkiye ile Güneyli Kürtleri uyumlu hale getirmek isterken, AB ise Türkiye'yi kendi politikasına çekmek için Kuzey Kürtleriyle ilişkilerini bir politik araç olarak kullanmaktadır. AB bunu yaparken, ABD'nin Güney Kürdistan üzerindeki etkisine karşı Kuzey'de etkinliğini arttırarak, Kuzey Kürtleri üzerinden tüm Kürtler üzerinde etkin olmayı da hedeflemektedir. Ancak hala net bir Kürt politikası oluşturmadığından, politik araç olarak kullanma öne çıkmakta, bu da AB'nin Kürt politikasındaki tutarsızlığının esası olmaktadır.

Son zamanlarda AB-Türkiye ilişkilerinin bozulmasının Türkiye'nin yeni bir seçenek aramasıyla sonuçlanması beklenmemelidir. Çünkü ABD ve İsrail, bölgede kullanabilecekleri bir Türkiye'nin AB'ye girmiş bir Türkiye'den geçtiğini düşünmektedirler.

2006 yılı eylemleri Önderliği ve Özgürlük hareketini sahiplenme referandumu olmuştur

ABD'nin, politik araçlarda değişiklik yapmasının Kürt özgürlük hareketini nasıl etkileyeceği konusunu 1 Ekim'de ilan ettiğimiz ateşkes süreci ve olası sonuçları içinde değerlendirmek, daha aydınlatıcı olacaktır.

2 Ağustos 1999 yılında Önderliğimizin başlattığı ateşkes ve demokratik siyasal çözüm politikamızın Türkiye'deki inkarcı ve imhacı güçler tarafından boşa çıkarılması sonucu, 1 Haziran 2004 meşru savunma hamlesiyle birlikte yeni bir süreç başladı. 1 Haziran Hamlesi, aynı zamanda 'yenildiler, bir daha ayağa kalkamazlar' yaklaşımıyla, 'düşünmezseniz Kürt sorunu yoktur' biçimindeki devlet politikasına bir cevap oluyordu.

1 Haziran Hamlesinden sonra izlenen temel politika, bir taraftan askeri yöntemlerle bastırma, diğer taraftan Önder Apo'nun ve PKK'nin desteğini yok etme biçiminde gerçekleşti. Bir kampanya biçiminde, halk, aydınlar ve Kürt siyasetçileri üzerinde Apo'yu ve PKK'yi bırakın baskısı geliştirildi. Tüm gazete ve televizyonlar bu konuyu her gün gündemlerine alıyor ve çeşitli biçimde işliyorlardı. Öyle ki PKK karşıtı bazı Kürtler, önemli yazar ve aydınlar olarak gösterilip, gazete sayfalarına taşınıyor ve televizyon ekranlarında konuşturuluyordu. Bu uygulamalar siyasi ve askeri hamlemize karşı yeni bir tasfiye hareketinin başlatılmasıydı. Bu konsepte göre, Kürt işbirlikçileri öne çıkarılacak, bunlarla ve Güney Kürdistanlı örgütlerle iyi ilişkiler kurulup, dış destek alınarak, ortaklaşa yapılacak baskı ve psikolojik savaşla Apo ve PKK tecrit edilip, tasfiyeye uğratılacaktı. Bu nedenle Güney federasyonu gayri resmi olarak kabul edilmişti.

Bu tasfiye konsepti, hem de Türkiye'nin Güneyli güçler ve uluslararası güçlerle kurduğu ilişkilerdeki ikiyüzlülüğü nedeniyle pratikleşemedi.

Halkımız, ABD, AB ve Türkiye'nin 'Apo ve PKK'yi terk edin' yaklaşımına karşı, Önderliğimizi ve hareketimizi daha fazla sahiplenerek cevap verdi. Demokratik siyasi alana ve kurumlarımıza kadar dayatılan teslimiyetçi çizgiye rağmen, halkımız Gemlik yürüyüşünden başlamak üzere gerçekleştirdiği serhildanlarla 1 Haziran Hamlesiyle bütünleşerek, bu tasfiye konseptini boşa çıkarmıştır.

Şemdinli'deki kahramanca halk direnişi, halkımızın mücadelesi açısından yeni bir dönemin noktası oldu. Özgürlük mücadelesinin tüm baskılara rağmen sürdürüleceği, artık Kürt halkına klasik bastırma yöntemleriyle geri adım attırılamayacağı açıkça gösterildi. Bu tutum Şemdinli, Gever, Hakkari halkı şahsında tüm Kürdistan halkının tutumu olmuştur.

Şemdinli'deki halk serhildanı kirli özel savaş gerçeğini açığa çıkararak, Türkiye cephesinde Kürt halkına karşı yürütülen savaşta çatlaklar yarattı. Bu düzeyde bir kirli savaşa kendine liberal ya da demokrat diyenler sahip çıkmayacağından, kirli savaş yanlıları yalnızlaştı. Liberal ve demokrat olma iddiasında olanlar söylemde de olsa bu olay açığa çıksın dedikleri için, bu olay şahsında Kürtlere karşı yürütülen politikalarda bölünme ortaya çıktı. Van savcısına dünyanın gözüne baka baka haddini bildiren bir ceza verilmesi, inkar ve imha siyaseti uygulayanların öfkesi ve telaşının ifadesiydi.

Şehit cenazelerini sahiplenme ve halkımızın Şemdinli'deki illegal devletin saldırısı karşısındaki direnişi, Kürt halkının 2006 yılında mücadeleye ağırlığını koyacağının kanıtıydı. 2006 yılı 15 Şubat uluslararası komployu protesto eylemlilikleri, kadınların 8 Mart'ta büyük bir kitlesellikle Önderliğimizi sahiplenmesi ve yüz binlerle kutlanan Newrozlar halkımızın sömürgeci sistemden kopma kararlılığını bir kez daha gösterdi. Halkımızın, Kahramanlık Haftası'nda şehit düşen 14 fedaiyi başta Amed olmak üzere görkemli sahiplenişi, tasfiye konseptinin yenilgisi ve halkımızın demokratik duruşunun zaferi olarak 2006 yılına damgasını vurdu. Bu eylemler, Önderliği ve Özgürlük hareketini sahiplenme referandumu olmuş, bu irade beyanı tüm dünyaya ayan beyan gösterilmiştir.

Mücadelemiz hükümet ve ordu arasındaki çatışmayı derinleştirdi

Serhildanlar, 1 Haziran Hamlesiyle bütünleşip mücadeleyi yükseltirken, gerilla da halkımızın bu kahramanlığını 2006 bahar ve yaz eylemlilikleriyle etkili bir biçimde güçlendirdi. Böylece Türkiye ve Kürdistan'da siyasal gelişmeleri belirleyen PKK oldu. Ordu, gerilla karşısında zorlandıkça, hükümete yüklendi. Mücadelemiz hükümet ve ordu ekseninde süren çatışmayı derinleştirdi. İnkar ve imha siyasetini sürdürenler, bitirdik ve başarılı olduk diyenler, halkı aldatmanın ortaya çıkardığı travmanın halkta yarattığı tepki ile karşılaştılar. Öyle ki ölen asker aileleri, 'bizim çocuklarımız şehit değil, anlamsız bir savaşta yaşamlarını yitirdi' diyebildiler. Bu, Türkiye toplum gerçeğinde cesaret edilmeyecek ve görülmeyecek bir tepkiydi. Asker cenazeleri şehir ve kasabalara ulaştıkça, tepkiler artıyordu. Ordu ve muhalif çevreler, halkın yaşadığı travma durumunu AKP hükümetinin üzerine yıkma çalışmasını yoğunlaştırdılar. Bu, belirli düzeyde sonuç da verdi. Ekonomik ve siyasi istikrarsızlığa doğru yol alındığı gibi, AKP'nin oyları da giderek düşüyordu. Ordu da dahil bütün kurumların itibarı giderek sarsılıyor, Türkiye bir bütün olarak kaldıramayacağı siyasi kaos sürecine giriyordu. 2006 sonbaharına ulaşıldığında, Türkiye'deki durum böyleydi.

2006 serhildanlarından sonra PKK'nin tasfiye olmasını bekleyen tüm güçler, bunun kolay olmadığını ve PKK'ye karşı yeni bir yaklaşım geliştirmek gerektiğini düşünmeye başladılar. ABD ve AB, söylem ve tutumlarıyla PKK'nin de dikkate alınması gereken bir güç olduğunu ifade ettiler. KDP ve YNK de Türkiye'nin Kerkük politikası ve hala kendilerini zayıflatma yaklaşımı karşısında, PKK ile ilişkileri geliştirme içine girdiler. Tüm bu sonuçları yaratan, mücadelenin kararlılık ile sürdürülmesi oldu. Ateşkes süreci böyle bir siyasal ortamda gündeme geldi.

Hükümet, serhildanlar ve meşru savunma karşısında sürekli zayıflıyordu. Bu nedenle bu savaşı bir süreliğine durdurma arayışının içine girdi. Hareketimize, haberler göndererek, 'bir ateşkes olursa, demokratikleşme ve Kürt sorununda adımlar atılır' mesajlarını veriyordu. Aydınların da uzun süredir bir ateşkes talebi vardı. Ateşkes olursa, çözüm için çalışacaklarını söylüyorlardı.

Devletin içinde bazı kesimler de Kürt halkına karşı izlenen politikanın bir sonuç vermediğini, bu sorun çözülmezse, Türkiye'nin ufkunun sürekli kapalı kalacağını düşünüyorlardı. Bir çözümün gerektiği konusu, devletin belirli kademelerinde tartışılıyordu. Bir kısım liberal demokrat çevreler de bir çözümün gerekli olduğunu işliyorlardı. Bu tür eğilimler DTP ve başka kanallardan hareketimize iletiliyordu.

Önderliğimiz de çatışmaların artması, asker kayıplarının Türkiye'nin gündemine oturması üzerine, *"eğer bir yumuşama ve adım atma niyeti görürsem üzerime düşeni yaparım"* mesajı vererek, bir ateşkesin mümkün olacağını Türkiye devletine iletmiştir.

Türkiye, 1 Haziran Hamlesi karşısında zorlanınca, eskiden olduğu gibi mücadelemizin dışarıdan desteklendiği konusunda bir kamuoyu oluşturdu. Bunun sonucunda 'neden gerillanın üzerine gitmiyorsunuz' söylemiyle, ABD üzerinde baskı kurma kampanyasını çok yönlü yürüttü. Türkiye, PKK'nin üzerine gidildiği taktirde kendisi ile her türlü işbirliğini yapacağı mesajını her fırsatta ABD'ye vermiştir. Türkiye, ABD'nin Irak'ta zorlandığını ve İran'ı sıkıştırmak için kendisine ihtiyaç duyduğunu düşünerek, bu dayatmayı bir konsept olarak sürdürmüştür.

ABD, Ortadoğu'da etkili olmak için, Türkiye ile Güney Kürdistanlı güçleri uzlaştırmayı kendisi açısından gerekli görmektedir. Ancak Türkiye'deki Kürt sorununun çözülmeden bu politikanın başarılı olamayacağını Irak müdahalesinden sonra daha iyi görmüştür. Bu nedenle, Türkiye'de Kürt sorununun şiddetini düşürüp, bunun Türkiye

üzerindeki olumsuz etkisini azaltmayı bir politika olarak benimsemiştir. Bu nedenle, bir ateşkes yapılmasını, Türkiye'nin de bazı adımlar atmasını öngören bir yaklaşım içinde olduğunu çeşitli biçimlerde yansıtmıştır. Öte yandan bir ateşkes olursa, ABD ile Türkiye arasındaki pürüzün azalacağı, böylece Türkiye'yi kendi çizgisine çekmesinin kolaylaşacağını da hesaplamaktaydı. Bir ateşkesin, Güney Kürdistanlı güçlerle Türkiye arasında iyi ilişkiler kurulmasına da vesile olacağını düşünmekteydi.

Güney Kürdistanlı örgütler de bütün politikalarında ABD ile uyum içinde olmak istediklerinden, yine ateşkesin kendilerini de rahatlatacağından yola çıkarak, yapılacak bir ateşkese destek verecekleri yaklaşımı içinde olmuşlardır. AB de sorunları askeri yollardan çözme politikasından vazgeçerek, Kürt sorununun siyasi yollardan çözülmesi isteğini defalarca dile getirmiştir.

Ateşkesle birlikte siyasal etkinliğimiz artmıştır

Meşru savunma mücadelemizin başarılı biçimde sürmesi, PKK ve gerillanın bitirilemeyeceğini tüm bu güçlere göstermiştir. Bunun sonucu olarak hareketimiz dolaylı ya da dolaysız muhatap alınmaya başlanmıştır. Tüm bunlar bizim açımızdan olumlu gelişmelerdir. 1998 yılından beri Kürt sorununun barışçıl ve demokratik yollardan çözülmesi politikasını izleyen hareketimiz, bu durumu değerlendirerek 23 Ağustos 2006 tarihinde Kürt sorununun demokratik çözümü için bir deklarasyon yayınlamıştır. Bu deklarasyondan sonra hükümetten, aydınlardan ve devletin çeşitli kesimlerinden, bir ateşkes olursa, bunun Kürt sorununun çözümünde bir fırsat haline getirilmesi için çalışılacağı mesajları Önderliğe iletilince, Önderlik, eğer samimi yaklaşılacaksa, bir ateşkes olabileceğini belirtmiştir.

Örgütümüz, Önderliğimizin ateşkes çağrısına uyarak, çağrıyı 1 Ekim'de pratiğe geçirmiştir. Daha önce yapılan ateşkesler tek taraflıydı, bu ateşkes ise karşılıklı bir ateşkes biçiminde gerçekleşmemiş olsa da tek taraflı olarak görülemez. Başta iktidardaki parti ve devlet içindeki belirli çevreler olmak üzere, birçok kesim ateşkes yapılmasını istemiştir. Yine birçok çevre tarafından da 'ateşkes olursa, demokratik açılımlar daha kolay olur' biçiminde çağrıların yapıldığı bilinmektedir. Avrupa'nın, ABD'nin ve Güney Kürdistanlı güçlerin de ateşkese sıcak bakmaları, bu ateşkesin tek taraflı olmadığını gösterdiği gibi, bizim lehimize olan siyasi bir tabloyu ortaya çıkarmıştır. Ezildiler, yenildiler, zor durumda kaldılar diyemeyecekleri bir zamanda yapılmış olması da ateşkesin etkili kılacak bir dönemde yapıldığının bir kanıtıdır.

Ateşkes kararı, KKK Yürütme Konseyi, KONGRA GEL Daimi Komisyonları ve HPG delegelerinin katıldığı geniş katılımlı ve yoğun tartışmaların yapıldığı bir toplantıda alınmıştır. Hükümet ve devletin ne kadar samimi olduğu, bunu 1998 yılında olduğu gibi bir saldırının zemini olarak mı kullanacağı konuları tartışılmış, her ihtimal dikkate alınarak ateşkes ilan edilmiştir. Örgütümüz iyi çalışır, halkımız demokratik serhildanlarla mücadeleyi yükseltir, dostlarımız da üzerine düşeni yaparsa, devlet çözüm için adım atsın ya da atmasın kazananın biz olacağı değerlendirmesi yapılmıştır. Yani karşı taraf mutlaka cevap verecek düşüncesiyle bu ateşkes ilan edilmemiştir. Mevcut siyasi koşulların bizim lehimize olduğu ve ateşkesin bizim açımızdan olumlu olan siyasi durumu daha da güçlendireceği tespiti yapılmıştır. Karşı taraf adım atmaz ve ateşkes bir çözümle sonuçlanmazsa, önümüzdeki mücadele döneminde bizi güçlendirecek ve onları zayıflatacak bir mücadele dönemi olarak ele alınmıştır. Ateşkes süreci bu çerçevede çok karmaşık ve çok yönlü bir mücadele dönemi olarak değerlendirilmiş ve tüm örgütümüzün buna göre hareket etmesi istenmiştir.

Ateşkes, kısa sürede Türkiye ve dünya kamuoyunda pozitif tepkiyle karşılanmıştır. Siyasi olarak bizi daha etkili kılan bir hava ortaya çıkmıştır. Uluslararası alanda ve Türkiye'de ciddi olarak ele alınması, bu kararın zamanlama açısından çok doğru olduğunu göstermiştir. Dolayısıyla siyasi koşulları değerlendirme ve adım atma konusunda isabetli davranıldığı açıktır. Ancak geçen zaman, kurumlarımızın ve çalışma sahalarımızın yeterince hazırlıklı olmadığını göstermiştir. Siyasi olarak doğru ve zamanında adım atmanın başarıyı kendiliğinden getireceği gibi bir yanılgı yaşanmıştır. Bu nedenle ateşkesle ortaya çıkan olumlu siyasi hava yeterince değerlendirilememiştir.

Halkın ve demokratik güçlerin harekete geçirilmemesi, ateşkesin gündeminin gerilere düşmesine yol açmıştır. Diplomatik alanda daha etkili olma imkanımız varken, istediğimiz sonuçlara ulaşamadık. Propaganda da ilk günlerden sonra hızını ve etkisini yitirdi. Tüm bunlar önemli oranda planlanmasına rağmen yerine getirilememiştir. Bu durum, ateşkes adımımız karşısında sıkışan ve zorlanan inkarcı ve imhacı güçleri rahatlatmıştır. Operasyonların aralıksız sürdürülmesi ve ateşkesin görmezlikten gelinmesi, bu zayıf yaklaşımlar sonucu ortaya çıkmıştır. Gerçekleşen toplantımızda geçen iki aylık süreçteki bu zayıf yaklaşımlar kapsamlıca ve çok yönlü tartışılmış, giderilmesi için gereken kararlara varılmıştır.

Ateşkes çözüm için imkanlar ortaya çıktığı için yapılmıştır

Ateşkesle birlikte devlet içindeki çatlaklar daha net görülmüştür. Siyasi alanda da çatlaklıklar su yüzüne çıkmıştır. Bunlardan en çarpıcı olanı, Mehmet Ağar'ın çıkışıdır. Bize karşı yürütülen özel ve kirli savaşın sorumlularından olan Mehmet Ağar, bu sorunun çözülmeden Türkiye'nin daha büyük tehlikelerle karşılaşacağını söyleyerek, bu yönlü gelişmenin önünü almak istemektedir. Bu konuda öngörülü olduğu görülmektedir. Önderliğimiz de bu soruna çözüm bulunmadığı taktirde Türkiye'nin daha ağır bedeller ödeyeceğini sık sık vurgulamaktadır.

Hükümet, devlet ve toplum içinde savaşın durmasını isteyen yaklaşımlar ve farklı eğilimler, mücadelemiz sonucu ortaya çıkmaktadır. Mehmet Ağar somutunda görüldüğü gibi, farklı eğilimlerin daha çok da bize karşı mücadele edenler içinde ortaya çıkması tesadüfi değildir. Özal da bize karşı yürütülen savaşta önceleri ekonomiden sorumlu başbakan yardımcılığını yapmış, sonra da seçimleri kazanarak başbakan olmuştu. Özel savaşın geliştirilmesi kararı da Özal'ın başbakanlığı döneminde verilmiştir.

Mehmet Ağar da bize karşı yürüttüğü mücadele sonrasında hem sorunu daha iyi tanımış hem de PKK'nin nasıl bir örgüt olduğunu öğrenmiştir. Bu nedenle farklı bir politika izlenmesi gerektiğinin farkına varmıştır. Bu tür eğilimler mücadelemizin sonucu ortaya çıktığı gibi, devlet politikasındaki inkar ve imha siyasetinin değişikliğe uğratılması da ancak mücadele ile sağlatılacaktır. Eğer bugün Kürt sorunu Türkiye'de tartışılır hale gelmişse, bu, mücadele ile ortaya çıkarılmıştır. Ateşkes, çözüm için imkanlar ortaya çıktığı için yapılmıştır. Ancak bu zeminin çözümle sonuçlanması için, mücadeleyi etkili sürdürmek gerekmektedir.

Önderliğimiz İmralı koşullarında mücadelesini çok yönlü sürdürdüğüne göre, bizlerin bu mücadeleyi daha etkili sürdürme imkanı da var demektir. Eğer bugün mücadelemiz uluslararası komplova rağmen sürüyorsa, bunda Önderliğimizin duruşu belirleyici düzeyde olmuştur. Önderliğimiz, *"bize ölüm ya da teslimiyet dayatılıyor. Ben bu ikisini de yapmayacağım. Koşullar ne olursa olsun ayakta kalacağım ve özgürlük çizgimi sürdüreceğim"* diyerek, tutumunu ortaya koymuştur. Kürt halkının özgürlük ve meşru savunma çizgisinde direnişçi bir siyasi yaklaşım göstermesinde Önderliğimizin bu duruşu belirleyici rol oynamaktadır. Önderliğimiz, özgürlük ve demokrasi güçlerinin savaş çizgisini değil, örgütlenme ve demokratik mücadeleyi esas alması gerektiğini tüm ideolojik ve politik çözümlemelerinde vurgulamaktadır. Ancak inkar ve imha siyasetinin başka yol bırakmadığı koşullarda, meşru savunmanın da evrensel bir hak olduğunu her fırsatta değerlendirmektedir.

Ateşkes, demokratik barışçıl çözüm için bir fırsattır. Önderliğimiz 2 Ağustos 1999 yılında böyle bir fırsatı hem bize hem Türk devletine vermiştir. Ne var ki ne bizler ne de Türk devleti bu süreci iyi değerlendiremediğimiz için, yeniden silahlı çatışmalar gündeme gelmiştir. Eğer bizler ve tüm demokrasi güçleri, bu süreçte iyi örgütlenip demokratik siyasal mücadeleyi geliştirseydik çözümü dayatabilirdik. Böylece çatışmalar yeniden gündeme gelmezdi. Eğer bu defa da örgütlenme ve demokratik siyasal mücadelenin görevleri gerektiği kadar yerine getirilemezse, meşru savunma savaşı yeniden devreye girmek zorunda kalacaktır.

Mücadeleyi yükseltmek insanlık ve yurtseverlik adına bir onur borcudur

Önderliğimizin birlik ve kardeşlik çözümü, devlet tarafından cevapsız bırakılmaktadır. Bunun önüne geçmenin en etkili yolu mücadeleyi geliştirmektir. Önderlik, *"eğer barış ve demokratik çözüm yaklaşımım engellenirse devreden çıkarım"* diyerek, devlete karşı bir tavır koymuştur. Bunun riskli bir tavır olduğu açıktır. Bu durumu görerek, örgütlenme ve mücadeleye yüklenerek, inkar ve imha politikasında ısrar edenlerin şovenist inadını kırmamız gerekmektedir. İnkar ve imha siyasetinde ısrar edenler bunu devam ettirerek, Kürt halkına kazanamayacağını göstermenin nafile çabası içindedir. Bir halk üzerinde inkar ve imha politikası izleyenler haksız çizgilerinde bu kadar ısrarlıysalar, o zaman bizler gibi kimlik ve özgürlük sorunu olanların daha sağlam duruş gösterip, mücadeleyi yükselterek bu güçleri geriletmesi, insanlık ve yurtseverlik adına bir onur borcudur. Biz de mücadelenin yenilmeyeceğini ve çözümden başka yollarının olmadığını inkar ve imhacı güçlere göstermeliyiz.

"Ateşkes, demokratik barışçıl çözüm için bir fırsattır. Önderliğimiz 2 Ağustos 1999 yılında böyle bir fırsatı hem bize hem Türk devletine vermiştir. Bizler ve tüm demokrasi güçleri, bu süreçte iyi örgütlenip demokratik siyasal mücadeleyi geliştirseydik çözümü dayatabilirdik. Böylece çatışmalar yeniden gündeme gelmezdi. Eğer bu defa da örgütlenme ve demokratik siyasal mücadelenin görevleri gerektiği kadar yerine getiremezse, meşru savunma savaşı yeniden devreye girmek zorunda kalacaktır"

Ordu ve bazı siyasi çevreler, tek bir terörist kalana kadar savaşı sürdüreceklerini tekrarlamaktadırlar. Bu çevreler, Türkiye toplumunda cesaretli çıkışlar göremediklerinden, dış güçler ise ekonomik ve siyasi çıkarları gereği tutarlı politika izlemediklerinden klasik politikalarını sürdüreceklerini düşünmektedirler. Kızıl elmacılar olarak tabir edilen bu kesim, toplumda milliyetçiliği kışkırtarak kendini bir tabana oturtmak istemektedir. MHP'den CHP'ye kadar uzanan bir yelpazede bu politikayı sürdürmek isteyenler vardır. Kendileri için 'çılgın Türkler' tanımlaması yapanlar da bu yelpazenin içindedir. Bu güçlerin fırsat bulursa, İttihat Terakki'nin Ermenilere yaptığını Kürtlere yapacağını akıldan çıkarmamak gerekir. Hıristiyan bir halka Batı dünyasının gözünün önünde soykırım yapanlar, fırsat bulursa bunu Kürtlere de yapmak isterler. Belki dünyanın herhangi bir köşesinde ahlaki politika izlenebilir ve burada evrensel siyasi ilkeler ve hukukun bir caydırıcılığı olur. Ancak Ortadoğu söz konusu olduğunda, her türlü değerin çıkara kurban edildiği defalarca görülmüştür. Bu güçlerin Kürt halkının büyük bedeller vererek mücadele yürütmesine rağmen hala inkarcılığı sürdürmelerinin en önemli nedeni, Ortadoğu'nun kaygan siyasi zemininin kendilerine böyle bir fırsatı ortaya çıkaracağını düşünmeleridir. Bu nedenle bu kesim bırakalım ateşkesin varlığını kabul edip buna göre bir politika üretmeyi, inkarı sürdürmeyi önemli bir politik meziyet ve milli görev olarak görmektedir.

İktidarda olan islamcı kesimler ise Önderliğimizin belirttiği gibi, çok çıkarcı politika izlemektedir. Kendilerine Türkiye siyaseti içinde yer bulmak için sınırlı açılımlar öngörmelerine ve AB'ye girmek istemelerine rağmen, klasik iktidar blokları kendilerine biraz yöneldiğinde hemen geri adım atmaktadırlar. Uzun yıllar siyasi ve ekonomik alanın üst seviyesinden dışlanan bu kesim, kendi yandaşlarının ele geçirdiği ekonomik ve siyasi imkanlardan mahrum kalmamak için, vatanın ve milletin birliğini, bölünmezliğini savundukları ispatlamaya yönelmektedir. Bu yaklaşım islamcı olmayan başka çevrelerde de vardır. Dışlanmamak, bölücülere cesaret verenler olarak görülmemek için liberal ve demokratik söylemlerine uygun davranmamaktadırlar.

Son zamanlarda bazı liberal çevrelerde olduğu gibi hükümetin de ateşkesi görmezlikten gelmesi ve Kürt sorununun çözümü için hiçbir işaret vermemesinin bölgedeki gelişmelerle de bağı vardır. Hükümet ateşkesin ilk günlerinde biraz daha yumuşak yaklaşım içindeyken, şimdi görmezden gelmektedir. Hatta Erdoğan'ın Amerika'da belirttiği gibi, 'Kürtlerin hak sorunu yoktur' diyecek kadar inkarcı bir yaklaşım gösterebilmektedir.

ABD'nin bölgede zorlandığı bilinmekteydi. Son zamanlarda bu açıkça itiraf edilmektedir. Seçimlerde Demokrat Parti'nin kazanması, bu gerçeğin daha fazla açığa çıkmasını sağlamıştır. Ancak politika değişikliğini sadece seçimlerin sonuçlarına bağlamak yanlıştır. Mevcut iktidar, ABD bölgede başarısız olduğu için seçimi kaybetmiştir. ABD, Türkiye gibi çıkmaz bir politikada ısrar edecek bir siyasi tarza sahip değildir. Burjuvalar pragmatik olduğu gibi, burjuva zihniyetli iktidarlar da kar getirmeyen bir işten hemen vazgeçebilir. Çıkarı ve karı, her zaman için ilk düşündüğü şeydir. Bu nedenle amacı için her zaman yöntem ve araç değiştirebilir. Nitekim Irak Araştırma Grubu, Irak'ta yeni siyasi enstrüman ve yöntemlerin devreye sokulmasını öngörmektedir. Bu yüzden mevcut askeri ve siyasi çıkmazdan kurtulmak, öncelikli hedef olarak konulmuştur. Bunun için de bölge ülkeleriyle ilişki kurulması önerilmiştir. Direnişçileri sınırlamak ve siyasi istikrar kurmak için bunun yapılması gerektiği söylenmektedir. Bu ülkelerin başında İran ve Suriye gelmektedir. Türkiye de bunların içine katıldığında, ilişki kurulacak ülkelerin bir anti Kürt ittifakı içinde olduğu görülür. ABD'nin söz konusu araştırma grubunun raporunun bir kısmını yerine getirmesi bile siyasi ortamı değiştirecek niteliktedir. Çünkü bu raporun felsefesinde değişiklikler vardır. Bu durum, Türkiye'nin siyasi yaklaşımlarına yansımıştır.

Türkiye stratejik konumunu kullanarak, 150 yıldır iç ve dış siyasi dengelerini kurmuştur. Kürt sorununu bastırmada da dış siyasi dengeleri kullanmıştır. Türkiye, ABD'nin Irak'a müdahalesi sürecinde ABD ile sorunlar yaşamış, ancak sonuçta Güney Kürdistan federasyonunun Irak politikasında etkili olmasını engelleyememiştir. Bu durum, Türkiye'yi bölge politikasında etkisiz bırakmıştır. Kendi Kürt sorununu çözemeyen Türkiye, içeride ve dışarıda önemli siyasi sıkıntılarla karşılaşmıştır. Demokratik açılımlarla 21. yüzyıl koşullarına göre bir politika izleyerek, Kürt sorununu çözme yerine, dış dengelere dayanarak inkarcı politikayı sürdürme politikasını terk etmemiştir. Sıkıntılarını demokratik açılımlarla gidermeyi düşünmeyen Türkiye, Hamilton raporu ve demokratların seçimi kazanmasıyla birlikte eski politik tarzıyla Kürt sorununu aşabileceği umuduna kapılmıştır.

devamı 27'de

Tarihsel sürecin gerekli kıldığı

Apocu militan duruşu sergileyerek sürecin kazanılmasını kesinleştirelim

KKK YÜRÜTME KONSEYİ

5 - 10 Aralık arası toplanan Koma Komelen Kürdistan Yürütme Konseyi, yaptığı toplantıda kapsamlı bir siyasal değerlendirmenin yanı sıra örgütsel durumumuz da masa yatırmış, bu temelde güçlü tartışmalar yürütmüştür. Yapılan tartışmalarda, genel olarak yaşanan sorunların sistemden, yönetimimizden ve kadrodan kaynaklı yönler olduğu belirtilmiş, bunların üzerinde tek tek durulmuş ve çözümlenmiştir. Toplantının bir gündemi de eleştiri özeleştiri gündemi olmuştur. Toplantıya katılan tüm Yürütme Konseyi Üyeleri eleştirilmiş ve özeleştiri vermişlerdir. KKK sistemi içindeki her kadrodan da önümüzdeki on beş, yirmi gün içinde rapor yazmaları gerektiği kararına ulaşılmıştır.

Önümüzdeki süreçte ideolojik çalışmalar kış sürecinde hızlandırılıp derinleştirilerek sürdürülecektir. Her alandaki eğitimlerimiz hem ideolojik ve teorik derinlikle yürütülecek hem de tek tek arkadaşlarla ilgilenilerek sorunları aştırılıp kadro ve örgüt anlayışları derinleştirilecektir. Önderliğimizin demokratik komünal anlayışı ve bunun pratikleştirilmesinin doğru anlaşılması önem kazanmaktadır. İdeolojik duruş kadar, örgüt ölçülerinin mücadeleyi geliştirici, örgütlenmeleri güçlendirici olması temel eksen olarak ele alınacaktır.

İdeolojik ve teorik alanda hala yeterince derinlik sağlanamadığından pratikleşme istenilen etkinlik ve düzeyde olmamaktadır. Bu yönüyle ideolojik ve teorik çalışmaların daha fazla geliştirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Kadro ve örgüt anlayışındaki yetersizlik de demokratik komünal sistemin kuruluşunda da eksiklikler yaşatmaktadır. Önderliğimizin ortaya koyduğu paradigma, ideolojik ve teorik çözümlemeleri kendine göre anlama ve pratikleştirme nerdeyse normal bir durummuş gibi ele alınmaktadır. Bunun en önemli nedeni ise ideolojik örgütsel anlayışımızın ne olması gerektiğinin Önderlikten, örgütümüzden, doğru pratikleşen şehitlerimizden, başarı ve başarısızlığının nedenlerinin öğrenileceği parti ve mücadele tarihimizden değil de başka kaynaklardan öğrenme ya da Önderliğimizi ve örgütümüzü kendi süzgecinden geçirerek uygulamaktan kaynaklanmaktadır. Tabii ki başka kitaplarda okunacak, araştırılıp incelenecektir; ancak Önderliğimizin çözümlemeleri, savunmaları ve yaşam pratiği bizim için esas alınacak kaynaklardır. Bu nedenle ideolojik eğitim ve ideolojik mücadele konusunda Önderliğimizin mücadele ve başarıya endekslenmiş yaşam ve mücadele felsefesinden kopmamamız başarının anahtarıdır.

Kadro politikasında netleştirme değil idarecilik bir tarz haline gelmiştir

Örgütümüz özellikle PKK'nin yeniden inşasından sonra hızla bir toparlanma sürecine girmiştir. Çünkü ideolojik netleşme, örgüt ve kadro ölçülerinin muğlaklıktan kurtarılması mücadelenin önündeki engellerin aşılmasını ve gelişmelerin sağlanmasını beraberinde getirmiştir. Ancak örgütsel toparlanma, meşru savunma ve siyasal alanda hamle yapmamız, kadrolarımızın örgüt anlayışına ve örgütle güçlü biçimde bütünleşmesine bire bir yansımamıştır. Hala bazı kadroların örgütle bütünleşmesi ve kendisini mücadele içinde anlamlandırması konusunda yetersizlikler yaşanmaktadır. Hala bazı sahalarımızda tek tek bireyler düzeyinde de olsa yaşanan kaçışların olması da bunun bir ifadesi olmaktadır. Bu da döneme uygun kadro politikalarında eksiklikler olduğunu dışa vurmaktadır.

Kadro politikasında netleştirme değil de idarecilik bir tarz haline getirilmiştir. Bu da kadro ile ideolojik ve örgütsel ölçülerde ilgilenme, yanlışlıklarına karşı mücadele etme yerine, idare etme ve eksikliklerinin önüne geçememe durumunu ortaya çıkarmaktadır. Bu tarz da bireydeki eksik ve yanlış anlayışların giderilmemesine, sonuçta da kopmasına yol açmaktadır. Bu durumda bizim gibi meşru savunma ve siyasi hamlesini etkili sonuca götürmesi için kadro ve örgütsel büyümeye ihtiyaç duyan bir hareket için ciddi bir yetersizliktir. Tüm yönetimlerimizin ve sorumlu kadrolarımızın bu sorun üzerinde durması ve kadro erimesini durdurması için kadronun ideolojik, örgütsel ve siyasi düzeyini yükseltme temel görevleri olmaktadır. Önderlik gerçeği ve hareketimizin tarihinde kadronun ideolojik ve örgütsel ölçüleri güçlendirilerek mücadelenin başarılı özneleri haline getirildiği bilinmektedir. Kadro ve örgüt politikasında Önderliğimizin tarzı, üslubu ve yöntemleri hala geçerliliğini korumaktadır. Zaten "Bir Halkı Savunmak" adlı eserinde bunlar ayrıntılı, açık ve net ortaya konulmuştur. Özellikle tasfiyeciliğin örgüte dayatıldığı ortamda Önderliğimiz bu konunun netleşmesini öncelikle gündemine almıştır. ***Kemal Pir*** ve ***Beritanlaşma***'*nın* en fazla da bu süreçte dile getirildiği bilinmektedir.

Kış kadro eğitimlerimizin en fazlada bu ölçüler üzerinde durulması, öz biçim konusuna da önem verilmesi, ideolojik ve örgütsel hakimiyet kazandırılması, kadroların bahar mücadele dönemine hazırlanması tüm komitelerimiz ve örgütlerimizin önüne konulmuştur.

Yönetimlerimizin ortak kadro politikası izlemede hala yetersizlikleri bulunmaktadır. Her yönetim kadro ölçülerini örgüte göre değil kendine göre uygulama alışkanlığını terk etmemiştir. Bir yerde bir yanlışa karşı mücadele verilirken bir başka yerde bunun mücadelesi verilmemekte ya da normal olarak görülmektedir. Kimi yerlerde yaşamın kendiliğindenciliğe bırakılması, örgüt ölçülerine dikkat edilmemesi, hatta biçimde bile gözle görülür farklılıkların olması yönetimlerin farklı kadro ve örgüt anlayışının dışa vurumudur. Örgütümüz, Önderlik ve şehitlerimizin tarz, üslup ve yöntemlerinde somutlaşan bir olguyu ifade etmektedir. Bu değerler temelinde ortaklaşma bir topluluğu bir amaç etrafında şekillenmiş örgütlü güç haline getirir. Ne var ki, hala eğitimlerimizin ortaklaştırılamaması hatta herkes "ben eğitiyorum" diyerek kadro okullarına örgütlerimizde sorumluluk alacak arkadaşları göndermemesi bu yanlış yönetim ve örgüt anlayışlarının sonucudur. Tabii ki eğitimlerimize tıkanmış ve bazı sorunlar yaşayan kadrolar da gönderilecektir. Bunlarda eğitilip pratiğe hazırlanacaktır. Ancak kadro okullarının işlevi esas olarak da örgütü yeni dönemde mücadelenin ihtiyaçlarına göre yürütür hale getirecek kadroların eğitildiği yerlerdir.

Eğitime yanlış yaklaşıldığı gibi okullar dışında kadroları eğitme anlayışında da zayıflama yaşandığı görülmektedir. Yönetimlerimiz, kadrolarımızın pratik içinde de eğitime ihtiyacı olduğunu görüp bu yönlü bir çalışma içine girmemektedir. Bu durum yönetimlerimizi sadece kadrolara iş veren ve planlama yapan bürokratlara dönüştürmektedir. Hatta bu yanlış eğilimi biz insan yönetimi değil, iş yönetimiyiz diyerek meşrulaştıran yönetimler bile olmuştur. Tabii ki bizim örgütümüz içinde ağalık, beylik ,bürokratlık ve memurluk yapılmayacaktır. Kadrolarımız bir emir kulu olarak görülmeyecektir. Ancak onların örgüt ve yaşam duruşlarına, tarzlarına ve pratikleşmelerine kadar ilgilenilecek, örgüt çizgisinde ve yaşamında net bir duruş sahibi olmaları sağlanacaktır. Önderlik başarıların ancak insanla ilgilenmeyle, uğraşmayla, mücadeleye endeksli örgüt ölçülerine uygun kadro yaratmakla mümkün olacağını her fırsatta dile getirmiştir. Zaten bütün yaşamı ve çabası ağırlıklı olarak böyle kadro yaratmayı hedefleyen ideolojik ve örgütsel çalışmayla geçmiştir.

Kendine göreliğe karşı ciddi bir mücadele yürütülmelidir

Örgütümüzdeki diğer bir eksiklikte üst yönetimlerimizde başlayarak alta kadar sirayet eden vasat ve iddiasız duruşlardır. Görevlere büyük sorumlulukla sahiplenme değil de biraz zorlanma ya da eleştiri karşısında kendini geri çekme bir hastalık gibi örgüt içine sokulmuştur. Bu ince tasfiyeci eğilimi tüm alanlarda ve kurumlarda görmek mümkündür. Bu tasfiyeci eğilimi zaman zaman "ben yetki ve mevkiden hoşlanmıyorum, ben hiçbir sorumluluk almadan da çalışırım" gibi teorikleştirenlerde görülmektedir. Bu tür yaklaşımlar Önderliğimizin devlet, iktidar, hiyerarşi olguları konusundaki değerlendirmeleri çarpıtılarak kendine göre ele alınmasının sonucudur. Kendine göreliğe karşı en fazla mücadele eden Önderliğimiz neredeyse kendine göreliği meşrulaştıran bir konuma sokulmak istenmektedir. Önderliğe bundan daha büyük saygısızlık edilemez.

Çalışmalarımızı zayıflatan diğer bir etkende yönetimlerimizin karar ve planlamaları yaşama geçirmede gösterdikleri iradi zayıflıktır. Bir nevi yönetim görevlerine sahiplenilmemekte bu da birçok görevin ortada kalmasına yol açmaktadır. İktidarcı ve yetkici olmamak yönetimde zafiyet yaratmak anlamına gelemez. Özellikle bizim gibi mücadele eden örgütlerin yönetimlerinin inisiyatifli ve pratiği geliştirici bir kararlılığı ve çalışmalara hakimiyeti ortaya koymaları çok önemlidir. Birçok yönetimimizin bu kudreti göstermemesi, çalışmalarda koparıcı olmaması hatta birçok işi kendiliğindenliğe bırakması örgütümüzde boşluklar ve zayıflıklar yaratmaktadır. Yönetimlerimizin ve kadrolarımızın en zorlu mücadelenin verildiği bir ülkede yaşadıklarını unutmamaları ve üstlendikleri görevlere layıkıyla sahiplenmeleri gerekmektedir.

Örgütlerimizin ve kurumlarımızın demokratik konfederalizmi kendine göre ele alması dağınıklığa yol açtığı gibi kadrolarımızın enerji ve yeteneklerinin etkisiz kalmasını getirmektedir. Öyle ki birbirini beslemesi ve güçlendirmesi gereken çalışma saha ve birimlerimiz bile çalışmaları ortaklaştırmada ve birbirini güçlendirmede yetersiz kalmaktadır. Bu durum sadece kadrolarımızın ve örgütlerimizin boş enerji harcamasına yol açmıyor, dağınıklık ve denetimsizlik yaratarak örgütü düşman karşısında tehlikelere açık hale getiriyor. Yine bu durum bir çok geri ögenin kendisini yaşatmasına zemin sunmaktadır. Dolayısıyla demokratik konfederalizmin, her çalışmanın özgünlüğünü ifade etmesi ve demokratik irade olmasını sağlama yanında kendi içinde ve diğer örgütlere karşı tamamlayıcı ve sinerjiyi ortaya çıkaran bir sorumluluk modeli olarak algılanması çok önemli hale gelmiştir. Birbirini tamamlamayan, sinerji ortaya çıkarmayan bir yaklaşım ve örgütsel duruş demokratik komünalizm ilkeleriyle bağdaşmaz. Aksine yerele takılıp kalan, genelleşmeyen benmerkezci, egemenlikçi ve mülkiyetçi bir yaklaşımı demokratik komünalizm olarak anlayarak öngördüğümüz özgürlükçü ve demokratik sistemi yozlaştırmak konumuna düşülmektedir. Dolayısıyla demokratik komünalizmin hem ideolojik özünü hem de yapılanma felsefesini iyi anlayıp pratikleştirmek hala bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

Sadece komitelerimiz ve kurumlarımız değil parça örgütlerimizde komünal sisteme girme yerine tasfiyeciliğin I. Kongra Gel Genel Kurulu'nda meşrulaştırmak istediği burjuva liberal parçacı örgüt anlayışına göre hareket etmeye devam etmektedirler. İmkan ve yetki paylaşımı isteyen bu eğilimlerin önümüzdeki dönemde aşılma zorunluluğu vardır. Bu tür anlayışlar pratik olarak kendisini en fazla da ateşkes sürecinde dışa vurmuştur. Sanki ateşkes Kuzey Kürdistan için yapılmış, sadece oradaki halkımızın sorunuymuş gibi hareket edilerek ilgisiz kalınmıştır. Bırakalım ideolojik, örgütsel birlik gerçeğimizi siyasal olarak bile Kuzey'deki gelişmeler diğer parçaları doğrudan etkilemektedir. Kuzey Kürdistan'daki her başarılı adım diğer parçalarda katlamalı olumlu etki yapmaktadır. Önümüzdeki dönemde diğer parça örgütlerimiz demokratik komünalizmin komünal yanını daha fazla dikkate almaları ve mücadelenin gene-

> "Dolayısıyla demokratik konfederalizmin, her çalışmanın özgünlüğünü ifade etmesi ve demokratik irade olmasını sağlama yanında kendi içinde ve diğer örgütlere karşı tamamlayıcı ve sinerjiyi ortaya çıkaran bir sorumluluk modeli olarak algılanması çok önemli hale gelmiştir. Birbirini tamamlamayan, sinerji ortaya çıkarmayan bir yaklaşım ve örgütsel duruş demokratik komünalizm ilkeleriyle bağdaşmaz"

line duyulan sorumluluk ve duyarlılıkları arttırmaları gerekmektedir.

Avrupa örgütümüzün de mücadelenin geneline karşı daha fazla sorumluluk ve duyarlılık göstererek örgütsel kararları ve dönem politikalarını doğru anlayıp ve etkili pratikleşmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Kendi pratikleşmesini yeterince sorgulamayan, ama örgütün dönemsel politikaları karşısında yararlı olmayan tartışmalar yapan üslubun bırakılması gerektiği de toplantımızın yaptığı değerlendirmelerden biri olmuştur.

Demokrasinin dili eylemdir

Türkiye ve Kuzey Kürdistan çalışmalarının mücadelemiz açısından stratejik bir değeri olduğu tartışmasızdır. Bu parçada önemli kurumlaşmalarımız olduğu gibi; on yıllarca verilen mücadele sonucu legal alanda demokratik mücadele yürütme imkanları da doğmuştur. Bu alanda kendisini yasallık ile sınırlama ve mevcut siyasi ortamdan etkilenme gibi olumsuz etkenler kendini dışa vurmaktadır. Bu durum zaman zaman eylemsizliğe yol açan ya da geriye çeken bir etki yapmaktadır. Ateşkesten sonra eylemlerin gelişmemesinde "eylem yaparsak ortaya çıkan olumlu hava dağılır" gibi devrimimizin ve halkımızın duyarlılıkları ve ihtiyaçları yerine hükümetin ve devletin nasıl değerlendireceğini düşünen bir eğilim kısmen görülmüştür. Önderliğimizin "demokrasinin dili eylemdir" sözünde vurguladığı gibi bu tür süreçlerin mücadele ile geliştirileceği hala tam anlaşılmamıştır. Böyle olunca da yasal parti, en fazla da kendisinin istediği ateşkese derhal sahiplenme ve harekete geçmede yetersiz kalmış, oluşan havanın daha da güçlendirilmesinde zamanı iyi değerlendirememiştir.

Sadece yasal parti değil, gençlik, kadın dahil tüm özgür yurttaş hareketi bileşenleri da geç harekete geçmişlerdir. Hatta ilk önce kendilerinin harekete geçmesi gerekirken her şeyi siyasal partiden bekleyen pasif ve duyarsız yaklaşımın başta da bu çalışma sahalarımızda varolduğu görülmüştür. Bahar serhildanlarından sonra örgütümüzün yeterince toparlanmaması ve Türkiye'de yeni bir örgütsel sistem oturtulma çalışması da ateşkes sonrası ortaya çıkan ataletin nedenleri olarak ifade edilmiştir. Bu ataletin ortadan kaldırılması için başta gençlik ve kadın olmak üzere tüm kurumların örgütsel anlayışlarını ve pozisyonlarını mücadeleye göre düzenlemeleri ve harekete geçmeleri gerektiği kararına varılmıştır.

Kurumlarımızın dünyanın herhangi bir yerindeki sivil toplum kuruluşları gibi değil de zorlukların en fazla olduğu ve en küçük bir gelişmenin bile büyük mücadelelerle elde edildiği bir ülkede yaşamış olmanın bilinciyle hareket etmeleri gerektiği de vurgulanmıştır. Gençlikteki ataletin söylemde böyle belirtilmese de kendini Özgürlük mücadelesinin öncü gücü gibi görmemekten kaynaklandığı sonucuna varılmıştır. Bu nedenle gençliğin, herhangi bir ekonomik demokratik mücadele veren gençlik ufkunun ötesinde bir militan mücadele ruhuyla hareket etmesinin, hareketimizin ilk gününden bugüne varolan mücadele diyalektiğinin görevlerini yerine getirmek olduğu bir daha vurgulanmıştır. Hedefsiz ve pratiğe sokmayan tartışmalar yerine mücadeleyi geliştiren kararlar alma ve bunu pratikleştirmenin dönemin dili olduğu bir daha vurgulanmıştır. Dinamizmi, halk ve ülke sevgisiyle tüm toplumsal kesimleri sürüklemesi gençliğin en temel görevidir. Özgürlük hareketi tarihi gençliğin böyle bir sorumlulukla hareket ettiğini kanıtlamıştır. Gençlik halkımızı çağdaş normlarda özgür ve demokratik bir yaşama kavuşturma gücü ve iradesi demektir. Gençlik başta meşru savunma güçlerine katılmak olmak üzere tüm bu mücadele görevlerini en üst düzeyde ve militanca yerine getirmelidir.

Kadının örgütlenmesi ve mücadelesinin, 35 yıllık mücadeleyle gerçekleştirilen demokratik ve sosyal devrimin derinliği ve kapsamına uygun düzeyde olmaması genel mücadelemizi de etkilemektedir. Yapılan toplantılardan sonra bir toparlanma gerçekleştirilmesi ve ateşkes sürecine varolan büyük potansiyeli harekete geçirerek daha aktif katılması beklenmektedir. Öncü olma misyonuna uygun davranması ve serhildanları ateşleyici rol oynaması kadın açısından önümüzdeki dönemin temel görevleri olmaktadır.

Bu dönemde propaganda çalışmalarımız belirli düzeyde sürdürülse de dönemin ihtiyaçlarına cevap vermede yetersiz kalmıştır. Başta görsel olmak üzere hareketimizin ideolojik, örgütsel ve pratik ihtiyaçlarına cevap vermede duyarlılık istenilen düzeyde gösterilememiştir. İdeolojik ve siyasal ihtiyaçlarla tam uyumlu pratikleşmede hala istenilen düzeye gelinememiştir. Basın alanındaki kadroların görevlere yaklaşım ve örgüte karşı sorumluluk duymada belli zayıflıklar gösterdikleri söylenebilir. Basın içinde görsel çalışmaların ayrı bir yeri vardır. Birçok imkanımızın bu çalışma sahasına verildiği bilinmektedir. Ne var ki bu düzeyde bir sorumluluğu ve verim henüz ortaya çıkarılamamıştır. Ateşkes sürecinde bu eksikliklerin giderilmesi ve bu temelde 2007 yılındaki mücadelemizde basının etkili bir rol alması başarının sağlanması açısından önemli olmaktadır. Bu alandaki birikim ve imkanlarımız her türlü başarılı çalışmayı sağlatacak düzeydedir.

Koma Komelên Kurdistan sistemi içindeki kültür faaliyetlerimizde ciddi yetersizlikler yaşanmaktadır. Kültür ürünlerine karşı ideolojik hassasiyetler fazlasıyla zayıflamıştır. Toplumu Koma Komelên Kurdistan sistemine çekecek özgürlük ve demokrasi mücadelesine duyarlı hale getirecek ürünlere değil de popüler ve bireyleri sıradanlaştıran ürünlere ilginin artması bu alandaki çalışmaların zayıflığının sonucudur. Kürt dili kullanılsa da toplumu özgür ve demokratik yaşama duyarlı hale getiren değil de verili yaşama entegre eden ve özendiren ürünler bizim basınımız, işitsel ve görsel yayınlarımızda yer alması kültür politikamızdaki yetersizliğin dışa vurumudur. Kültür alanındaki bu aşınma acil olarak doğru bir kültür politikasının hakim kılınması ve pratikleştirilmesini çok önemli bir hale getirmiştir. Özellikle hareketimizin imkanlarını kullanarak yapılan kültür sanat eserlerine karşı ideolojik hassasiyet gösterilmesi varlık gerekçemiz olarak olmazsa olmaz kabilindendir. Benzer hassasiyetler kültürel eserlerin basın yayın alanımızda yer almasına karşıda gösterilmelidir.

Örgütsel yapımızda ve pratik mücadeledeki yetersizliklerin ortaya çıkmasındaki en temel faktör partileşme ve partili kadro olma bilincindeki zayıflamadır. Partileşmek görevlere en yüksek düzeyde sahiplenme bilincine ulaşmaktır. İster bir yönetim sorumluluğu alsın ister almasın partililik bilincinin gelişmesi kurumlarımızda Önderlik gerçeğinin en yüksek düzeyde sahiplenilmesi ve pratikleşmesi anlamına gelmektedir. PKK'nin yeniden yapılanmasının yetersiz düzeyde gerçekleşmesiyle ideoloji, örgüt ve kadro ölçülerinin netleşmesinin örgütümüzün toparlanması ve mücadelenin gelişmesinde yaptığı etki bu gerçekliğin kanıtıdır. Partileşme esas olarak da Önderlik çizgisinde kadrolaşma gerçeğini ifade etmektedir. Koma Komelên sisteminin ideolojik öncüsü ve ruhu PKK olduğuna göre, ruhun varlığı ve etkinliği pratiğin öze, yani özgürlük ve demokrasi çizgisine göre gelişmesinin güvencesidir.

Komünlerin oluşması, komün yaşam felsefesi ve pratiğine büyük inançla yaklaşım kadroların öncülüğüyle gerçekleştirilebilir. Önderlik sık sık komünler ve meclislerden söz etmesine rağmen halen istenilen sayıda ve nitelikte komünler ve meclisler yaratılamaması partileşme ruhunun ve görevlere sahiplenecek kadro duruşunun zayıflığından ileri gelmektedir. Komünler ve meclisler taban çalışması gerektirmektedir. Ne var ki kurumlarda ya da yasal partilerde çalışmak ve bir memur gibi bir iş sahibi olmak tercih edilir olmaktadır. Bu tür anlayışlar giderek toplumdan ve halktan kopan elit kadro profili ortaya çıkarmaktadır. Bu kadronun yüzü ne yeni örgütler oluşturmaya ne de eyleme dönüktür. Halbuki tüm kadrolarımızın öncelikli olarak komün ve meclis oluşturma işlerini üstlenmesi kadro olmalarının temel ölçüsü ve görevidir. Kürt halkının özgürlük mücadelesini verenlerin tüm zamanlarını ve yaşamlarını bu mücadele için harcamaları ahlaki bir görevdir. Çünkü Kürt halkının içinde bulunduğu durumun bırakalım bir kadro tarafından kabul edilmesi, bir yurtseverin bile kabul etmesi düşünülemez. TC Başbakanı Erdoğan'ın *"Kürtlerin hak sorunu yoktur"* demesi Kürt insanının böyle bir sorumluluk içinde olması gerektiğini hatırlatmaktadır.

> "Operasyonlar sürdüğü takdirde, meşru savunma doğal olarak yapılacaktır. Serhildanlar ve her türlü demokratik mücadele ile Kürt sorununun demokratik yoldan çözüme kavuşturulması mücadelesi önümüzdeki dönemde daha da yükselterek sürdürülecektir. Kürt sorununun demokratik çözümü, hiçbir gücün insafına bırakılamaz. Önderliğimiz "çalışmayana selam yok" diyerek, bu dönemin mücadele çizgisini kadro ve yurtseverlik ölçülerini hepimize bir kez daha hatırlatmıştır"

2006 yılı başarılı bir mücadele dönemi olarak geçti

Önümüzdeki dönemin en önemli çalışması ateşkes sürecini başarıyla idare edip, demokratik çözümü yakın hale getirmektir. Bunun yanında Türkiye'de yaklaşan seçimlerde yurtsever güçlerin meclise girerek demokratik siyasal mücadele boyutuna yeni bir alan katması da önem kazanmaktadır. Türkiye'deki yurtsever demokratların, Türkiyeli tüm demokratların ve demokrasiden yana olan toplumsal grupların zeytin dalı birlikteliğiyle seçime girmeleri Türkiye'nin demokratikleşmesinde yeni bir dönem başlatabilir. Yurtsever demokratlar ve Türkiyeli demokratların bu sorumluluğu göstermelerini Kürt ve Türk halkı beklemektedir.

Ateşkes süreci diplomatik çalışmaların daha hızlandırılması ve genişletilmesini gerektirmektedir. Diplomasi denilince daha çokta uluslararası demokratik güçlerin Kürt sorununu çözmede katkılarını sağlamak olarak anlıyoruz. Yine bölgede etkili siyasi role sahip devletlerin Kürt sorununun çözümünde pozitif konumda bulunmalarını sağlamak da önemlidir. Ateşkes sürecinden bugüne kadar yürütülen bu yönlü diplomatik çalışmaların eksik kaldığı görülmüştür. Halbuki Kürt sorununun demokratik çözümü Ortadoğu'daki siyasi istikrarın sağlanmasına en fazla katkı sunacak bir adım olacaktır. Böyle bir siyasi istikrar günümüz dünya gerçeğinde bu güçlerin de çıkarınadır. Bu nedenle bu yönlü diplomatik çalışmaların mücadelemiz açısından olumlu sonuçları olabilir.

İran, Suriye ve Türkiyeli yetkililerle ilişki geliştirmek bunları demokratik çözüme ikna ve teşvik etmek de demokratik çözüm anlayışına sahip olan hareketimiz için doğaldır. Kürt sorununun demokratik çözümü esas olarak da bu güçlerin siyasi istikrarına ve gelişmesine hizmet edecektir. Önderliğimiz bu güçlere bunu sürekli hatırlatmakta ve adım atmalarını istemektedir. Bu dönemde Önderliğimizin bu yaklaşımının diplomatik düzeyde pratikleştirilmesi Kürt sorununun demokratik çözümü ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesi açısından yapılması gereken görevlerdendir.

Bu tür diplomatik çalışmaları önemli görürken, yapılması gereken en önemli çalışmalardan biri de, başta Güney Kürdistanlı güçler olmak üzere demokratik ulusal birlik politikası çerçevesinde tüm Kürt siyasi gruplarıyla ilişkilerin geliştirilip güçlendirilmesidir. Bu ilişkilerle tüm parçalardaki mücadeleye duyarlılığı arttırmak ve halkımızın her parçadaki örgütlülüğünü ve demokratik yaşamını sağlamada ulusal demokratik birliğin gücünü ortaya çıkarmak hedeflenmelidir. Özellikle Kürtler aleyhine oluşan 20. yüzyıl Ortadoğu sisteminin parçalandığı ve yeni siyasi dengelerin kurulmak istendiği süreçte, tüm Kürt partilerinin kendi parçalarına duydukları dar sorumluluğu aşan, daha genel, geniş ve geleceği düşünen sorumluluk duymaları tarihi görevleridir.

İnkarcı, sömürgeci ve Kürt halkını hala egemenlik altında tutmak isteyen bölge güçleri ortak politika yürütürken; dünya ve bölgedeki siyasi gelişmeleri, kendi lehlerine kullanmak için, ortak tutum takınırken Kürt siyasi gruplarının ortak ulusal bir strateji ve politika üretmeleri ve bunu pratikleştirmeleri daha önemli hale gelmiştir. Bu nedenle sadece siyasi ilişkileri iyi tutmaktan öte, bir ulusal konferansla tüm parçalardaki halkımızın, özgürlük ve demokrasi mücadelesini gözeten ve geliştiren ilkelere ve politikaya ulaşılması gerekmektedir. ABD'nin direnişçiler karşısında zorlanması sonucu bölge ülkeleriyle ilişki geliştirme eğilimi göstermesinin olası olumsuz sonuçlarının nasıl etkisizleştirilip, giderileceği konusu da bu konferans tarafından değerlendirilecek konulardan olacaktır. Kürt halkının tüm parçalarda gelişen özgürlük ve demokrasi isteminin ortaya çıkardığı demokratik güç, Kürt halkı üzerindeki her türlü olumsuzluğu giderecek potansiyele sahiptir. Özelikle hareketimizin 33 yıldır sürdürdüğü mücadele sonucu, Kürt halkı artık sadece dış dengelere ve güçler arasındaki çelişkilere dayanarak politika yapma sıkıntısı ve zorunluluğuna düşmeyecek kadar siyasi güce ve mücadele kararlılığına ulaşmıştır. Bir ulusal konferansın bu gerçekliği iyi değerlendirerek Kürt halkının tüm parçalardaki özgürlük ve demokratik yaşamını geliştirecek kararlara ulaşabilir. Bunun dışında Apo ve PKK karşıtlığını bırakan her güçle siyasi ilişki geliştirmeye açık olduğumuz bir kez daha vurgulanmıştır.

Sonuç olarak, 2006 yılını başarılı bir mücadele dönemi olarak yürüten hareketimiz, Önder Apo'suz ve PKK'siz Kürt siyaseti yaratma ve Kürt halkının özgürlük mücadelesini ezme çabalarını 2006 yılında önemli oranda gerileterek hatta birçok bakımdan yenilgiye uğratmıştır. Önderliğimizin çizdiği mücadele stratejisi sonuç almıştır. Siyasi olarak hamle yaptığımız ve meşru savunmamızın Türkiye'yi zorladığı bir süreçte ateşkes ilan ettik. Bunu mücadelenin gelişeceğine ve Kürt sorunun demokratik çözümünün yaklaşacağına inandığımız için yaptık. Her şeyden önce bu süreci kendiliğinden sonuç yaratacak bir biçimde ele almadık. Çok boyutlu ve duyarlı bir örgütsel duruş ve mücadele çizgisiyle, bu sürecin başarıya götürüleceğini daha başından vurguladık. Bu tutumumuzu iki aylık süreçte ortaya çıkan eksiklikleri gidererek daha da geliştirip demokrasi ve özgürlük mücadelesini ilerleteceğiz. Tabii ki operasyonlar sürdüğü takdirde, meşru savunma doğal olarak yapılacaktır. Serhildanlar ve her türlü demokratik mücadele ile Kürt sorununun demokratik yoldan çözüme kavuşturulması mücadelesi önümüzdeki dönemde daha da yükselterek sürdürülecektir. Kürt sorununun demokratik çözümü, hiçbir gücün insafına bırakılamaz. Önderliğimiz "çalışmayana selam yok" diyerek, bu dönemin mücadele çizgisini kadro ve yurtseverlik ölçülerini hepimize bir kez daha hatırlatmıştır.

Başta yönetimler olmak üzere tüm kadroların, örgüt ölçülerini hakim kılan ve mücadele için gerekli olan pratikleri yaratan iradeyi ortaya koyar ve bunu tüm kadrolar, çalışanlar ve halka mal ederse, bu dönemde hareketimizin ve Kürt halkının kazanacağı koşullar her zamankinden daha uygundur.

Politikalar, stratejiler, taktikler ve planlamalar; ancak sorumlu kadroların başta kendi yaşamı ve pratiğinde başlayarak bunları sahiplenmesi ve hedefe ulaşması için öncülük yapmasını gerektirir. Bu temelde tüm kadrolarımızı mücadeleyi geliştirme sorumluluğunu arttırmaya, yoğun ve tempolu halde pratikleşip mücadeleye en yüksek düzeyde katkı sunmaya çağırıyor üstün başarılar diliyoruz.

20 Aralık 2006

İDEOLOJİKLEŞME VE KADROLAŞMA SORUNLARIMIZ

Partileşme, kadrolaşma, Önderlik çizgisinin özümsenmesi ve uygulanması konusunda yeni anlayışların, tutumların, örgütsel davranışların nasıl olması gerektiği hususları tartışılıp açığa çıkarılacak, yeni sürecin militanı haline gelme bu temelde sağlanacaktır.

Bahsedilen bu durumlar, biraz daha somut ele alınmalı ki örgütsel ve bireysel açıdan daha somut bir resim çizme ortaya çıksın. Bu resmi Önderlik çizgisine göre değiştirme, yeniden yapılandırmaya oturtmanın tartışmalarını yürütmek gereklidir. Durum tespiti çok yönlü bir şekilde yapılırsa, resim iyi çizilirse, tabi nereye neyin konması gerektiğini yapmak daha kolay olacaktır. Kadro duruşumuza ilişkin bazı hususları belirterek bunları daha somut hale getirmek istiyoruz. İdeolojikleşme denen husus nedir, aslında ne tür sorunlar var, nerelerden kaynaklanıyor, bu sorunları, dolayısıyla temel sorunları aşma, çözme yöntemlerimiz neler olabilir? Bunları Önderliğin paradigması çerçevesinde güçlü mücadele edecek kadro ve örgüt ortaya çıkarma doğrultusunda değerlendirebiliriz.

Kadro tanımı önemlidir, ama genel geçer bir tanımı yoktur. Herhangi bir örgütün işlerini yapan insanlara kadro denildiğini biliyoruz. Fakat kadroyu, sadece partiyle bağlı ele almak doğru değildir. Devletler de kadrolar alıyorlar, binlerce memur çalıştırıyorlar. PKK de kendi üyelerini kadro olarak tanımlıyor. Neyin kadrosu olunduğu konusu önemlidir. Her kurumun kadrosu kendi işleyişine göre şekillenir. Örgütlü gücün elemanı olmasından dolayı, hepsinde ortaklık vardır. Her örgüt, kadrosunun özelliklerini, yükümlülüklerini kendi ihtiyaçları temelinde belirler. Bir derneğin kadrosu ona göre şekillenir. Onun gereklerini yerine getirirse, o derneğin kadrosu olur. Devlet kadroları, daha çok karşılıklı anlaşma üzerine kuruluyor. Amaçlar çerçevesinde kişiler bir çalışma yürütüyor, karşılığında ücret alıyorlar. Daha çok memur sınıfı olarak tanımlanıyorlar. Parti kadrosu da, partinin amaçlarını,felsefesini benimseyen, işleyişine tabi olan, bu amaçlar doğrultusunda çalışan birey oluyor.

Modern partileşmenin birkaç yüz yıllık süre içerisinde bir evrimleşme, gelişme durumu var. 18. ve 19. yüzyılda farklı özellikler arz ediyordu. Önder Apo, partiyi *"bir amaç doğrultusundaki gruplaşma"* olarak tanımladı. Tarihin derinliklerinde de partileşmenin olduğunu, parti hareketlerinin varolduğunu ifade etti. İster devletçi sistem içindeki iktidar kavgaları alanında olsun isterse bunlara karşı duran kesimlerde olsun partiye denk düşen duruşların, tutumların ortaya çıktığını ifade etti. 19 yüzyılda partileşmeler daha açık tanımlanır olan ve daha sonraki partilere temellik eden bir düzey kazandı. Kapitalist sistemin sınıfları belirgin hale getirmesi, devletin, toplumun bütün yaşam alanlarına hükmeder hale gelmesi iktidarı önemli kıldı, hem de iktidarı ele geçirmeyi daha zorlu bir alan haline getirdi.

Düşüncesiz amaçsız kadro olmaz

Egemen sınıfın değişik kesimlerinin iktidar kavgası, iktidarın ihtiyaç duyduğu sistematik örgütlere yol açtı. Bir yandan da baskı ve sömürüye karşı tepki olarak ezilen sınıf olarak işçi sınıfı adına kapitalizmden kurtulma çerçevesinde düşünceler, ideolojik akımlar ve bu düşünceleri maddi güç haline getirmek üzere örgütlenmeler gelişti ve partileşmeler ortaya çıktı. O çok tüzüğü, kuralı kaidesi belirsiz ve resmi olmayan biçimde hareket eden çeşitli düşünce akımları veya iktidar mücadeleleri bu dönemde biraz daha sistem kazandı.

20 yüzyıla girerken bu daha da biçime kavuştu. Bu noktada partileşme; program, tüzük, yönetim, kadro gibi olgulara kavuştu. Sistem içindeki partileşmeler devlet mantığına uygun olarak iktidarı ele geçirmek ve iktidardan yararlanmak amaçlı bir partileşmeyi geliştirdi. Ezilenlerin baskıdan kurtulmak için yürüttükleri örgütlü mücadeleleriyse, partileşme adı altında öncülüğü ve kurmaylığı öngören bir tanım kazandı. Bir teorisi, programı oluştu. Amaçlarını daha net hale getirdi. Dolayısıyla kadrosunun ya da üyesinin özelliklerini de tanımladı. 20 yüzyılın başında sosyalizmi hedefleyenler açısından parti en çok tartışılan konuydu. Merkezinde de kadro tartışması vardı.

Partinin esas noktası, kadro oluyor. Teorik tartışmalar, program tartışmaları yanında daha çok öne çıkan partinin özünü ortaya koyan tartışma, kadro tartışması olmuştur. Kadro nasıl olursa, parti de öyle olacaktır. Onun için 19 yüzyıldan önce programı ve tüzüğü olmayan, ama kadrolarını yetiştirip mücadele eden hareketlere de parti deniliyordu. Her ne kadar parti adıyla bir biçim kazansa da özü kadro oluyor.

Düşüncesiz, amaçsız kadro olmaz. Bir amaca bağlanan ve onun için mücadele eden insanlara, o amacın kadrosu denir. Amaç, ilkeler gerekli, fakat o ilkelerin ne olduğunun belirlendiği, pratiğe aktarılıp aktarılmadığının görüldüğü yer ise, onun kadrolarına kavuşması oluyor. Bu çerçevede kadro tartışması 20 yüzyıl başında çok yapıldı. Sadece amacın benimsenmesinin yeterli olmayacağını, bir örgütsel sisteme girme, disiplin kazanma ve o amaç doğrultusunda örgütlü çalışmaya katılmanın da gerekli olduğunu savunan görüşler ortaya çıktı. Ekim Devrimi ile bu görüş, sosyalist partileşmede, ezilenlerin parti hareketinin gelişiminde bir başarı kazandı. Kapitalist sistemi aşmayan anlayışların oluşturduğu sol partiler de olmuştur. Sistemle uzlaşan bu partileşmeler yanında karşıtlık adına yürütülen partileşmedeki kadro anlayışı, Ekim Devrimi ile birlikte temel bir olgu haline geldi. 20. yüzyıl komünist partileri Ekim Devrimi'ni başarıya götüren kadrolaşma ölçüleri ve ilkeleri üzerinde oluştu.

Kadro konusunda, Lenin'in yaptığı tanımlamalarla ölçüler belirlendi. O ölçüler bütün partilerin kadro ölçüsü oldu. Çok tartışıldığı için üç noktada somutluk kazandı. "programı kabul etmek, aidat ödemek, herhangi bir parti örgütünde günlük çalışmaya katılmak" komünist partilerin üyesi olmak için yeterli ölçüler oldu. Bu doğrultuda partileşme hareketleri dünyanın dört bir yanında gelişti. Bir dönem güçlü bir mücadeleciliği içerdi; fakat iktidara karşı mücadele ederken belli bir içerik kazanan bu ölçüler; devrimler başarıya ulaşıp, ezilenler adına hareket ettiğini söyleyen güçler iktidarı ele geçirdiklerinde, kendi iktidarları temelinde yeni bir devlet aygıtı oluşturmaya başladıklarında durum değişti. Dolayısıyla iktidar olmadan önce konulan bu ölçüler hep kağıt üzerinde kaldı.

"Düşüncesiz, amaçsız kadro olmaz. Bir amaca bağlanan ve onun için mücadele eden insanlara o amacın kadrosu denir. Amaç, ilkeler gerekli, fakat o ilkelerin ne olduğunun belirlendiği, pratiğe aktarılıp aktarılmadığının görüldüğü yer ise, onun kadrolarına kavuşması oluyor. Tabii ki sadece amacın benimsenmesi yeterli değil, bir örgütsel sisteme girme, disiplin kazanma ve o amaç doğrultusunda örgütlü çalışmak da gereklidir. Bu mücadele sürecinde ortaya çıkan bir tecrübedir"

İktidar olduktan sonra ele geçirilen imkanlar parti amaçlarını geliştirip başarıya götürmek için değil de partinin gücünden yararlanmak için kullanılır oldu. Bu durum öz itibariyle partilerin bozulmalarına ve değişimlerine yol açtı. Partiler aynı adla kaldılar, üye tanımları aynı kaldı. Bunlar devirdikleri iktidara benzeştiler. Amaca bağlı olmak bir şeyler elde etme amacına dönüştü. Aidat ödemek de "kaz gelen yerden tavuk esirgenmez" mantığına dönüştü. Parti üyeliği yük kaldıran ve fedakarlık yapan durumdan, bireye özel şeyler kazandıran büyük bir avantaja dönüştü. Avantajlı durumda olmayanlarda bir memur haline geldiler. Devletleşen anlayışın geldiği nokta bu oldu.

Bu durumu, reel sosyalizm pratiğinde somut olarak gördük. Yakın tarihte ya da geçen yüz yılda yaşadıklarımızdan, binlerce yıllık tarihte olup bitenlerin mantığını daha iyi anladık. 1982'de parti sekreterliği yapan Andropov şöyle diyordu: *"Bizim parti üyelerinin yüzde sekizi sosyalisttir, yüzde doksan ikisi partili"* bu ayırımı böyle belirtiyordu. Kağıt üzerindeki koşulları(tüzükteki maddeleri) tıpkı memurlar gibi yerine getiriyorlar. O partiler de özgürlük, eşitlik için mücadele eden birer militan topluluğu olmaktan çıkarak varolan imkanlardan çeşitli biçimde avantaj sağlamak üzere çıkar partisine dönüştüler. Reel sosyalizm gerçekliği altında bu parti duruşu yatıyor. Bütün çalışmalarda örgütlülük, inanç ve mücadele zafere götürdüyse, reel sosyalizmin çözülüşünde de inanç, mücadele ve örgütlenme felsefesindeki özün kaybolarak, o ölçülerin çıkar ölçülerine dönüştürülmesi temel rol oynadı. Bu partiler devletçi sistemi aşmak için teorik ideolojik yenilenmeyi yaşayamadı tam tersine onu daha fazla benimsedi. Sistemin bir mezhebi haline geldi, alternatif ve devletin karşıtı olmaktan çıktı. Bunu yaratan esas neden güç olmayı toplumun örgütlenmesine dayandıran değil de devletin ele geçirilmesine endeksleyen zihniyet olmuştur.

Her PKK kadrosu 24 saatini mücadeleye verir

Tarihte ki bu parti tanımlamaları ile PKK'nin ayrışan ve örtüşen yanlarını nasıl anlamalıyız. PKK oluştuğunda Kürdistan'da bir partileşme deneyimi yoktu. Kuzey'de sömürgeci egemenliğin gelişimine bağlı olarak devleti yöneten partiler, Kürt toplumunun egemen güçlerini kendi içlerine çekerek çalışıyorlardı. Bunun partiyle ya da partililikle ilgisi yoktu. Tek ölçü, kendilerine ne kadar para ve imkan verildiğiydi. İkincisi bu sistemin sol ucunun Kürdistan'a taşınması idi. PKK buna, sosyal şovenizm ve inkarcılık dedi. Sol adına örgütlenmeye çalışan partiler de Kürt gerçekliğini doğru tanımlayamadıkları gibi, kendi sosyal şöven partileşmelerine ihtiyaç duyulan kadrolaşmayı sağlamak, Kürtleri mevcut devlet sınırlarına bağlamak üzere örgütlenmeye çalıştılar.

Kürt toplumu devlete muhalifti. Bu nedenlede muhalif akımlar ilk önce Kürdistan'da taraftar bulmuşlardır. Kadrolarını buradan devşirmişlerdir. Bu zihniyetle hareket eden partiler Kürdistan'da örgütlendiler. Bu örgütler, sisteme karşı oldukları söylüyorlardı, ama bu söylem halkın temel taleplerini ve hassasiyetlerini gözetmiyordu. Toplumun kültürel, ekonomik sorunlarına çözüm üretmiyordu. PKK'nin bu sol ve sosyalist söylemli partileri sosyal şovenizm olarak tanımlaması bu nedenledir. Devletçi üst topluma muhalifmiş gibi görünerek, Kürt toplumunu denetlemenin aracı oldular. Ancak bunların çok geliştiklerini de söyleyemeyiz.

Güney ve Doğu Kürdistan'da gelişen KDP partileri vardı.Bunlar II. Dünya Savaşı'ndan sonra oluştu. 1960'ta Kuzey'de de yapılanmaya çalıştılar. Önder Apo, bu partileşmeyi, ilkel milliyetçi partileşme olarak tanımladı. Bütün Kürdistan parçalarında örgütlenmeye çalışan bu partiler Kürt halkının çıkarlarını koruyacak bir duruşu gösteremiyorlardı. Baskı karşısında işbirlikçiliğe açıktılar. Kürt sorununu kendi aşiret çıkarları için bir araç gibi kullanıyorlardı. Geçmişten gelen feodalliği, aşiretçiliği modernlik boyasına batırarak gelişme yaratmaya çalışıyorlardı. Onun için Demokrat Parti koydular adını. Öte yandan demokrasi II. Dünya Savaşı ardından gelişen moda akımdı. Türkiye de çok partili sisteme böyle bir rüzgar altında geçti. Bu parti Güney'de belli bir mücadele yürüttü. ABD, İsrail ve Şah rejimine dayanarak kendini yaşatmaya çalıştı. Irak'ta krallığın yıkılmasıyla etkin hale gelmeye çalıştı. Bütün Kürdistanda belli düzeyde etkileri vardı. İran-Irak çelişkisinden yararlanarak belli bir güçlenmeyi yaşadı, fakat sonuçta İran-Irak uzlaşmasıyla ezildiler.

Kuzey'de çok cılız da olsa partileşme çabaları vardı. PKK belirli bir tabanları olan söz konusu bu tür partilerle ilişki ve çelişki içerisinde gelişti. PKK bunlarla çok yoğun bir tartışma içerisinde oldu. Kürt ulusal sorununu çözme konusunda 'diğer gruplarla ilişki ve ittifak olabilir mi?' yaklaşımı vardı. Bazı gruplarla bu yönlü çeşitli arayışlar, denemeler oldu, ama Kürdistan koşulları ve söz konusu grupların Kürt egemen sınıf kültürlü yanları böyle bir gelişmeye imkan vermedi. Klasik marxizm-leninizm etkisini taşıyan bir partileşme, Kürdistan sorunlarını çözmede bir öğe olarak görüldü. PKK kendisini böyle bir parti olarak geliştirmeyi esas aldı.

PKK, varolanlar içinde kendini komünist partilere yakın olarak tanımladı. Başka ülkelerin komünist partileri gibi olamazdı, çünkü Kürdistan öyle değildi. Sömürge ülkelerde komünist partiler nasılsa kendine onları örnek aldı. Bunlar Vietnam'da olduğu gibi kendilerini işçi partisi olarak tanımlamışlardı. Bunlara göre kendisini şekillendirmek istedi, ama Kürdistan koşulları, o ülkelerin koşullarına uymadığı için somut durumun ihtiyaçları doğrultusunda partileşmeye ölçüler, özellikler kazandırdı. Bu yönüyle PKK hem komünist partilerden hem de diğer ulusal kurtuluş savaşlarında öncülük yapan partilerden farklı oldu. Öte yandan Önderliğimizin önderlik tarzı, tarih ve toplum kavrayışı da bu farklılığı yaratan diğer bir etkendi.

PKK'de de başta belirttiğimiz üyeliğe ait üç temel özellik vurgulanmıştı. Tüzükte bunlar yazılıydı. Ama Kürdistan'da bunların uygulanması söz konusu olmadı. Somut durumun zorlamasıyla ortaya çıkan fiili durum tüzükten farklıydı. Parti amaçlarını kabul etmek yetmedi. Bir örgütte belli ölçülerde çalışan değil, 24 saat partide çalışan bir durum gelişti. Kağıtlara yazılanlar ayrı, pratikte olanlar ayrıydı. Çelişkileri çoktu PKK'nin. Parti olmak için kendisini bir şeylere benzeştirmesi gerekiyordu, ama Kürdistan koşullarında başka partilere benzeşildiğinde bir şey yapılamıyordu. Komünist partiler gibi Kürdistan'da partileşmeler oldu, ama hiçbir şey yapamadılar. Bu tür partilerle Kürdistan'da sistemi aşan bir yaşam öngörme mümkün olmuyordu. Sistemden bazı tavizler kopartarak kendini daha iyi yaşatma arayışları oluyordu. PKK, öyle olsaydı gelişemezdi. Özgürlükçü ulusal demokratik çizgiye bağlıydı. Onu zafere götürme tutkusu, temel bir önderlik tutkusu olarak baştan itibaren vardı. Dolayısıyla özlenen amaca ne götürüyorsa, pratikte gerekli olanı gördükçe onu esas aldı. Varolan komünist partilerin ortaya çıkardığı o yazılı ilkelere dogmatik bir biçimde sığınmadı. Etkilenmişti, söylem olarak onların söylemi de dile getiriliyordu ancak bu söylemlere göre hareket etmek pratikte mümkün olmuyordu. Dolayısıyla pratik neyi gerektiriyorsa ölçü olarak onları

“Önderlik “ulusal kurtuluşta partileşmek” demişti. Mücadele sürecinde bu gerçeklik gerillada partileşmek biçiminde somutlaştı. Devrimci bir partileşmenin ancak gerillayla ortaya çıkacağı belirtildi. Gerilla yalnız mücadelesiyle değil yaşamı ve duruşuyla “mevcut düzenin toplumsal yaşamını reddetmek” olarak belirlendi. Kadın özgürlük çizgisiyle de yaşam ve özgürlük ölçülerini belirledi. Bu yaklaşımlar bir yandan gerillaya cesaret, fedakarlık ve tarz, öbür yandan da özgürlük çizgisi kazandırdı”

esas aldı. Pratikte deneyim yaptı, kendi kadro duruşunu ona göre kurdu.

Bu ikilem III. Kongre'ye kadar sürdü, bu kongrede bu ikileme son verildi. Eski tüzük ortadan kaldırıldı. Reel sosyalist partilerin belirlediği kadro ölçüleri ortadan kaldırıldı. Fiiliyatta zaten onları aşan durumu vardı. Pratikte partinin uyguladığı bir örgüt ve kadro anlayışı vardı. III. Kongre bu çelişkiyi çözdü, fiili durumu resmiyet haline getirdi ve tanımladı. III. Kongre'de gerilla mücadelesinde zorlanmaların ölçüleri dikkate alınarak ihtiyaca cevap veren yeni kadro tanımı ortaya çıkarıldı. Kürdistan koşullarının gerektirdiği ilkeleri yaşam duruşunu göstermek isteyen hareketimiz o ikili duruşu ortadan kaldırdı. Bu kararlaşma olmasaydı Kürdistan Devrimi'nin zorluklarına dayanan bir partileşme gelişmeyecekti.

Partileşmede yeni ve çok önemli bir gelişme aşamasını bu III. Kongre oluşturuyor. 1986'nın güzünde gerçekleşen kongrede çelişki çözüldü. Bir yandan söylemde yine yazılı olarak bazı tanımlar getirildi, ama kendi içinde düzen etkisini taşıyan kadro duruşu netleştirildi. Bu netleştirmede örnek alınan Agit çizgisidir.

Gerçek PKK'liler şehitlerdir

III. Kongre'den sonra yeni bir parti duruşu ortaya çıktı. Uzun gerilla mücadelesi, bu temelde gelişti. Bu kadronun ölçülerini V. Kongre'de Önderlik tanımladı. Bu kongrenin sonucunda tüzüğü Önderliğe sunduğumuzda, sadece üyelik tanımına itiraz etti. PKK'nin III. Kongre'sinde gelişen kadro tanımı, V. Kongre tüzüğünde ifadeye kavuşturuldu. O tüzük üzerinde bugünde durmamız gerekiyor. İdeolojik pratik örgütsel mücadelenin dersleriyle oluşan kadro yaşamını ifade ediyor. Reel sosyalizmin aşıldığı konular da yazılı hale getirildi. 20. yüzyıl başındaki o kadro tanımını tümden değiştirdi, militan bir kadro tanımı getirdi. III. Kongre'de mücadele gereklerine cevap vermeyen bir kadro duruşu karşısında mücadelenin ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir kadro duruşunun yaratılması arayışı, V. Kongre sürecinde parti üyeliği tanımıyla birlikte önderliği biraz daha ileriye götürdü. Üye tanımında da Önderlik ilk defa, orada *“şehitler PKK'lidir”* dedi. Üyelik tanımı dolayısıyla yaşamsallaşması gereken ölçüler olarak şehitleri koydu. Özcesi yaşamında mücadeleden başka bir şey düşünmeyen ölçüleri üyelik tanımının özü olarak belirledi. PKK kadrolarını, üyelik mücadelesi veren militanlar olarak tanımladı. Parti üyeliğini birkaç anlamda tanımladı. Bir yurtsever tanımlaması yaptı, bir de sempatizan tanımlaması yaptı, bir de parti militanı tanımlaması yaptı. Önderliğin öngördüğü kadrolaşma ölçüsü böyledir.

Diğer partilerin, komünist partilerin kadro ölçüleri ayrıdır. PKK kadro ölçüleriyle bunlardan ayrıldı. Onun mücadelesi yürütüldü, fakat Önderlik, *“istediğimizi yapamadık, bu yönlü amaçlarımıza ulaşmada yetersiz kaldık”* tespiti yaptı. *“1990'lı yılların en büyük mücadelesi partileşme mücadelesiydi. Fakat bütün bunlara rağmen memurcu, çeteci zihniyeti aşamadık,”* dedi. Bunun nedenlerini kadro, üye tanımında, diğer partileri çok aşan bir gelişme yaşamasına rağmen iktidarcı paradigmadan kopamamaya, onu aşamamaya dayandırdı. Geçmişin bu temeldeki eleştiri ve özeleştirisi esas olarak burada gelişti. İktidarcı paradigmanın bireyde yarattığı zihniyet şekillenmesini aşamadığımızdan çok etkin bir militanlaşmayı geliştiremedik. Partileşme hep zayıf kaldı. Dolayısıyla pratik mücadeleyi etkili yürütemedik, dedi.

Klasik paradigmanın kadro üzerinde yarattığı olumsuz etkileri bir tarafa bırakırsak PKK kadrosunu yukarıda ortaya koyduğumuz biçimde tanımlamamız gerekiyor. Bu gerçekleri bilmeliyiz. Reformist milliyetçi grupların kadro ölçüleri nedir, PKK'nin kadro ölçüleri nedir, bunları bilmemiz gerekiyor. Hepsini bilmek, özellikle PKK'yi bilmek, ona göre kadro ölçüsünü geliştirmek, ona göre PKK'ye katılmak gerekiyor. Temel bir sorun burada ortaya çıkıyor. Bütün bunlar hiç görülmüyor, başkalarına bakılıyor, ona göre PKK'ye katılma oluyor. PKK onlar değil ki! PKK ideolojik, teorik ve program olarak benimseniyor. Bu yönlü PKK'nin mücadelesi heyecan veriyor, ama PKK bununla sınırlı bir fenomen değildir. Onun kadrosu olmak sadece amaçların benimsemekle gerçekleşmez. Ölçüleri ilkeleri var , onlar hiç görülmüyor ya da onlarsız bir kadro olmak isteniyor. Bu anlamda bir katılım sorunu vardır.

Önemli bir alan da katılımdaki yetersizlikler, yanlışlıklardır. PKK'nin çok netleşmiş kadro ölçülerini esas alarak, özümseyerek, kendini o temelde değiştireceği yerde, partiyi kendine benzeştirmek egemendir. Partiyi kendine göre tanımlama, kendi bildiği gibi katılım çok yaygın. Bu sorun yaratıyor, dolayısıyla da partiyle ve Önderlikle gerçek bütünleşme olmuyor. Memurcu zihniyet ya da kendine görelik dayatılıyor. Belki çalışması karşısında karşısında ücret almıyor, ama parti ortamında kendi duygularına göre yaşamak istiyor. En başta kadrolaşmada sorun buradan ileri geliyor.

Önderliğe değişim konusunu sorduklarında ben gelişiyorum diyordu. Bazıları tersine göstermeye çalışıyor bu yanlıştır. Bu bir gelişmedir ve süreklilik vardır. Bunu, en iyi kadrolaşmada görebiliriz. Bu noktada PKK'nin gelişiminin ya da kadro oluşumunun önemli durakları vardır. Varolan sistem partileriyle kıyaslamamak gerekiyor. PKK kadroları onların sınıfından değildir. Ezilen sınıfındandır. Daha oluşurken egemen sınıflardan bir ayrışma oldu. En fazla da kadro tanımında bu ayrışma oldu. Sadece teorik olarak değil fiili olarak bu oldu. Daha PKK doğarken reel sosyalizmin kadro ölçülerini aşmıştı. O ölçülerle Kürdistan'da devrimci bir parti olunamazdı. KDP'den başka o tür partiler de vardı, ama Kürdistan'da esameleri bile okunmuyordu. Halk onları görmeden duymadan ya poliste ya da askeri darbeden sonra açığa çıktılar.

İdeolojikleşme bir yaşam tarzıdır

Önderlik “ulusal kurtuluşta partileşmek” demişti. Mücadele sürecinde bu gerçeklik gerillada partileşmek biçiminde somutlaştı. Devrimci bir partileşmenin ancak gerillayla ortaya çıkacağı belirtildi. Gerilla yalnız mücadelesiyle değil yaşamı ve duruşuyla “mevcut düzenin toplumsal yaşamını reddetmek” olarak belirlendi. Kadın özgürlük çizgisi bu partileşme çizgisinin ileri bir aşamasıdır. Kadın özgürlük çizgisiyle yaşam ve özgürlük ölçülerini belirledi. Bu yaklaşımlar ve bu yönlü çalışmalar bir yandan gerillaya cesaret, fedakarlık ve tarz, öbür yandan da özgürlük çizgisi kazandırdı. Bu ideolojikleşme yarattı.

İdeolojikleşme, bir yaşam tarzıdır lafazanlık değildir. Net yaşam ölçüsü kazanmak, bunu pratikte var etmektir. Farklı yaşam ilkelerini reddedebilmektir. Önderlik çizgisinde ideolojikleşmek Önderlik yaşamını özümsemektir. Onu temsil eden bir kişilik duruşu edinmektir.

Kadın özgürlük hareketi III. Kongre ile başladı. Düzen anlayışını aşan bir militanlık düzeyini geliştirdi. Onun Kürdistan'daki temsili olan inkar imha sistemini aştı, dolayısıyla toplumun önüne bir yaşam alternatifi ortaya çıkardı. Hareketimiz ve halkımız bunlara dayanarak direndi. Kadro, militanlaşma temel olarak bu iki unsura dayanarak gelişti. Bunun yazılı formülasyona dönüştürüldüğü, somut karar haline getirildiği süreç 5. Kongre süreci oluyor. Aslında o da bir aşamadır. Çözümlemelerde varolan, fiilen de yaşanan parti örgütlenmesi temelinde, yeni kadro duruşu olarak geliştirilen ilkeler, 5. Kongre'de kadro ölçüsü olarak somut formülasyona kavuşturuldu ve karar haline getirildi. Orada bir biçim kazandırıldı. Böyle özellikleri vardı, yönetimler ve kadrolar tarafından çok anlaşılıp anlaşılmadığı ayrı bir konudur. Bu aynı zamanda kadro ölçülerinin ortaya konulmasına ve gelişiminde bir de bu ölçülerin temel dayanakları olan olguları ve zihniyeti ortaya çıkartıp aşma oluyor. Bu da paradigma değişimidir. Paradigma değişimi temelinde ortaya konulan bu kadro aşamasını zihniyet temellerine teorik olarak oturtarak daha çok sonuca götürmek oldu. Çünkü özgürlükçü ve demokratik sosyalist temelde öngördüklerini pratikte tamamen şekillendiremiyordu. Bunun nedenlerini araştırdı ve sonuçta öngördüğü kadro ölçülerine ulaşılmamasındaki zihniyetin iktidarcı paradigma olduğunu gördü. Böylece Önderliğin öngördüğü kadrolaşma düzeyinin gelişmesi için zemin güçlü hale getirilmiş oldu.

Önderlik V. Kongre'den sonra yürüttüğü partileşme çalışmalarına rağmen, güçlü bir partileşmeyi neden oluşturamadığını sordu. Şunu ortaya çıkardı, iktidara bağlandıkça, kadroyu yeni bir iktidar unsuru olarak hazırladıkça, onu memur olmaktan çıkartamazsın. Pratikte bin bir şekilde ortaya çıkan parti dışılıklar, çizgi dışı, kadro dışı ruh hali, anlayış dediğimiz unsurların aşılması mümkün olmaz. Bu paradigma değişmediği sürece istediğin kadar bireyciliği eleştir, doğru kadro ölçüleri koy hedefine ulaşamıyorsun. Çünkü nihai olarak kadroların önüne iktidarcılık konulmuş oluyordu. Dolayısıyla zihniyetin değişmesi gerekiyordu.

Eski paradigma kadronun önüne özü itibariyle bireyciliği ve iktidarcı mantığı koyuyordu, dolayısıyla bürokrasiyi ortaya koyuyordu. Stalin kadar bürokrasiyi eleştirmiş biri yoktur. Belki başkaları da fiiliyatta yaptı, ama Stalin hem fiiliyatta yapmış hem de yazılarda yazmış, ama buna rağmen hiçbir zaman bürokrasiden kurtulamamıştır. Dünyanın en büyük bürokrasisi onun döneminde kuruldu. Niye? Çünkü paradigması ona götürüyordu. Öngörülen sistem, bürokratizmi geliştiriyordu. Bizde de öyle oldu. İktidarcı paradigma V. Kongre tüzüğünde yaratılan kadro ölçüleriyle çelişti. O paradigma, o ölçüleri aşmayan yaklaşımları geliştiriyordu. Önderlik, fiiliyatta hep onları aşmaya çalıştı. Bu kadar yoğun çaba harcadı, ama sonuçta bu özellikler aşılamadı. Sonuçta iktidarcı paradigmayı eleştirerek aşmayı öngördü, öngördüğü kadroyla çelişen paradigmadan partiyi kurtardı. Kadro ölçülerine uygun bir paradigmayı geliştirdi. Özgürlük, eşitlik, ekoloji temelinde paradigma geliştirdi. Devleti kabul etmeyen paradigmayla kadroyu ölçülendirmeye çalıştı. Tabii ki paradigma değişimine sadece kadroyla ilgili tecrübeler götürmemiştir. Ancak mücadele eden bir örgüt ve parti liderliği açısından bu tecrübe tüm çalışmaların ve ideolojinin özü olarak zihniyet değişimi ve paradigma kavrayışında çok önemli rol oynamıştır.

Demokrasi ilkelerini, devlet ve iktidar egemenliğinden çıkarmak, kurtarmak gerekir. En büyük saptırma ve yanlış yüzyıllardır, binyıllardır büyük fedakarlıklarla yürütülen mücadelelerin sonuçlarının tam başarıya gitmesinin mümkün olmaması, engellenmesi esas olarak buradan kaynaklanmıştır. Bunu en son somut olarak reel sosyalizm pratiğinde gördük. Rus devrimcileri sert mücadele ettiler, iyi politika yaptılar, fırsatları değerlendirerek iktidarı ele geçirmeyi de bildiler. Kendi istedikleri gibi bir devlet de kurdular, fakat elli altmış yıl sonra görüldü ki, bu kadar radikal mücadele, özgürlük, eşitlik ilkelerine bu denli bağlılık sonuçta baskı ve sömürü düzenine dönüşmekten kurtulamıyor. Baskı, sömürü düzenine, hiyerarşik devletçi sisteme alternatif olamıyor. Onun bir uzantısı, bir ucu, bir mezhebi haline geliyor. Hızla yeniden ona dönüşüyor. Neden? Çünkü özgürlüğü, eşitliği, demokrasiyi geliştirme sistemi, yöntemi ve araçları bu ilkelere uygun değil. Sadece bir zaman dilimi için araç olarak düşünüldüğünde bile devletle bunu yapmak mümkün değildir. Ne adına olursa olsun “devlet” özgürlük, eşitlik karşıtlığıdır. Zaten devlet baskı ve sömürü demektir. Baskı, sömürü, zulüm, despotluk aracılığıyla özgürlük, eşitlik, demokrasi gerçekleşir mi? Gerçekleşmez. Bunun gerçekleşemeyeceği bütün radikalizmine ve iyi niyete rağmen görülmüştür. Fırsatlardan yararlanıp iktidarı ele geçirerek birçok imkan ve güç kazanmalarına karşın bu gerçekleşememiştir.

Güçlü bir partileşme güçlü kadrolaşmaya bağlıdır

Bizim açımızdan böyle bir düzey ve bu kadar derinleşmiş olgular söz konusu değildi. Yine de hem Sovyet pratiğinin hem de bizzat PKK'nin gelişim pratiğinin derslerinden yararlanarak önemli sonuçlar çıkarılmıştır. Önderlik bunların hepsini değerlendirdi. Kendi çabalarını da gördü. Bunları da değerlendirdi. O kadar emek, çaba sarf etmesine, eğitim yapmasına, mücadele ortamı yaratmasına rağmen insanları bir türlü partinin öngördüğü kadro ölçülerine çekemeyişinin, öngördüğüyle ortaya çıkan arasındaki farklılıkların nedenlerini araştırdı. Bu konuda yoğunlaşma temel bir özeleştiri ile birlikte güçlü bir ideolojik teorik yenilenme sonuçta zihniyet yenilenmesini ve gelişimini ortaya çıkardı. Yeni paradigmanın gelişimi böyledir. Pratiğin geliştirilmesinin ihtiyacının dayatması, birçok engelin ve uluslararası komplonun aşılmasının ve başarısızlığa uğratılmasının zorunluluğu, bizde ve dışımızda reel sosyalizm pratiğinde varolan başarısızlıkların nedenlerinin araştırılması ve bunları aşma arayışı yeni paradigmayı doğurmuştur. Bu bakımdan yeni paradigma, bir yönüyle de geçmişte bütün çabalara rağmen yetersiz partileşmenin nedenlerini bulup ortadan kaldırarak daha güçlü bir partileşmeyi ortaya çıkarmayı hedefliyor.

Daha güçlü bir partileşmeden kastımız daha güçlü bir kadrolaşmadır. Yeni paradigma aynı zamanda partinin zihniyetine, ideolojik ilkelerine, programına, örgütsel duruşuna denk düşecek, bunu iyi özümseyip hayata geçirecek bir kadro düzeyinin yaratılabilmesinin önünün açılması oluyor. Bu bakımdan şunu bilmemiz lazım. 2000 yılına kadar PKK gelişimi ve kadronun yeni bir kişilik ve ölçü kazanması esas olarak fiilidir. Eski paradigma içinde gerçek anlamda özgürlükçü, demokratik ve mücadeleci kadro yetiştirme arayışıdır. Öngörülen kadro ölçüleri büyük oranda farklı bir paradigmanın ölçüleridir, ama buna temel oluşturacak zihniyet ise bu ölçüleri kazandıracak nitelikte değildir. Önderliğin amaçları, çabaları paralelinde istenilen kadro ölçülerinin zihniyetine ulaşılmış değildir. 2000'den sonra yeni paradigma bu durumu çözüme ulaştırıyor. İşte fiiliyatta gelişen kadro ölçülerine uygun bir zihniyet, bir ideolojik çizgi ortaya çıkartıyor. Pratiği ile düşünceyi örtüştürüyor, birleştiriyor. Bu anlamda parti kadrolaşması itibariyle çizgiye uygun kadrolaşmanın önü ardına kadar açılmış, zemini güçlendirilmiş oluyor.

Yeniden yapılanan PKK'yi, partileşmeyi, yeni paradigmayla yeni kadro ilişkisini doğru anlamamız gerekiyor. Onu farklı tanımlamak yanlış olur; çünkü özgürlük, eşitlik, demokrasi ilkesi PKK'nin baştan itibaren geliştirdiği kadro ölçülerinden dönmek değil de onları daha da ilerleten ve yaşamsallaştıran bir zihniyetin ortaya çıkartılması oluyor. Bu durumları görmemiz gerekiyor. Bundan şu sonuçları çıkartabiliriz. Yeni pardigmanın özümsenmesi kadrolaşmayı daha çok geliştirebilir. Yeni PKK'nin kadrolaşması geçmişe göre çok daha düşünce ve pratikte tutarlılık ve güçlülük arz edebilir. Görevlere sahiplenme ve pratiğin üzerine yürüme daha militanca gerçekleşebilir. Devletçi ve iktidarcı paradigmanın ortaya çıkardığı memurculuk, çetecilik ve bunların çok değişik varyasyonları, bu yeni partileşme döneminde yeni paradigmanın özümsenmesiyle aşılabilir. Bunlar gerçek. Bu bakımdan yeni paradigmayla birlikte özgürlük, eşitlik ve demokrasi ilkelerinden, militanlık ölçülerinden, öncülük konumundan, parti veya onun kadroları olma ölçülerinde gevşemenin değil aksine daha fazla güçlenmesinin önü açılmıştır. Özcesi Önderliğimizin çok önceleri öngördüğü özgürlükçü, demokratik, doğru kadro duruşunun pratikte doğru, yetkin, başarılı bir biçimde gerçekleştirilememesinin nedenleri görülüp ortadan kaldırılarak, eleştirilip, aşılarak bunların daha güçlü bir biçimde gerçekleştirilmesi önümüze konulmuştur. Bunları bilmek gerekli. Bu çerçeveden baktığımızda ‘kadrolaşma sorunlarımız nerden kaynaklanıyor, nerden ortaya çıkıyor?’ bunları görebiliriz.

Birincisi; kadro sorunu şu anlamda vardır. Yeni bir mücadele sürecine girdik, kadro ihtiyacı vardır. 1 Haziran Atılımı ile birlikte hareket yeni bir sistem kazanıyor. Büyüme ve gelişme döneminde, dolayısıyla daha fazla kadroya ihtiyaç duyuluyor, mevcut kadro düzeyi hem nicelik hem de nitelik olarak yeterli değildir. Yeni bir stratejik temelde geliştirilen mücadele ve o temelde örgütün, hareketin büyümesi, demokratik sistem kazanması, varolandan çok daha fazla kadroya ihtiyaç duyuyor. Bu bakımdan yeni kadrolar eğitmek gereklidir. Kadro sorunu derken sorun burada ortaya çıkıyor.

İkincisi; yeni paradigmayı özümsemiş kadroya ihtiyaç vardır. Yeni bir örgütsel sistem, yeni bir mücadele geliştiriliyor. Dolayısıyla bu sisteme öncülük edecek, bu mücadeleyi yürütecek kadroya ihtiyaç duyuluyor. Bu anlamda da yeni paradigmanın özümsenmesine ve yeni paradigmanın öngördüğü kadro ölçülerinin edinilmesine ihtiyaç vardır. Bu da yeni kadroların eğitilmesini gerekli kılıyor. Birinin ben kadroyum, demesiyle kadro olunmaz. Çizgi özümsenerek, kadro ölçüleri edinilerek kadrolaşılır. Bunun sağlanmasına, düşünsel, pratik bakımdan böyle bir durumun gelişmesine ihtiyaç vardır.

Üçüncüsü ise; varolan kadroların ya da geçmişten gelen kadroların, böyle bir değişimi, yenilenmeyi yaşamalarına ihtiyaç vardır. Hareketin büyümesine denk düşecek kadroları ortaya çıkarmak için de yeni kadroları eğitmek, geçmişten gelen kadroları yine yeni

“Demokrasi ilkelerini, devlet ve iktidar egemenliğinden çıkarmak, kurtarmak gerekir. En büyük saptırma ve yanlış yüzyıllardır, binyıllardır büyük fedakarlıklarla yürütülen mücadelelerin sonuçlarının tam başarıya gitmesinin mümkün olmaması, engellenmesi esas olarak buradan kaynaklanmıştır. Ne adına olursa olsun “devlet” özgürlük, eşitlik karşıtlığıdır. Zaten devlet baskı ve sömürü demektir. Baskı, sömürü, zulüm, despotluk aracılığıyla özgürlük, eşitlik, demokrasi gerçekleşir mi? Gerçekleşmez”

paradigma temelinde değiştirmek, yenilemek, eğitmek gerekir. Yoksa yeni dönemin militanlık görevleri, öncülük görevleri yerine getirilemez. Örgüt ve eylem çalışmasına öncülük edilemez. Dolayısıyla parti öncülüğü gerçekleşmez, pratik çalışma geliştirilemez.

Üç yıldır yürüttüğümüz yeni stratejik atılım döneminin pratik tecrübesi, dersleri bize bunu öğretiyor. Mücadelenin geliştirilmesi, örgütün büyütülmesi, halkın demokratik konfederalizm ilkeleri temelinde, mevcut sistem alternatifi bir yaşam düzeni içine çekilmesi hususunu irdelediğimizde, bu yönlü engellere baktığımızda temel yetersizlik kadro öncülüğünde çıkıyor. Kadrolar hem nicelik hem de nitelik olarak yetersizdir. Varolan kadro böyle bir öncülüğü yürütmeye düşünsel ve pratik olarak yeterli değil. Çünkü gerekli düzeyde yeni paradigmayı özümsememiş, bu temelde kendini eğitmemiş, dönüştürmemiş, yine yeni kadrolar eğitilmemiştir.

Öyle durup dururken kadro olsun, kadro eğitilsin demeye gerek yok. İhtiyaç yoksa kadro eğitilmez. Önderlik bazı sınırlar ve sayı sınırlaması koyarken bunları belirtmek istedi. Tabii ki herkesi kadro yapacağız diye bir çaba harcanmaz. Bütün toplumu partileştirelim demeyeceğiz. Öyle değildir, ama şimdi pratiğe bakıyoruz; propaganda çalışmalarında, diplomasi çalışmalarında, kitle eylemliliğinde, örgüt çalışmalarında, meşru savunma çalışmalarında ciddi zayıflıklar vardır. Yine yürütülen çalışmalar içerisinde yığınca sorun vardır. Nedenlerini araştırdığımızda önümüze hemen kadro çıkıyor. Kadro eksiktir, yetersizdir. Mevcut olan kadro bu görevlere kesinlikle uygun değil. Uygun hale getirilmesi gerekiyor. Uygunluğun olmaması nereden ileri geliyor, uygun hale nasıl getirilebilir, varolan sorunlar nasıl aşılır, geçmişten gelen kadroların eğitimi, değiştirilmesi, dönüştürülmesi sorunu nasıl ortaya çıkıyor? Bunun da birçok etkeni var. Belirtildiği gibi bir tanesi yeni paradigmanın doğru özümsenmesi sorunudur. Yani şimdiye kadar devletçi, iktidarcı paradigmayı, zihniyeti esas alıyor, bunun içinde parti ilkelerini var etmeye çalışıyorduk. Ancak görüldüğü gibi özgür irade, cesaret, fedakarlık, kolektivizm, devletçi iktidarcı paradigmayla çelişiyor. Dolayısıyla her zaman insanın beyninde bir çelişki olarak varoluyor. Amaçla paradigma uyumlu değildi. Şimdi uyumlu hale getirilmiştir. Paradigma değişimi bunu uyumlu hale getirdi. Dolayısıyla yeni paradigmayı özümsemek ve kadro ölçülerini böyle bir zihniyete dayandırmak gerekiyor. Zihniyette herhangi bir çelişkinin kalmayacağı bir bilinç durumunun yaratılması gerekiyor. Böyle olursa, kadro ideolojik ilkeleri de, siyasi hedefleri de, çalışma tarzını da doğru anlar ve etkili mücadele eder. Bu olmazsa mücadele edemez, çözüm bulamaz.

Dördüncüsü; geçmişten gelen çeteci, memurcu zihniyetin etkileri vardır. Geçmişte bütün partileşme, kadrolaşma eğitim çabalarına rağmen, bu ölçüleri aşamadık. Memurculuk ve çetecilik çok değişik versiyonlarıyla birlikte hep varoldu ve kadro duruşunu tanımladı. Çeşitli biçimlerde parti çizgisiyle çelişen parti dışı eğilimler veya ruh halleri, anlayışlar, tutum ve davranışlar hep varoldu. Bu bir anlayış haline geldi. Eski kadro, biraz da böyle şekillendi. Şimdi bunların görülmesi, eğitimle, özeleştiriyle alışkanlıklar haline gelmiş bu duruşun aşılması gerekiyor. Değişimden kasıt esas olarak budur.

PKK başarıyı hep kendi özgünlüğünde yaratmış ve geliştirmiştir

Çeteci, memurcu duruşun gelişmesinin iki önemli kaynağı vardır:

Birincisi; hiyerarşik devletçi toplum düzeninin etkileri. Çünkü herkes o düzenden geldi. Onu güçlü bir biçimde eleştirememe, aşamama durumları o düzenin temel ölçülerini hep var etti. Çeşitli etkilemeler ve duruşlar biçiminde kadrolar şahsında yaşamasını sürdürdü.

İkincisi ise tabii ki devletçi iktidarcı paradigmaya göre partileşmenin kurulmasından kaynaklı, devletçi iktidarcı zihniyet kadronun duygu dünyasını ve davranışlarını şekillendirdi.

İdeolojik ve kadro sorunlarımızın dönemsel olarak ağırlaşmasında provokasyonun çok olumsuz etkiler yaptığını bilmekteyiz. Örgüt yapımızı bu kadar etkileyen, ona zarar veren, insan kaçırtan, ölçü çarpıtan bir provokasyon olmasına rağmen hala çok sistemli eleştiremedik. Mesela Semir provokasyonunda, Önderlik çok kapsamlı kitaplar hazırlattı. İğneden ipliğine kadar irdeletti. Yani bu provokasyonun ipliğini pazara çıkardı. Ruh halini sorguladı, mahkum etti. Büyük bir aydınlanma faaliyeti geliştirdi. Bugün böylesi kapsamlı bir eleştiriyi gündeme getirmek en doğru olan husustur. Bunu en başta yeniden yapılanan PKK yapmalıdır. Önderlik temel ilkeleri koydu. İnsanları hem paradigma hem de provokasyonları kavratma temelinde eğiterek kapsamlı dersleri çıkartmalarını sağlamak gerekiyor. Önderlik çizgisinin temel doğrultusunun verilmesi gerekiyor. Bu provokasyonun kapsamlı irdelenmesi gerekiyor. Üzerine kitaplar yazarak, mahkum etmeliydik. Var mı öyle bir durum? Yoktur. Bunu bir kere net olarak bilmemiz lazım.

PKK' nin kendine göre tarzı, üslubu, ölçüleri vadır. Bunlar dünden bugüne gelen kanıtlanmış Önderlik ölçüleridir. Bu ölçüler onlarca yıllık mücadeleyle ortaya çıkmış, gelişmiştir. Başarıyı hep kendi özgünlüğümüzde yarattık ve geliştirdik. Bu açıdan başkalarının ölçü ve tarzıyla mücadele yürütemeyiz. Mesela geçmişte bazıları, bazı uslupları edinmeye ve örgüt içine sokmaya kalktılar. Önderlik, bu anlayışların hepsiyle mücadele etti. Bizim de kendimize has uslubumuz vardır ve daha eğitici öğretici, geliştiricidir. Onu bunu taklit etmeye gerek yoktur yani. Bunların belirtilmesinin sebebi, etkili bir ideolojik çalışma yürütemediğimiz içindir. Provokasyonun etkilerini, izlerini silemedik hala. Önderlik bu anlayışları çoktan mahkum etmişken, biz daha bunu gerçekleştirememiş durumdayız. Ne kadar bir mücadele yürütüldü provokasyona karşı, bunları sormamız gerekiyor. Bu bakımdan kadro ölçülerimiz de muğlaklaşıyor. Genel anlamda herkesi katıyoruz demekle bu oluyor mu? Kuşkusuz olmuyor. Herkes kendisine göre katılıyor. O zaman bin bir türlü parti ortaya çıkar, ideolojik ve amaç netliği olan bir birlik partisi ortaya çıkmaz. Peki, ne yapmamız gerekiyor? Kapsamlı bir ideolojik duruş ile mücadele yürütmemiz gerekiyor. Bunun için de Önderlik çizgisinin, yeni paradigmanın özümsenmesi gerekiyor. Yeni paradigmayı özümsemeden birlik yaratmak ve onu pratikleştirmek, kurumlaştırmak mümkün değildir. Bunu ciddiyetle bir sistem dahilinde düzenli bir biçimde yürütmeliyiz. Ancak o zaman provokasyonun etkileri genel hareket üzerinden aşılmış olur. Ancak öyle bir çalışmayla yeni parti ortaya çıkarılabilir.

Böyle bir tartışma başlatmamızın sebebi yadığımız kadrolaşma sorunlarıyla bağlantılıdır. Gerçekten de kadroda yanlış anlayışlar vardır. Bu olumsuzluklara ve yanlışlıklara karşı, mücadele etmede zayıflık vardır. Bunlara karşı, Önderlik çizgisini, PKK çizgisini güçlü sahiplenecek etkin bir duruş yok. En kötüsü de aslında budur. Eleştiri ve özeleştiri yapılarak bunların giderilmesi konusunda geleneklerimizden kopuldu. Provokasyon işte böyle bir inkarcılığı geliştirdi. Kadronun bu durumu da kabul edilmez. Dolayısıyla ciddi bir sorgulamayı yapmamız lazım. Kadroların yenilenme konusunu, eğitim çalışmalarımızın temel gündemi haline getirip yürütmek durumundayız. Bunlar olmalı ki, bu sorunların çözümünü yaratalım.

Yeni paradigmayla çelişkili gördüğümüz anlayışlar, eğilimler, hatalar ve zayıflıklar var. Tabii bunlar sadece kadroların ideolojik duruşuyla bağlantılı değil. Örgüt çalışmalarında da sorunlar var. Kadro sorunları, örgüt sorunları, yönetim, organizasyon sorunları var. Fakat bütün bunlara rağmen, her şeyin başında ideolojik duruş geliyor. Örgütlenmek demek, bir ideolojinin benimsenmesi demektir. İnsanları bürokratik, dar şekiller, oluşumlar içerisine almak değildir. Örgütsel yapılanmalar bir ideolojinin yaşamsallaştırma araçlarıdır. İdeolojik özümseme olmazsa, felsefesi kavranamazsa şekli olarak da yürümez. Bu şematizm, bürokratizm olur. Zorlarsan baskı uygulamak olur. Özgürlük, eşitlik demokrasi çalışmaları zorla yürütülemez. Büyük bir anlayışla, özümsemeyle, benimsemeyle yürütülür. Belki ezenler çalışmalarını böyle yürütebilir, ama halkın ve ezilenlerin çalışmaları böyle yürütülmez. Zor, başarıyı getirmez. Sadece şekli bir gelişim, bizi Sovyet pratiğine götürür. Sovyetler'de Andropov'un itiraf ettiği gibi, özde benimsemeyen, amaça bağlanmayan bir kitle ortaya çıkar. Dolayısıyla sistemi de savunamaz hale gelir. Bundan dolayı da Sovyetler yıkılıp gitti. Oysa sosyalizmin görevi kendini savunacak özümsemiş, benimsemiş, kendine bağlanmış bir toplum, iradeli ve sosyalizme bağlı bireyler yaratmaktı. Demek ki yaratamamıştır. Zorlamayla ancak bir yere kadar gelinir. Oradan öteye gidilemez. O açıdan, her şeyin başına ideolojik özümsemeyi koymalıyız. Büyük ideolojiler, düşünce akımları, ancak kendilerini benimseyen, özümseyen kadrolar yaratarak, pratikleşerek, hayata geçerler.

Mitolojilere, dinlere bakalım, o büyük etkilerini böyle bir özümsemeye borçludurlar. İnsanların parti amaçları doğrultusunda çalışabilmeleri, kesinlikle amaca bağlanmalarını gerektirir. Zindanda, her türlü zor koşullarda baskılara karşı direnebilmek, ancak amaca bağlılık ve özümsemeyle olur. Bu yüzden her şeyin başına ideolojiyi koyuyoruz. Onun da temelinde katılım vardır. Katılım gerçeği önemlidir. Katılım amaçlara bağlanmaktır. Partinin felsefik, ideolojik amaçlarına bağlanma düzeyini ifade eder. Önderliğin kadro tanımında mihenk taşı burasıdır. O çizginin ruhuyla, özüyle bütünleşmeyi, onun kendi duygusu, düşüncesi haline getirtmeyi ifade ediyor. Parti dışı duruşlar, katılımlar nasıl oluyor? Hangi tür anlayışlarla oluyor? Nasıl savunuluyor ve insanlar buna nasıl razı oluyor? Bu ikili bir duruştur. İki kişilik var demektir. Bunun nedenlerini iyi bilmek gerekir.

PKK var etme oluşturma yaratma hareketidir

Örgüt ve kadro sorunları üç alandan kaynağını almaktadır. Bir yönü sistemimizden kaynaklanan sorunlardır. Örgütümüzün ve kadrolarımızın mevcut ideolojik, siyasi, askeri görevler karşısındaki yetersizliklerinin bir nedeni, mevcut sistem düzenlemesidir. Konfederalizm hala doğru anlaşılmadığı için örgütümüz varolan örgütsel işleyiş içinde bütünlüklü değil çok parçalıdır. Halbuki konfederalizm hem kurumlarımızın kendi içinde hem de diğer kurumlarla ilişkilerinde birbirini tamamlama ve bu temalde bir sinerji çıkarmanın örgütlenme modelidir. Felsefesi böyle bir sonuç yaratmaya yöneliktir. Ne varki herkesin bir kurum üzerinde tasarrufçu ve parçalılığı yaratan anlayış ve pratikleri nedeniyle yeni paradigmanın ve dönemin önümüze koyduğu görevleri tam yürütemiyoruz. Bu durumu derinlikli ele alıp değerlendirmek gerekiyor.

Sistemden kaynaklanan sorunlar var. Neden var? Çünkü mevcut sistemimiz çalışma üzerine, görev üzerine oturmuyor. İmkanları paylaşma ve tüketme üzerinde oturuyor. Bu durumlar PKK çizgisine ne kadar ters! Önderlik ve PKK gerçekliğiyle hiçbir alakası yok. Yaratmak, oluşturmak, üretmek gerekiyordu. Aslında Kürdistan'da özgürlük, eşitlik, demokrasi hareketi bir var etme, oluşturma yaratma hareketidir. Yoksa tüketme hareketi değildir. Bu yönüyle aslında reel sosyalizmin durumuna düştük. PKK böyle oluşmadı. Bazı imkanlar üzerinde kurulmadı. İmkan kullanmak, paylaşmak, tüketmek üzerinde varolmadı kesinlikle. Bir kere burada bunu düzeltmek gerekiyor. Felsefemizin bir özü budur. PKK'nin dün de felsefesi böyleydi, bu gün de böyledir, birdir. Önderliğin bu doğrultudaki bakış açısında bir değişiklik olmamıştır. Yaşam, mücadele ve değer üretme felsefemizde bir değişiklik yoktur.

PKK bir parti hareketiydi. Cephe ile diğer örgüt biçimleriyle işler yürütülemeyeceği için, Kürdistan'da PKK gibi bir parti gerekli oldu. Kadro ölçüleri gerekli oldu. Yoksa başka bir şekilde yürümezdi. Bunu iyi anlamamız gerekiyor. Kürdistan'da işler böyle yürüyor. III. Kongre'de Önderlik bize şunu söylemişti: *"Diyorsunuz ki tüm dünyada işler biraz da küçük burjuvaca yürüyor, bizimkisi de biraz böyle yürüyebilir."* Ne var ki Kürdistan gerçekliğinde böyle yürüyemez ve yürümemiştir. Bu memleket öyle bir memleket ki burjuvalıkla adım atamazsın, varolamazsın. Dolaysıyla yok olmaktan kurtulamazsın. Bu nedenle PKK halkına kusursuzca, fedaice hizmet etme üzerine kurulan bir örgüt olmuştur. İşte bu yaklaşım PKK'de ideolojik derinleşmeye, sıçramaya yol açtı. PKK etrafında bir halk hareketi yarattı. Bu biraz da herkesi etkiledi. ERNK iktidarı hedeflese de özü itibariyle tamamen PKK'nin felsefesine, ruhuna göre şekillendi. ERNK'cilik cephecilik öyle oluştu. Unutmamak gerekir ki binlerce kadrosu gelişti. Kuzey'de, Avrupa'da, Güney Batı'da binlerce kadrosu parti çalışanı gelişti. Parti sistemine hizmet etmeye, üretmeye, yaratmaya bağlı şekilde gelişti. Bir hareket oldu. Bu gün ise biz bu birikimi bir sisteme bağlayamadık, bir sisteme dönüştüremedik. Aslında demokratik konfedaralizm iktidar mantığından uzaklaşarak bu kitle hareketinin ruhunu, felsefesini değiştirmeden, halkı güç yapacak bir sistem kazandırmayı esas alıyordu, ama pratiği istediğimiz biçimde geliştiremedik.

Provakasyon deyip geçmeyin. Geçen dönemin bu değişim, yeniden yapılanma sürecinin özelliklerini incelemeliyiz. Geçmiş birikimimizi; diktatörlükmüş, kafirlikmiş, yıkmak ve yok etmek gibi bir anlayış üzerine oturtmamalıyız. Bu da yaratılan provakasyonun bir etkisidir. Bu çok kötü, çok tehlikeli bir saldırıydı. Demokratik konfedaralizm kendiliğinden birden ortaya çıkmış bir oluşum değildir. Büyük mücadele tarihimiz olmasaydı ne öyle bir bilinç ne de bir olanak ortaya çıkardı. Eğer böyle bir bilinç ve örgüt sistemi oluşuyorsa, yirmi beş yıllık PKK, ERNK pratiğinin yarattığı birikim üzerinden oluyordur. O birikim varlığına dayanıyordur. Yani onun inkarına değil. İşte bu birikime dayanan sistemin dönüşümünü sağlayamadık. Değişim sürecini etkili ve her boyutta değer üreten düzeyde pratikleştiremedik. Değerler var, kullanıyoruz, bazı şeyler yapılıyor; ama cepten yiyoruz, hazırı tüketiyoruz. Böyle giderse bir gün gelir, hepsi tükenebilir. Bu duruşla, bu tarzla sistem olmak yanlıştır. Onun için bürokratik kalınıyor, KKK sistemi üstte kalıyor. Taban çalışması yoktur. Komün düzeni yoktur. Bu durum karşısında Önderlik kendisini parçalıyor ve çalışmayana, bir komün içinde olmayana selam bile göndermiyor.

Sistem sorunu bu anlamda ciddi. Sistemin mevcut yapılanışı kadroyu tersyüz ediyor, içinden boşaltıyor. Yani ister parti kadrosu olsun ister demokratik konfederalizm herhangi bir kurumunda çalışan kadroyu Önderliğin felsefesine, çalışma tarzına, duruşuna uygun bir biçimde yönlendirmiyor, yürütmüyor. Tersinden yürütüyor bunu düzeltmesi gerekiyor. Ne yazık ki yanlışı düzeltmiyor ve bununla işleri geliştireceğimizi sanıyoruz. Bu konuda mevcut yönetim de kadrolar da sorumludur. Herkes bu gerçeği görmelidir.

Yönetimlerimizde ortak bir anlayış yoktur

Mevcut sistemimiz yürümüyor. Çünkü Önderliğin öngördüğü biçimde yapılanmış ve gereklerini yerine getirebilmiş değiliz. Mevcut kadro da bu sistem herhangi bir işlevsellik yaratmıyor. Kadroyu yöneltmiyor, imkan yaratmıyor, mücadeleye sevk etmiyor. Kadroyu üreten, yaratan, hizmet eden değil tüketen, memur haline getiriyor. Sözde iktidarcı devletçi paradigmadan kurtuluyoruz. Ancak herkes bulunduğu çalışma alanını dokunulmaz mülkiyet alanı gibi görüyor. Dolayısıyla iktidarcılık ve devletçilik bu tür pratiklerde ve zihniyetlerde vardır. Neredeyse birçok kurumumuzda parayla çalışılıyor.

Abudülkadir Aygan bir röportajında "örgüt bize para vermedi biz aç kaldık," demektedir. Doğrudur öyledir. PKK gerçeğidir bu. Yaratan geliştirilen değerler bu sistemle ve bakış acısıyla oluştu. Bu kanıtlanmış bir tarzdır. Şimdi bunu tersyüz etmek, kuşku duymak, derinleştirmeyip yaygınlaştırmamak en büyük savrulmadır. Sapma işin özünde bu şekilde yaşanıyor.

Kadro sorununun bir diğer yönü yönetimden kaynaklanan sorunlardır. Yönetim duruşundan anlaşılıyor ki ortak bir anlayışları yoktur. Ortak bir kadro politikası yok. Kadroyu eğitmek görevlendirmek ve denetlemek yönetimin görevidir. Her yere gidiyoruz. Deniliyor ki hesap sorulsun hesap alınsın. Mevcut durumdan bütün örgüt rahatsızdır. Kim ne yapıyorsa yanına kar kalıyor diyorlar, bunların sorumlusu yönetimdir. Yönetimde anlayış birliği olursa, bütünlük olursa, tarz birliği olursa bu temelde örgüt çizgisi ve tarzına, kadro politikasına sahip olunursa işler doğru geliştirilir. Ne var ki birçok alanda ve kurumumuzda ortak bir kadro politikası yürüten bir yönetim yok. Yönetim kadro eğitmi-

yor, eğitemiyor. Eğitmek demek arkadaşları toplayıp konuşmalarını sağlamak değildir. Yönetim kadroya yön ve güven veremiyor. Kadroyu denetlemiyor, hesap sormuyor, örnek oluşturmuyor. Lafazanlık eğitim ve yönetim olmak değildir. Bu anlamıyla mevcut yönetim duruşu, onun kadro politikası, eğitim anlayışı eğitici değildir.

Görevlendirmede bütünlüklü değil, kadro yerleştirme ve görevlendirme sistemi düzgün değil. Paramparça olan bir durum var. Herkes kendine göre parçalı. Denetim sistemiyse hiç yok. Zaten eleştiri özeleştiri yavaş yavaş geçiştirilmeye çalışılıyor. Kimse kimseyi eleştirmeye cesaret etmiyor. Kadro eğitilmezse gelişkin bir yönetim olmazsa bu tür anlayışlar gelişir. Örgütü düzenleyen, koordine eden yönetimdir. Doğru denetlenmezse, ne yaptığının hesabı sorulmazsa, hatalarının üzerinden eğitilmezse, eleştiri özeleştiriye düzeltilmezse kadro nasıl gelişecek? Bu tarzla mümkün değil.

Kadrodan kaynaklanan sorunlarda fazlasıyla var. Kadronun duruşu, katılımı başta yönetici kadrolar olmak üzere çizgiyle çelişki arz ediyor. Ciddi eleştiri özeleştiri gerektiren bir pozisyondadırlar. Bizde kadrolaşmak Önderlik çalışmasıyla olur. Örgüt çalışması ve eğitimiyle olur. Şöyle de denilebilir; zorla oldu. Hiç kimse gönüllü parti militanı olmadı. Ne zorlanması yaşandı? İdeolojik zorlanma yaşandı. İdeolojik ve kişilik dönüşümü anlamında acılı doğumlar yaşandı. Önderliğin başka türlü zorlama gücü yoktur. Önderlik insanları aydınlatarak, bilinçlendirerek içinde bulunulan durum karşısında derin sorumluluk duyan, suçluluk duyan dolayısıyla da kadroda bir şeyler yapma arayışı, istemi, iradesi, gücü, cesareti, geliştiren bir çabanın sahibi oldu. PKK de böyle şekillendi. Kadroları böyle yarattı.

Mevcut durumda örgüt zorlaması ideolojik zorlama olmayınca, kadrolar da bu durumu rahat ve uygun buluyorlar. Ya da örgütün, Önderliğin ideolojik zorlamasının altında daralmış ezilmiş gibi bir durumu arz ediyorlar. Bunun ortadan kalkmasını isteyince de hemen provokasyon yaratıyorlar. Önderliğin ve partinin çizgisine gelemeyenler provokasyona kulak kabarttı. Artık keyfimize isteğimize göre olacak dediler. Bireycilik, keyfiyetcilik çok fazla gelişti. Şimdi örgütte buna karşı etkili mücadele gelişmeyince bu tür anlayışlar hortlatılıp meşrulaştırıldı. Bunun için kadroda örgüte katılma, örgüt iradesiyle bütünleşme değil de kendini örgüt yerine koyma örgütü kendiyle benzeştirme yaşanıyor. Önünde engel de yok ve böyle yapılıyor. Kadrolar kendi yarattıkları ortamı doğru bularak rahatlıyorlar. İnanıp doğru olumlu yaptıklarını düşünüyorlar. Kendilerinden bir şey istenmesinin zorlayıcılık olduğunu düşünüyorlar. Dolayısıyla da en dar yaklaşımı en az katılımı sergiliyorlar. Kadroda üretmek de yaratmak da zayıf. Tabii bunların dışında çok mücadele eden girişken olan çok cesur ve fedakar davranan kadrolar da var. En olumsuz koşullarda alan açan, çalışan kadrolar da var.

İdeolojik mücadele hafife alınmamalı, küçümsenmemelidir. Bir yerde ideolojik örgütsel mücadele olmazsa aleniyet olmaz, kapalılık olur. Kapalılık, önyargı, didişme, dedikodu, güvensizlik, kendine görelik yaratır. Tüm bunların hepsi var. Ufak bir sorun, hafif bir çabayla aşılabilecek yerde birikerek adeta kangren oluyor, sonunda örgütü de zorlayarak kaçışa yol açıyor. Aleniyetsizliği, açık olmamayı, şeffaflık yerine kapalı olmayı bir yerde resmiyetsizlik olarak değerlendirmek de mümkündür.

Bizim temel fedai örgütümüz PKK'dir. PKK böyle varoldu ve bu güne geldi. PKK, her türlü eylemde ve yaşamda fedailiği esas alan bir örgüttür, öyle başka türlü bir parti de-

"PKK'nin en büyük sırrı ve ayırt edici özelliği, söz ve davranış tutarlılığı, yaşam tutarlığıdır. Önderlik gerçekliği de, O'nu çekici ve benimsenir hale getiren de budur. Yaşamdan öğrenebilmek, bu özellikleri kazandırıyor. Tutarlığı geliştiriyor. Pratiğe dönüştürebilecek düşünce de geliştiriyor. Düşünce gelişimini ve kendisini üretmeyi getiriyor. Tabii düşünce gücü geliştirmek yaşamdan çıkarsa daha değerlidir. Bu pratiği de o kadar zengin hale getirir"

ğildir. Kim ne derse desin, gelişti kendi yapılanışını böyle oluşturdu. Şimdi de yeni paradigma temelinde, Önderliğin yeni PKK tanımının esası da odur. Kadro ölçüsü, tanımının da esası odur. Paradigmayı özümseme gelişmediği için anlayış darlıkları, yetersizlikler var. Kişilere göre kendini şekillendirme çok fazla. Değişimin çarpıtılması, kavramlarının içinin yozlaştırılması kadrolaşma çabalarında ciddi sorunlar ortaya çıkarmış durumda. Ciddiyetin azalması, disiplinin zayıflaması, amaç bağlılığının iddiasızlığı, güvenin azalması gibi durumlar var. Kopan, uzaklaşan insanlar oluyor. Paradigmanın ters anlaşılması ortaya çıkıyor. Devletçi iktidarcı paradigmadan uzaklaşıyoruz derken, en basit iktidarcı arayışlar, tüketici etkiler ortaya çıkabiliyor. Üretme değil de tüketme üzerine şekillenen kadro duruşu var.

Talimatı kaldırıp genelge koyduk. Talimat fedai ruhlu devrimci örgütlerin öz inançlarıyla yapılan görevleri yerine getirme sistemi, genelge devletlerin emir sistemidir.Devrimci örgütlerin talimatları da bir emirdir, ama bunu devletçi sistemlerin emir sistemleriyle özdeşleştirmek bir çarpıtmadır. Böyle genelgeler yayınlanarak güya devletçi paradigmadan uzaklaşıyoruz. Bizi, provakasyon bu duruma getirdi. Buna karşı mücadele edememe, başlı başına zayıflıktır. Bir duruşsuzluktur. Herkes kendine göre yaşıyor, kendine göre değerlendiriyor. Kadroların ve yönetimlerin anlayışı birbiriyle uyuşmuyor. Oysaki geçmişte böyle değildi, PKK militanlarının refleksleri ortaktı. Kemal Pir, *"ruhsal duruşları ortaktır"* dedi. Önderlik *"birbirimizin gözünüze baktığımızda ne demek istediğimizi anlardık"* derdi. Göz göze bakıp anlaşıp karar alabilirdik. Şimdiyse o kadar toplantı yapıp karar alamıyor örgütlerimiz. Planlama çok zayıf. Yapılmıyor, yapılanlar da az pratikleştiriliyor.

Bu kadar etkili eşitlik, özgürlük, demokrasi idealleriyle güncelleştirilmiş bir düşünce gücüne, ideolojiye sahipken, etkili bir propaganda savaşı yürütebiliyor muyuz? Provakasyona karşı da etkili ortak bir mücadele açamadık. Bütün yönleriyle mücadele eden ve Önderlik çizgisini hakim kılan; felsefede, ideolojide, siyasette, örgütte ve yönetimde ortak düşünce, refleks oluşturan, birbiriyle bütünleşmiş, inanmış kadro duruşu yaratamadık. Oysa PKK buydu. Bu PKK'nin yapısı değişmemiştir. Önderliğin anlayışı değişmemiştir. Bu özelliklerin yeni PKK'de çok daha ileri olması gerekiyor. Çünkü Önderlik devletçi iktidarcı paradigmayı değiştirdi, bireyciliği, çıkarcılığı yok etti. Bireycilik, çıkarcılık menfaatçılık yoksa orada bütünleşme var demektir.

Devrimcilik değiştirme gücüyle ölçülür

Çok yönlü tartışılan bir soruna çerçeve oluşturmaya çalışıyoruz. Sorunlar çözümsüz değil. Kadro sorunlarının, sistemden, yönetimden ve yaklaşımlarından kaynaklı olduğunu belirttik. Bu konuda düzeltme olabilir. Sistem düzeltmesinde PKK'nin temel ölçüsüne, ruhuna dönüş olmalı. Yaratma üretme üzerine dönüş olmalı. Kürdistan'da bu iş böyle oluyor. Yeter ki ölçü tutturulsun. Bunu olmaz gören küçük burjuva çizgisiydi. Olmazı diretirsek, Önderliğin belirttiklerini uygulanamaz görürsek, bu Önderliğe küçük burjuvaca yaklaşmak olur. Zaten küçük burjuvalar içimizde dışımızda hep eleştirdiler, ama Önderliği anlamadılar. Sistem düzeltmesi, yönetim düzeltmesi, kadronun yaşadığı yöntem ve anlayışlara karşı, daimi bir anlayış hakim kılmak ideolojik mücadele ile gerçekleştirilebilir. Bunu yapmak da parti iradesidir. Doğru partileşmeyle, partiyi etkili hale getirmekle olur.

Önderliğin geliştirdiği yeni paradigma kadar devrimci bir düşünce yoktur. Devrimcilik şiddet kullanmak değildir. Devrimcilik değiştirme gücüyle ölçülüyor. Önderliğin geliştirdiği yeni sosyalist paradigma en derin değişimi öngörmektedir. Binlerce yıllık devletçi, sömürücü sisteme son verme ve hiçbir biçimde bu sistemin mezhebi olmama iddiası ve değiştirme gücüdür bu paradigma.

PKK'nin en büyük sırrı ve ayırt edici özelliği, söz ve davranış tutarlılığı, yaşam tutarlığıdır. Önderlik gerçekliği de budur. Önderliği çekici ve benimsenir hale getiren de budur. Yaşamdan öğrenebilmek, bu özellikleri kazandırıyor. Tutarlığı geliştiriyor. Pratiğe dönüştürebilecek düşünce de geliştiriyor. Düşünce gelişimini ve kendisini üretmeyi getiriyor. İnsan kendi düşüncesini daha güçlü pratikleştirebilir. Başka yerden hazır, ezbere alınan düşünceleri yaşama geçirmek, pratikleştirmek kolay değildir. Düşünce gücü geliştirmek yaşamdan çıkarsa daha değerlidir. Bu pratiği de o kadar zengin hale getirir. Eğitimden kastımız budur.

İdeolojinin ilkelerini; yaşama, mücadeleye dönüştürüp bu temelde üzerine düşen görevleri yerine getiriyorsa, buna ideolojik olarak gelişmiş kişi denilir.

Bunun için eleştiriden çok, özeleştiri öğreticidir, eğiticidir. Bizde eleştiri çok gelişmiştir. İnsanlar ağzını bir açtılar mı, birbirlerinin eksikliklerini, hatalarını çok görüyorlar. Kim demiş eleştiride bir zayıflık var. Hiç zayıflık yok, fakat bu sorunları çözmeye yetmiyor. Eleştirinin fazla değeri kalmamış. Niye? Çünkü eleştiren, eleştirdiği şeylere sahip çıkmıyor. Eleştirdiği kadar özeleştiri yapmıyor. Yanlış bulduklarının doğrusunu yapmaya talip olmuyor. "Ben söylüyorum kim yaparsa yapsın" diyor. Öbürü de "senin söylemene ihtiyacım yok, yanlış buluyorsan buyur doğrusunu sen yap. Yapmıyorsan da konuşma" diyor. Kendisi bir sürü yanlış içerisinde, kendi yaptığı yanlışı, öbürü de yapıyor diye, onu eleştiriyor. O nedenle bizde eleştiri şu anda çok dönüştürücü değil, özeleştiri daha çok dönüştürücüdür. Özeleştirel bir üslup geliştirmemiz, kendimizi geliştirmemiz açısından daha çok önemlidir ve sonuç alıcıdır. Bunu mutlaka yapabilmeliyiz. Belki eleştiri kadar kapsamlı olmayabilir, ama olsun. Küçük görmemeliyiz, her özeleştiri mutlak surette bir gelişme demektir. Pratiğe dönüşürse değişimi ifade eder. Sadece yanlışlıklarım budur demek de bir anlam ifade etmez

Özeleştiri verilebilmelidir. Özeleştiri günah çıkarma değil. Kendi yaptıklarından yaşadığından ders çıkarmaktır. Yaptıklarının Önderlik çizgisine göre doğru veya yanlış olduğunu tespit etmek bir de itiraf etmektir. Özeleştiriyle kastımız budur. Bu da iyi bir şeydir. Bir şeyler yaptım; ama yaptıklarımdan bu husus çizgiye göre değil, başarı getirmedi. Şu uygundu başarı getirdi. Bunu insan tespit edebilir, söyleyebilir. Bir de kendisi için geliştirici olabiliyorsa, çok daha fazla da söyleyebilmelidir.

Bütün bunlardan çıkan sonuç olarak ne denilebilir? Kadro duruşu, kadro politikası karşısında çare bulmamız gerekiyor. Kadroların güçlü bir çıkışa ulaşması gerekli. Öyle olmazsa tehlikeli durumlarla yüz yüze gelebiliriz. Nasıl gelir? Oportünizm gelişir. Provakatif tasfiyeci eğilimin gelişmesine yol açan temel etken de kadroları, pratik görevler üzerinde yürütememek, üretememek, pratiğe sevk edememek oldu. Nitekim Önderliğimiz provokasyonu ataletin dışa vurumu olarak değerlendirdi. Pratikten kopa kopa bir bozulma ortaya çıktı. Sonuç çizgiden kopuş olmuştur. O zaman provakasyonu aşmak ne demek oluyor? Pratiğe koşmak oluyor. Yeterli ya da yetersiz olur. Hataları da olabilir; ama insan gördüğü zaman, üzerinde yoğunlaşarak, ders çıkararak, hata ve yetersizliklerini giderebilir. O bakımdan pratik dönüştürücüdür, düzeltici, eğiticidir. Pratiğe sevk olmak gerekir, koşmak gerekir. Kadroyu kadro yapan alan pratik alandır. "Kadrolar saksıda yetişmezler" tanımı, doğru bir tanımdır. Kadroyu savunmak, korumak, sahip çıkmak gereklidir. Fakat kadroyu korumak adı altında üretimsiz, işlevsiz, pratiksiz hale getirmemek gerekir. Bu kesinlikle yanlıştır. Kim olursa olsun pratiksiz kaldığı yerde ters değişim yaşar. Oportünizme düşebilir. İradesini, inancını yitirebilir.

PKK kadroluğu bir yaşam duruşudur

Kadro hazırlıksız olursa, pratikte de yanlış yapabilir. Hele hele bizim gibi, savaş içerisinde olan bir ortamda kayıp da verilebilir. Bu tehlikelidir. Böyle olmamalıdır. Halka zarar vermek kötüdür. Önderlik kayıp vermek cinayettir dedi. Bu duruma düşmemek için de bir bilinç gerekiyor. Bu bilinci yaratacak bir eğitim gerekiyor. Ama her şey salt bunanla da bitmez. Bütün bunlar sadece bir hazırlıktır. Gerçek olan pratiktir, eylemdir, çalışmadır. Çalışmaya sevk etmek lazım. Gönüllü değilse, zorla sevk etmek lazım. İnsanları az değil, daha çok görev altına sokmak gerekiyor. Kadronun kendisinin bunu istemesi gerekiyor. Gelişmesi için gerekli olan budur. Başka yolu yoktur. Bütün bunlar istenirse olabilir. Bütün bu olumsuzlukları giderebilir mi insan? Güçlü kadro haline gelebilir mi? Elbette bu konuda, hiç tedütsüz "evet" cevabını vermemiz gerekiyor. Bu istemekle mümkün olabiliyor. İsteyen ve bu istek doğrultusunda çaba harcayan herkes Önderlik çizgisinin öngördüğü, doğruları hem öğrenebilir hem de uygulayabilir. Ben öğrenemem ya da ben uygulayamam yaklaşımı yanlıştır. Bu yaklaşım, oportünistçedir. Doğru değil, gerçeği ifade etmez. Kesinlikle kendimizi yanıltmamalıyız. Lenin; *"yapamıyoruz demeyin yoldaşlar, yapmak istemiyoruz deyin"* diyor. Şimdi bizdeki kadro sorunu da, kadro olmak istemiyoruz, anlayışından çıkıyor. Biz bunu reddediyoruz. Yapmak istememe eğilimi var, kolay isteme gibi ucuz yaklaşımlar var. Yani cesaret, fedekarlık, girişkenlik azalmış, ki bunlar da kadro olmanın özüdür.

Önderlik savunmalarda: *"Halk ne dediklerine değil, nasıl yaşadıklarına bakıyordu"* diyor. PKK kadroluğu, bir yaşam duruşuydu, bir pratikleşme duruşuydu. Yoksa bir söz söyleyip gidip her türlü şeyi yapan, insanlar duruşu değildi. Baştan beri bir ilkesel duruş ve yaşam tarzıdır. Bu istekle, çabayla oldu. Büyük bir disiplinle, örgütle oldu. Bu nedenle işin esası istemektir. Dolayısıyla böyle istekliyiz de başaramıyoruz demek doğru değildir. Bunlar zayıflığa kılıf geçirme yaklaşımıdır. Gerçek olan aslında, istek ve iddiadaki zayıflıktır. 33 yıllık PKK tarihinin bize öğrettiği öyle değildir. Önderlik en son: *"Devrimci demokrat insan işlevsiz, başarısız kalmaz"* dedi. Başarır. Gerçekten de yeter ki istensin, devrimci, demokrat olsun. Dolayısıyla yeteneklerini geliştirir, üretken kılar.

Bizde şimdi ana eğilim, biraz isteksizlik biçiminde ortaya çıkıyor. Kadro ve kadronun eğitim sorunu isteksizlikten kaynaklanan bir sorundur. Yeni olanın eğitimsizlik sorunu var. Eski olanın isteksizlikten dolayı dönüşememe sorunu var. Bu isteksizliği kırarak dönüşüm sağlamak gerekiyor. Geri çekilme eğilimi, bu isteksizliğin dışa vurumudur. Kurnazca oluyor bu "yönetim olmak, bizim kişiliğimize göre değil, biz diğer türlü daha militanca çalışırız" deniyor. Bunu Avrupa'da bazıları da iyi dillendirdiler. Dediler ki; "gelecekte partinin bizim gibi insanlara ihtiyacı olabilir, şimdi kendimizi bir tarafta tutalım, birileri bir şeyler yapsın, imkanlar gelişirse ilerde başına otururuz." Bu bir kurnazlık durumudur. Biz bunları anlamıyor değiliz. Bu örgüt 33 yıldır uğraşıyor. Bu kadar yazılı materyal var. Önderlik diyordu: *"ben insan sarrafıyım"* o nedenle sözlerin, davranışların ne anlama geldiği bilinmiyor değil. Bu bakımdan hiç kimse: "ben yapamıyorum, istiyorum da yapamıyorum" demesin. Bu söz doğru değildir. Bir şey yapamıyorsa demek ki orada bir isteksizlik var, benimsememe var, çaba harcamama var. Esas olan bir olgu budur.

Diğeri de başarılı bir işi yapabilmek, doğru bir bilinç edinebilme, daha doğrusu disiplinli, örgütçü bir kişilik haline gelmeye bağlı.Eğitilmiş insan, çalışmaya hazır hale gelmiş insan demektir. Biz bunu başka türlü anlamıyoruz. Çünkü Önderlik böyle tanımladı. İş yapmaya hazır hale gelen insan, disiplin kazanmış, kendini örgütlemiş insan demektir. Böyle bir insan, duygu ve ruh dünyası üzerinde düşüncenin hakimiyetini kurmuş insan demektir. Yani düşüncesi tarafından, duygularını yönlendirebilen, davranışlarını yönlendirebilen insan demektir. Dolayısıyla amaç edinen, amaca göre yaşayan, amacın gerektirdiği işleri yapabilen insan oluyor. Bu bakımdan bilinçlenmek önemlidir.

Bilinçlenmek demek, salt bilgi edinmek, öğrenmek değildir. Bilgiyi bir amaca bağlı olarak ve pratiğe geçirmek üzere öğrenmek demektir. Amaca kilitlenmek kişinin üretim yapmasında, örgütlü çalışmasında, halkın sorunlarını çözmesinde belli olur. Bu bakımdan amaca bağlanmış, sistem kazanmış, pratiğe dönüşen bilgiye bilinç diyoruz. Bunun için bilinçlenmeliyiz. Yani yaşam ilkelerini edinmeliyiz. Kişiliğimize, yaşamımıza bu ilkelerce yön vermeliyiz. Böyle yaparsak pratikte, yaşamda her şeye göre hazırlıklı oluruz, güçlü dururuz. Neden? Çünkü kendimizi örgütlemişizdir, eğitmişizdir. Kendini eğitip örgütleyen insan özgürleşen insandır. Öyle bir insan her koşul altında irade kazanabilir, davranış geliştirebilir, kendisini temsil edebilir. Özgürlük de bu olsa gerek. Dolayısıyla kadronun sorunlarını aşmasının, kendisini eğitmesinin, kadro sorunlarımızın çözümünün kilit noktaları bunlar oluyor.

Sonuç olarak birincisi, istek olacak, ikincisi pratik üzerinde durulacak, üçüncüsü örgütlü disiplinli kişilik haline gelinecek. Yani bilgi değil, bilinç edineceğiz. Bunlar olursa bir kişi amaç edinebilir, amaca yürümenin yol ve yöntemlerini bulabilir. Dolayısıyla cesaretli, girişken, fedakar, çaba sahibi olur, örgüt kurar, doğru söz söyler, çekici olur, yanındakini ikna eder, halkı ikna eder, öncülük yapar. Yani güçlü kadro militan olur, el attığı her işi başarır, gittiği her yerde başarıyla bütün çalışmalarını geliştirebilir.

"Başarılı bir işi yapabilmek, doğru bir bilinç edinebilme, daha doğrusu disiplinli, örgütçü bir kişilik haline gelmeye bağlı.Eğitilmiş insan, çalışmaya hazır hale gelmiş insan demektir. Biz bunu başka türlü anlamıyoruz. Çünkü Önderlik böyle tanımladı. İş yapmaya hazır hale gelen insan, disiplin kazanmış, kendini örgütlemiş insan demektir. Böyle bir insan, duygu ve ruh dünyası üzerinde düşüncenin hakimiyetini kurmuş insan demektir"

Önderliksel doğrultuyu kazanarak zihniyet devrimini gerçekleştirelim

Sınıflı tarihin yarattığı değerler binlerce yıl hakim bakış açısını oluşturarak, felsefeden politikaya, etikten pozitif bilimlere kadar her şeye yön verdi. İnsan ve doğa, birey ve toplum, erkek ve kadın, düşünce ve eylem, hatta insanın kendisi bile parçalandı. Düalizmin hakim olduğu bir zihniyetle kendisini, doğayı, toplumu, bir bütünen hayatı karşıtlıklar üzerinde yorumladı, değiştirmeye çalıştı. Sınıf ve ulus savaşlarının tarihin motor gücü olarak değerlendirilmesi, tek belirleyen olarak esas alınması, bu anlayışın ürünüdür. Sınıf mücadelesinde toplumun bir kesiminin diğer kesimi alt ederek devletleşmesi, adeta varlık kazanmanın temeli haline geldi. Denilebilir ki bugüne kadarki özgürlük mücadelelerinin tüm biçimlerinin özgürlüğü devlet gücüne bağlamasının nedeni budur. Toplumsal çelişkileri ve farklılıkları, özgürlük alanları oluşturarak demokrasiyi geliştirmenin zemini yapmak yerine, karşıtlaştırarak devleti güçlendirip özgürlüğün varlık koşulu sayma, sınıflı toplum tarihinin en temel çarpıtması olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ulusların kendi kaderini tayin hakkının tek biçimi devlet değildir

17. yüzyıldan başlayarak 20. yüzyılın sonuna kadar hakim olan toplumsal form, ulus formudur. Ulusların özgürlüğü, ulusal devletlerin oluşumu ve güçlendirilmesiyle özdeşleştirilmiştir. I.Dünya Savaşı'nda Wilson Prensipleri'nin en önemli maddesi, ulusal özgürlüğün ulus devlet formudur. Aynı yaklaşım, kapitalizmi eleştiren devletçi sosyalizmde de geçerlidir. Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, ulusal devletin kazanılması olarak formüle edilmiştir. Sınıfsal ve ulusal kurtuluş –her ne kadar güçlü eleştiriler yöneltilse de– devletleşme biçiminde algılanmıştır. Kapitalist devlet eleştirisinde, sosyalist devletin alternatif olarak konulması da özgürlük problemini çözdürmemiştir. Aksine, devletin güçlenmesi, toplumsal demokrasiyi gerileterek, kapitalist gelişimin yedeğine kadar düşürmüştür. Önder Apo'nun belirttiği gibi, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının tek biçimi devlet değildir.

Özgürlük mücadelemizin başlangçta ulusların kaderlerini tayin hakkını ulus devlet olarak formüle etmesi, tabii ki yanlış değildi. Özgürlük hareketinin geliştiği dönemlerde dünyaya hakim olan sistem ve oluşmuş dengeler, devlet formunu öne çıkarıyordu. Sistemin aşılma sürecine girmesi, devlet yerine demokrasiyi, devletli toplum yerine demokratik toplumu bir özgürlük seçeneği olarak öne çıkardı. Sınıfları yadsımadan yaşama yön verenin sadece sınıf çelişkisi olmadığı, devlet toplum çelişkisinin daha esastan geliştiği, başta cins çelişkisi olmak üzere insan-doğa vb birçok çelişkinin özgürlüğü koşulladığı anlaşıldı. Kuşkusuz 21. yüzyıla girerken, pozitif bilimlerin yanı sıra, sosyal bilimlerde ve teknolojik alanda sağlanılan bir dizi gelişme de bu görüş ufkunu genişleterek derinleştirdi. Dolayısıyla çağı ve güncel siyasal dinamikleri değerlendirirken, gelişmelere yön veren paradigmasal değişimleri esas almak gerekir.

Güncel gelişmeleri 20. yüzyıl değerler sistemi ile izah etmek, ufukları daraltarak devlet ve devletin günlük manipülasyonlarıyla sınırlı tutmaktadır. Güncel politika değerlendirilirken, sadece devletlerin ve güçlerin öne çıkan karşıtlıkları üzerinden çıkarsama yapmak, yanıltıcı sonuçlara yol açabilmektedir. Örneğin ABD'nin, devletçi sosyalizmin çözülüşünden sonra yükselen bir 'değer' olarak öne çıkartılması, çağımızın sistemsel çözülüşünü yeterince izah etmekten uzaktır. Yine AB'nin liberal demokrasiyi geliştirerek devleti küçültme denemeleri de değişimi yeterince izah etmemektedir. Kuşkusuz başta ABD olmak üzere AB ve bölgesel güçlerin konumu, yol açtığı gelişmelerin izdüşümlerini, etki alanlarını ve olası gelişmelerin açılarını tespit etmek önemlidir. Ancak bunu günübirlik karşıtlık politikasıyla izah etmek, bizi doğru sonuçlara götürmemektedir. Dolayısıyla kendi konumumuzu belirlemek ve ileriye doğru atacağımız en küçük adımı bile doğru hesaplamak istiyorsak, genel siyasal konjonktürü değişen değerler sistemi içinde ele almamız ve sistemsel değişimlerin yönlerini ve etkilerini bütünlüklü değerlendirmemiz gerekir.

Emperyalizm klasik tanım olarak aşılmış durumdadır. Bu yüzden ABD'yi ulus devlete dayalı bir sermaye yayılmacısı olarak ele almak yetersiz bir yaklaşımdır. 21. yüzyıla girerken, formunu geniş tutarak, yine mevcut paradigmaları kapsayarak, bilgi ve teknolojiye dayanarak çözmek istiyor.

Körfez kriziyle başlayan, Irak müdahalesiyle somutlaşan Ortadoğu hamlesinin nedenlerini burada aramak gerekir. 20. yüzyılın uluslararası sistemi bu temelde yeniden dizayn edilmektedir. Kuşkusuz ABD'nin BOP'unu salt sistemsel krizle ifade etmek, bize yeterli bir çerçeve sunmaz. ABD'nin imparatorluk denemeleri karşısında genel yaşanan sistemsel krizden çıkmak isteyen Çin, Japonya ve Hindistan gibi güçler de söz konusudur. Ortadoğu'nun ve Hazar havzasının jeostratejik ve jeopolitik konumu, yeni yayılma biçimleri için 21. yüzyıla girişte de önemini korumaktadır. Enerji kaynaklarının yanında, bölgede oluşturulan statik yapıların ve klasik ulus devletlerin krizin temel nedenleri haline gelmesi, bilgi ve kültürel yayılmanın önüne engel oluşturması, dünya hakimiyeti açısından daha stratejik önem kazanmaktadır.

> "Küresel yayılma karşısında dünyanın her yerinde yaygın olarak örgütlenen küresel demokrasi hareketleri, cılız da olsa değişimin olumlu dinamiği olarak gelişmekte, yeni demokratik sistem denemeleriyle kaos sürecinden çıkmaya çalışmaktadırlar. Toplumcu demokrasi mücadelesi, ulus devletler ve neoliberal yayılma karşısında güncel politikayı etkileyen bir alternatif olmaktadır"

Çelişki ve çatışmalar toplumcu demokrasinin gelişimine zemin sunmaktadır

Bu süreçte uluslararası politikayı etkileyen diğer önemli bir faktör de halen varlığını sürdüren ulus devletler olmaktadır. Ulus devletlerin toplumsallaşmış bir form olarak henüz etkisinin kırılmamış olması, I. ve II.Dünya Savaşları gibi korkunç felaketlere yol açmasına rağmen, geçerli bir siyasal sistem olarak devam etmesi, değişim sürecini stratejik düzeyde etkilemektedir. ABD, AB gibi görece demokrasiyi, sosyal devlet anlayışını ve liberalizmi geliştirmeye çalışan güç ve güç birlikleri yanında, 20. yüzyıl sistemini hala ayakta tutmaya çalışan başta Türkiye, İran, Suriye gibi ulus devletler de kaos sürecini etkileyen ve etkilenen durumdadır. Ulus devlet krizini derin yaşamalarına rağmen, siyasal restorasyon ve yapılanma içine giremeyen bu güçler, içte ve dışta değişimin etkilerini daha yoğun yaşamaktadırlar. Ulus devletler otoriter rejimler altında ağırlaşan toplumsal sorunlara çözüm üretemediklerinden, bir zayıflama ve aşılmayla karşı karşıyadır.

Yaşanmakta olan değişim sürecini etkileyen diğer bir dinamik ise, imparatorluk güçleri ve ulus devletler karşısında içte ve dışta gelişen demokrasi mücadeleleridir. Küresel yayılma karşısında dünyanın her yerinde yaygın olarak örgütlenen küresel demokrasi hareketleri, cılız da olsa değişimin olumlu dinamiği olarak gelişmekte, yeni demokratik sistem denemeleriyle kaos sürecinden çıkmaya çalışmaktadırlar. Toplumcu demokrasi mücadelesi, ulus devletler ve neoliberal yayılma karşısında güncel politikayı etkileyen önemli bir alternatif olmaktadır. Böylece kaba sınıfsal ve ulusal çelişkileri aşan, başta devlet-toplum çelişkisi olmak üzere cins, kültür, doğa vb çelişki ve çatışmalar öne çıkmakta, günümüzde yaşanan gelişmelere yön verebilmektedir.

ABD'nin Irak'a müdahalesiyle ortaya çıkan yeni durum, kaos sürecinden çıkma çabalarının giderek yeni sistemi oturtma mücadelesinde somutlaştığını göstermektedir. Bu mücadeledeki güçlerin yoğun çelişki ve çatışmaları hız kazanarak, olası siyasal gelişmeleri ve temel dinamiklerini, bu şekilde açığa çıkarmaktadır. Her yönüyle bir geçiş süreci yaşanmaktadır. Bu süreçten hangi gücün başarıyla çıkacağını kestirmek zordur. Kaos sürecinden çıkış yıllarca da sürebilir. 'Ulus devletler tamamen aşılıyor' demek, genel bir doğruyu ifade etse de gerçeği tam olarak karşılamaz. Ulus devlet varlığını restorasyonla sürdürebilir. Nitekim Irak'a müdahale edildi. ama diğer ulus devletler varlığını sürdürüyor. Aynı şey ABD'nin bölge politikaları için de belirtilebilir. ABD, Ortadoğu projesini adım adım oturtmaya çalışsa da devlet krizini aşamıyor. Devlet krizine bağlı toplumsal sorunları da çözemiyor. Devlete dayalı geliştirdiği demokrasi modeli, kalıcı çözüm üretemiyor. Ulus devletin çıkmazlarını aşmaya çalışırken, devleti restore ederek sürdürmesi en temel handikapı olmaktadır. Yine bölge devletleri statik yapılarını bu çelişkiye dayandırarak koruyor. Ulus devletlerin değişime karşı ayak diremesinin yanı sıra, toplumcu demokrasi mücadelesi de önemli bir faktör olarak öne çıkıyor. Ancak halklar seçeneğinin öne çıkıp şimdiden başarı kazanacağını söylemek de doğru değil. Alternatif sistem modeli ve mücadelesi güçlü örülmezse, özgürlüklerin çözümü de uzun bir sürece yayılabilir. Her şey çağı doğru okuma ve buna uygun mücadele seçeneklerini zamanında geliştirmeye bağlıdır. Ancak şurası bir gerçek: Her ne kadar belirleyen bir güç durumuna gelmiş olmasa da yaşanan çelişki ve çatışmalar, toplumcu demokrasinin gelişmesi için uygun bir zemin sunmaktadır.

Ulus devlet faktörlerinin canlı tutulması istikrarsızlığa yol açar

ABD'nin Irak' a müdahalesi, sistemsel çıkış açısından bir dönüm noktası olarak değerlendirilebilir. Sorunun Irak'taki Baas rejimini devirmek olmadığı, 20.yüzyılın siyasal sisteminin artık geçerliliğini yitirdiği, yeni küresel yayılmaya göre ulus devletlerin yeniden restorasyona tabi tutulduğu anlaşıldı. Irak, bu sürecin ilk halkalarından biri oldu. İsrail-Filistin sorununun çözüme götürülüşü, Şaron ve Arafat'ın devre dışı bırakılması, yine Suriye'nin iç politik entrikalarla etkisizleştirilmesi, BOP'un oturtulmasının diğer halkaları olmaktadır. Bu açıdan, Irak'ta istikrarın sağlanması, model oluşturma bakımından önem kazanmaktadır. Ulus devlet faktörlerinin canlı tutulması, istikrarsızlığı derinleştirmektedir. İran ve Türkiye gibi köklü ulus devletlerin statik yapılarını korumadaki ısrarı, ABD'nin bölge politikalarıyla çelişki içermektedir. Statükocu güçler objektif olarak ABD ile karşıt hale gelmektedir. Bu nedenledir ki, bölgede fundemantalizmi canlı tutarak ulus devleti ayakta tutmaya çalışan İran, ABD'nin ikinci müdahale alanı haline gelmiştir. İran cumhuriyeti aşılmamak için direnç göstermektedir. Son İsrail ve Lübnan çatışması, bu çerçevede değerlendirilebilir. İran'a müdahale için zemin hazırlanırken, Türkiye de konumunu sürdürmede bu çelişkiyi zemin yapmak istemektedir. Bir tarafta Amerika ile güç pazarlığına oturken, diğer taraftan İran'la gizli anlaşmalar yapmakta, toplumsal sorunlarını klasik yöntemlerle bastırarak, rejim krizini aşmaya çalışmaktadır. Irak sınırına asker yığarak iç politikada şiddet argümanlarını öne çıkarması, İran'la ortak operasyonlar düzenlemesi bu nedenledir. Dış dengelere ve çelişkilere dayanma, bu şekilde iç sorunlarını bastırma, Türkiye cumhuriyetinin temel politikalarından biridir.

20. yüzyıl düzeni ile oluşan statik dengeler, Türkiye'de ulus devleti ayakta tutan varlık nedenlerinin en önemlisidir. Bu varlık nedeninin zayıflaması Türkiye'de rejim krizini derinleştiren temel bir etmen olmak-

"Genel çelişkileri özgün toplumsal şartlara olduğu gibi uyarlamak, mekanik bir tarih bakışının ürünüdür. Bir yerde yaşanan çelişkiler bir başka yerle bire bir örtüşmez. Yani genelde yaşanan krizin yansımaları ve etkileri, değişik toplumlarda değişik karakterler ve özgünlükler kazanır. O toplumun tarihi, kültürü, toplumsal dinamikleri, siyasal biçimleri rengini katarak farklılaştırır"

tadır. Türkiye'nin ulus devlette ısrarı, statik yapısını muhafaza ederek bölgedeki statükoyu koruması, ABD'nin güncel çıkarlarına ters düşmektedir. Bu nedenle ABD'nin kendi bölge politikasını oturtmak için, Türkiye'nin klasik politikasını etkisizleştirmeye çalışması da bir olasılık haline gelebilir.

Türkiye cumhuriyeti, 1920'de Fransa'nın üçüncü cumhuriyet, Bonapartizm ve Junker Alman modelleri esas alınarak kuruluyor. Fransa'da beşinci cumhuriyet denemeleri yapılırken, dünyada ulus devletler aşılırken, Türkiye' de halen 1920'de kurulan ulus devlet modeli geçerlidir. Yeni bir sisteme doğru mücadelelerin yoğunlaştığı günümüzde, 1920'lerin cumhuriyet anlayışında ısrar, demokratik dönüşüm sağlayamama, artık Türkiye'de bir rejim krizine dönüşmüş durumdadır. Kuşkusuz krizin temel nedenini sadece dünyada yaşanan değişimle izah etmek doğru değildir. Önemlidir, ama tek başına yaşanan gerçeği izah etmez.

Demokratik çözüm alternatifi olgunlaşmış durumdadır

Genelde yaşanan değişime paralel, toplumsal dinamiklerde yaşanan hareketlenmeler de önemli rol oynar. Genel çelişkileri özgün toplumsal şartlara olduğu gibi uyarlamak, mekanik bir tarih bakışının ürünüdür. Irak'ta yaşanan çelişkiler ile Türkiye'de yaşanan çelişkiler bire bir örtüşmez. Aynı gerçek diğer ülkeler için de geçerlidir. Dolayısıyla genelde yaşanan krizin yansımaları ve etkileri, değişik toplumlarda değişik karakterler ve özgünlükler kazanır. O toplumun tarihi, kültürü, toplumsal dinamikleri, siyasal biçimleri rengini katarak farklılaştırır.

Türkiye, hem coğrafik, siyasi hem de tarihsel ve kültürel dokuları bakımından çok daha özgün ele alınması gereken bir ülkedir. Klasik ulusal kurtuluşçu çizginin toplumsal siyasal tahlilleri ve Türkiye şartlarına uyarlanışı, sadece devleti güçlendirmiştir. Güncel siyaset ve çelişkiler, tarihi ve kültürel dokuyu olduğu gibi taşır. Bunu göz ardı eden bir yaklaşım, doğru tahlil yapamayacağı gibi, toplumsal ve siyasal sorunlara da çözüm üretemez.

Türkiye'deki ulus devlet formu daha köklü esaslara dayanır. Cumhuriyetin kuruluşunda Kürt isyanlarının başlaması, demokratik bir muhalefetin açığa çıkmaması, uluslararası ilişki ve müdahalelerin iç politikayı sürekli etkilemesi, ulus devletin katı şekillenmesinde önemli bir rol oynamış ve mevcut karakteri kazandırmıştır. Türkiye'de milliyetçiliğin bu denli etkili olması, ulus devletin oluştuğu dönemde aldığı bu karakterden dolayıdır. Kuşkusuz burada tarih ve kültürel dokular da etkili olmuştur.

20. yüzyılın hakim değerler sistemi gücünü koruduğu sürece Türkiye cumhuriyetinin varlığını güçlendirmiştir. Başta Kürt halkının özgürlük mücadelesi olmak üzere demokrasi mücadelelerinin köklü sonuç alamamalarının bir nedeni de budur. Kuşkusuz Türkiye'de demokrasinin gelişmesi ve çelişkilerin yumuşamasında muhalefetin bir rolü olmuştur. Ancak muhalefet, cumhuriyete demokratik bir karakter kazandıramadığı gibi toplumsal sorunları da çözememiştir.

Özgürlük mücadelemizin son otuz yıldır yarattığı birikim Türkiye'de ilk defa köklü bir rejim tartışması başlatmıştır. Son Kürt isyanının yenilgiye uğratılmaması, ulus devletin katı oluşumunun sorgulanmasına neden olmuş, aynı oranda da değişik arayışların önünü açmıştır. En azından toplumsal sorunların çözümünde demokrasi alternatifini öne çıkarmıştır. Fakat ulus devleti çözememiştir. Önder Apo bunun temel nedenini, dar ulusal kurtuluşçu çizginin devletçi perspektifiyle izah etmektedir. Dışta ve içte temel politik sistemde hakim değerlerin devletçi karakter taşıması, karşıtlık üzerinden tarihi, kültürel dokuyu ve toplumsal dinamikleri düzleştirmesi, sonuçta devleti ayakta tutmuştur, tutmaktadır.

Rejim tartışmasını daha somut bir zemine çeken diğer önemli bir etken ise 20. yüzyılda geçerli değerler sisteminin aşılmakla yüz yüze olmasıdır. Yeni sisteme dönük politikaların bölgede giderek somut hale gelmesi, Türkiye'nin dayandığı sistemsel dengeleri zayıflatarak güçsüz düşürmektedir. Türkiye'de özgürlük mücadelesi dışında demokrasiyi politikaya taşıyacak güçlü bir muhalefet bulunmamaktadır. Özal ile başlayan liberal denemeler, ağır milliyetçi baskı ve paradigmayla güdük bırakılmıştır. 12 Eylül'de bitirilen sol muhalefet, ulus ve sınıf çeperini aşamadığı için, devletin yedeğine düşmüş durumdadır.

Şimdi Türkiye siyasetini etkileyen üç güç mücadele halindedir: AKP hükümeti Türkiye'nin yaşadığı sorunları kısmen Özalcı çizgide, kısmen de ılımlı islama dayanarak aşma çabasındadır. Ancak iktidara dayalı çıkarcı yaklaşımlarından dolayı tutarlı bir politika yürütemiyor. Başını CHP'nin çektiği kızıl elmacılar ise, 1920'nin cumhuriyet rejiminde ısrar ediyor. İçinde ulusalcı sol ile milliyetçi güçlerin –ki başını Büyükanıt'ın çektiği ordunun bir kısmı da dahil– buluştuğu bu çizgi, her türlü değişimi cumhuriyet karşısında tehdit görerek, klasik inkar ve bastırma yöntemini esas alıyor. Çözümsüz politikalarla ağırlaşan rejim krizinin devam etmesi, dar çıkarcı iktidar mücadelesini açık hale getirmiş durumdadır. Bu mücadelede hangi güç kazanır belli değil. Ancak giderek daha iyi anlaşılıyor ki, dar çıkarcı politikalarla da milliyetçi ajitasyon ve komplolarla da artık toplumsal sorunların üstü örtülemiyor. Nitekim yakın zamanda patlayan Şemdinli ve Danıştay saldırıları ve hemen arkasından yaşananlar, bu gerçeği göstermiştir. Yaşanan iktidar kavgası, objektif olarak antidemokratik cepheyi parçalarken, demokratik seçenekler için tarihsel bir ortam sunuyor. Keza bir olasılık olarak beliren İran müdahalesinin Kürtler için yarattığı olumlu koşullar, ittifakların önünü açıyor. Bu açıdan içine girmiş olduğumuz süreç, oldukça yoğun ve olumlu gelişmelere gebe.

Tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar demokratik çözüm alternatifi olgunlaşmış durumdadır. Çözümsüzlüğün ve alternatifsizliğin zayıfladığı böylesi bir boşluğu, demokratik seçenekler, ittifaklar ve güç birlikleri ile doldurmak mümkündür. Bu sağlandığı takdirde Önderliğin özgürlüğü ve Kürt sorununun demokratik çözümü olanaklı hale gelebilir. Bundan dolayı önümüzdeki aylar ve birkaç yıl tarihi önemdedir.

Bu anlamda Türkiye'de gelişmekte olan üçüncü güç, demokratik seçenek olmaktadır. Demokratik seçeneğin gelişme zemini güçlüdür. Ancak, özgürlük mücadelemizin otuz yıllık birikimi ve yol açtığı gelişmelere rağmen Türkiye'de demokratik seçeneğe başarı kazandıracak ne örgütlü bir muhalefet ne de bunu sağlayacak paradigmaya giriş vardır. Değişimi başarıya götürecek paradigmasal bir dönüşüm sağlanamadığı için, devlet çeperi aşılamamakta ya da toplumsal sorunlara radikal demokrasiyle yanıt verilememektedir. Bu durumda, demokratik muhalefeti hem demokratik ekolojik paradigmaya göre uyarlayacak hem de yaratacağı aydınlanmayla güç birliğine götürecek yeteneği yine özgürlük hareketimiz göstermek durumundadır.

1 Haziran'da meşru savunmanın aktif hale gelmesiyle başlayan süreç, uluslararası komployu birçok açıdan geriye itti. Genel olarak sürecin başarılı geçtiği söylenebilir. Kongra Gel III. Genel Kurulu aktarımlarıyla başlayan, ardından referandum ve serhildanlarla nitelik kazanan çalışmalarımız, başarı ve kazanım olarak değerlendirilebilir. Önder Apo ve Özgürlük hareketimize karşı yürütülen birçok politika boşa çıkartıldı. Özellikle Amed demokratik halk serhildanıyla birlikte 2006 yılı, ***'Önder Apo'ya özgürlük ve Kürt sorununun demokratik çözüm yılı'*** oldu. 1 Haziran Hamlemizin kazanımları temelinde geliştirilen mücadele sürecinin, 2005 yılının son aylarında tırmanarak 2006 yılını olağanüstü özellikler taşıyan bir mücadele yılı haline getirmesi, IV. Genel Kurul'un başarısının da temelini oluşturdu. Kongra Gel IV. Genel Kurulu hem bu olağanüstü mücadele yılının temel özelliklerini çözümlemeye, değerlendirmeye, gerekli karar ve planları oluşturmaya çalıştı hem de olağanüstü koşulların bir toplantısı biçiminde gerçekleştirdi.

Savaş isteyen odaklara karşı tedbirli olmalıyız

Gelinen aşamada, sorunun demokratik çözümünde, bölgenin ve Kürdistan'ın koşulları oldukça elverişli bir hale gelmiştir. Süreç birkaç yıl öncesi gibi değildir. Halkımızın özgürlük mücadelesinin kırılması için Önderliğimize uluslararası komplo düzenlenmiş, hareket içinde bazı kişiler şahsında ihanet çizgisi geliştirilerek hareketimiz dağıtılmaya çalışılmış, ideolojik, siyasi ve askeri yönelimlerle komplo yoğunlaştırılmıştır. Fakat bütün bunlara rağmen halkımız, Önderliği ve örgütüyle kenetlenerek kompolyu boşa çıkarmıştır. Böylece uluslararası komployla başlayan bölge müdahalesi yeni bir döneme girmiş, hareketimizin şiddet ve komplolarla tasfiye edilemeyeceği görülmüş, bölgede dikkate alınan bir güç durumuna gelmiştir. Kürt özgürlük hareketi ve Önder Apo muhatap alınmadan, Kürt sorununun çözülemeyeceği, artık kabul gören bir yaklaşım haline gelmiştir. Kürt özgürlük hareketi, bölgede halk gücü, kadro gücü, gerilla gücü, örgütlenme ve etki düzeyiyle stratejik bir güç olma konumuna yükselmektedir.

Bütün bu gelişmeler, dışarıda uluslararası ve bölgesel güçlerin Kürt sorununda inkar imha siyasetine endeksli yaklaşımlarını gözden geçirmelerine ve yeni yaklaşımlar geliştirmelerine yol açarken, içeride savaş rantçılarını sıkıştırmış, siyasal bunalımı derinleştirmiş, toplumsal muhalefeti ve tepkileri büyüterek barışçıl çözüm seçeneğini ön plana çıkarmıştır. Bu temelde hareketimize değişik kesim ve çevrelerden ateşkes çağrıları yapılmıştır. Önderliğimiz tüm bu gelişmelerle ortaya çıkan durumu ve hareketimizin içinde bulunduğu güçlü pozisyonu dikkate alarak, ateşkes çağrısında bulunmuştur. Bunun üzerine hareketimiz Önderliğimizin çağrısını 24-25 Eylül tarihleri arasında gerçekleşen KONGRA GEL ara dönem toplantısında ele alarak tartışmış ve kabul etmiştir.

Yeni bir sürece girerken çözüm için tarihi fırsatlar olmakla birlikte, dikkat edilmesi ve görülmesi gereken riskler de söz konusudur. Savaşı isteyen, bu temelde kendisini örgütleyen güç odaklarının hesaplarını iyi tahlil edip, tedbir geliştiremezsek, güçlü hazırlık yapamazsak süreç boşa da çıkarılabilir. Nihayetinde süreci boşa çıkarmak için çok planlı çalışan güçler vardır. Bu süreçte çeşitli oyunlar, taktikler gündeme gelebilir. Fakat şu da bir gerçek: Hareket olarak her zamankinden daha fazla bir güçlenmeyi yaşıyoruz. Bilincimiz, iradeimiz, gücümüz, örgütlülüğümüz ve halk olarak güçlü duruşumuz ateşkesi geliştirmeye elvermektedir. Ateşkes süreci barışı hedefleyen bir süreç olup, bunun için ciddi, ısrarlı ve kararlı mücadelenin daha da yetkince verilmesi gereken bir süreçtir.

Bu gerçekle birlikte süreci başarıya taşıyacak ve çözüm getirecek sürekli bir gelişme içinde olmak, daha çok hayati hale gelmektedir. Kazanımlar, zayıflıkları örtense, ortaya çıkan gelişmeler, tersine ciddi yenilgi ve zorlanmalara da götürebilir. Demokratik konfederalizmin ilanı, onun sistemine giriş itibariyle başlatılan çalışmalar ve Önder Apo'yu takip etmedeki kararlılık, bütün bu gelişmelere yol açabildi. Yeni sistemin başarı getirdiği doğrulandı. Görüldü ki, Türkiye'de demokratik çözümü olanaklı kılan ve başarı sağlayan seçenek, demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması ve sistemidir.

Pratiğin doğruları karşısında ortaya çıkan diğer bir gerçek ise, bu paradigmaya ve sisteme girmeyen anlayış ve yaklaşımların geriye çekerek ciddi bir yenilgi potansiyeli taşıdığıdır. Sınırlı bir çabayla ve daha çok Önderliğin direnişiyle sağlanan gelişmeleri kazanım hanesine kaydedip, yaşanan gerçek görülmezse, ileriki sürecin ağırlığının kaldırılamayacağı kesindir. Gelinen aşamada son iki yıllık mücadele deneyimine dayanarak, herkesin kendini gözden geçirerek, sürecin ihtiyaçlarına uygun bir düzeltme hareketi başlatması gerekmektedir.

Bu açıdan son iki yıllık pratiği Önderlik sistemine girişte bir deneme sınama pratiği olarak değerlendirmek gerekir. Ancak ileriki sürecin de aynı tarzla yürütülemeyeceği anlaşılmıştır. Mücadele yürütüyor olmak, yine birçok kurumsal ve örgütsel yapının yürüyor olması bizi yanıltmamalıdır.

Geçmişte de görüldüğü gibi, kazanımlar amaç ve hedeflere uygun bir örgütsellikle tamamlanmaz ve sürdürülebilir bir öz yeterliliğe getirilmezse, kayıp haline dönüşebilir. Kaldı ki halen en önemli siyasal ve toplumsal sorunlarımız çözülmüş değil. Önderliğin esareti sürüyor ve biraz geriletilmiş gibi görülse de imha konsepti geçerliliğini koruyor. Önder Apo şahsında demokratik seçenek boğdurulmak isteniyor. Rejimin derin bir kriz içinde güç ve destek yitimine gitmesi de yanıltmamalıdır. Rejim krizi ve Amerikan projesinden demokratik bir çözüm çıkmaz. Demokratik seçeneği demokratik güçler geliştirecek. Düşünsel, siyasal ve toplumsal bir sistem oluşturdukça çözüm gelişir.

Kaba anlamda birkaç defa devrim yaptıracak bir gücümüzün olduğu söylenebilir. Ama önemli olan ne kadar çok kurum ve kadro gücü olduğu değil, mücadele alanlarımızın ihtiyaçlara ne kadar karşılık verdiği, nitelik kazandığı, bir sistem içinde yürütüldüğüdür. Dünyanın en büyük gücüne de sahip olabilirsiniz, ama doğru bir işlevselliğe kavuşturulmamışsa, hiçbir işe yaramaz. Hatta tersine döner. Toplumdan ve toplumcu paradigmadan koptukları için birçok devasa gücün nasıl çürüyüp dağıldığını, kazanımların nasıl trajik kayıplara dönüştüğünü biliyoruz. Devletçi sosyalizmin çözülüşü, bu açıdan öğretici derslerle doludur. Sorun, stratejik doğrultu kazanmak kadar, taktik uygulama gücüne ulaşmada öz gücümüzün yetip yetmediğidir. Yaşanan sürecin ihtiyaçları da göz önünde bulundurulursa, mevcut durumun her bakımdan ele alınarak gerçekten yapısal bir dönüşüme tabi tutulmasına ihtiyaç var. Yani sürekli tekrar edilen, ama somutlaştırılamamış bir cümle olarak yeniden yapılandırmayı sonuca götürmek gerekir.

Kavramların içinin boşaltılması çürümeye yol açar

Yenilenme, yapılanma, değişim gibi kavramlar çok sık kullanıldı, kullanıyoruz. Her kavramsal oluşumun hayat karşısında belirleyici bir yeri var. Manevi üretim en az maddi üretim kadar yaşamı belirler. Kavramlar manevi üretimin yaşam karşılıklarıdır. Kavramları oluşturup kullanmaya başladığımızda yaşamı harekete geçirmezse, tersine dönerek üretimimizi durdurur. Kavramlarımızın içinin boşaltılması, yaşam içindeki anlam ve etkilerinin zayıflatılması tek kelimeyle çürütüyor. Son yıllarda harekete dayatılan çürütme politikalarını başka bir yerde değil, burada aramak gerekir. Bu nedenle yeniden yapılanmayı sadece sözde değil, düşünceden tutalım, örgütselliğe kadar, tüm mücadele alanlarında artık somut adımlar haline getirmek gerekiyor.

Demokratik konfederalizm ilanıyla birlikte özgürlük hareketimiz genelde değişim sürecini tamamlayarak bunun pratik politikasına adım attı. Paradigmasal değişim sürecini politik taktik düzeyde ele alıp yakın zaman ve olaylarla sınırlamak, izah etmek ciddi bir yanlıştır. Paradigmasal değişim süreci asıl olarak 1990'lı yıllarda başlar. ***Atina, AİHM Savunmaları*** ve ***Bir Halkı Savunmak*** kitabıyla birlikte düşünsel bir sistem kazanır. Yaklaşık on beş yılı bulan bu süreç, demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigmasının sistem kazandığı bir süreçtir. Bu süreçte tüm değerler sistemi, arkasındaki tarihi, toplumsal ve kültürel dokuyla birlikte, yeniden ele alınarak oluşturuldu. Felsefi yaklaşımdan etiğe, siyasetten toplumsallığa ve doğaya bakışa kadar, birçok değer değişerek biçim kazandı. Geçmiş tüm paradigmasal birikimler özgürlükçü bir doğrultu içinde sentezlenerek, yeni ve bütünlüklü bir paradigma haline getirildi. Hemen belirtelim ki bu yeni ve köklü bir ideolojik değişimdir. Sınıfa dayanan dar ideolojik bir tanımlamayı da aşan doğa, toplum ve insanın iç bütünlüğünü kapsayan bir ideolojik sistemdir. Öngördüğü toplumsal ve siyasal düzeni ise Önder Apo, demokratik sosyalizm ya da demokratik konfederalizm biçiminde tanımladı, ilan etti. Hareketimiz de Önder Apo'nun diyalektiğini izleyerek, bir taraftan ideolojik düzeltme yaparken, diğer taraftan pratik politik ayaklarını oluşturarak hayat buldurmaya çalışıyor.

Önderlik, paradigmasal değişim sürecini tamamlayarak pratik politik hamleler başlatırken, kadro yapımız değişim sürecini tamamlayamamanın sancılarını yaşıyor. Dönemi karşılayacak önemli adımlar atılmasına rağmen, demokratik ekolojik toplum paradigmasına tam katılım yapamama, eski değerlerle yeni çalışmaları yürütme gibi değişimin özünü boşaltacak, boşa çıkartacak tehlikeli bir pozisyon yaratıyor. Mücadele alanlarımız ağırlıklı olarak halen böyle iki arada duran bir pozisyondadır. Örgütsel yapımızda bir parçalılık ve dağınıklık hali var. Demokratik ekolojik toplum paradigmasını özümseme ve bu doğrultuda düşünüş, yaşayış, üslup ve tarz edinme gelişmeyince, birçok kadro, ya gelenekçi yürüyor ya da Önderliği anlamadan uçlarda seyrediyor. Kadronun ideolojik sistem içerisine girmemesi, örgütselliğin sağlanamaması, beraberinde dağılma ve erime gibi tehlikeli bir potansiyel yaratıyor. Birçok kadronun inançsızlaşarak uzaklaşması, karşıtlaşıp çatışma ve didişme içinde güçten düşmesi, bu nedenledir.

devamı 15'te

"Tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar demokratik çözüm olasılığı olgunlaşmış durumdadır. Çözümsüzlüğün ve alternatiflerin zayıfladığı böylesi bir boşluğu, demokratik seçenekler, ittifaklar ve güç birlikleri ile doldurmak mümkündür. Bu sağlanırsa Önderliğin özgürlüğü ve Kürt sorununun demokratik çözümü olanaklı hale gelebilir. Bundan dolayı önümüzdeki birkaç yıl tarihi önemdedir"

Demokratik siyasetin ana çizgileri

Sınıfsal siyasetin ilk siyasal partileri, Sümerlerde çıkan gruplaşmalardır.

Günümüz insanlığının en büyük bunalımı, hala ataerkilliğin, sınıfsallığın ve tek tanrılı dinciliğin (üçlü kutsal ittifak) el ele vermesiyle oluşturduğu değerler dünyasıyla yaşıyor olmasıdır. Bakış açımız, kavramlarımız, dil ve kültürümüz, ilişkilerimiz, evliliklerimiz, boşanmalarımız, devletlerimiz, partilerimiz, felsefemiz, siyasetimiz vb'leri kutsal ittifakın birinden veya birkaçından ya da üçlü ittifakın kendisinden etkilenerek oluşmuştur.

Siyaset de bu kavramlardan biridir. Çeşitli toplumsal grupların çıkar ilişki ve örgütlülüğünü ifade eden siyaset çalışması, kurumsal olarak derin bir bunalımı yaşamaktadır. Hemen hemen tüm toplumlarda siyasete güven azalmıştır. Siyaset kurum ve ilişkileriyle sorunların çözüleceğine dair inanç azalmıştır. Bu kanı ve inanışlar, objektif olarak bir gerçeğe de denk gelmektedir. Çünkü siyaset dar boğazdadır, çözümsüzdür. Bu nedenle tüm dünyada siyaset tartışmaları yapılmakta ve bu kavram yeni tanımlamalara ulaştırılmaya çalışılmaktadır.

Siyasetin çözümsüzlüğünü yaratan o kavrama anlamını veren, bileşenlerin çözümsüzlüğüne dayandırılabilir. Çünkü sınıfsallık, ataerkillik ve din tartışmaları insanlık sorunlarına çözüm olmayan yönleriyle yoğunca tartışılıyor. Siyaseti kurumlaştıran bu yapıların bunalımı ve çözümsüzlüğü, haliyle siyasal yaşama da yansıyor. Günümüz dünya ekonomik sisteminin sorgulanması tartışmalarının siyaset kurumunun tartışmalarıyla at başı gitmesi de bu nedenledir.

Demokratik siyasetin kökeni toplumsallaşmaya kadar dayanır

İlk profesyonel siyaset grubunun Sümer Rahipleri olduğu söylenebilir. Sınıflaşma eğilimindeki kent toplumsal ayrışmasının en bilinçli öğeleri olarak çıkarlarını örgütlemişlerdir. Artı ürünün ziguratta birikmesi, bir siyasal organizasyon çerçevesinde örgütlenmiş kent sınıfsal işbölümü ekonomik, sosyal yaşam neticesinde olmuştur. Günümüzde ekonomik programların belirlenmesi ve uygulanması gibi ticaret, zanaat ve tarım düzenlenmiştir. Bütün bunların yanı sıra avcılıktan devşirme askeri erkan sınıfı ile ilişkiler iyi tutulmuş, yer yer ittifaklar bile yapılmıştır. Yeni toplumsal yaşamın köy toplumundan ayrılan yanları ekonomiden inanca, askerlikten aile yaşamına, cinsiyet ilişkilerinden doğa ile ilişkilere kadar köklüce düzenlenmiştir. Bu düzenlemelerin yapılması yetmez, topluma da kabul ettirmek, hatta en doğrusunun böyle olacağı ve başka bir sistemin olamayacağını kanıksatmak gerekecektir. İşte bu noktadan sonra sistemin tüm güçleri devreye konulmalıdır. Devletin kendisi kamu güvenlik ve yararının örgütlenmesinin yanı sıra, sınıfsallığın otorite gücü olarak bu noktadan sonra devreye girer. Din ise ideal bir meşrulaştırma aracıdır. Ataerkil yaşamın gerçek kaynağı, kadından yaşamı almak ve tüm toplumsal sistemi erkeğe dayandırmak için iyi bir araçtır. En kaba hatlarıyla tüm bu araçlar siyasetin birer aracı olarak devreye girince, her biri kendini binlerce yıl, binlerce defa yeniden üreterek devam ettirdi. Bu kısa anlatımdan şu sonucu çıkarabiliriz: Sınıfsal siyasetin ilk siyasal partileri Sümerlerde çıkan gruplaşmalardır. Yaşlı bilgeler, devlet bürokrasisi ve askeri erkan, ilk siyasal partiler veya siyaset hizipleridir diyebiliriz. Hakim siyaset de bu grupların faaliyetiyle başlar. Din, devlet, askeriye ne kadar işbirliği yapmış ise o kadar da bu dönemin siyasetine yansıma fırsatı bulmuşlardır. Bunların karşısında etnisite partileşmeleri ana tanrıça kalıntısı gruplaşmalar da toplum yaşamında varlık bulmak veya yok olmamak çabasına girişmişlerdir. Doğal toplum değerlerinin ittifakına dayanmışlardır. Çok tanrılılık, tanrıçalık, ana tanrıça inanışı ve toplumsal işbölümü anılarda ve yaşam içinde hala etkilidir. Kahramanlık çağı daha din gibidir.

“Devlet siyasetinin doğuş kökleri eşitsizlik, özgürlük yoksunluğu ve anti demokrasiye dayanır. Cins ve doğa çelişkisini körükler. Yaşamın tüm özelliklerine birebir denk gelmediği gibi onu farklı gösterme eğilimini taşır. İlk yapılması gereken sınıf çıkarlarını herkesin, tüm toplumun çıkarlarıymış gibi göstermektir. Fakat bu zordur. Büyük bir güç ister. O zaman insanın toplumsallaşma köklerine dayanan doğal toplum özellikleriyle bütünüyle mücadele etmek ve bunları insanlığın hafızasından silmek için çalışır”

Sınıfsal siyaset ile toplumsal demokratik siyasetin çekişmesi, bu döneme dayandırılabilir. Her ne kadar günümüzde sınıfsal siyasetin yoğun hakimiyeti ve tanımı demokratik siyasetin köklerini yok gibi gösterse de sınıfsallığın başında henüz böyle bir gerçeklik yoktur.

Demokratik siyasetin kökenini toplumsallaşmaya kadar dayandırmak mümkündür. İnsanın üretim ve kültürel birlik etrafında bir organizasyona kavuşması anlamında toplumsallaşma sosyal içerikli olmakla birlikte, siyasal yaşamın nüvelerini de barındırır. Grup düzenlenecek ve yaşam idame ettirilecektir. Korunma ve barınma sağlanacaktır. İç çelişkiler düzenlendiği kadar çevreyle ilişkiler de ayarlanacaktır. Soy sürdürme ağırlıkta alışkanlıklar ile yürütülse de, gittikçe toplumsal üretim ve farklılaşma da göz önünde bulundurularak ayarlanacaktır. Grup çıkarları hakimdir, ayrışma daha fazla yaşanmamıştır. Herkes gördüğüne ve faydalı bulduğuna tapınmaktadır. İnancın farklı yansıtılması ve başkalarına farklı gösterilmesinde kimsenin çıkarı yoktur. Yaşamla en içli dışlı olan bilge kadın, toplumsal ortak ruh olarak görülür.

Doğal toplumun böylesi özellikleri sonucunda oluşan işbölümü tamamlayıcılık, düzenleniş, gönüllülük, yararlılık ağırlıklı toplumsal siyaseti oluşur. Bu siyasetin bir anlamda grupçu, homojen ve komünal olduğu söylenebilir. Partileşmesinin de komünal toplumcu olduğu söylenebilir. Fakat bu, siyasal organizasyon ve partileşmesinin daha sonra komünizm tarafından algılandığı gibi yüzey halindeki komünal ve homojenliğidir. Aslında altta yürüyen, bütünüyle yaşam canlılığı ve çeşitliliğidir. İnanıştan cinsiyet ilişkilerine, toplumsal yaşamdan çevre tabiat ilişkilerine kadar bütünüyle farklılığın zenginliği içinde tamamlayıcı bir bütünsellik görülür. Toplum çıkarının düzenlenişi anlamında bir siyaset yürümektedir. Fakat çıkarlarda önceliklere gerek duyulmamıştır. Erkek çıkarı kadın çıkarına hakim kılınmadığı gibi, insan çıkarı tabiat çıkarına, erkek inanışıyla çok tanrılı doğa kadın inanışına hakim kılınmamıştır. Bu anlamda doğal toplum çıkarsal yaşamı -siyaseti- ne ilk anda görüldüğü gibi kaba homojen ne de daha sonra sınıfsallıkta gelişeceği gibi teklerin çoklar üzerindeki hakimiyetine dayanır.

Sınıflı toplum siyaseti karşıtlıklar siyasetidir

Bu anlamda siyaset, mikro kozmosun –insan– yaşam örgütlülüğüdür. Yani yaşam ile siyaset kurumlaşması henüz ayrışmamıştır. Toplumsal organizasyon birebir her bireyin yaşamına cevap vermektedir. Olan örgütlenmekte, hiçbir şey olduğundan daha farklı gösterilmemektedir. İşbölümü ve siyasette bir tarafın diğer tarafa çıkarını hakim kılmasına dayanmayan anlayış hakimdir. İnanışın siyasal yansıtılışına gerek duyulmaz. İnanışın kendisi doğal bir organizasyon sağlar. Hayvan ve bitkisiyle tüm doğa, başka bir çıkar grubu veya partileşmesi gibidir. Ama insan partileşmesinin hiçbir zararı yok gibidir. Karşılıklı çıkarlar ortaklaştırılmıştır. Birbirinden farklılaşan, ama birbirine çokça benzeyen büyük ve küçük dünyalar oldukları için üstünlük siyaseti gütmeyi düşünmezler.

Sınıflı toplum siyaseti karşıtlıklar siyasetidir. İlk kavgasını toplumsal çıkara karşı vermiştir. Bu anlamda sınıfsal siyasetin amacının, genelin olanı azaltmak ve elinde biriktirmek, kendisinin olanı çoğaltmak olduğu söylenebilir. Devlet siyaseti de diyebileceğimiz sınıfsal siyaset, bütünüyle komünal siyasal değerlere karşıtlık temelinde oluşmuştur. Genelin çıkarını bazılarının çıkarı haline getirmek ve bunu herkese kabul ettirmek siyaseti de diyebileceğimiz bir siyasettir. Bazıları için herkese hakim olmak gerekir. Yine bazıları için herkese karşı partileşmek gerekecektir.

Sınıfsal siyasetin ilk işi kadını toplumsal yaşamdan düşürmek olacaktır. Kadın yaşamın kendisiyse ve yaşamın başını tutmuşsa, onu oradan uzaklaştırır, dibe iter. Bu ilk karşıtlaşma mücadelesi yapay ve çıkarcıdır. İşte siyaset burada erkek tarafını tutacaktır. Eşitlikçi ortak yaşamın değerlerine göz dikince, ilk yapılacak olanın bu değerlerin yaratıcı güçlerini sınırlandırmak olacağı bir anlamda anlaşılırdır. Metalaştırma başlamıştır. Bu, işe yaşamın kendisinden veya kaynağından başlamak gibi bir şeydir. Metalaştırma sadece kadınla sınırlı kalmayacak, insan gruplaşmalarına –etnisite, sınıfsallık– ve doğaya kadar yansıtılacaktır. Karşıtlar çoğalmıştır. Artık karşıtlıklar siyaseti ve örgütlülükleri –siyasal partiler– bütün haşmetiyle devreye girebilir.

Demek ki devlet siyasetinin doğuş kökleri eşitsizlik, özgürlük yoksunluğu ve antidemokrasiye dayanır. Cins ve doğa çelişkisini körükler. Yaşamın tüm özelliklerine birebir denk gelmediği gibi hep onu farklı gösterme eğilimini taşır.

“Devlet odaklı olmayan toplumsal talepleri esas alan partiler olmadıkça siyaset demokratikleşmez. Her grubun temel amacı; bir gün başa geçip devlet iktidarını kullanmak oluyor. Modern uygarlıktaki partiler incelendiğinde bu gerçeklik daha iyi görülecektir. İktidarı da, muhalefeti de devlet odaklıdır. Devlet odaklı olması iki gerçeklikten kaynaklanır. Bir; bir gün iktidar alınıp yürütülmeye koşullanılmıştır. İki; mademki bir gün devlet yönetimi alınacaktır o zaman zorlanmamak için devlet gibi örgütlenilmelidir”

İlk yapılması gereken, sınıf çıkarlarını herkesin yani tüm toplumun çıkarlarıymış gibi göstermektir. Fakat bu zordur. Büyük bir güç ister. Çünkü bunu toplumun çoğunluk kesimi kabul etmeyecektir. O zaman insanın toplumsallaşma köklerine dayanan doğal toplum özellikleriyle bütünüyle mücadele etmek ve insanlığın hafızasından silmeye çalışmak olmalıdır. İnsanlık sınıfsallık ile başlatılabilir. Sınıf çelişkisi her şeyin önünde görülmelidir.

Devlet organizasyonu sınıfsal çıkarlara göre düzenlenmiştir

Bir sınıf diğerine hakim olunca, bütünüyle toplum çıkarlarını yansıttığını düşünmeye ve bunu diğerlerine hakim kılmaya hakkı olduğunu belirtebilir. Tarih bile bundan ibarettir denilebilir. Aslında bunları gerçekleştirmek için devlet organizasyonu ideal bir model gözükmektedir. Sınıfsal çıkarlara göre düzenlenmiştir. Örgütlüdür ve gerektiğinde istediğini dışlayabilir, istediğiyle de ittifaka girebilir. Toplum cennetten, yani devletten kovulabileceği gibi, askeri erkanla da ittifak bu temelde yapılır. Tüm dünyayı sınıfsallıkla başlatmak için din ve ataerkil kültürel atmosfer iyi kullanılabilir. Çünkü din, erkeğin üstün yaratıldığını, kadının yaşamın düşük bir varlığı olduğunu ve sömürüsünü vaaz edecektir. Kadının siyasetten sömürüsü böylece dince de onanacaktır. Hatta kadına ait tüm değerler erkeğe mal edilerek, insanlığın bilincine o kadar sorgulamasız bir şekilde yerleştirilmiştir ki, devlet bununla toplumsal kesimin sömürüsünü uzun yıllar garantilemiş görünmektedir. Kültürel yaşamda ise ataerkillik, bu gerçeği toplumun hücrelerine kadar gelenekselleştirmeye çalışacaktır. Sonuçta sınıfsal siyasetin devlet –erkek– olarak tek tanrı siyaseti olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu siyasetin tüm çabası bu ittifakın çıkarlarını ebedi ve ezeli olmak ile bunu herkese meşru göstermek olmuştur.

İşte siyasetin yaşamdan kopması, kirlenmesi, hakimiyet ve tahakküm mücadelesine dönüşmesi de kaynağını bu ger-

delesine dönüşmesi de kaynağını bu gerçeklikten alır. O günden bugüne tüm devletler, dinler, siyasal partilerin erkek karakterli olması tesadüfi değildir.

Toplumcu demokratik siyaset ise köklerini aldığı komünal çıkarları farklı biçimlerde yansıtmaya devam etmek istemiştir. Sınıfsallığa geçerken, ana tanrıçaların direnişi rahatlıkla bir siyaset olarak görülebilir. Kahramanlık çağı, doğal toplumun meşru savunma örgütlülüğü gibidir. Tek tanrılı dinler karşısında mantar gibi mezhepler türemiştir. Ezen sınıfların karşısında ezilen sınıfların gruplaşmaları çıkmıştır. Daha da sıralayabileceğimiz tüm bu olgular, devlet dışı toplumun kendi çıkarlarını gözetmesi ve gerektiğinde imkan buldukça parti gibi örgütlemesi anlamına geliyor. İlk çağ, ortaçağ hep böyle geçmiştir. Modern toplum çağında ise zaten sınıf ulus siyasetleri ve partileşmeleri açıktan ve yoğunca yürütülmüştür. İnsanlık tarihine bir de bu yönden, yani siyaset dışına itilmek istenen güçlerin kendi siyasetini ve bunun temsilini yapan partileşmelerini oluşturma deneyimi açısında da bakmak önemlidir. Biz, konumuz gereği değinmekle yetindik.

İnsanlığın uygarlık çağları boyunca hakim olan, devletli siyaset gerçeği olmuştur. İnsanlığın daha eşitlikçi, daha özgürlükçü arayışları, gruplaşmaları, partileşmeleri çoğu kez devlet içinde erime ile karşı karşıya kalmıştır. Bu durum, devletin siyasetini çok güçlü felsefi, cinsi, dinsel, askeri, ekonomik vb öğeler ile iç içe oluşturmasından kaynaklanıyor.

Demokratik siyaset devleti kabul edilebilirlik sınırlarına çekmelidir

20. yüzyıl devlete dayalı siyasetlerin birçok çeşidinin denemesiyle geçti. Hemen her çeşit sınıfsal, ulusal siyasetler denendi. Sonucun bir tıkanma olduğu ise herkesin hemfikir olduğu bir konu. Bu tarz bir siyasetin tıkanması, ona dayalı ve ona destek veren tüm olguların da bunalımını doğurdu.

Günümüz siyasetinin sorunları nelerdir? Nereden kaynaklanıyor? Sınıf, ulus devlet siyasetinin çıkmazları, bu siyaseti oluşturan bileşenlerin uzun süredir sorgulanıp gerçekliklerinin açığa çıkarılıyor olmasından kaynaklandı. Yine bu siyasetlerin çözüm üretme yeteneklerinin sonuna gelmiş olmalarından kaynaklandı. Bu hususlara kısaca değinirsek; 16. ve 17. yüzyıllardan itibaren aydınlanma ve reform ile tek tanrılı dinler sorgulanıyor. Devlet din ilişkisi ayrıştırılmaya ve dünyevileştirilmeye çalışılıyor. Günümüze doğru tek tanrılı dinlerin ataerkilliğe ve sınıfsal iktidara verdiği güç artık kuşku ile karşılanır durumda.

Devlet sorgulanıyor. Devletin günümüz sorunlarına çözüm üretemediği, aksine, birçok sorunun kaynağı haline geldiği belirtilir. Yine devlet odaklı siyasetlerin sonuna gelindiği yaygın bir düşüncedir. Klasik devlet siyasetlerinden kapitalist siyaset çıkmazda ve en çok tepkiyle karşılanan bir düzeye geldi. Liberal siyaset, en çok özgürlüğü, eşitliği ve adaleti vaat etti. Fakat pratikte çoğu zaman bunun tersini yaptı ya da istemlerini gerçekleştirecek bir pratik duruşa hiçbir zaman yönelmedi. Şimdilerde devlet siyasetinin bir yansıması olduğu daha iyi açığa çıkan sosyal devlet siyaseti ve reel sosyalist siyaset ise geriye dönüşü yaşamaktadır. Devlet siyasetinin ömrü bir yüzyıl uzatılarak, geri küresel devlet siyaseti içine dönüldü. Ulusal kurtuluş siyasetleri önemli başarılara imza atar gibi gözükmesine rağmen, onlar da devlet oluşumunda reel sosyalist yapılanmalar gibi, giderek vaat ettiklerinin tersi sonuçlara ulaştılar.

Toplumsal statüler ve cinsiyet arasındaki eşitsizlik ve karşıtlaşmaya dayalı siyaset, demokrasinin, insan haklarının, feminizmin sürekli yükselişi sayesinde önemli bir dayanağını daha yitirdi.

Sonuç, dünya siyaset sisteminin geçmiş dayanaklarından uzaklaşması veya geçmiş dayanaklarına dayalı yürütülemeyeceği gerçeğidir. Yaşanan, bir siyasal kaos ortamı olmakla birlikte yeninin siyasal argümanlarının da oluşturulması çabasıdır.

Devlet aşınmıştır. Ama bütünüyle aşılamamıştır ve hala kamu yararı ve güvenliğine dayalı olarak sınırlandırılmış da olsa devlete ihtiyaç duyulmaktadır. Dinde aydınlanma ve dünyevileşme önemli mesafeler kat etmekle birlikte, sosyal dönüşümü bütünüyle sağlamış olmaktan uzaktır. Demokrasi, kadın hakları, insanlığın eşitlik ve özgürlük sistemleri kurma pratikleri önemli mesafeler kat etmekle birlikte, dünya sistemine ağırlık koymuş değildir. İşte demokratik siyasetin bir sistem oluşma süreci tüm bu öğelerle yakın ilişkili olarak sürmektedir. Sürecin geçmiş ile yeni öğeler arasında bir geçiş süreci yaşadığı gözlemlenmektedir.

Buna göre demokratik siyasetin sorunlarına bakarsak, demokratik siyasetin birinci programı, devletin reformasyonu olmalıdır diyebiliriz. Demokratik siyasetin özelliği, çok farklı grupların çıkar ve örgütlülüklerini rahatça yansıtabilme imkanı bulabilmesidir. Örgütlülüğün büyüklüğüne ve küçüklüğüne bakılmaksızın eşit ve özgür yansıyabilmesidir. Birbirinin varlığına saygı esastır. Tüm çıkarlar hoşgörü temelinde, birbiri üzerinde tahakküm gütmeksizin zenginlik içerisinde birlikte olabilir. Birbirini güçlendirebilirler. Kamu otoritesi bu çıkar gruplarının ilişkilerini düzenliyor, koordine ediyor ve siyasete demokratik teamüller çerçevesinde yansıtıyor ise gelistirici oluyordur. İşte bu noktada klasik devlet yapılanmalarına bir kamu otoritesi olarak farklı yaklaşırlar. Bir sınıfın tahakkümünü oluşturmaya çalışırlar. Çıkar, amaç ve örgütlülük egemen gruplar lehine homojenleştirilmeye çalışılır. Farklılıklar ya aşılır ya da en aza indirgenmeye çalışılır. Bu nedenlerle demokratik siyaset gelişmek istiyorsa, devleti kabul edilebilirlik sınırlarına çekmeli ve alanı kendisine açmalıdır.

İkinci program maddesi, dine yönelik köklü yaklaşım ve yapılar geliştirmek olmalıdır. Tek tanrılı dinlerin ticaret sınıfı ve erkek karakterli olmalarından kaynaklı devleti besledikleri ve devletle iç içeleşmiş sınıf hakimiyetlerini meşrulaştıran yanları göz ardı edilmemelidir. Bu, entellektüel bir çaba kadar, dine doğru yaklaşım, dönüştürme ve yeni yapılanmalar ihtiyacını gerektirecektir. Bu konuda demokratik siyasetin yaklaşımı, ne dini inkar ne de olduğu gibi kabul olabilir. Din olgusu, siyaset ve devletten uzaklaştırıldığı kadar sosyal bir olgu, fakat toplumsal çıkar gruplarının yaşamını düzenlediği kadar da modern siyasi ve sivil toplum örgütleri halinde temsile kavuşturulabilir. Dinin bazı çıkarları meşrulaştırması, bazılarını da örtbas etmesi olmayacağı gibi, dini inançlı kesimlerin çıkarlarının yansımasına özen gösterilir. Böylesi bir yaklaşım gösterildiğinde, mevcut tarikat ve mezhepleri demokrasiye çekmek mümkün olabilir. Çünkü demokratik siyasette kendini farklı formatlar altında ifadelendirme gereği duymadan açık çıkarlar ile örgütlemek mümkün olabilecektir.

Kadının çıkarlarının yansımadığı bir siyaset tahakkümü aşamaz

Önemli bir demokratik siyaset ayağı da kadının katılımı olacaktır. Demokratik siyaset, eşitlikçi ve özgürlükçü siyaset ise en başta kadının katılımı ile belirleyici olacaktır. Kadının çıkarlarının yansımadığı, örgütlenmediği bir siyasetin eksik olacağı ve tahakkümü aşamayacağı açıktır. Karşıtlaşma siyaseti olarak klasik devlet siyasetini aşmanın en önemli yöntemi, ilk karşıtlaştırma olan kadın erkek karşıtlaşmasının eşitlik ve özgürlük temelli çözümünü siyasete yansıtmak olabilir. Kadının demokratik katılımı sadece bir farklılık ve zenginliğin katılımı değil, aynı zamanda da ataerkilliğin, tek tanrılı din meşruiyetinin ve devlet sınıf tahakkümünün gerilemesini doğuracağı için hayatidir. Kadın dışında başka hiçbir öğe, demokrasiye ve ona dayalı siyasete bu hizmeti yapamaz. Çünkü esasında kutsal üçlü ittifak kadın için yapılmıştı. Nitekim devlet siyaseti çok biçim değiştirse de özünde kadın sömürüsünü koruyarak sürdürmüştür.

Yine cins eşitliğiyle başlayan süreç, demokrasinin gelişimini doğuracağı için insan-çevre-doğa eşitliğinin, toplum içindeki çeşitli etnik, dilsel, mezhepsel vb eşitliklerin de sağlanmasına hizmet eder. Tüm bu eşitsizlikler devlete dayalı sınıflı eşitsizliğin parçalanarak, büyüyerek aşağıya yansıması sonucu oluşmuşsa, klasik sınıfsal karşıtlık siyasetinin aşılıp demokratik siyasetin gelişmesi bu farklılıkların özgür ifadesine imkan vereceği gibi, eşitleşmeleri de sağlayacaktır. Bu eşitleşmeler sağlandıkça da demokratik siyaset güç verecektir. Yani aralarında doğru orantılı bir ilişki vardır. Günümüz, çevre sorununu böyle uygulanan bir demokratik siyaset perspektifi çözebilir gözüküyor. Yine etnisite olduğu gibi kabul edilemeyeceği gibi, gerçekliği görülerek, dönüşüme uğratılabilir. Mezhep çekişmelerinin önü alınabilindiği gibi, tutuculukları aşılmış yapılar olarak kültürel değer haline gelebilirler.

Demokratik siyasetin belirleyici bir bileşeni de demokratik siyasal partiler olacaktır. Devlet odaklı olmayan, toplumsal talepleri esas alan partiler olmadıkça siyaset demokratikleşmez. Sümerlerden bu yana partiler –Sümer rahip devletini oluşturan yaşlılar, askeri erkan ve bürokrasi sınıfı o dönemin devlet partileri olarak değerlendirilebilir– devlet için, devlet gibi örgütleniyor. Her grubun temel amacı, bir gün başa geçip devlet iktidarını kullanmak oluyor. Modern uygarlıktaki partiler incelendiğinde, bu gerçeklik daha iyi görülecektir. İktidarı da muhalefeti de devlet odaklıdır. Devlet odaklı olması iki gerçeklikten kaynaklanır. Bir; bir gün iktidar alınıp yürütülmeye koşullanılmıştır. İki; mademki bir gün devlet yönetimi alınacaktır, o zaman zorlanmamak için şimdiden devlet gibi örgütlenmek gerekir. O nedenle nasıl ki devletin cumhurbaşkanından valisine ve en altta da köy muhtarına kadar bir zincirsel sıralanışı varsa, partilerin de genel başkanlarından il yöneticilerine ve en altta da mahalle, köy komisyonlarına kadar bir sıralanışı olur. Merkez ve yerel teşkilat, aynen devlet gibi örgütlenir. Hiyerarşik ve merkezi örgütlenme sistemi oturtulur. Yine devlet mantığı gibi toplumun tüm hücresine sızılıp örgütlenmek istenir. Aslında her parti bir gölge devlettir. Muhalefet partisi ile iktidar partisi arasında niteliksel, amaçsal bir fark yoktur. Çünkü ikisi de aynı amaç için ve aynı şekilde örgütlenmiştir. Mesele, kimin daha önce kimin daha sonra iktidarı kullanacağıdır. Sistem dahilinde bir danışıklı dövüş yaşanır.

Amaç ve örgütlülük sistemi böyle olan partilerin halk çıkarını ve demokrasi yaratmayı gerçekleştiremeyecekleri ortadadır. İster sağ, ister sol partiler olsun, devlet partileri olmayı aşamayacaklardır. Aslında devlet, parti kuruluşlarını bu belirtilen çerçeveyle sınırlı tutarak zaten başlarken partilerin devlet çıkarlı olmalarını garantilemiş gibidir. Bu tuzak iyi kurulmuştur. Bu nedenledir ki birçok parti kurulur, fakat toplumsal talepleri gerçekleştirme, eşitlik ve özgürlüğü sağlama hep yerde kalır. Hatta devlete benzeyen yanlarıyla partiler, devlet tahakkümünün ve despotizminin birer yaygınlaştırıcı aracı haline gelirler. Muhalefette olan partiler bile kendilerini devlet çıkarlarını toplum çıkarları karşısında savunmak zorunda hisseder duruma gelir. İktidarda olsun, muhalefette olsun her parti, devlet için kurulduğu bilincinde olduğundan, devlet rantını yemeyi bir hak olarak görür. Bu işleyiş sonucunda aslında işleyen demokrasi değil, süreklileşen devlet iktidarı olur. Özellikle çoklu bir sistemden bahsediliyorsa, parti adı bile hemen akla demokrasiyi getirir. Yani demokrasi olmadığı halde varmış gibi göstermek için parti sistemi iyi bir kamuflaj aracı olur.

> "Demokrasiyi amaç edinen ve demokratik örgütlenen bir parti, gerçek anlamda devlet partileşmeleri karşısında muhalefet edebileceği gibi siyaset ve kurumlaşmalarıyla da halkın güvenini sağlayacaktır. Politikayı toplumsal çıkarların yansıtılmasına dönüştürerek, politikaya olan güvensizliği aştırabilecek, eşitsizlik ve özgürlüksüzlüğün derinleştiricisi olmaktan çıkıp, sağlayıcısı olacaktır. Devlet despotizminin uzantısı değil, toplumsal örgütlülüğün bir parçası haline geldiği için devlet despotizmini de sınırlandıran temel etken olacaktır"

İster liberal, ister sol, ister sağ olsun, günümüz partilerinin çıkmazlarını devlet odaklı olmalarında görmek gerekir. Devletin sorunları çözmediği, eşitlik ve özgürlüğü getirmediğinin sorgulandığı bir dönemde, devletin gölgeleri olarak partilerin de çıkmazı yaşayacağı beklenebilirdi ve öyle oldu. Fakat bu sürecin bedeli ağır oldu. Siyasetten ve onu yapan partilerden nefret etmeyen yok gibi. Politika denilince akla sadece aldatma ve bastırma geliyor. Seçim sistemlerine güven çok azalmış durumda. Politika ve araçları olarak partiler, topluma ve toplumsal yaşama oldukça yabancılaşmış durumda. Devletin küçültülmesinin düşünüldüğü bir dönemde, partilerin nasıl küçültüleceği ya da demokratikleştirileceği çokça tartışılır bir konu. Siyasetin, bireyin ve toplumların boyun eğdirilmesinde ne kadar rolü olduğu araştırılıyor.

Demokratik bir parti devlet gibi örgütlenemez

Demokratik parti, devlet partilerinden iki nitelik üzerinden ayrışacaktır. Bir; devlet odaklı değil, toplum odaklı olmak zorundadır. Başka bir şekilde söylersek; bir gün devleti yönetebilmek, demokratik bir partinin ancak ikinci bir hedef olabilir. Esas hedef, toplumun demokratik inşasını sağlamak olmalıdır. Esas hedef, çok çeşitli toplumsal çıkar gruplarının çıkarlarını siyasete yansıtmak olmalıdır. Çıkar grupları ve örgütlülüklerinin koordinesi rolü oynanır. Kamu yönetimi olarak devletin reformasyonu programıdır. Eğer devletin iktidarını kullanma imkanını yakalar ise bunu da devletin küçültülmesi kadar, demokrasiye duyarlılığı oluşturan bir kamu yönetimini sağlamak için kullanır. Yine hükümet kurmayı, kamu yönetimi ile demokrasi ilişkisini oturtmanın aracılığını yapmak için değerlendirir. İkinci niteliksel değişme, partinin demokrasi amaçlı oluşumunu tamamlayacak bir nitelik olarak demokratik örgütlenişini sağlamaktır. Demokratik bir parti, devlet gibi örgütlenemez. Örgütleniş ve işleyişi demokratik olmak durumundadır. Tüm kararlara halk dahil edilir. Kuruluş ve işleyişine halkın aktif katılımının yöntemleri yaratılmıştır. Merkezi yapılar, en aza indirildiği kadar inisiyatif yerele kaydırılmıştır. Parti, çeşitli toplumsal kesimlerin kendi içinde örgütlenmesine açıktır. Bu açıdan bakıldığında, aslında kollaşma ve komisyonlaşma deneyimlerinin yetersiz kalacağı sonucuna ulaşılabilir.

Özerk veya bağımsız örgütlenmeler kadar –kadın ve gençlik için olabilir– birlik örgütlenmeleri de –meslek grupları vb. için– denenmelidir. Merkezi yapılar, genelde meclis inisiyatifiyle çalışabilir ve işlevli olmasına özen gösterilir. Aşırı şişirilmiş, hantal bürokrat merkezi yapılar yerine, koordine eden ve yereller ile sıkı eşgüdüm dahilinde çalışan merkezlere geçiş yapılır. Daha da somutlaştıracak olursak

model önerisi için;

1- Parti meclisi (PM) yerine, genel meclis sistemi: Mevcut PM'nin iki katına yakın bir bileşimle oluşur. Bu, partideki en üst demokratik organdır. Kısa, orta ve uzun dönem parti politikalarının belirlenmesi ve uygulanmasının denetlenmesinden sorumludur. Aslında mantık olarak bir parti meclisi gibi değil, Kürt demokratik rejiminin halk meclisi gibi düşünülebilir ve öyle çalışır. Bileşiminin geniş düşünülmesinin sebebi de budur.

Merkez yürütme kurulu (MYK) ve PM ayrı ayrı iki organ olarak düzenlenebilir. MYK, genel yürütme kurulu şeklinde tanımlanabilir. Meclisin yürütme gücüdür, meclis denetimine tabidir. Burada hassas olan nokta, genel yürütme kurulunun yetkilerinin hiçbir zaman meclisin üzerinde olmamasıdır. Meclisin yetkilerini gerekmedikçe kullanmaması gerektiğidir. Bu şekilde işleyen meclisin yürütme gücünün günümüz MYK'lerinin sayıca biraz daha üstünde tutulması düşünülebilir. Önemli olan, bölgelere dağılıma göre yeterliliğin göz önünde bulundurulmasıdır.

Genel meclis ve genel yürütme kurulu için dikkat edilecek bir husus da bu yapıların merkezlerdeki konumlanmalarının yerele yaydırılmasıdır. Merkezde, küçük bir merkez yürütme gücü işleri koordine etmek için kalabilir.

Diğerleri partinin örgütlü olduğu tüm alanlara bir işbölümü dahilinde dağılır. Yereldeki meclislerle birlikte çalışır. Genel meclisin de belli periyotlarla merkezde toplanacağı göz önünde bulundurulursa, ağırlıkta çalışmasını yerelde yapması mümkün olacaktır.

2- Kollar kurmak yerine, özerk meclis yapılanması: Bu öneri kadın ve gençlik kollaşmaları içindir. Kol mantığı günümüz örgütlülüğüne cevap vermez. Bir bütünü tamamlayan parçalardan ziyade, herkesin kendi özgülünde bir bütün olduğunu ve bu bütünlerin ittifakının kazandırdığının tartışıldığı günümüz siyasetinde, özerk yapılanmalar daha doğrudur. Bu, gücü bölmek değil, daha büyük güç biriktirmenin de doğru yöntemidir. Kadın ve gençliğe bir gün bu partiye oy vermeleri için gitmekten ziyade, kendi kimliklerinin temsili ve kimlikleri etrafındaki sorunların çözümüne dayalı bir yaklaşımla gidilmesinin daha güçlü bir örgütlülük yaratacağı açıktır.

Kadın ve gençlik meclisleri daha gerçekçidir. Kadın ve gençlik örgütlülüklerine denk bir bileşimle oluşur. Bu meclisler genel parti siyasetinin oluşturulmasında ve uygulanmasında söz sahibidir. Yapıların iç işleyişlerinde birinci derecede söz sahibi olan demokratik organlardır. Genel parti meclisine seçimle temsilcilerini gönderir. Merkezi üyelik yerine, koordine ya da dönem sözcülüğü mantığıyla çalışan yürütme organı vardır. İç işleyişinde bağımsız olan kadın ve gençlik meclisleri, parti genel meclisi ve genel yürütme kurulu kararlarına karşı sorumludur. Burada hassas olan nokta, gençlik ve kadın meclislerinin ne parti dışına çıkmış yapılar gibi ele alınması ne de eskisi gibi merkezi hiyerarşik bir bağla merkez tarafından direkt yönetilmesidir. Daha önce parti yürütmesi ve meclisi için söylenen merkezin yerele dağıtılması ilkesi, gençlik ve kadın yapılanmaları için de geçerlidir.

3-İnanç, emek, meslek vb gruplaşmalar için komite, kol veya birlik örgütlenmeleri: Sendikalar, çeşitli inanç yapıları –aleviler, işsizler, esnaf grupları vb– ihtiyaca göre bu örgütlenme gruplarına girer. Önemli olan demokratik bir işleyişle çalışmaları ve parti siyasetinin oluşturulmasına katılabilmeleridir.

4- Meclisler sistemi: Bu konuda mahalle-belde-ilçe-il-bölge meclisi sistemi uygulanabilir. Ama önemli olan, mekanizma olarak bu meclislerin parti genel meclisinde temsiliyetlerinin ve siyaset oluşturulmasına katılımlarının iyi düzenlenmesidir. Ayrıca mahalle ve köy meclisi örgütlülüğünün iyi oturtulması önemlidir. Demokrasinin yerelde işleyen modelinin genel işleyiş açısından önemi büyük olacağından, mahalle ve köy örgütlülüğünü doğrudan demokrasinin en iyi işleyen unsurları olarak düzenlemeliyiz. Bu anlamda mahalle komisyonları yerine, mahalle meclisinin oluşturulması diğer çalışmalardan öncelikli olabilir.

Partinin tüm meclis ve yürütme organlarında görev alma süreleri iki yılla sınırlı tutulabilir. Yine en fazla iki dönem (seçimle olmuşsa 2+2) görev süresi olabilir. Görevli bulunulan dönemde meclislerin işletebileceği veto hakkı saklı kalır ve gerektiğinde işletilmesinin önü açık tutulur.

Demokratik partiler devlet despotizmini sınırlamalıdır

Partilerin iktidarı hedefleyecekleri doğal olarak iktidar odaklı olacakları şeklinde yaygın, ama yanlış bir kanı vardır. Doğru, siyaset partileri iktidarı kullanmak isteyebilirler. Fakat burada mesele iktidarın bir amaç ve her şeyin ona uyarlandığı, ona göre örgütlendiği bir durum olmaktan çıkarılmasıdır. Amaç ve demokratik örgütlülük doğru tanımlandığında, iktidarı yararlı ve iş bölümünü organize edici bir temelde kullanmak hem sakıncalı değildir hem de amaç içerisinde bir ayrıntıya inecektir. Demokrasiyi amaç edinen ve demokratik örgütlenen bir parti, gerçek anlamda devlet partileşmeleri karşısında muhalefet edebileceği gibi, siyaset ve kurumlaşmalarında da halkın güvenini sağlayabilecektir. Politikayı toplumsal çıkarların yansıtılmasına dönüştürerek, politikaya olan güvensizliği aştırabilecek. Eşitsizlik ve özgürlüksüzlüklerin derinleştiricisi olmaktan çıkıp sağlayıcısı olacaktır. Devlet despotizminin uzantısı değil, toplumsal örgütlülüğün bir parçası haline geldiği için, devlet despotizminin sınırlandırıcısı olacaktır. Birey ve toplumun boyun eğdirme aracı olmaktan çıkıp, partiyi birey ve toplumun irade ve söz sahibi olması haline getirecektir. Devlete odaklanmadıkları için devlet rantını kullanmayı da düşünmeyecek, topluma dayalı yaşayacaktır. Tüm yoğunlaşması devlet imkanlarını kullanmaya, birey ve toplumun devlete karşı yarattığı sorunları çözmeye endekslenmeyecek, toplumsal sorunların çözümü birinci gündem maddesi olabilecektir.

Demokratik siyasetin oturmasının en önemli bir sonucu da sahte meşruiyetler, yalanlar, aldatmalar, hileler yaratma ihtiyacı duyulmayacağından ahlakın bir ilke olarak yeniden inşası sağlanabilecektir. Toplumsal ahlak, sınıflaşmanın başı ile birlikte bozulmuştur. Yaşamı rayından çıkartıp tahakküm üzerine kuran ve bazılarını öne çıkartıp bazılarını bastıran sınıfsallık, sürekli yalan söylemek zorunda kalmıştır. Bozulan toplumsal ahlak, diğer tüm ahlakların bozulmasının da temel sebebidir. Dinin yalanı, annenin çocuğuna karşı yalanı, erkeğin kadına yalanı, devletin tüm topluma yalanı, yönetilene karşı yalanlar vb hep buradan gelir. Her yalanın da toplumsal ahlakı rayından çıkarttığı düşünülürse, bugünkü sonuç daha iyi anlaşılacaktır. En organize yalan devletli siyaset ile yapılmıştır. Demokratik siyaset, eşitlik, özgürlük, adalet, barış, kardeşlik değerleriyle tüm bu yalanları tersine çevirerek, bunların yaşam ile bağını yeniden kurar.

Demokratik siyaset, halkın siyasetidir. Sınıflı toplum uygarlıkları boyunca halklar ve birçok toplumsal kesim adına başkaları siyaset yapmıştır. Temsili siyasetler ortaya çıkmıştır. Temsil iddiası farklı olsa da aslına uymamıştır. Dikkat edilirse, rejimler, devlet biçimleri hep egemen kliklerin niteliğine göre isim almıştır; krallık, monarşi, faşizm, şahlık, liberalizm vb. Devlet eliyle yapılan veya sonucu devletleşmeye varan hiçbir siyasetin halkı temsil etmediği ortaya çıkmıştır. O nedenle günümüz siyasetinde halkın doğrudan katılımı ve buna uygun rejimler tartışılıyor. Cumhuriyetin halk rejimi olarak halk yönetimi olan demokrasiye uygunluğu çokça dile geliyor. Demokratik siyasetin kendisi ile uyum içinde bir rejimle sonuçlanması, hem yapısı gereğidir hem de o rejim tarafından destek görecektir. Burada önemli olan, demokrasinin sabit, önceden belirlenmiş bir rejim için hareket etmesi değil, toplumsal grupların kendi adına direkt siyaset yapabilmelerini sağlayabilmektir. Doğrudan demokrasinin imkan ve araçlarını herkes için açık tutabilmektir. Çoğulcu sol, gökkuşağı ittifakı, zeytin dalı projesi, kongre rejimleri hep bu doğrudan demokrasi programlarının somutlaştırılması için tartışılıyor. Halkın doğrudan katılımı Yunan sitelerindeki gibi ortak bir meydanda toplanarak olamayacağına göre, günümüz bilim teknik çağında ve insanlık tecrübesinin model hafızasının zenginleştiği bir dönemde, farklı arayışların hem yaşamsallaştığı hem de sürdüğü bir süreçten geçiyoruz. Bu yüzden de devlet ve devlete dayalı siyasetin geriletilmesi yetmeyecek, gerçek halk demokrasisi ve onun her türlü katılım biçimlerinin kendini ispatlaması gerektiği bir süreç gelişecektir. Bütün bunlara dayanarak, başarının da başarısızlığın da hiçbir zaman demokrasi güçlerinin bu kadar elinde olmadığını belirtebiliriz.

Önderliksel doğrultuyu kazanarak zihniyet devrimini gerçekleştirelim

baştarafı 11'de

Özgürlük mücadelesi çözüm hamlesine hazırlanırken, yaşanan bu sığlık ve gerilik, en büyük tehlike olarak içimizde duruyor. Böyle her çalışmanın ayrı bir merkez, her kadrosal birikimin ayrı bir grup olması ve özgürlük mücadelesine bildiğince katılması, kazanımları ne kadar büyük olursa olsun durumu riske sokmaktadır. Bu nedenle, hem Önderliğin demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigmasına katılma, özümseme, ideolojik birliğin harcı yapma hem de siyasal ve toplumsal bir sistem olarak hayata geçirme, bu sürecin en ertelenemez görevi olmaktadır. İçinden geçtiğimiz süreç mücadele alanlarının bütünlük içinde ve dönemin sorumluluklarına cevap verebilecek yeterlilikte hareket etmesini zorunlu kılmaktadır. Mücadelemizin yükseltilmesinde önemli yeri olan sahaların ve örgütlerin rolünü oynamaması, dağınık durması, boşluklar oluşturarak başarısızlığa kapı aralamaktadır. Önder Apo'nun özgürlüğü ve onun etrafında Kürt sorununun demokratik çözümü bu kadar yakın dururken, yetersiz örgüt ve kadro duruşuyla buna cevap olamamak tarihsel açıdan affedilemeyecek bir sorumluluk yaratacaktır.

Diğer mücadele alanlarımız kadar, zindanların da rolü artarak öne çıkmaktadır. Hatta denilebilir ki Önderliğin tutsak edilmesi ile birlikte, zindan direnişi geçmişte olduğu gibi mücadelemizi belirleyen bir konuma gelmiştir. Önderliğin tutsak edilmesi ve yaşanan olumsuz koşullar, 12 Eylül süreci ve geriye çekilme dönemini andırmaktadır. Yaşanan sorunlar ve zorluklar bakımından da benzerlikleri vardır. Özgürlük mücadelemiz bir geri çekilişi ve içten parçalanma tehlikesini yaşarken; Önderliğin zindan direnişi 14 Temmuz Direnişi kadar tarihsel bir yeniden dirilişe yol açmıştır. Önderliğin direniş çağrısına cevaben 1 Haziran Atılımı da ikinci bir 15 Ağustos niteliğindedir. 14 Temmuz Direnişi ve 15 Ağustos Atılımı Kürt dirilişine yol açarken, Önderliğin direnişi ve 1 Haziran Atılımı da, Kürt toplumunun özgürlüğü ve demokratik kurtuluşuna yol açmaktadır. Zindanlar, direniş kültürüyle mücadelemizdeki rolünü oynamıştır, oynamaktadır. Özellikle hareketimiz önemli bir darboğaz içine çekilirken, zindanların direniş bayrağını yüksek tutması, Önderlik çizgisinde ısrar etmesi halkımız ve hareketimiz için büyük bir moral kaynağı olmuştur.

Kuşkusuz bu durum, yaşanan eksikliklerin üstünü örtmemektedir. Hareketimize içten ve dıştan parçalanma dayatılırken, olumsuz etkileri tüm sahalara yansımış, beraberinde yığınla sorun getirmiştir. En başta bu süreç yaşanırken, zindan sahasının ilişkisiz kalması, gelişmelerin içeriye düzenli yansıtılamaması, adeta kendi haline bırakılması ciddi bir özeleştiri konusudur. Bu kopukluk ve dağınıklık durumunun süreci olumsuz etkileyen yanları da olmuştur. Düşman da bunu fark ederek politikalar geliştirmiş, baskı ve entegrasyon koşularını arttırabilmiştir. Tam da bu süreçte zindanların önemli oranda boşaltılması, tesadüf olmazsa gerek. Dışarı çıkan birçok kadromuz sürecin bu olumsuz etkisine kapılarak dağılabilmiştir. Yıllarca en olmadık baskı koşullarında direnenlerin dışarıya çıkıp mücadelenin sıcaklığıyla yaşam bulması gerekirken kopuşu yaşaması, her açıdan düşündürücüdür. Yine kadro yapımızda inanç, umut, heyecan vb zayıflıkların baş göstermesi de dikkat çekicidir. Daha sıralayabileceğimiz birçok yetersiz durumun yaşandığı kuşkusuzdur.

Elbetteki Özgürlük hareketimiz, zindan sahasının sürekli beslenen bir direniş alanı olarak esas almış, değerlerimizin en üstünde tutmuştur. Tüm kararlaşma süreçlerinde zindan direnişi ve zindandaki yoldaşlarımız olmuştur. Fakat buna rağmen geçmiş dönemde yaşanan saldırı ve dayatılan tasfiye hareketiyle uğraşmak zorunda kalmış, bu nedenle kararlaşma süreçlerini hayata geçirmede gecikmiştir. Gerçekten hareketimiz yeniden ayakları üzerinde oturtulmuştur. Dolayısıyla hareketimizin bünyesinde yaşanan sıkıntılar, zindanlara da yansıyabilmiş ve sonuçları ağır olabilmiştir. Tüm bunların kapsamlı bir değerlendirmeyle ele alınıp sonuç çıkarılmasına ihtiyaç vardır.

Hemen belirtelim ki yaşanan sürecin ağırlığını gerekçe göstererek, bir izaha gitmek yeterli bir yaklaşım olmayacaktır. Bu süreçte Önderlik tutumu içeri ve dışarı için ciddi bir özeleştiriyi gerekli kılmaktadır. Önderlik direnişi bütün olumsuz koşullara rağmen Kürt sorununu çözüme götürürken, Önderliği takip edememe, yükünü paylaşamama kabul edilemez bir zayıflıktır. Özgürlük hareketimiz, gecikerek de olsa yükselttiği mücadele ile bunun özeleştirisini yapmaktadır. Bu çerçevede daha düzenli bir ilişki kurma çabası da bu özeleştirinin gereğidir.

Uzun zamandır bir kopukluğun yaşandığı bir gerçektir. Bu nedenle zindanların zorluk ve sıkıntıları yeterince bilinmiyor. Birçok cezaevine yeni yeni ulaşma çabası içindeyiz. Koşulları tahmin edebiliyoruz. Genel, yansıdığı kadarıyla, özellikle komün, eğitim ve yaşam sorunları artmış, bireysel tutumlar gelişmiş durumda. Bu tür yetersizlikler yansımaktadır. Koşullarımız ne olursa olsun, vazgeçemeyeceğimiz değerler vardır. Hele ki zindanda, bu değerlerin hayati olduğunu biliyoruz. Komün ve eğitim, direniş kimliklerimizdir. Önder Apo *"komünü olmayan yoldaşım olamaz"* diyor. *"Direnişimizin temeli eğitimdir"* diyor. Bunlar bizi yaşatıyor. Asla vazgeçemeyeceğimiz değerler olarak, güç kaynağımız oluyor. Bu nedenle, yaşadığımız koşullar ağır da olsa, komün ruhunu canlı tutmak, yaşamı komünle örgütlemek esas çalışmamız olmalıdır. Zindandaki yoldaşlarımız bu konuda yaratıcıdır ve zengin bir mirasa sahiptir. Dolayısıyla bu konuda oluşmuş sıkıntıların yaratıcı bir şekilde giderilmesi gerekmektedir. Aynı şey eğitim için de geçerlidir. Günde en az bir buçuk saat eğitim yapabilmeliyiz.

Kuşkusuz, genel çalışmalarda olduğu gibi kadrolarımızda da bir toparlanma, kararlaşma ve kendini yenileme, güçlendirme durumu söz konusudur. Bu yönlü çalışmalar hız kazanmış ve belli bir mesafe de kat etmiştir. Çözüm sürecinin ruhuna uygun bir direnme gücü ve bilinci de oluşmaktadır. Özellikle Sivil Toplum Konfederasyonu I. Genel Kurulu'nun gerçekleşmesi, açığa çıkardığı perspektif ve irade bu açıdan önemlidir. Ancak, sorun gelişme trendinin yükseliyor olması değildir. İçimizde halen barınan potansiyel tehlikedir. Çözüm: Önderliksel bir doğrultu kazanarak, hem paradigmasal bir aydınlanmayla zihniyet devrimi gerçekleştirmek hem de bunun pratiğini yapacak güçlü uygulayıcılar haline gelmekten geçmektedir. Yeni toplumcu demokrasi modelimizin felsefesi ve ahlakına uygun bir yaşam, kişilik ve duruşla toplum ve Önderlikle aramızdaki mesafeyi kapatabilirsek, başarılı bir yürüyüşün sahibi olabiliriz. Tarih bugün böyle özgürlük yürüyüşçüleri olmamızı dayatmaktadır.

baştarafı 1'de

ÇAĞDAŞLIK BİLİNCİ YURTSEVERLİK BİLİNCİNİN AYRILMAZ BİR PARÇASIDIR

Önder Apo'nun Ekim 1987 yılı değerlendirmesidir

Bizde vatanseverlik yeni yeni gelişiyor. TC'nin üzerimizde gerçekleştirdiği vatanseverlik, Türkiye tutkusudur, Türkiye sevgisidir. Türkiye sevgisinin, yurtseverliğinin Türkiye halkı için bir değeri olabilir. Biz de buna saygıyla bakabiliriz. Ama eğer Türkiye yurtseverliği eşittir Kürdistan yurtseverliği deniliyorsa, biz bunda müthiş bir yabancılık ve vatansızlık, dolayısıyla her türlü değerlerden kopuşu görürüz. Hepimizde gelişen şey budur. Kendimiz bile Türkiye tutkusuyla o kadar koşullandırılmışız ki dilde, kültürde, siyasette, kısaca ulusal değerlerde hep orayla çağrışım yaparız. Ve onu anlamaya, duymaya, coşmaya yüz tutarız. Bunu birden bire önleyebilir miyiz? Hayır. Çünkü bu çok uzun bir dönemde ve büyük baskılar sonucu gerçekleşmiştir.

Ancak şimdi siyasette karşı çıkıyoruz ve bir direnmeyle buna karşı cevap veriyoruz. Uzun bir süre sonucunda bunların yerine yavaş yavaş Kürdistan yurtseverliği gelişecek. Kürdistan yurtseverliğinin gelişimi, bir defa çok güçlü bir tarih bilincine, sağlam bir coğrafya bilgisine ve halkımızın yaşamına derin bir ilgiye dayanmalıdır. Ve burayı özgür bir vatan yapmak, burada bir halkın kendi kaderine egemen kılınması biçiminde anlaşılmalıdır. Burada tarih var, bir yığın gözyaşı var, halkın muazzam gelenekleri var. Hatta biz buraya insanlığın beşiği dedik. Tarih, böyle ortaya koyuyor.

İnsanlarımıza, sömürgeci politikanın vahşetiyle ve adeta vatansızlaştırarak karşılık veriyorlar. Veya politikanın sonucu bu oluyor. Yaygın bir göç politikası dayatılıyor. Biliyorsunuz eskiden cebrendi, şimdi ekonomik nedenledir. İnsanımızı aç bırakıyorlar. Yani ülkede yüz bin kişiyi en alt sınırlarda yaşatacak kadar imkan bırakıyorlar. Böyle olunca da onun üzerine çıkan insanlarımız doğal olarak kaçacaktır. Dersim, Hakkari böyledir. Orada ne kadar insan ürerse üresin, mutlaka dışarıya kaçacaktır. Çünkü sömürgecilik orada yaşamı yüz elli bin kişiyle sınırlandırmıştır. Bu, çok ince ve vahşi bir sömürgeci politikadır. Ekonomik, sosyal ve diğer bakımlardan öyle bir mekanizma yaratmış ki, burada fazla insanın yaşamasına olanak tanımıyor. Kürdistan'ın genelinde bu politika uygulanıyor. Sonuç, Ortadoğu'ya, Avrupa'ya, Batı Anadolu'ya yoğun bir akış. Bu ne demektir? Bu, bir vatansızlaştırma hareketine kurban gitme demektir. Vatanı bu kadar kolay terk eden, onun üzerinde üretimi, sosyalleşmeyi ve ulusallaşmayı yaşamaktan vazgeçenler aslında birçok şeyini yitirmiş demektir. Onlarca yıl çalışır, zor bela maddi bir yaşam temin eder; yine de geçim sıkıntısı, rezalet, kepazelik alır başını gider.

Bunun asıl sebebi nedir? Vatandan ucuzca kopmadır. Büyük bir vatanseverlik mücadelesi vermediğimiz için milyonların sefaletini kendi ellerimizle onaylamış olduk. TC bize dayattı, biz de altına imzayı hem de kurtuluş adına attık. Elbette bu büyük bir yabancılık hareketidir. Bir defa bu politikaya kökünden karşı çıkmak büyük bir yurtseverlik hareketidir. Bunun için biz yurtdışı faaliyetlerini büyük bir yurtseverlik hareketi olarak tanımladık ve bu temelde ülkeye yeniden dönüşe, kaynağa dönüştür dedik. Hırsla böyle yapılırsa, olumlu işlevini görebilir. Yoksa burada mutlu yaşamı(!) derinleştirebilir, sürekli burada kalabiliriz. Bu örnekleri daha önce de belirttim. Mutsuzluğun sürekliliğini kendi ellerimizle hazırlamış olduk. Bilindiği gibi yurtdışında yabancılara karşı ırkçılık ve yabancı düşmanlığı gelişiyor. Ama geçmişteki konumumuzla yarın daha da kötü durumların başımıza gelmesini kendimiz hazırlamış olduk. Hiçbir halk, kendi ülkesinde bile özgür üretim gelişmeden, sosyalleşmeden, sınıflaşmadan mutluluğu bulamaz. Bireysel, ailesel kurtuluş, hikayedir. Nitekim bugün Suudi'de, Libya'da, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde, hatta Türkiye'de yaşayanlar nasıl buralarda hor görüldüklerini, eşitsizliğe uğradıklarını ve haksızlıklara katlandıklarını habire anlatıyorlar. Bunun yanı sıra bir yığın başka sorunları var. Demek ki vatanseverlik hareketi, günlük yaşamımızın ayrılmaz bir parçası olarak geliştirilmesi gereken bir harekettir. Her ne kadar yurtdışındaki halkımız vatansızlığın acımasızlığı altında derin bir bilinçsizliği ve duyarsızlığı yaşıyorsa da bizim yurtseverlik hareketimiz onları köklü yurtseverlik bilincine yeniden sevk edebilir ve etmelidir. Demek ki yurtseverliğin önemli bir boyutu da budur ve böyle ele alınıp geliştirilmelidir.

Biz ülkemize bir coğrafya olarak bile bakmasını bilmiyoruz. Hangi güzellikleri var merak etmiyor, ilgi göstermiyoruz. Buralarda bakıyorsunuz küçük bir suyun kenarında bir bahçe, bir park kurulmuş. Bu bize mutluluk veriyor. Ama bizde o kadar doğal güzellikler var ki, bir aylık bir imar hareketi ardından dünyayı çekebilecek güzelliklerle doludur. Fakat biz bakmasını bile bilmiyoruz. Birçok arkadaş ülkeyi boydan boya dolaşıyor, bir tek güzellikten bile bahsedemiyor. Bu, ülkemizin doğal yapısına ne kadar yabancı olduğumuzu gösterir. Ki, bu da yurtseverliğimizin ne kadar sınırlı olduğunu gösterir. Ülkemizin tabiatına sağlıklı olmayan, dar, hatta inkarcı yaklaşımın yurtsever tutkularımızı ne kadar zayıflattığını bundan daha açık ne ortaya koyabilir? Arkadaşlar o kadar yer dolaşmış ve manzara görmüş, ama bu konuda bir gözlem bile yapmıyor, bir hikaye bile yazamıyor. Halbuki düşmanın birçok yazar çizeri Hakkari'ye gidiyorlar, yaşamımızı film yapıyorlar, şiir, roman yazıyorlar. Bizim arkadaşlar gidiyorlar, ama bir tek güzellikten bile bahsetmiyorlar. İnanıyorum ki çok büyük güzellik değerleri, coğrafyanın en güzeli, hatta Ortadoğu'nun en güzel coğrafyası orada. Eğer biraz özgürleşir ve yeniden bir imar hareketine uğrarsa, bütün Ortadoğu'yu çekecek güzelliklere sahiptir. Her bir ırmak ve su kenarı, vadisi Avrupa'da gördüğümüz gibi villalarla bezenebilir. Birçok yer doğal park zaten. Tarihi zenginlikler de hakeza aynı.

Tarihi sevmeden yurtsever olunamaz

Burada yüzlerce kavim bir kültür yaratmıştır. Bunlar yoğunlaşa yoğunlaşa bugün halkımızda çok geri düzeylerde de olsa ifadesini buluyor. Ama tarihi sevmeden yurtsever olunamaz. Tarihin buradaki alın yazısı nasıl çizilmiş, halklar burada nasıl yaşamışlar, hangi kültürler gelişmiş, bunlar bize kadar nasıl ulaşmış; krallar, tanrılar, köleler, paryalar burada nasıl mücadele vermiş ve burada sanat nasıl gelişmiş? Bu soruları sormayan, bunları bilmeyen, yüreğinde duymayan, ruhuna nakşetmeyen kişi elbetteki bugünkü gibi çok dar, tarihten kopuk, doğal güzelliklerini duymaktan uzak olur. Yine yurtdışında yabancı kalmanın acısını duymadan yaşayan; dar, burnunun ötesini göremeyen; ruhsuz, bir iki genel doğmayı ezberlemekten öteye gitmeyen kişi rahatlıkla kaçabilecek, terk edebilecek sahte bir devrimci olup çıkar.

Yaşam dediğimiz şey bir yuvaya köstebek gibi sığınıp günlük üretimi sürdürmek ise, bundan büyük adam çıkması şurada kalsın, sıradan bir yaşantı bile çıkmaz. Dolayısıyla yurtsever yaşantının kaynağı bu olamaz.

Haksızlık ettiğimiz söylenebilir. Eğer öyleyse niye sanatçılarımız çıkmıyor, niye edebiyatçılarımız çıkmıyor? Hangileri vatan için ne kadar düşünce, ne kadar pratik sergiliyor? Vatanseverliği besleyecek tarihi kaynağı, geçmişi konusunda ne kadar bilinçlidir? Bir çoğumuz coğrafya konusunda bilinçlilik şurada kalsın, Kürdistan'ı Türkiye'nin ayrılmaz bir parçası olarak görürüz ve ona Türk milliyetçiliğinin gözlükleriyle bakarız. Elbette bu bizde yurt sevgisini geliştiremez. Hatta geriletir. Çünkü TC habire, 'Doğu, mahrumiyet bölgesidir, böyle çirkindir, yaşanamaz' vb edebiyatı yapıyor. Biz de bunu paylaşırsak, ihanet etmiş oluruz. Zaten bu yüzden toprak için ölme değil, daha çok kaçma var. Nitekim 'ölsek de toprağımızdan ayrılmayız' değil, 'vay bize bir iş bulana bin kurban, şükran' der, fırlar kaçarız. Aslında kaçışın ihanet olduğunu söyleriz, ama bu tür kaçış da öyle anlı şanlı bir kaçış değildir. Ekonomik nedeni de olsa, onursuz bir kaçıştır. Evet mecburiyet karşısındadır ve başka çare yoktur, ama en azından şu söylenmelidir: 'Bizi bu duruma getirenlerden müthiş hesap sormak gerekir.' Hiç olmazsa böyle karşılık verildiğinde, bu kaçış direnişe dönüştürülebilir. Ve böyle olmalıdır da. Tarihten kaçmak doğru değildir. Ağır bir tarihi bilinçsizlik bizi kör yapar ve gelecek konusunda çok iddiasız yapar. Aynı şeyi çağ için de söyleyebiliriz.

Çağ bilincini geliştiren insan dünya halklarının gelişimine saygıyla bakar

Çağdaş halkların gelişmelerini bütün boyutlarıyla görmeden, değerlendirmeden, halkımızın çağdaşlaşma gereğini duyamayız. Herkesi kendimiz gibi sanırız ki bu da bizde ilerletme, yükseltme tutkusu yaratmaz. Peki ne yaratır? Bizi çağdaş halklar seviyesine yükselme iddiasından vazgeçirtir, bu da yurtseverliği zayıflatır. Demek ki çağdaşlık bilinci, yurtseverlik bilincinin ayrılmaz bir parçasıdır. Çağ bilincini geliştiren ve aynı zamanda yurtsever olan bir insan dünya halklarının gelişimine hayranlık duyar, saygıyla bakar, ama onlara boyun eğmez. Ve elbette onları reddetmez, onlardan neler alabileceğini ve onlara neler katabileceğini düşünerek yaklaşır. Yurtseverlik daha değişik yaklaşımlarla da beslenebilir ve beslenmelidir.

Orada çok sağlam bir ekonomik yapı kurulabilir, orada çok gelişmiş mimarı yapılar ortaya çıkarılabilir, orada her türlü sanat, spor geliştirilebilir. Bunlar zaten açıktır. Eğer gelişme bu biçimdeyse çağımızda her yerde inşaa gerçekleşebilir. Eğer biz de böyle anlıyorsak, o zaman yurtseverliğin önemli bir yanı da vatan toprakları üzerinde ekonomiyi, bu temelde de üst yapıyı inşa etmektir. Demek ki inşa hareketi güçlü bir yurtseverlikle mümkündür.

Bütün bunlardan çıkarmamız gereken sonuç şu: Yurtseverlik olgusuna kapsamlı yaklaşılmalıdır. Bu konuda yukarıda bir çerçeve çizdik ve birkaç faktörü belirledik. Bunları daha da geliştirip hakkını vererek yurtsever olmayı bilmek gerekir.

Bugünkü durum şudur: Kürdistan, herkesin 'harebedir, viranedir, karın doyurmuyor, gelişme vaat etmiyor. Ancak televizyon ile bağlantılı olarak gelişebilir. Biz de memurluk yapabiliriz, maaş alabiliriz' dediği bir alandır. Ama hayır; biz bütün bunlara karşı düşmanız. Yurtseverlik hareketimiz özünde bütün bu yaklaşımların reddidir. Özgür bir vatan yaratmanın, bütün gelişmelerin anası olduğu bilinciyle hareket etmekteyiz. Ve bugün ne kadar sınırlı adım atarsak atalım, bu attığımız ilk yurtseverlik adımı, yarın bu topraklarda insanlığın çok soylu bir ailesini çıkarmaya kadar gidecektir. Geçmiş tarih, ülkemizin güçlü kültürüne tanıklık etmektedir. Sayısız halkların oluşumuna, güçlenerek gelişimine tanıklık etmektedir. O halde niye bundan sonrası için de bu olmasın? Mezopotamya, insanlığın, uygarlığın beşiği olduğuna göre, günümüzde niye harabe gözüyle bakılsın? Düşman bile bugün GAP projesini geliştirerek büyük bir tutkuyla ve azgın bir sömürgeci iştahla bakarken, biz niye burayı büyük bir vatanseverlik hareketinin kuruluş zeminine dönüştürmeyelim? Yalnız bu duygu bile kırk türlü ulusal kurtuluş savaşımını göze almayı mümkün kılar. Bir tarihi kurtarmak, bu coğrafya parçalarını kurtarmak, Mezopotamya ovasında özgün bir sosyalist ekonomi inşa etmek, bir halkı özgürce kaderini çizer kılmak, en zor savaşımları göze almaya ve başarıya götürmeye yeterli bir nedendir.

Atılımcı olmak için büyük bir tutkuyla yüce amaçlara bağlanmak gerekir

Bütün bunlara dar bir köylünün, bir garibanın gözüyle değil, bir ülkenin sahibi olmanın büyüklüğünü duyarak, vazgeçilmezliğini yaşayarak, bunu bütün örgütsel ve eylemsel faaliyetlerimize yansıtmasını bilirsek, burayı düşmana daraltabilir ve bizim için önemli bir yaşam alanı haline çevirebiliriz. Bizde yüzyıllardan beri yitirilen insanlığı da güçlü bir biçimde yine bu topraklarda kazanır ve onurlu bir saygınlığı elde edebiliriz. Çok iyi bildiğiniz bu konulara daha kapsamlı yaklaşmak, incelemelerimizi, araştırmalarımızı yurtseverlik temelinde geliştirmek, coğrafi bilincimizi yeniden gözden geçirmek ve tarih bilincimizi yetkinleştirmek gerekmektedir.

Yurtdışındaki emekçilerin sorunlarına da bu açıdan yaklaşmak, ülkemizde ekonomik, sosyal vb açıdan yeniden kuruluşu bu yurtseverlik bilinciyle ele almak, sizi hayli güçlü ve mutlu kılar. Aynı zamanda duygularınızı güçlendirip ayağa kaldırarak, yeniden ülkeyi zaptetmek ve işgalcilerden adeta söküp almak için büyük bir atılımcı haline getirebilir. Atılım deyip duruyoruz. Atılımcı olmak için önce büyük bir tutkuyla yüce amaçlara bağlanmak, büyük bir yaşantıya ulaşmak için bir vatana sahip olmak, burada özgür bir toplumu kurmak ve bütün bunları her türlü gelişmenin temeli olarak görmek zorundayız. Eğer biz bu duygu ve bilinçle doluysak atılımcı oluruz. Ama iddianız yoksa, halen empoze edilen 'harabedir, viranedir, kaç buradan! Karın doyurmuyor. Geridir kaç! Kültür yok, mahrumiyet bölgesidir, kaç! Zorbalık, baskı, sömürü zeminidir, kaç buradan' anlayışını taşıyorsanız, sizi öldürseler bile ülkeye yönelmezsiniz. 'Yaşam Avrupa'dadır, yaşam sömürgecilerin maaşındadır, onların devlet dairelerindedir' dersiniz. Açık ki böyle diyenin eylemi, atılımcılığı çok sınırlı olur. Çünkü onun bir ayağı, bir gözü hep işbirlikçilikte ve uşaklıktadır. Belki bir parça ekmek verirler ona, ama bunda yurtseverlik yoktur, ajanlık vardır. Dolayısıyla bu tip anlayışların yaratacağı şey, atılımcılık ve atılım değil, geriye çeken ayak bağı ve teslimiyettir. Küçük memurlar her aybaşı bir maaş beklerler, öldürsen bunu eyleme sürebilir misin? O maaşla aileyi besler, o maaşa tapınmıştır. Öldürsen kopartamazsın.

Avrupa yaşamı bir kişiyi sonsuz çekerse, hele bir de parti adına bu yapılırsa, bu bir partili ve yurtsever değil, bir karşı devrimci olur. Sömürgeciliği, emperyalizmi böyle ele alan kendini yitirmiştir. Onun atılım gücü zayıfsa, sömürgeciliğe yaklaşımındaki eksikliklere bağlamalısınız. Yine yaşamı yurtseverleştirmedeki eksikliğine bağlamalısınız. Bu eksiklikleri giderdiğiniz oranda büyüyebilirsiniz. Büyük insan olmak istiyorsanız, işte büyümenin yolları, yöntemleri bunlar. Bunlara ulaşmak zormuş! Büyük adam olmak ve militanlaşmak isteyen bir kişi için başarılamayacak bir iş değildir.

Tarihin önemli davaları kanla çözümlenmiştir. Büyük vatanseverlik olgusu da çok büyük bir mücadeleyle çözümlenir. Bunda her şey vardır; kan da vardır, tutku, öfke de vardır, ama ruhsuzluk yoktur. Burada bilinç ve tutku öyle iç içe geçmiştir ki keskin bilinç, keskin irade ve keskin duygu kişide bir top gibi, bir gülle gibi yoğunlaşmıştır ve öyle saklı durur. Tarihin bize öğrettiği gerçekler bu iken, biz kendi kendimizi nasıl aldatabiliriz? Tarih bilincinden çıkarılacak tek doğru devrimci sonuç bu iken, biz nasıl temel vatanseverlik olayından, demokratik savaşımdan uzak durabiliriz?

TC'nin uygulamaları en çok da bu çağda bizi temel vatanseverlik olgusundan uzaklaştırmış ve çok çok düşürmüştür. O halde buna karşı duyulacak tepkinin ölçüsü bizim eylemimizi belirler. Mademki TC yıkıcılıkta sınır tanımamıştır, biz de ona karşı yıkıcılıkta ve dağıtıcılıkta sınır tanımayız. Mademki o düşürmede sınır tanımamıştır, biz de yükselmede sınır tanımayız. Mademki o iradeyi felç etmiştir, biz keskinleştireceğiz.

Bu özelliklerle yurtseverlik mücadelemize yaklaşırsak sanat nasıl gelişir? Duygular nasıl gelişir? Bunlar nasıl siyasallaşır? Geri duygular nasıl anlaşır ve doğrusu nasıl uygulanır?

Bizde bunun ilk temelleri atılmış, örgütsel ve siyasal çerçevesi çizilmiştir. Ama henüz somut bir kişilik olarak bunu yoğunca yaşamak o kadar gerçekleşmiş değildir. Genel çerçeveyi, genel bilgilenmeyi somut yaşam olarak almayalım. Yani kıkırdak bağlamayı kemikleşme olarak kabul etmeyelim. Hatta biraz ses vermeyi büyük bir nara olarak görmeyelim. Bunlar bizde henüz ilk adımları atılan hususlardır. Gerek eylemlerimiz ve gerekse örgütlerimiz henüz ilk adımlardır. Bazılarımız bunu somutlaşmış olarak görüyor. Hayır. Yüzyıllara sığması gereken çok büyük bir eylemliliğin, büyük bir toplumsal alt üst oluşun temelini hazırlıyoruz. Bunda biz hiç tutucu değiliz. Sonunu görür müyüz, görmez miyiz bizim için önemli değildir. En coşkulu dönem budur zaten. Günümüzde sosyalist ülkelerde bile devrim neredeyse sönmüş durumda. Normal sosyalist yaşantı sürdürülüyor. Büyük coşku devrim yıllarındaydı. Büyük inşa faaliyetleri devrimin hemen arkasından gelir. O halde en büyük coşkuyu ve tutkuyu tam da şu anda geliştirebiliriz. Büyük örgütçüler, ordu kurmayları ve sanatkarlar bu dönemde ortaya çıkabilir.

Bunun için diyoruz ki sığınabileceğimiz ve çözümleyebileceğimiz değerler iyi incelenip bulunmalı. Ve artık bunu bilmekten de öteye ruhunuzda duyarak yaşarsanız ve kişiliğimizde yoğunca somutlaştırırsanız, kendinizi tanıyamayacak kadar büyüdüğünüzü görürsünüz. Kendimde ben bunu kısmen gerçekleştiriyorum. Bu kadar ağır koşullarda olmama rağmen, bu biçimde yaşamı mümkün kıldım. Sanıyorum sizler bu gelişmiş çerçevenin de yardımıyla katbekat fazlasını yaşayabilirsiniz. Hele özgül konumlarınız bunu çok daha güçlü bir biçimde yaşamaya imkan veriyor. Kısaca, yurtseverlik de dahil olmak üzere, siyasal görevler konusunda askeri konularda, kültür sanat konularında kapsamlı yaşamayı bilmeliyiz. Her şeye anlamını derinden vermeyi bilmeliyiz. Unutmayalım ki bundan sonra sanat da bu konuda bir hizmeti yerine getirdiği oranda anlam bulabilir. Yani devrimci siyaset, devrimci yurtseverlik politikası, örgütlenmesi, eylemliliği gibi devrimin sanatı da her biçimiyle gelişecek. Nedir bu biçimler? Edebiyat, müzik, folklor vb her konu devrime hizmet edecektir. Kendi temellerini de ulusal kurtuluşta görecektir. Bu ulusal kurtuluşu kolaylaştıracak, hızlandırarak ve örgütlenmesine katkı yapacaktır.

Sanat toplumun doğuşu kadar eskidir

Sanat, katı yaşam gerçekliğini daha yaşanılır kılmak için insanların hayallerini çalıştırmasının ürünüdür. Yani insanlar, katı doğa ve toplumsal yaşam kuralları karşısında bunalmayı önlemek, yaşamı daha anlamlı, güzel ve iyi kılmak için sanat olayına yönelmişler, sanatı icat etmişlerdir. Bu nedenle sanat toplumun doğuşu kadar eskidir. Ve toplumun doğuşu biraz da sanatsaldır. Yani her zaman gerçek ile hayal iç içedir. Hayal hep sanatı besler, hayal her zaman gerçeğin katılığını telafi etmek için kullanılmıştır. Gerçeğin dayatmaları nedir? Genel olarak doğa ve toplum gerçekleridir. Hep bunun ağır baskısını hafifletmek için insanı yüceltme hareketidir. Gerçi sanatın da gericisi ve tutucusu olur, ama bu da dönemlere göre böyledir. Fakat asıl ilerlemeyi sağlayan sanat bu niteliktedir. Hepsi yaşamı kolaylaştırmanın ve geliştirmenin araçlarıdır.

Ulusal kurtuluş sürecine girdiğimize göre, artık burada da bütünüyle sanat faaliyetini yaratmaya başlayabiliriz. Yani hayallerimizden tutalım, güzel seslerimize, resim yapmadan tutalım güzel hikayeler, romanlar yazmaya kadar hepsine bu çerçevede yaklaşabiliriz. Bizde bu konular çok güdük bırakılmıştır. Neden? Çünkü doğru devrimci siyasetin olmadığı bir yerde sanat da gelişmez. Sömürgeci sanatın egemenliği söz konusu olur. Sömürgeci sanatın eleştirisi, devrimci siyasetin sömürgeci siyaseti eleştirisiyle başlar. Bununla büyür, gelişir ve rolünü oynamaya başlar. Bu konuda sanatın geliştirilmesi nasıl olur? Doğru devrimci sanatın gelişimi nedir güçlü bir biçimde kavranmazsa, siyaset üstü bir sanat, devrimci siyasetle uyumlu olmayan bir sanat olur. O zaman da devrimci sanatın gelişiminden bahsetmek mümkün olmaz.

Bugün Kürdistan adına yürütülen birçok sanat var. Bunlar aslında sömürgeciliğin sanat alanında geliştirilmesidir. Müzik alanında bu hat safhadadır. Sinemada son derece yabancılaşmayı yaşıyoruz. Kürt halkının özellikleri, folkloru, tipi vb TC'nin pazarlaması sürecine alınmıştır. Bunun da devrimci siyaset temelinde ele alınması, eleştirisinin yapılması, halk sanatından halkın devrimci sanatına yönelmesi ve iç içe örülerek geliştirilmesi, bu konuda kendisine güvenenlerin kendilerini yaratıcı kılması, devrimci militanlığın diğer bir özelliğidir. Birkaç kişiye özgü sanat değil, bütün devrimci militanlarda devrimci sanat anlayışı olmalıdır. Sanat gözlüğüyle de devrime bakmasını bilmelidir. Kaba, ilkel, duyarsız değil, sanatkarın inceliği ile devrime bakmasını bilmelidir. İşte bir ressam doğaya, müzikten anlayan birisi seslere, bir edebiyatçı toplumsal yaşama nasıl bakıyorsa, bir devrimci de böyle bakmasını bilmelidir. Böyle bakmayanlar kaba sabalıktan, üslupsuzluktan kurtulamazlar. Güzel bakış, güzel hitabet, güzel yazı devrimin ayrılmaz bir parçasıdır.

Devrimcileşen sanata doğru açılım yapmak önemli bir devrimci görevimizdir

Devrimci mücadelemiz bu konuda gereken açımlamayı yapıyor. Militanlar buna da öncülük etmek durumundadır. Bizde devrimle sanat, devrimci siyasetle sanat birbirlerini sürekli beslemek durumundadır. Bu iki temel toplumsal olgu birbiriyle sanatkarca iç içe geçmek durumundadır. Devrim sanatı mümkün kılar veya ona ortamı, çerçeveyi açar. Sanat da devrimi biraz daha güzelleştirir, inceltir. Daha iyi benimsenmesini, özümsenmesini, özellikle de milyonlara aktarılmasını imkan dahiline sokar. Bunlar birbirlerine bu kadar bağlı olduğu halde şematik ve dogmatik yaklaşımlar fazla yaratıcılığa yol açmıyor. Bu konuda militanca yaklaşımın zayıflıkları şematizme düşülmesine neden oluyor. Bunun nasıl bir kısırlaşmaya yol açtığı ortadadır. Sanatı sadece sanat olarak kendi içinde değil, bütün devrimci yaşamın alanlarında görmek, göstermek gerekir. Evet, imkanların yokluğundan ağır siyasi, askeri sorunları çözenler büyük ozan veya edebiyatçı olamazlar, ama ondan da nasiplerini almazlık edemezler. İyi ve yüce duygulara yol açmak için sanattan nasiplenmek gerekir. Çünkü iyi ve yüce duygular sanatın körüklediği bir olaydır. Birbiriyle sıkı sıkıya ilişkisi vardır. Dolayısıyla bunları böyle iç içe görmek gerekiyor.

Kaba, ilkel ve sömürgeciliğin egemenliği altında şekillenen sanat yerine ulusal kurtuluşa yönelen, ondan destek alan ve devrimcileşen sanata doğru bir açılım yapmak, onunla kurtuluş mücadelesini beslemek diğer bir önemli devrimci görevimizdir. Bu konuda da yeterli hassasiyet ve duyarlılık gösterilmeli, mevcut ilkellik aşılmalıdır. Bazıları bu konuya özel olarak öncülük de edebilir. Partiyi bu konuda besleyebilir. Parti sanatına doğru adımları atabilirler. Her militan kendi mücadele sahasında sanat ürünleri biriktirip partinin emrine sunabilir ve bu birikimlerden daha gelişmiş bir yaklaşıma ulaşılabilir.

Gidilen yerlerde görülen birçok şeye biraz sanatçı gözüyle bakmalıyız. Bir edebiyatçı gibi bakmalıyız. Birçok sesi, birçok manzarayı fotoğrafla, bantla, yazıyla toplamalı, daha sonra bunları birleştirmeliyiz. Çünkü sömürgecilik bu alanda büyük tahribat ve tahrifat geliştiriyor. Ne kadarını kurtarırsak geleceğe bu kadar teslim etmiş oluruz. Bu da bir görevdir.

Bu konuda da eksikliklerimizi gidermeliyiz. Bir devrimcinin aynı zamanda sanattan da nasibini alan, onun sorunlarını bilen ve gücü oranında çözümüne katılan bir kişi olduğunu unutmamalıyız. Ve eğer yapabileceğimiz bir şey varsa, her koşul altında onu yerine getirmeliyiz. Eğer bir militan bunu yapıyorsa, bu onun biraz daha yetkin bir militan olduğu anlamına gelir.

"Mezopotamya, insanlığın, uygarlığın beşiği olduğuna göre, günümüzde niye harabe gözüyle bakılsın? Düşman bile bugün GAP projesini geliştirerek büyük bir tutkuyla ve azgın bir sömürgeci iştahla bakarken, biz niye burayı büyük bir vatanseverlik hareketinin kuruluş zeminine dönüştürmeyelim? Yalnız bu duygu bile kırk türlü ulusal kurtuluş savaşımını göze almayı mümkün kılar. Bir tarihi kurtarmak, bu coğrafya parçalarını kurtarmak, Mezopotamya ovasında özgün bir sosyalist ekonomi inşa etmek, bir halkı özgürce kaderini çizer kılmak, en zor savaşımları göze almaya ve başarıya götürmeye yeterli bir nedendir"

FUHUŞ DEVLETİN ÖZEL BİRİMLERİ TARAFINDAN GELİŞTİRİLİYOR

"Bilinçlenen kadın, bilinçlenen toplumu açığa çıkartacaktır. Bilinçlenen toplum ulusal kimliğine, kültürüne, diline sahip çıkacak ve her şeyden önemlisi de erkeklikte somutlaşan devlet ve iktidar olgusunun yıkılmasının mücadelesini verecektir. Oysa bilinçlenmemiş, aşiretsel yapısıyla oluşturduğu yasalarla yaşamını sürdüren Kürt toplumu, devlet karşında bir tehlike değildir. Sistem toplumu özgürlük ideallerinden uzaklaştırarak, toplumu yozlaştırarak, kadın özgürlüğüne olan inancı zayıflatarak, Kürt toplumumun gelişimini dumura uğratmak istiyor"

Ortadoğu'nun kanayan yarası kadın katliamları... Kadın katliamları toplumsal zeminde çeşitli uygulamaları ile her gün yaşamdan yüzlerce kadını alıp götürüyor. Toplumsal cinsiyetçi zihniyetin dışa vurumu, yansıması olan kadın katliamlarını kuşkusuz sadece Ortadoğu sınırları içerisinde ele almak yanlış olur. Toplumsal cinsiyetçi zihniyetin hakim olduğu her yerde kadınlar bir biçimi ile şiddete maruz kalıyor. Bu oran gelişmiş ülkelerde azdır, gelişmemiş ya da feodal ve dini zihniyetlerin hala etkili olduğu ülkelerde daha yüksektir gibi bir yaklaşım, ele alış, algılayış yanlıştır. Dünyanın bazı yerlerinde namus cinayetlerinin az sayıda olması, 'kadına yönelik şiddet, katliam azdır ya da yoktur' gibi bir sonucu getiremez. Sadece fiziksel ölümleri şiddet, katliam olarak değerlendiremeyeceğimize göre ve kadınlar hala toplumsal yaşamın her alanına nüfus edemediğine göre, kadına yönelik şiddet yoktur gibi bir belirleme yapmak, gerçeği gözardı etmek olur. Acaba en gelişmiş ülkeler olarak bilinen Avrupa ülkelerinin kaçında kadın, parlamentolarda yüzlere varan temsil gücüne sahiptir? Demek ki kadınların maruz kaldığı şiddeti fuhuş, tecavüz, taciz, öldürme gibi olgularla sınırlandıramayız. Kadına uygulanan şiddeti değişik biçimlerde dünyanın her yerinde görebilmekteyiz. Kadına yönelik şiddetin içeriği düşündüğümüzden de kapsamlıdır. Bu durum bazı ülkelerde kadına dayak, bazı ülkelerde kadınların yaşadığı sorunların çözümsüzlüğü olarak gelişen psikolojik hastalıklar, kapitalist ülkelerin para kazanma aracı olarak kadınının cinselliğini öne çıkararak kullanması, bazı ülkelerde ise namus cinayetleri biçiminde karşımıza çıkıyor. Sonuçta hepsi kadının maruz kaldığı şiddettir.

Erkek lehine oluşturulan sözlü yasalar kadına yaşam şansı tanımamaktadır

Coğrafyamızda ve özgülünde kendi toplumsal gerçekliğimizde kadına uygulanan şiddet yeni bir durum değildir. Kürt toplumunda hakim olan gelenek ve görenekler, töreler, kadın cinsinde somutlaştırılan namus anlayışı, binyıllardır oluşan erkeklik olgusunun sürdürülmesinin aracı olmaktadır. Kadın aleyhine erkek lehine oluşturulmuş sözlü yasalar, kadına yaşam şansı tanımamaktadır. Gelişen özgürlük mücadelemiz, kadın cinsini yok sayan bu zihniyete karşı yıllardır mücadele etmektedir. Kadınları kendi iradeleriyle, gücüyle kendi yaşamları hakkında karar verecek düzeye getirmek mücadelemizin özel bir çalışma alanıdır. Son yıllarda çok özel bir çaba ile medyaya yansıtılan kadına yönelik şiddetin değişik biçimlerini beş açıdan değerlendirmek gerekiyor.

Birincisi; Kürt toplumunda kadına uygulanan şiddetin sonucu olarak kadın özgürlük mücadelemiz gelişti ve devam ediyor. Kadın özgürlük mücadelemizin ortaya çıkardığı önemli bir toplumsal değişim söz konusu. Bu değişim, kadına uygulanan şiddeti bir bütün ortadan kaldıracak düzeye ulaşmış mıdır? Bunu kesin olarak söylemek mümkün değil. Kadınlar, kendilerini tanımaya, kadın cinsi olarak eşit ve özgür biçimde toplumsal yaşamın her alanına katılmaya, bilinç kazanmaya başlamıştır. Kendi sorunlarını dile getirme cesaretini, erkekliğin baskıcı zihniyeti ve bakış açısına karşı durabilmeyi öğrenmiştir. Kadınların birbirlerine yakınlaşması, birbirlerini sevmesi, kendi cinsini güç olarak görmesi, cinsine güveni duyması gibi birçok olguda önemli adımlar atılmıştır. Mücadelemiz her şeyden önce işe kadınları bilinçlendirmeye çalışarak, kadına kendi tarihsel geçmişine doğru bakmayı öğreterek başladı. Ve saydığımız gelişimler bu çalışmanın sonucu olarak ilerledi. Binlerce kadın özgürlük dağlarına geldi, erkekle birlikte savaşa katıldı, metropolde, köyünde, kasabasında ulusal kimliğini koruma mücadelesi verdi. Ulasal mücadele içerisinde kendisine daha fazla yakınlaştı. Mücadele ettikçe kendisine güveni gelişti, kadın olarak yaşamın her yerinde yer alabileceğine dair inancı oluştu. Bunlar, feodal ve dini değer yargılarının hakim olduğu, her şeyin bu değer yargılarınca belirlendiği Kürt toplumsal gerçekliği açısından küçümsenmeyecek gelişmelerdir. Binyılların zihniyetini değiştirmek, toplumsal cinsiyetçi ayrımcılığı ortadan kaldırıp yeni bir zihniyet yaratmak, bu zihniyet etrafında yeni bir sistem ve yaşam kurmak kolay değil. Bunu söylerken, mücadelemizin ortaya çıkardıkları yeterlidir, bütün toplumsal sorunları çözebilmiştir gibi bir yanılgı içinde olmadığımızı belirtmeliyiz. Şüphesiz hala çok ciddi toplumsal sorunlar var. Bunların başında da kadının günlük olarak maruz kaldığı şiddetin ortaya çıkardığı sonuçlar gelmektedir. Giderilmeyen ve hala gündemimizde olan bu sorunların yanında mücadelemizin ortaya çıkardığı toplumsal değişimi, kadında oluşan bilinci inkar etmek ise tamamen mücadelemizin maniple edilmesi, hiçbir şey yapamadılar, yapamıyorlar düşüncesini toplum içinde yayma amacını içermektedir.

İkincisi; Kürt toplumu kapalı bir toplumdur. Feodal değer yargıları kapalı bir toplum olmasını getirdiği gibi, ulusal kimliğini, kültürünü ve dilini koruma refleksi de kapalı bir toplum olarak kalmasına neden olmuştur. İşte yürüttüğümüz mücadele sayesinde bu kapalı toplum yapısı kırıldı. Ulusal kimliğini, kültürünü, dilini açıkça savunma gücü, mücadelemizin örgütlülüğü ile gelişmiştir. Kürtler kendine güvenmeye başlamıştır. Bu güven ve örgütlülük dışa açılmayı, kapalı kapıların aralanmasını sağladı. Bundan otuz yıl öncesine kadar hangi aydın, yazar, çizer Kürdistan'a giderek gözlemler, analizler yapmıştır? Eskiden parmakla sayılabilecek kadar az olan bu durum, günümüzde ise herkesin üretim kaynağı olmuştur. Kapalı bir toplumun içinde yaşanan çeşitli geleneklerin ortaya çıkardığı yaşam biçimi kendisi ile sınırlı kalırken, şimdi ise medyanın, kamuoyunun ana sayfalarına taşınır olmuştur.

Kadının karşı karşıya olduğu şiddet yeni bir durum değildir. Namus olgusunun kadın şahsında somutlaşmasıyla gelişen cinayetler de yeni değildir. Kapalı toplum yapısının artık aşılmasının ve kendi içinde yaşadığı çeşitli problemlerin daha fazla görünür hale gelmesidir. Bunun görünür olmasını sadece zayıflık ya da toplumsal çürümenin ifadesi olarak değerlendiremeyiz. Toplumun tüm kesimine hakim olan bu sorunların topluma mal edilerek çözüm arayışı da toplumsallaşmasını sağlayacaktır. Giderek toplumun her kesiminde insanların sorgulamaya başlayacağı, kafa yoracağı, düşünmeye başlayacağı ve çözüm arayışına gireceği bir durum gelişecektir. Bu nedenle kapalı toplum yapısının kırılan duvarlarını olumsuz değerlendirmek, bundan ürkmek, Kürtlerin ayıbı dışa yansıyor demek yanlıştır. Toplumsal gerçekliğimizden kaçamayız ya da utanamayız. Önemli olan, bu gerçekliği bilerek mücadele yöntemlerini etkili kılmaktır.

Üçüncüsü; kapalı toplumsal yapımızın köyünden, kasabasından metropollere başlayan göçüyle ortaya çıkan sorunları vardır. Kapitalizmle büyük kentlerde, metropollerde tanışan Kürt toplumu, kendi iç dinamikleri ile feodaliteden kapitalizme geçişi yaşamadığından kimlik ve kültürel bunalımı yaşamakta, bunun sonucunda büyük kentlerin ve metropollerin yaşamına ayak uydurmada zorluk çekmektedir. Ağırlıkta bilinçsizce yaşama katılmakta, yaşamını örgütlemektedir. Hatta giderek büyük kent, metropol yaşamına özenmekte, bu özentinin sonucu olarak özelde kadınlarda fuhuşla gelişen bir sektörde iyi ve güzel yaşamın arayışı gelişmektedir. Yoksulluğu, özenti duyduğu kent yaşamını kentliler gibi yaşamayı zorlaştırdığından böyle bir kayış ortaya çıkıyor.

Dördüncüsü; özel savaş sonucunda boşaltılan köylerin büyük kentlere ve metropollere akması ile ciddi ortaya çıkan ekonomik sorunlardır. Yaşamını sürdürme mücadelesinde kadınlar daha fazla yük taşıdığından, iş güç sahibi olamayan, para kazanamayan erkeğin boşluğunu kadınlar üstlenmiştir. İş imkanlarının yeterli olmadığı, insanların ekonomik ihtiyaçlarını giderecek çalışma alanlarının yetersiz kaldığı Amed gibi büyük kentlerde, bütün zorluklar pahasına kadınların fuhuş sektörüne kaydırılması, yeni bir iş alanı açılmış gibi toplumun önüne sürülmesi vardır. Gelişen fuhuşu açıklamanın belki de çok küçük bir yanını oluşturan bu gerçekliğin diğer yanı ise daha ağırdır.

Beşincisi; asıl irdelememiz gereken yanı oluşturuyor. Kadın özgürlük hareketimizi hiçe saymaya, anlamsızlaştırmaya yönelik çok ciddi bir çaba var. Özel bir kopsept olarak geliştirilen bu çaba, MİT'in, jandarmanın, polisin, devletin birçok özel dairesi tarafından yürütülmektedir. Çünkü bilinçlenen kadın, bilinçlenen toplumu açığa çıkartacaktır. Bilinçlenen toplum ulusal kimliğine, kültürüne, diline sahip çıkacak ve her şeyden önemlisi de erkeklikte somutlaşan devlet ve iktidar olgusunun yıkılmasının mücadelesini verecektir. Oysa bilinçlenmemiş, aşiretsel yapısıyla oluşturduğu yasalarla yaşamını sürdüren Kürt toplumu, devlet karşında bir tehlike değildir. Kapalı toplum yapısı olarak kalmasının önüne geçmeyen devletçi zihniyet, özgürlük ideallerinden uzaklaştırarak, toplumu yozlaştırarak, kadın özgürlüğüne olan inancı zayıflatarak, Kürt toplumumun en başta da kadınların gelişimini dumura uğratmak istiyor. Özel teşvikler yapıyor. Kadınlara, adeta 'fuhuşun dışında başka çareniz yoktur' dedirtiyor.

Kadının fuhuş sektörüne çekilmesi için özel çabalar yürütülüyor

Son yıllarda küçük yaşta birçok kıza polisler tarafından tecavüz edildi. Yine Silvan gibi ilçelerde polisler genç kızlarla ilişkiler kurarak onları kendi ağlarına düşürdü. Amed'de, özellikle üniversite de okuyan kız öğrencilere özel teklifler götürülüyor. Ve her gün onlarca üniversite öğrencisi kız, fuhuş ağının içine çekiliyor. Bunu tespit eden, gören yurtsever halkımız, bazılarına karşı neredeyse linç girişimlerinde bulundu. Demek ki özel bir çalışma var. Karşılaşılan birkaç olayı dahi sıradan ya da bu saydığımız özel çabaların dışında göremeyiz. Sadece yoksulluktan, işsizlikten fuhuş gelişiyor denilerek, Kürt halkının bu özel politikayı görmesi engellenmeye çalışılıyor. Türkiye devletinin ekonomik yatırımlar yapma gücü yok mudur? Tam tersine, ekonomik yatırımlar yapma, insanlara iş alanları oluşturma imkanı çok fazladır. Sorun sadece bu ise, birkaç iş adamını teşvik ettirir ve bölgedeki işsizlik sorununu büyük oranda çözer. Fakat çözmek istemiyor. Tersine, halkımızı kendi içinde yozlaşarak çürümeye terk etmenin politikasını yürütüyor. Toplumsal gelişimin, dönüşümün önüne geçmek için kullanılan özel yöntemler, mücadelemizin kitleselleşmeye başladığı yıllardan sonra devreye konuldu. Halkın tüm kesimlerine ulaşmamış bir hareket olarak kalmak, devleti ürkütmüyordu.

Kitleselleşme geliştikçe, mücadelenin kapsamı, derinliği görüldükçe devlette korku ve değişik yöntemlerle mücadeleyi etkisizleştirme çabaları, arayışları başladı. Günümüzde bu, bizzat devletin özel birimleri tarafından devreye konularak yürütülmektedir. Bugün Kürdistan'da özellikle de Kürt halkı için önem taşıyan Amed gibi illerimizde bunlar yaygınlaştırılıyor. Böyle yaparak, 'işte o çok sevdiğiniz kalenizi böyle fethediyoruz' psikolojisini halkımıza taşırmak istiyorlar. Bunlar, düşüncede ve ruhta yenilgiye mahkum etmenin faaliyetleridir. Halkımızı duyarlı kılmak, bu politikalara gelmemesini sağlamak önemli olmaktadır.

Değerlendirdiğimiz bu ana başlıklar altında yapılması gerekenleri eğer irdelersek, ulusal mücadelemizin ve kadın özgürlük hareketimizin toplumsal yapımızda ortaya çıkardığı değişimler, yaşamı algılayışı, yaşama bakışının ortaya çıkardığı yeni bir felsefik anlayış toplumumuzda önemli gelişmelere ön ayak oldu. Bu, bir yanı olmaktadır.

Bu gelişimlerin olması, eksik kalan yanlarımızı, yapamadıklarımızı görmeyelim, kadın örgütlülüğümüzdeki zayıflıkları tespit etmeyelim, bunları cesaretlice dile getirmeyelim anlamına gelmez. Toplumun önemli bir kesiminde kadınların bilinçlenmesi söz konusudur. Diğer yandan hala bilinçlenen kadınla toplumun her kesimine ulaşarak örgütlenmeler oluşturmamız, kadını geliştirecek eğitimlerin yapılması oldukça azdır. Yine kadınların aile içinde yaşadığı şiddete karşı onu koruyacak, ekonomik taleplerini giderecek kendi yaşamını sürdürebileceği projeler, yaşanan sorunların ağırlığına baktığımızda bunları karşılayacak düzeyde değildir. Kadınların eğitilmesi, kendine güveni geliştirecek, yaşamın zorluklarına karşı durabilecek gücü ortaya çıkartacaktır. Ne yazık ki birçok kadın, karşılaştığı şiddeti dile getirmekte dahi büyük bir korku içerisindedir. Bu korkuyu aştıracak eğitimlerin yanı sıra, kadınların siyasal, sosyal ve ekonomik güvencelerinin oluşturulması gerekiyor. Kadın hareketi özellikle kadınların güvenliğini, ekonomik taleplerini gidebilecek, kadınlara hem sahip çıkacak hem de üretimli hale getirerek plan ve programları yeni yeni hayata geçirmeye çalışmaktadır.

Kürdistan'da gelişen fuhuş, taciz, tecavüz olaylarına ilişkin bu yıl birçok kadın ve sivil toplum örgütünün ortaklaşmasıyla bir konferans yapıldı. Sonuçta bu tür sorunlar sadece Kürt kadınlarını ilgilendiren durumlar da değildir. Başta tüm kadınların ve toplumun üzerine giderek ortak plan, program ve projelerin oluşturulmasıyla çözüme kavuşturulabilir. İlk defa gerçekleştirilen fuhuş konferansı önemliydi. Çünkü soruna herkesin duyarlılığını geliştiriyor, böyle ciddi ve içinde kadınların yok oluşunu getiren bir gerçekliğe karşı herkesi sorumluluğa davet ediyordu. Tabii ki sadece bir konferans yapıp, sorunları tartışmak yeterli değildir. Konferans sonrası kadınların karşı karşıya kaldığı her türlü şiddete karşı kadınlar tarafından örgütlü bir baskının oluşması gerekiyor. Kadınların ortak refleksinin gelişmesi, her türlü şiddete karşı kadınların bilinçlenme çalışmasının yürütülmesi şart.

Kadının güçlü örgütlenmesiyle sorunların karşısında durulabilir

Kadın hareketi olarak önemle üzerinde durduğumuz bu sorunların çözümünde öncelikle, kadınları mutlaka bir örgütlülük içerisine çekme yaklaşımımız vardır. Bunu neden önemsiyoruz? Birincisi; kadınların kendilerini yalnız hissetmemeleri, kendilerine güvenlerinin oluşması ve örgütlü bir güç olarak toplumsallaşan bu sorunların çözümünde sonuç alınması açısından önemli olmaktadır. İkincisi; eğitimsel çalışmalarla yaşadığı sorunlara cevap arayacak bir düzeye gelebilmesini sağlamaktır. Çaresiz, çözümsüz, kaderci bakış açısını değiştirerek, yaşamın zorlukla varolduğunun bilinmesini sağlayarak, tüm zorlukların da ancak mücadele edilerek aşılabileceğinin kararlılığını, iradesini oluşturmak gerekiyor. Eğer bir şeyleri değiştirme istemi, bu istemin karar ve iradesi ortaya çıkartılamazsa, kadınların karşılaştığı sorunların üstesinden gelmesi çok zordur. Bir şeyi aşarken ya da bir sorunu çözerken, yeni bir sorun çıkacak karşımıza. Hem kadında içselleşen, kanıksanan boyun eğmeci, köleci zihniyeti ve bakış açısını yıkmak hem de erkekteki baskıcı, zorbacı, kendisini her şeyin üstünde gören zihniyeti aşmak yılları alacak bir mücadele gerektiriyor. Mücadelemiz kadın sorununu gündeme aldı. Bu sorunu gündeme almak, bu sorunun çözümü için arayış içerisinde olmak başlı başına sorunun önemsendiğin anlamını zaten içeriyor. Yaşamda pratiksel tedbirleri geliştirmenin yeterli olmadığı görülmektedir.

Biz hala savaşan bir hareketiz. Bu yüzden özellikle kadınların ekonomik sorunlardan kaynaklı karşılaştığı problemlerin hepsini karşılamamız mümkün değildir. Bundan dolayı Kürdistan'da gelişen, geliştirilen fuhuş, tecavüz, tacize karşı üç ana başlıkta tedbir geliştirmenin çalışması yürütülebilir. Birincisi; Kürt iş adamlarına, Kürt zenginlerine ve iş alanına girmiş Kürt kadınlarına önemli görevler düşüyor. Kürdistan'da kadınlar için iş alanlarını yaratmak, ekonomik yatırımları yapmaya teşvik etmek gerekiyor. Devletten beklemek yerine, halkımızın gücü ve oluşan imkanlarıyla kadınları üretimli hale getirerek, ekonomik sorunlardan kaynaklı gelişen fuhuşun önüne geçmek mümkün olacaktır. İkincisi; kadınları eğiterek, örgütleyerek, yaşadığı sorunlara duyarlı hale getirmek amacıyla, tüm kadınlara ulaşmanın çalışmasını yapmaktır. Üçüncüsü; devletin özel birimleri tarafından geliştirilen fuhuş, tecavüz, taciz gibi girişimleri deşifre, teşhir ederek, halkı duyarlı hale getirmektir. Yine yurtsever de olsa bu işe girmiş, yapan ya da yaptıran kişileri de deşifre, teşhir etmekten de kaçınmamak gerekiyor. Kim olursa olsun kimler ya da hangi birimler bunu yapıyorsa bizim sahipleneceğimiz kişiler olamaz. Toplumumuzun ahlakını bozan, içten çürümeye yönelten herkes mücadele edeceğimiz kişiler ya da birimler kapsamına giriyor. Kadın hareketi olarak bu sorunların üzerine gideceğimizi belirtiyor ve fuhuş konferansını da bunun radikal bir başlangıcı olarak ele alıyoruz.

TOPLUM AHLAK VE SANAT

> "Sanatın gücüyle insana ve topluma ölçü kazandırmak temelinde yeni değerlerin kazanılmasına yol açmak, sistemin lehinde müthiş bir inceliğe kavuşmuştur. Toplumun uyuşturularak rahat yönetilir bir duruma getirilmesinde en önemli işlevi sanatın gördüğünü ve sanatın tam bir toplum karşıtlığı rolü oynadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Dolayısıyla en büyük toplum karşıtlığının, başka bir deyimle ahlaksızlığın sanat sermayedarlarınca yapıldığını söylemek mümkündür"

İnsanın kendisi toplumsal varlığın bir ürünüdür. Toplumsal gerçeklik insanlaşmanın hem nedeni hem de sonucudur. Toplumsallaşma düzeyi ile insanlaşma düzeyi birbiriyle doğru orantılı iki gerçekleşme durumudur. Toplum olmadan insanın diğer canlı varlıklardan farklı bir anlam zenginliğini ve bütünlüğünü kazanacağını düşünmek kadar, insan olmadan da toplum gibi bir varlığın oluşabileceğini düşünmek mümkün değildir. Toplum denilen varlık, insandaki yaratıcılığın açığa çıkmasını sağlayan en büyük icattır. Bu anlamda insan yaşamının gelişme kapısını açan bütün icatların anası, toplumsallık denilen icadıdır. İlk insan atalarının doğadaki diğer oluşumlardan kendilerini farklı kılacak bir yola girmesine imkan tanıyan, toplumsallık dediğimiz özellikleridir. İlk insanların hayatta kalmak için büyük yaşam mücadelesindeki imtihanlarını başarıyla geçmesine olanak tanıyan da onların bilinçli bilinçsiz olarak kendilerinde taşıdıkları toplumsal karakterleri olmuştur. Kuşkusuz bu realite sadece ilk insanlar için geçerli bir durum değildir. Bugün de bir insanlıktan bahsediyorsak, yeni insan arayışı içindeysek, bu, kaynağını toplumsallıktan kaynaklı insanda oluşmuş maddi manevi sisteminden almaktadır. Toplumsallık insanı besleyen bir ana gibidir. İnsanın içinde terbiye edildiği, olgunlaştığı, kimlik kazandığı mekan ise toplumudur. Toplum insana rağmen, ama onun varlığına dayalı olarak vardır.

Tüm olgularda olduğu gibi toplumun da kendi öz yasaları vardır. Yine her olguda olduğu gibi, toplumun da doğru bir işleyiş ile olması gereken doğrultuda gelişmesi için, toplum içinde yaşayan insanların o yasaları bilmesi, yaşamsal kılması ve geliştirmesi bir zorunluluktur. Çünkü toplumsal yasalar, insan yaşamının yasalarıdır. Toplumsal gerçeklikten ve onun insanı insan eden gücünden ve yasalarından bahsederken, toplumun devletçi karakterinden bahsetmediğimizi baştan belirtmek istiyoruz. Çünkü toplumun devletçi biçimi, bizim toplum olarak vurgulamaya çalıştığımız varlığın yoldan çıkmış tarzıdır. Reber Apo'nun ***'Bir Halkı Savunmak'*** adlı eserinden sonra toplum derken, kendi içinde kadın merkezli, ahlaki ilkeye dayalı, komünal, demokratik ve toplum birey dengesinin en yararlı bir noktada kurulduğu varolma biçimini, bu temel kuruluş ve bir aradalık ilkelerine dayalı insanlık gerçeğine vurgu yapıyor ve onu esas alıyoruz.

Bir gerçeğin doğruluk derecesi toplumsal düzeyi ile ilgilidir

Toplumsal yasaların temelini oluşturan yasa, toplumun ahlaki bir örgüden oluşuyor olması gerçeğidir. Toplum, özünde ahlaki bir birliktir. Ahlak, insanın bir arada olmasına neden olan ihtiyaçların insanda yarattığı edimlerinin dışavurumudur. Ahlak, aynı zamanda bir insanın gönüllü birlikteliktен doğan yaşam gerçeğinde görev ve sorumluluklarını insani bir görev olarak bilmek ve yerine getirmektir. Birlik olmayı bilmek, paylaşımcı olmak, eşitlikçi ve adaletli olmak, bu ve benzeri değer yargılarının pratik yaşayanı olarak etkinliklerde bulunmak ahlakiliktir. Her ne kadar insanda toplumsal olma gerçeği bir öz olarak varsa da öğrenme kültüründen dolayı insan kendisine ait olan birçok özelliği toplumsal yaşam içinde değişik yöntemlerle sonradan başkalarından öğrenerek yaşar. Bu ahlak için de böyledir. Ahlakilik bir toplumsal kültür olayıdır. İnsanın toplumsal gerçeklik içinde kazandığı zihniyet kalıplarının ve ölçülerinin rengi, her konuda olduğu gibi ahlakiliğini de belirler. Neyin doğru, neyin yanlış olduğu, yine yarar zarar, güzel çirkin gibi birçok yaşam ölçüsü de insanın sonradan kazandığı zihniyet örgüsüyle direkt bağlantılı durumlardır. İnsan toplumsuz, toplum da ahlaksız olamaz. Bu temel ilkeden hareketle rahatlıkla belirtilebilir ki varolan bir olgunun, yine sonradan öğrenilerek maddileşen bir gerçeğin doğruluk derecesi, onun toplumsal düzeyi ile doğru orantılıdır. Eğer toplumu 'varlık koşulumuz' olarak kabul edeceksek, tüm değer yargılarımızı ve etkinliklerimizin ürünlerini toplumsal gerçeğin öz terazisine vurabilir, buradan çıkan sonuçlardan hareketle ne kadar insani –yani olması gereken– olduğunu rahatlıkla ölçebiliriz. Bu, özellikle günümüzün postmodern dünyasında yaşanan anlam ve kavram kargaşasında başvuracağımız temel bir yöntem olmak durumundadır.

Toplumsal gerçeğin herhangi bir aşamasındaki zihniyet durumunu ve insanların toplumsal gerçeklikle yaşadığı uyumu ya da uyumsuzluğu onun değişik üretim alanlarındaki ürünlerinden öğrenebiliriz.

İnsanın kendi gerçekliğini bütün çıplaklığıyla dışa vurduğu sahalar olmasından itibariyle felsefe, bilim ve sanat olgularını insan, toplum ve ahlak bütünselliğinin karakterini anlaşılır kılmak için ele alabiliriz. Çünkü bu üç olgu toplumsal zihniyeti belirler. Felsefe, bilim ve sanat, toplumdan öğrenme ve toplumu yeniden yaratmada hiçbir etkinlik sahasında olmadığı kadar bir içeriğe ve özgünlüğe sahiptir. İnsanın maddi ve manevi kapasitesinin toplamı içinde bu üç alanın payına düşeni çıkarmaya kalkarsak, insana geriye çok az şeyin kalacağını belirtmeye gerek yoktur.

Bu alanların diğer bir özgünlüğü de kendi dönemlerindeki zihinselliğin zirvesini temsil eden kişi ya da gruplarca yapılmasıdır. Bunların toplumsallık içinde toplumsal yeniden üretime katılmaya yol açan öğrenme olgusunda temel rol oynamaları da buradan ileri gelmektedir. Felsefe insanda sorgulamaya yol açıp yeni bir düşünsel mecrada akmaya yol açarken, bilim daha çok toplumun maddi üretiminin gelişimine katkı yapan bir özellik gösterir. Felsefe genel düşünsel üretimi ifade ederken, bilim daha somut ve güncel olanla ilgilenen bir konumda olur. Sanat ise düşünülüp pratikleşenlerin anlaşılır kılınmasında, onların yaşama daha rahat ve kabul edilir bir tarzda çekilmesine katkı yapar. Sanat, çok sert olan bir yaratımı yumuşatarak toplumsal yaşama çekeceği gibi, gerçekleşmesi imkansız gibi görünen bir ihtiyacın düşünülüp yaratılmasını da sağlar. Bu noktalardan hareketle herhangi bir dönemin insanlarının nasıl düşündükleri, bu düşüncelerini nasıl pratikleştirdikleri ve bu pratiklerini toplumsal yaşamın diline hangi biçimlerde yansıttıklarıyla o dönemin toplumsal karakterini ya da ahlaki örgüsünü anlamak mümkündür.

Sanat insan yaratımlarına kimlik kazandırır

Toplum ve onun ahlaki bütünselliğini en çok tanıma ve anlama zeminini veren sanattır. Çünkü sanat veya sanat ürününlerinin tümüyle toplumsal bir özle gelişmesi zorunluluğu vardır. Sanat, bilim ve felsefeden daha çok, insanın toplumdan öğrenerek kazanıp üretime dönüştürdüğü ürünlere dayanmak durumundadır. Yine insanın kültürel yaratımlarının yaşama çekilmesi, daha da somutlaşması için yeni biçimler altında topluma yeniden kazandırılıp farklı ürünlerin doğmasına vesile olmasını da en fazla sanat sağlar. Sanat hiçbir alanda olmadığı kadar insan yaratımlarına kimlik kazandırma özelliğine sahiptir. Bu özelliklerinden ötürüdür ki zihniyet örgüsünün kurulmasında, buna bağlı olarak da ahlakiliğin temel ölçülerinin oluşturulmasında sanat çok önemli bir işleve sahiptir. Sanatın bu yanını toplumsal gelişimin her döneminde ve o dönemin kendi karakterinde görmek mümkündür. Örneğin bilinçli toplumsallığın başlangıç dönemlerinde, yaşamın bütününü oluşturan eylemlerin yansıtılış tarzındaki sanatsallığı değerlendirdiğimizde, bu özellikleri çok açık ve sade olarak görebilmekteyiz. Toplumsal kuruluşun gerçekleşmesine öncüllük eden kadının figürlerinin yapılması, ürünlerin paylaşım anlarının zevk veren duygularını ifade eden törenlerdeki ritüeller, yine yararlı olan bitki ve hayvan resimlerinin çizilmesi, yaşamın sanat diliyle izahı olmaktadır. Burada önemli olan şey, sanat dilinde anlaşılır kılınmak istenen tüm olguların toplumsal yaşamın gelişmesine temel teşkil eden olgular olması gerçeğidir. Toplum neye dayanarak gelişiyorsa, o şey daha güzelleştirilmiş bir tarzda insanların zihniyetine sanatın estetik gücüyle yerleştirilmeye çalışılmaktadır. İnsanların kendi geleceklerini daha sağlıklı oluşturmak için ihtiyaç duydukları ne varsa sevilip sayılmalarına yol açmakta ve bunlar sanatla daha çok sevdirilmektedir. Sanatsal etkinliğin yaşamı mümkün kılan eylemleri insana bu biçimde yansıtması, insanoğlunun kendi ürünlerine içten bağlanmasını getirerek ahlaki olmayı sağlamaktadır. Dolayısıyla toplumsallığın başlangıç dönemlerinde toplumsal yaşamın kuruluş dili ağırlıkta sanatsal olmuştur. Yada sanat o dönem yaşamının vazgeçilmez dili olmuştur.

Toplum şekillerinin varolmasını sağlayan değer yargılarının sanatın özgün dili ve tarzıyla sunumu, günümüze kadar gücünden hiçbir şey kaybetmeden bir yeniden yaratım şekli olarak gelmiştir. Toplumun köleci biçimindeki mitolojilerin, edebi karakteri, bu toplum sahiplerinin güç simgesi olan tapınakların mimarisi, egemen erkeği övgü ile tanımlayarak topluma kabul ettiren destanlar, şiirler, şarkılar ve tiyatro oyunlarının bu toplum biçiminin yeniden yaratılması ilkesi temelinde insanlığa kabul ettirmekteki rolünü kimse inkar edemez. Kısacası toplumun köleci bir karakter kazanması için gerekli olacak hangi 'değer' varsa onun övülmesi, estetize edilmesi, insanlara çekici gelecek biçime kavuşturulmasında temel işlev sanatın olmuştur. Daha önce de vurgulandığı gibi, sanatın katlanamaz kadar sert olan bir toplumsal çelişkiyi yumuşatarak insana sunması özelliği en çok da bu dönemde sistem kazanmıştır. Kuşkusuz bu toplum biçiminde sanatın yumuşatarak anlaşılır kıldığı çelişkiler, yaşamın doğal seyri içinde olup bitenlerin sanatsal sunumu değildir. Burada yapılan, toplumun devletçi karakterinin gayri ahlaki yanlarını ve büyük baskı mekanizmalarını insanlara kabul ettirmek, bir biçimde yanılsama yaparak insanları kandırmaya ve sisteme gönülden hizmet eder duruma getirerek köleci ahlakı geliştirmedir. Toplumsallıktaki sapmaya paralel olarak insanların yoldan çıkmasına bu dönemde en büyük hizmeti sanat yapmıştır demek, yerinde bir değerlendirmedir. Toplumun devletçi dönemindeki sapması gibi, sanatın bu tarzda işlevselleşmesi de hiç tartışmasız ki bir sapmadır.

Aynı sapmanın feodal dönemde de feodal toplumun toplumsal gelişim diyalektiğine paralel olarak sürdüğü ve bu ilkenin en çok da kapitalizmde yaşamı belirler bir düzeye ulaştığını gündelik yaşamdan rahatlıkla çıkarabiliyoruz. Kapitalizmin bir sistem olarak sermayesini artırırken, yani kar üzerinden kendini güç yaparken toplumun özünü oluşturan ahlaki örgüyü parçaladığı, komünaliteyi darmadağın ettiği bilinmektedir. Yine toplumun komünal özünün dayandığı gerçeklik olan kadına kapitalizmin varlık gerekçesi olarak saldırması da bilinen diğer bir gerçekliğidir. Hal böyleyken, kapitalizmin kendini topluma kabul ettirmesinde önemli bir saha olarak sanatın işlevi ya da sanatın toplumsal değer yargılarını ele alış tarzı nasıl olmaktadır? Bir kere kapitalizmin sistem olarak toplum karşıtı olduğu bilinmek durumundadır. Kapitalizm için en önemli gerçeklik bu noktada ortaya çıkmaktadır. Sanatın toplumsal değerlerden beslenmesi zorunluluğu gözönüne getirildiğinde, sanatsal yozlaşmanın neden en çok bu dönemde gerçekleştiği de anlaşılmış olmaktadır.

Sanat toplumsal yeniden üretimi yapmakla yükümlüdür

Sanat ve sanat ürününde biçim, estetik, imgelerle anlatım, sanatsal zihniyetin zirvede seyretmesinden kaynaklı eleştirel olma gerçeği, ruhsal ve düşünsel zenginlik yaratma gibi özgünlüklerin tümü, kapitalizmde daha çok para kazanmak için yeniden ve yeniden egemen kesimlerin hizmetine sunulmak için kullanılır. Sanatın gücüyle insana ve topluma ölçü kazandırmak temelinde yeni değerlerin kazanılmasına yol açmak, bugün sistemin lehinde müthiş bir inceliğe kavuşmuştur. Bugün toplumun uyuşturularak rahat yönetilir bir duruma getirilmesinde en önemli işlevi sanatın gördüğünü ve sanatın tam bir toplum karşıtlığı rolü oynadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Dolayısıyla en büyük toplum karşıtlığının, başka bir deyimle ahlaksızlığın sanat sermayedarlarınca sanatçılar eliyle, sanat ürünleri yoluyla yapıldığını rahatlıkla söylemek mümkündür. Günümüzde, insanın toplumsal bir varlık olduğu, toplumun komünal öze dayalı oluştuğu ve bu ilkeleri hissederek bir arada olmayı ifade eden düşünce ve duyguların bütünselliğini ifade eden şeyin ahlak olduğunu yansıtan, bunun etrafında yaşamın kendini yeniden üretimini salık veren bir sanat insanına ya da sanat ürününe neredeyse rastlanamamaktadır. Özendirilen şey, bireycilik ve özel mülkiyet etrafında olup biten kavgalar ve bu kavgaları yapan tiplerdir.

Sanat insanı, toplumda en duyarlı olan, olay ve olgulara en hassas yaklaşan, kişi olarak herkesin kolay göremediğini görebilen, buradan da yaşanan sosyal sorunlara çözümler üretecek zihniyetin oluşmasına katkı yapacak bir duruş içinde olmak zorundadır.

devamı 26'da

BİR ÖZGÜRLÜK HASTALIĞI: LİBERALİZM

Özgürlük anlamına gelen liberty kelimesinden türetilen liberalizm kavramı, 19. yüzyıldan itibaren daha güçlü formülleştirilmiş ve kapitalist sistemin siyasal alanda görece özgürlükçü biçimleri için kullanılmaya başlanmıştır. Liberalizm denildiğinde, günümüzde burjuva demokrasisinin ekonomik, siyasal ve toplumsal olarak işlediği devlet ve siyasal yapılanmalar anlaşılmaktadır. İçeriği ise toplumdan topluma, devletten devlete farklılıklar gösterir. Kapitalist sistemin gelişim dönemleri içerisinde de özellikle ekonomik anlamda ve toplumsal yapılanmalarda farklılıklar göstermiştir. Esnek yapısından dolayı her döneme uyarlanma yeteneğini göstermiş olan liberal düşünce gerçekten nedir, nasıl doğdu, argümanları nelerdir? Gücü ve güçsüzlüğü neye dayanmaktadır?

Bu soruların cevapları için tarihe bakmak gerekir. Liberalizm, kapitalist sistemin bir biçimi olduğu için, onu özellikle tarihin kapitalist aşamasında değerlendirmek en doğrusudur. Kapitalizm de Avrupa çıkışlı bir sistem olduğundan, tarihin bu aşamasını Avrupa merkezli ele almak yerinde olur.

Avrupa'nın kıta olarak uygarlığa katkısının başat olmaya başladığı dönem, Rönesans ile başlar. Rönesans, aynı zamanda kıta Avrupa'sının yeniden değil, ama yeni doğuşudur. Roma İmparatorluğu dönemi ve hıristiyanlığın bir güç olarak Avrupa'da iktidar olmasıyla yaşanan tarihsel dönemler, Avrupa'nın kendi tarihi içindeki karanlık dönemleridir. Bu dönemin toplumda yarattığı buhran; zihni körelme ve iradesizlik, hastalıktan ve açlıktan nüfusun üçte birinin yok olmasıyla sonuçlandı. Bu durum, 1200'lere doğru ve sonrasındaki birkaç yüzyıl içinde Avrupa kıtasını felaketler kıtasına dönüştürdü. Egemen toplumun temsilcileri olarak kilise ve aristokratların bu çürümeye buldukları çare, Haçlı Seferleri'ni başlatmak oldu. Kilise, manevi ve ekonomik gücünü daha da pekiştirmek, aristokratlar da feodalizmin ömrünü uzatmak için, kutsal seferleri tek çare olarak düşünmeye başlayınca, yüz binlerce kişiyi 'kutsal savaş' adı altında Doğu'ya yönelttiler. Gelenler sadece savaşçılar değil, toplumun her kesiminden insanlardı. Bu tarzdaki yönelim, Avrupa'da yaşanan sosyo ekonomik durumun izahı açısından tek başına önemli bir gösterge olmaktadır.

Haçlı Seferleri, Doğu'nun düşünsel zenginliği ile birlikte, sosyo ekonomik zenginliklerinin de Batılılar tarafından algılanmasına daha fazla katkı sağladı. Avrupa kıtasında hıristiyanlaşmaları zayıf kalmış kabile ve toplulukların yaşam duruşları, hıristiyanlığın kırsal manastır geleneği gibi özellikler, Doğu'nun zenginlikleri ile daha ciddi bir alışveriş içine girince, kıta Avrupa'sında yeni bir zihniyetin alt yapısını da döşemiş oldu. Roma köleciliğinin köleleştiremediği, feodalizmin kıyısında kalmış, hıristiyanlığın tam hakim kılamadığı dogmatizminin dışında kalan halk kesimlerinin kültürel yaşamı, Rönesans'ın gerçek zemini oldu. Rönesans'ın gelişmesine öncülük eden simyacılar, bilge kadınlar ve mezheplere bakıldığında, bu yeni arayışın toplumda varolan doğal toplum özelliklerine sahip kesimlerin, o dönem Avrupa kaosuna cevap tarzı olduğu anlaşılır. Haçlı Seferleri, Avrupa'daki egemen kesimlerin kaosa cevabı olurken, Rönesans ise toplum içindeki demokratik komünal değerleri temsil edenlerin cevabı olmuştur.

O dönem Ortadoğu güçlerinin Haçlı Seferleri'ni geri püskürtmesiyle, Avrupalı egemen kesimlerin arayış tarzı yenilgiyle sonuçlandı. Halkların kaosa cevabı olarak gelişen yeni zihniyet, yaşanan sorunlara daha doğru ve esaslı çözümler geliştirdiği için, sürekli bir gelişmeyi yaşadı. Bu aşamadan sonra kaosu aşma ya da sisteme kavuşturma mücadelesi, Avrupa'nın kendi içindeki mücadeleler ile şekillenmeye başladı. Devrimci nitelikteki yeni zihniyetin etrafında buluşan kitlelerin savaşı, kaosa neden olan sistemle yüzyılları aşan çatışmalarla adım adım ilerledi. Yeniden doğuş olarak bilinen Rönesans zihniyetiyle ortak bir zeminde buluşan halkların yarattığı baskılar, kilise ve feodalizmin gücünü kırmaya başladı. 1640'da İngiltere'de, 1789'da Fransa'da yapılan devrimler, her anlamda bir başlangıcın ilk sistemli çıkışı olarak tarihe geçtiler. Bu durumdan hareketle gerçekleşmiş yapılanmayı yeniden tanımlayarak, sistemi derinleştirme zorunluluğu doğdu.

Özellikle 1789 Fransız Devrimi'nden sonra ortaya çıkan sonuçlar üç düşünce sistemi tarafından tanımlanmaya çalışıldı. Bunlar muhafazakarlık, liberalizm ve marksizmdir. Muhafazakarlık; oluşan yenilikler karşısında kilise ve feodalizmin geleneklerinin aşılmaması ya da öngörülen tarzda aşılmasını istemeyen bir görüş olarak ortaya çıktı. Yenilikler karşısında, geçmişin aşılması gereken değer yargılarını savundu. Liberalizmin soygunculuğunu tanımlayıp kendi tutuculuğuna zemin yaptı. Marksizm ise yeniliğin ilerlemecilik olduğunu kabul edip, devrimci tarzda dönüşümünü esas aldı. Bunu 'tarihin bir zorunluluğu' biçiminde formüle etti.

> "Liberalizm her gelişmeyi ilericilik olarak yorumladı. Bireyi dışarıdan gelecek baskı ve zorlanmalara karşı korumayı temeline aldı. Devleti, hukuki olarak kanunlarla sorumluluk altına alıp, devlet müdahalesini sınırlamayı esas aldı. Bu temel ilkeler üzerinden bakıldığında, liberalizmin oldukça özgürlükçü ve eşitlikçi olduğu sanılır. Ancak son iki yüzyıllık burjuva sistemine ve pratiğine bakıldığında, liberalizmin hiç de sanıldığı gibi özgürlük ve eşitlik getirmediği rahatlıkla görülebilmektedir"

Liberalizm halklarla egemenlerin uzlaşmasını sağlamıştır

Liberalizmin yukarıda bahsettiğimiz alt üst oluşlardan çıkardığı önemli iki sonuç vardı. Daha doğrusu bu iki sonucun egemenlerce görülmesi, liberalizmin ortaya çıkmasına neden oldu. Bunlardan birincisi; Rönesans ile geliştirilmiş, yaratılmış zihniyetin önünde hiçbir toplumsal gücün dayanamayacağı ve yeniden yapılanmanın şart olduğu gerçeğidir. İkincisi ise özgürlük eşitlik sloganıyla ayağa kalkmış halkın devleti ele geçirebileceği gerçeğidir. Liberalizm, özünde bu iki toplumsal gelişme durumunun egemen kesimde yarattığı korkunun yönelttiği arayışlar sonucu ortaya çıktı. Rönesans, yani zihniyet devrimi ile ortaya çıkan, dinde reform ve aydınlanma ile her anlamda yaşama –ekonomik, siyasi, toplumsal, bireysel vs– giren yenilikler karşısında durmak artık mümkün değilse, bu yenilikler nasıl bir toplumsal sistem biçimini almalıydı? Liberalizm bu noktada egemenlerin çözüm tarzı biçiminde ortaya çıkan siyasal bir sistemdir.

Dinin dogmalarından kopmuş, feodal çitleri kırmış, kendine güven ve cesaret kazanmış, her gün doğanın yeni bir sırrını çözen, insanlığın bilincine ilk defa bu derecede varmış yeni sanat ve estetik anlayış ile güzellikler yaratıp yeni bir maneviyat kazanmış, adeta dünyayı yeniden fethe hazır hale gelmiş Rönesans bireyi ve toplumu, hangi sosyo ekonomik düzen içinde yaşamalıydı? Dinin ve feodal sistemin donuk ve gri yaşamından kopmuş, canlı, cıvıl cıvıl bu yeni insan tipi geriye dönme kapılarının da kapattığına göre, farkına vardığı özgürlüğünün sistemini nasıl kurmalıydı? Ya da soruyu şöyle sormalıyız: Liberalizm bu yenilikler karşısında hangi düşünsel projeleri ileri sürerek ortaya çıkmıştır ve kapsamı nedir? Diğer taraftan, ezilenler de devlet olabilme gücünü göstermiş ise, liberalizmin devlet tanımlaması nedir ya da hangi devlet biçimini öngörmektedir? Bu soruların anlaşılması, liberalizmin bir sistem olarak insanlık tarihinde ortaya çıkmış özgürlük eğilimlerini ne derece tahrip ettiğini de anlaşılır kılacaktır.

Liberalizmin egemen sınıfların özellikle 1789 Devrimi'nden sonra ortaya çıkan konjonktürü görmeleri sonucu oluştuğunu belirttik. Devrimden sonra görülen iki temel sonucun da halk kesimlerinin pratikleriyle oluştuğu göz önünde bulundurulursa, liberalizmin temelde halkların özgürlük arayışlarına karşı geliştirilmiş bir burjuva düşüncesi olacağı, kendiliğinden ortaya çıkar. Liberalizm gelişmenin doğal seyrini öngördü. Her gelişmeyi ilericilik olarak yorumladı. Ekonomide serbest rekabeti benimsedi. Bireyi dışarıdan gelecek baskı ve zorlanmalara karşı korumayı esas aldı. Devleti, hukuki olarak kanunlarla sorumluluk altına alıp, devlet müdahaleciliğini sınırlamayı esas aldı. Bu temel ilkeler üzerinden bakıldığında, liberalizmin oldukça özgürlükçü ve eşitlikçi olduğu sanılır. Ancak son iki yüzyıllık burjuva sistemine ve pratiğine bakıldığında ortaya çıkan sonuçlar, liberalizmin hiç de sanıldığı gibi özgürlük ve eşitlik getirmediğini gösterecektir. Muhafazakar ideolojiden daha gerçekçi, marksizmden daha tecrübeli ve politik olan liberal düşüncenin temel ilkelerini, ideolojik karmaşıklığın ortadan kaldırılması için değerlendirmek gerekmektedir.

Liberalizm için vurgulanması gereken bir özellik de daha başından itibaren halklarla egemenlerin uzlaşmasını sağlamasıdır. Özellikle Avrupa'daki din, mezhep ve krallıklar arasındaki savaşlarda, toplumun ezilen kesiminin giderek güçlenmesi, üst sınıflar arası barışın liberalizmin bir ilkesi olmasına neden oldu. Dolayısıyla liberalizmde üst sınıfların çıkarları için kendi aralarında uzlaşması gerçeği vardır. Bu, burjuvanın bir sınıf olarak kendine güven duymaya başlamasıyla ilişkilidir. Çünkü yeni zihniyetin aristokratları dıştaladığının, onların isteseler de eski tarzda güç olamayacaklarının bilincine varmışlardır. Burjuvazinin eski egemen sınıflarla savaş yerine, uzlaşma ile güç olacağını iyi kavradığını belirtmek gerekir.

Liberalizmin birey özgürlüğü toplumsallığı tüketmektir

Liberalizmin özgürlük yalanını anlamak için, neyi nasıl ele aldığını ve hangi amaçlar için 'özgürlük ilkeleri' oluşturduğuna bakmakta fayda vardır. Liberalizmin özgürlük anlayışının temelinde ekonomik ve birey(cilik) özgürlüğü vardır. Rönesans'ın zihniyet devrimi ile ortaya çıkan birey ve toplumun ve bu zihniyetin bilimsel anlamda sağladığı yeniliklerin ortaya çıkardığı teknolojik yeniliklere dayalı ekonomiyi kendi sınıf çıkarlarına göre gerçekten de mükemmel bir biçimde sistemleştiren burjuva düşüncesi olarak gelişen liberalizmin kimin için özgürlük, kimin için kölelik getirdiği anlaşılmaya değer bir olgudur.

Üstten aristokrat sınıfın içinden dönüşmüş, yine ticaretle zenginleşmiş, değişik coğrafyaları sömürgeleştirerek sermayelerine sermaye katmış, bundan hareketle teknik gelişimin sonucu ortaya çıkan üretim teknolojisini ele geçirmiş yeni sınıf olarak burjuvaların, ekonomik serbesti ile herkesi özgürleştirmesini nasıl anlamak gerekir? 'Herkes üretebilir, satabilir, alabilir. Herkes istediği kadar mülk sahibi olabilir, herkes çalışıp emeğiyle zenginleşme hakkına sahiptir' denilmektedir. Bunun formülü 'bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler'dir. Görünüşte oldukça eşitlikçi ve adaletli gibi görünen ve liberalizmin ekonomik özgürlüğünün içeriğini dolduran bu ilkelerin toplumda nasıl bir yapılanmayla pratikleştiğini günümüzde daha iyi görünmekteyiz.

Bu özgürlüğün, eşitlik ve adalet yanının toplumsallığa yansımasının nasıl gerçekleştiğini anlamak için, Birleşmiş Milletler İnsani Gelişme Raporu'na bakmak gerekir: "Dünyanın en zengin %1'i en yoksul %57'si kadar gelire sahip. En zengin %20 ile en yoksul yüzde 20 arasındaki gelir uçurumu 1960'da 30/1'den, 1990'da 60/1'e ve 1999'da 74/1'e yükseldi ve bu oranın 2015'de 100/1'e tırmanması bekleniyor. 1999-2000 yılları arasında, 2.8 milyar insan günde 2 doların altında gelirle yaşadı, 840 milyon insan yetersiz beslendi, 2.4 milyar insan hiçbir yeterli sağlık hizmetinden yararlanamadı ve dünyada okul çağındaki her altı çocuktan birisi okula gidemedi. Küresel tarım dışı emek gücünün %50 kadarının ya işsiz ya da gizli işsiz olduğu tahmin ediliyor." Bu istatistikler de gösteriyor ki liberalizmin ekonomik özgürlüğü, zenginlerin de değil, en zenginlerin özgürlüğüdür. 'Sermaye sahibi olarak istediğin kadar zenginleşebilirsin, ama aynı zamanda kuru bir ekmek parası bulamayacak kadar yoksul olma özgürlüğüne de sahip olabilirsin.' Dolayısıyla liberalizmin ekonomik özgürlüğüyle bir kişi yüzlerce çeşit malın sahibi olarak piyasada istediği fiyat ve tarzda malını satma özgürlüğüne sahip olurken, birileri de piyasada sadece canını ve emeğini satabilme özgürlüğüne sahip olur. Ve her ikisi de gerçekten de özgürdür! Hiç kimse bu sermaye sahibine 'neden bu kadar zenginsin?' deme hakkına sahip olmadığı gibi, canını ve emeğini satana da 'neden canını, emeğini satıyorsun?' deme hakkına sahip olmaz. Liberalizmin ekonomik anlamda yarattığı 'özgürlük' budur.

Birey özgürlüğü noktasında da esas amaç, sistemi kabul edecek bireyi yaratma çabasıdır. Rönesans zihniyetiyle dinin dogmalarından kurtulmuş yaratıcı birey, tüm gerçekliğiyle ortaya çıkmıştır. Feodalizmin sosyo ekonomik yapısından azad olma yoluna giren Rönesans insanının temel sloganı, özgürlük, eşitlik ve kardeşlik olarak devrimci tarzını ortaya koymaktaydı. Bu kişiliğin toplumsal sistemini devrimlerle oluşturmaya koyulduğu bir süreçte liberalizm, egemenlerin fırsatçılığına yaraşır biçimde yeni bir siyasal yapılanma olarak, özgürlüğü ve eşitliği burjuvalar lehine saptırmaya başladı.

Toplumsal baskıdan kurtulmaya başlamış Rönesans bireyini, sürüden kopmuş koyun misali parçalamaya başlama özgürlüğü liberalizmin birey özgürlüğünü en iyi anlatan benzetme olabilir. Bireyi toplumsal bağlarından tümüyle kopararak yalnızlaştırmak, bir insanı en güçsüz duruma düşürür. Liberalizmin birey özgürlüğü, bireyin toplumsallığını tüketerek bireycileştirmesidir. Çünkü bireycileştirilmiş birey, kapitalizmin en rahat kullanacağı kişiliktir. 'İstediğini yapabilirsin' denilmektedir. Burada imkanlarının ne olduğu insana sorulmaz. 'İstediğin işte çalışabilirsin' denilir, iş bulunmaz. 'İstediğin kadar zenginleşebilirsin' denilir, ama sistem mekanizmalarıyla bunu gerçekleştirmek için mucizeler gerekir. 'İstediğin yerde yaşayabilirsin' denilir, buna imkan tanınmaz. 'İstediğin gibi eğitim ve sağlık hizmetlerinden faydalanabilirsin' denilir, para olmaz. Liberalizmin söylemiyle, kapitalist sistemin vahşi rekabet ortamı, özgürlük adı altında hem yaratılan Rönesans bireyini hem de özgürlük talep eden toplumu tüketmenin çarkını iyi kurmuştur.

devamı 27'de

Yerel yönetim sorununa bir giriş

Hiç kolay yaşanılmayan bir ülkenin çocuklarıyız. Şöyle bir dönüp köyünüze, kentinize bakın son on yılda yaşadıklarını bir gözden geçirin, çok şeyler bulacaksınız. İnsanın içinin yanmaması imkansız. Bu acılara son sel felaketi de eklendi. TV'de izlediğim her bir görüntü yüreğimi, defalarca incitti. Kedi elinde ağlayan orta yaşlı bir Kürdistan erkeği, ölen ikizlerine ağlayan Batman'daki Kürdistan kadını, beni o kadar geriye götürdü ki: Batman'da Cengiz Altun'un cenazesini taşıdığımız ara sokaklar, geceleri kör mermilerle uyanan mahalle sakinleri, sular içindeydi. Hava biraz karardığında bilinmeyen bir mermiye kurban gitmeyi düşünmüştür bazıları o sokaklarda veya bir cenaze töreninde kendini kovalayan polislerce coplanmayı, tutuklanmayı hatta belki vurulmayı. Ama o sokaklarda sel sularına kurbanlar vereceğimizi kimse pek düşünmemiştir. Ben hiç düşünmemiştim en azından. Yüreğim farklı duygulara, farklı isyanlara sahne oldu. Batman intiharları gündemleştiğinde de aynı duyguları yaşamıştım. İnsanlarımızın ölümü bir çare olarak görmesi veya çaresizlikten ölmesi nerden bakarsanız aynı kapıya çıkıyor. Oysa bu köyler, bu mahalleler, bu şehirler bizim değil mi? Çok çile çekmiş, çetin savaşlardan geçmiş bir halkız ve hala bu çatışmalı durum devam ediyor. Buna rağmen kendi toplumsallaşmamızı kendi şehirleşmemizi, kendi köyleşmemizi daha güzel, daha özgür bir hale getirmek, yaşadığımız alanlarda demokrasiyi bir yaşam tarzı haline getirmek mümkündür oysa. Kendi toplumsallaşmamızı, kendi politikleşmemizi, kendi yaşam alanlarımızı kendimiz kurmalıyız. Ekonomiden, kültüre; siyasetten, eğitime kadar kendi öz tartışma, öz bilinç, öz aktivitelerimizle kurduğumuz köylerimiz, beldelerimiz, ilçe ve illerimiz olmalıdır. En gerçekçi ve geleceğe bırakmadan yaşanılacak özgürlük, ancak bununla sağlanabilinir. Devlet kurumlarının merhametine sığınmak yeni seller, "Felaketi abartıyorsunuz" demeler, sular altında kalan başka mahalleler ve Hasankeyf'ler olacaktır. Bu acı vesile ile 2004 baharındaki sloganımız " Kentimizi de, Kendimizi de Biz Yöneteceğiz" olmalıdır. Son yaşananlarla bu sloganının pratiğine ne kadar ihtiyacımız olduğunu daha iyi görmüş olduk.

Bir yerel yönetim deneyimi

1999 yılı ile Kürtler yerel yönetimlere yeni bir giriş yaptı. Demokrat halk güçleri ilk kez yerel yönetimlerde küçümsenemez bir başarı sağlamıştı. 15 Şubat sonrası yaşanan gergin siyasal atmosferin kuşattığı Kürdistan'da, belediye seçimlerinin kendisi de büyük bir zorlanma ile örgütlenmişti. Bu zorluklar seçimlerden sonra kazanılan yerlerde giderek arttı. Merkezi yönetime alternatif, onu zorlayan, siyasal bir güç haline gelmeye çalışan bir yerel yönetimin olduğu yeni bir süreç başlamıştı. Fakat güçlü bir yerel yönetim geleneğinin, kadrolaşmasının olduğundan bahsetmek mümkün değildir. Özgür belediyecilik zihniyetine girmemek kadar, bunu yaratabilecek öz eğitimde de yetersizlikler yaşanmaktadır. Şu anki hali belki diğer eğilimlere göre daha kabul edilebilir, ama alternatif olamayan bir pratiği de beraberinde getirdi. Halkın kendi yönetimini oluşturması, belediyecilik kavramını radikal bir yenilenme ile ele alması konusunda çok gerilerde kalındı. Kan dökerek kazanılmış mevzilere hiç yakışmayan ürkütücü bazı pratiklerle karşılaştık.

2004 seçimleri ile bu olumsuz pratiklerin neden olduğu bazı kayıplar ama farklı yerlerde de yeni kazanımlar ile yeni bir dönem başlamış oldu. Bu kez daha tecrübeli en azından geçmişten ders çıkaran bir eğilim ağırlık kazandı. Kaliteli hizmet konusunda belli adımlar atıldı, uzun vadeli bazı projelerin hayata geçirilmesi için stratejik planlamalar yapıldı, sosyal etkinliklere ağırlık verildi. Fakat yerel yönetimlerin, yapması gereken birçok konuda hala çok geride bir düzeyin olduğu ve vizyonuna denk bir yapılanmanın olduğunu söylemek çok zor. Elbette belediyecilik bugünden yarına düzeltilecek bir yapılanma değildir. Geçmiş kültür hala başat bir eğilim halinde. Yine devletin DTP'li belediyelere özel engelleme ve teşhir politikaları yaygın bir biçimde söz konusu. Zaten bunu en son Hakkari'de askerin çöp toplama şovunda da gördük. Fakat yerel yönetim çalışması, imkanların devletten bekleneceği bir çalışma değildir. Hele Kürtler yıllardır devletin inkar ve imha politikaları ile hatta son 20 yıldır bunu da aşıp, bioiktidar ile yönlendirmeye çalıştığı bir halk. Ancak kendi öz demokrasisini kurarak, hem siyasal çözümünü hem özgür ve eşit bir yaşamı sağlayabilir. Bu nedenle Kürdistan'da yerel yöneticiliğin temel bazı ilkeleri olmalıdır.

Güncel bazı açmazlar

Yerel yönetimler sadece ülkemizde değil dünyada da çok tartışılan bir konudur. Birbirine zıt gibi görülen küreselleşme değerleri ile yerel değerler at başı gidiyor. Merkezi otoritelerin halkın sorunlarına çözüm üretemediği, temsil ettikleri ideolojiler nedeni ile özgürlüksüzlüğü arttırdığı, çağımız düşünce disiplinlerinin en çok tartıştığı bir konudur. 200 yıllık pratiği ile ipliği pazara çıkmış ulus devlet çözümünü, Kürtlere tekerrür ettirmek çözümsüzlüğü arttıracaktır. Çünkü Kürtlerin kendi demokrasilerini kurma imkanı vardır. Fakat bu düşüncenin tartışmalarına Kürt demokratik kurumları ve siyasetçiler gereken özeni göstermediler. Bu nedenle devletçi zihniyeti çözümleme çok yetersiz kaldı.

Güçlü, kabul edilebilinir, iş yürütücü gibi görünen işleyiş; devlet yapılanmaları olarak kabul edildiğinden, herkes bulunduğu çalışmayı adeta bir devlet tarzında örgütledi. Bundan en çok nasibini alan da belediyeler oldu. Bu nedenle demokratik güçlerin kazandığı belediyeler de, devlet gibi olmayı aşamadılar. Sadece sol ve sağ iktidarların geçmişteki belediyeciliği adalet, hizmet kalitesi gibi konularda restore edildi. Fakat devlet başkanından bakanlarına, muhalefetinden meclisine kadar devletin aktörleri ile aynı roller üstlenildi. Bu nedenle halkın kararlara katıldığı belediyecilik bir yana, iç demokrasisi dahi az olan bir belediyecilik hakim oldu.

Güç olmanın otorite ve hiyerarşi ile sağlanacağına inanılması; beraberinde faklılıklara tahammülsüzlüğü, tartışmaların dar tutulmasını, sonuçta ekipleşmeyi başaramamış, kendi içinde çatışmalı yapıları getirdi. Şu anda belediyelerin büyük çoğunluğunda meclis ve belediye başkanı ortak çalışamamaktadır. Bunların birinci nedeni; eğitimsizlik ve kendi misyonunu netleştirememiş olmaktan kaynaklıdır. Aşiretsel, kabilesel, ailevi, çıkarsal vb. uyumsuzluklar birer siyasal sorun haline gelmekte, bunlar da ekipleşmeleri engellemektedir. Özellikle bu, küçük ilçe ve kasabalarda böyledir. Bu nedenle çalışmalarda yasal mevzuatların sınırları aşılarak, fiili ekipleşmeler yaratma sağlanamadı. Bu nedenle birçok hizmet alanında ortak karar alınamadığı gibi yürütülüş süreci de tartışmalara neden olabilmektedir. Tek otorite anlayışı, denetim gücü olmayan bir pozisyonda kalmayı, yine doğal olarak faaliyetlerde sorumluluk almamayı beraberinde getirmektedir. Bu durumdan en çok da kadınlar etkilenmektedir. Çoğu zaman ya salt kadın çalışmalarına katılacak gibi görülmekte veya niteliği uygun değil diye encümenlik, vekillik gibi görevlere çok sınırlı olarak getirilmektedir. Özellikle küçük yerlerde bu çok yoğun bir biçimde yaşanmaktadır. Fakat Diyarbakır, Batman gibi büyük illerimizde de böylesi durumlar yaşanmaktadır. İşin üzücü yanı buna kadın örgütleri tarafından da herhangi bir tepki gösterilmemesidir. Oysa çoğu zaman aynı göreve getirilen erkek üyeler de gerekli yeterliliğe sahip değildir. Sonuç olarak yeteri kadar aydınlanmamış, işini bir dünya görüşü olarak kabul etmemiş yaklaşımlar nedeni ile halk demokrasisi bir yana, iç işleyişte dahi demokratik olmayan birçok tutumla karşılaşılmaktadır.

Bu tekçi, benmerkezci tutumlar belediyelerde yeteri kadar kadrolaşmanın olmamasına, danışmanlık sisteminin oturmamasına yol açmaktadır. Bu duruma devletin belediyelere yeterli sayıda işçi alımının engeli de eklenince, işler daha da zorlaşabiliyor. Böyle olunca da belediyeler hizmet konusunda ciddi zorlanmalar yaşamaktadır. Varolan kadro bileşimi de çoğu zaman yeterli olamıyor. Güncel belediyeciliği, hizmet vb. birçok konuda yeni gelişmeleri takip edemeyen belediye kadroları ile halk arasında yönelim farklılıkları nedeni ile çatışmalar yaşanıyor. Halkın bilgi edinmesine yardımcı olamayan yasal mevzuatlar kadar, bürokrasiye boğulmuş olan bir işleyiş ve iltimasçı anlayışlar belediye kadrolarının da halkla ilişkileri konusunda zorluklar yaratmaktadır.

Çoğu uzun geçmişe sahip olmayan, kadrolaşma vb sorunlar yaşayan belediyeler belli stratejik planlamalar doğrultusunda çalışamıyor. Her belediye seçiminden sonra işler sil baştan oluyor. Kentin öncelikli sorunları yeteri kadar objektif tespit edilemiyor. Uzun vadeli düşünme zayıf olduğundan imar planları uygulanamıyor, belediyenin danışmanlık hizmetleri ve kooperatifler gibi sosyal hizmetleri başladıktan kısa bir süre sonra marjinalleşip, kapatılma ile yüz yüze geliyor. Bu da halkın, hizmetlerin uzun vadeli olacağına dair inancını sarsıyor. Bu sorunun hatta birçok sorunun temelinde mali sorunlar yatmaktadır. Elbette özgür belediyecilikte mali bileşenler her şey demek değil, ama mali olanakları da küçümsememek gerekiyor. Bu konuda devletin sunduğu imkanlar oldukça sınırlıdır. Özellikle göçler nedeni ile değişen nüfus ve az gelişmişlik gözetilmeden, belediye bütçelerinin toptancı yöntemler ile belirlenmesi en çok Kürt belediyelerini etkiliyor. Ayrıca belediyelerin de amatörlükleri nedeniyle bütçe imkanlarını yeterince isabetli değerlendirememesi ve kendi gelirini yaratmaması bu sorunu daha fazla ağırlaştırıyor.

Özcesi yaşanan sorunların ana kaynağını; geleneksel güç ve politik ilişkiler, geleneksel memurvari belediyecilik anlayışı, yani eğitim ve zihniyet dönüşümü ile izah etmek pek yanlış olmayacak gibi görünüyor.

Özgür belediyeciliğin aktivistlere ihtiyacı var

Eğer ortada bir yetersizlik eğitimsizlik varsa, bunu gidermek de belediyenin kendi eğitim çalışmalarını yapmasıyla mümkün olacaktır. Bir belediyenin tek başına eğitim örgütlemesini, kendi iç demokrasisini sağlamasını ve cinsiyetçi politikaları aşmasını beklemek, güncel açıdan reel görülmemektedir. Bu konudaki sorumluluğu siyasi parti, sivil toplum örgütleri ve kadın kurumlaşmalarında görmek pek yanlış olmayacaktır. Özgür belediyecilik anlayışının oturmamasında belediyeler kadar, Kürt demokratik kurumlaşmalarının da payı vardır. Belediye ile aralarındaki ilişkilerde eğitim desteği, ortak eğitim projeleri geliştirme ön planda olmamıştır. Belediyelerin iç sorunlarının çözümünde tarafsız kalarak, demokratik işleyişi ve kriterleri oturtarak bir parçası olmamak için yeteri kadar özen gösterilememiştir.

En önemlisi de model tartışmalarını yapmak ve belediyeciliğin sorunlarını radikal ele alış ve model tartışmasına katkı sunma çok zayıf olmaktadır. Hatta çoğu zaman model tartışmaları lüks kabul edilmektedir. Halkın kentin yönetimine katılımı, çok rutin bazı konulardaki görüş alışverişi olarak görülmektedir. Birçok kurum için halkın katılımı değil, kendi kurumunun katılımı önemli olmaktadır. "Halkın katılımı çok bürokrasi yaratır, halk yeteri kadar eğitimli değil, yanlış kararlar alır" yönünde düşünce sahibi olanların sayısı küçüm-

"Güçlü, kabul edilebilinir, iş yürütücü gibi görünen işleyiş; devlet yapılanmaları olarak kabul edildiğinden, herkes bulunduğu çalışmayı adeta bir devlet tarzında örgütledi. Bundan en çok nasibini alan da belediyeler oldu. Bu nedenle demokratik güçlerin kazandığı belediyeler de, devlet gibi olmayı aşamadılar. Geçmişteki sol ve sağ iktidarların belediyeciliği adalet, hizmet kalitesi gibi konularda restore edildi. Fakat devlet başkanından bakanlarına, muhalefetinden meclisine kadar devletin aktörleri ile aynı roller üstlenildi. Bu nedenle halkın kararlara katıldığı bir belediyecilik bir yana, iç demokrasisi dahi az olan bir belediyecilik hakim oldu"

"Eğer özgür belediyecilik gelişemiyorsa, bunda belediyeler kadar Kürt aydınlarının, siyasetçilerinin ve demokratik Kürt hareketi kadrolarının da payı vardır. Bu nedenle adı geçen güçlerin de belediyecilik konusunda kritik yapma zamanı gelmiş, hatta geçmiştir. "Kendimizi ve kentimizi biz yöneteceğiz" sloganımızın gerçekleşmesi sadece belediye başkanlarının veya meclis üyelerinin sorumluluğu değildir. Bu kentler, kasabalar hepimizin olduğuna göre, bu görev de hepimizindir. Nitekim özgür belediyecilik, el yordamı ile yürüyen, nasılın ne biçimdenin kritiğini yapmamış insanların yapabileceği bir görev değildir"

senmeyecek derecede çoktur.

Oysa yıllardır bilinçli olarak açıkla terbiye edilen; demokrasi, eğitim ve sosyal konularda yığınla açmazları bulunan bir halkın sorunlarının günlük birkaç işi düzenlemek, birkaç toplantı yapmakla çözülemeyeceği çok nettir. Eğer özgür belediyecilik gelişemiyorsa, bunda belediyeler kadar Kürt aydınlarının, siyasetçilerinin ve demokratik Kürt hareketi kadrolarının da payı vardır. Bu nedenle adı geçen güçlerin de belediyecilik yaklaşımları konusunda kritik yapma zamanı gelmiş, hatta geçmiştir. "Kendimizi ve kentimizi biz yöneteceğiz" sloganımızın gerçekleşmesi sadece belediye başkanlarının veya meclis üyelerinin sorumluluğu değildir. Bu kentler, kasabalar hepimizin olduğuna göre, bu görev de hepimizindir. Özgür belediyecilik, el yordamı ile yürüyen, eğitimsiz, araştırmasız, nasılın ne biçimdenin kritiğini yapmamış insanların yapabileceği bir görev hiç değildir. Bunun için belediyeyi bir siyasal, ailesel rant yeri olarak görmeyecek; bürokrasiyi ve klasik siyaseti aşmış, yerleşik fikirleri olmayan; demokrasiyi özümsemiş ve gönül vermiş genç veya genç ruhlu insanlara, özgür belediyecilik için çalışabilecek aktivistlere ihtiyaç vardır. Böyle olursa kentlerimiz ve modellerimiz "dikensiz bir gül bahçesi" demeyelim ama hiç korkmadan daha fazla bağrımıza bastığımız, yaşamın her alanını sahiplendiğimiz yerler haline gelecektir.

Özgür belediyecilik arayışında güç birleştirilmeli

Tüm bu sorunların çözümündeki biricik yol, verili belediyeciliğin yerine toplumcu yerel yönetim anlayışının geçmesidir. Bu da paradigmal olarak yeni bir zihniyet ve politik etkinlikle mümkündür. Yukarıda sözünü ettiğimiz özgür belediyecilik veya toplumcu yerel yönetim aktivistlerinin bu açıdan bir güç birikimi ve ortaklaşması bir zorunluluk olarak ortaya çıkıyor. Geçen süreçte yurtsever belediyelerin, siyasi partinin komiteleşmeleri dışında bir güç birikimi yaratamadıkları bir gerçek. Şu ana kadar da aynı biçimde yürüyor. Oysa Kürdistan'da şehirleşmenin zayıflığı, aşiret bağlarının hala gücünü koruyor olması, eğitimsizlik ve politik geleneğin ilerici motiflerinin zayıflığı, ayrımcı politikalarla zaten geri bırakılmış kasaba vb yerleşim yerlerinin salt kendi gücü ile bunları aşmasına imkan vermiyor. Örneğin Diyarbakır'daki belediyelerin bilgi edinme imkanı ve proje tasarım kadrolarına bir Şemdinli belediyesi sahip değildir. Kürdistan'da, enformasyonun elektronik ortamla sağlanması henüz oturmuş değildir. Birçok küçük belediye bu imkanları tanımamaktadır bile. Ayrıca hukuk, proje, danışmanlık vb işleri yapabilecek nitelikli kadrolar da kariyer yapma istemi nedeni ile küçük belediyeleri tercih etmemektedir. Bu nedenle bir güç birikiminin zorunluluğu daha net ortaya çıkıyor.

Bu güç birikimini ister bir platform, ister bir birlik biçiminde örgütleyip, belediyelerin kendi başına yapamadığı görevleri üstlenmek için özgür belediyeciliğin temel ilkeleri, politikaları ve alanların özgünlüklerine göre bir stratejisi oluşturulmalıdır. Özgür belediyecilik her yerde aynı hızla gelişemeyeceğine göre, bölgelerdeki uygulamaları stratejiye bağlayacak, gerektiği yerde modelin nasıl daha ileriye gitmesi gerektiğinin tespitini yapacak, deneyimlerin sonuçlarını toplayacak bir güç birliğinin olması gerekiyor. Böylesi bir birliğin yerel inisiyatifleri engelleyerek bir hiyerarşi basamağı olabileceğini düşünenler olabilir. Bu da elbette tartışılması gereken bir konudur, ancak böyle bir oluşumun gerekliğini geçersiz kılacak bir husus değildir. Günümüz dünyası ve yaşadığımız bölge konjonktürü, özgür belediyecilik denemelerinin evrimci tarzda değil, radikal ve yüksek tempodan gelişmesini zorunlu kılıyor. Kürt toplumu üzerindeki bioiktidar denemeleri, bölgedeki savaşa katma girişimleri bunu çok açık gösteriyor. Bu nedenle Türkiye'deki yurtsever demokrat belediyelerin yapması gereken ilk iş, bir güç birliği yaratmak, platform veya benzer bir örgütlenmeye gitmektir.

Elbette bu yapılması gereken işlerden ilki; yerel yönetimlerin paradigmal tanımını yapmak kadar bazı temel ilkelerde de ortaklaşmaktır. İlk ortaklaşılması, ele alınması gereken konu, demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü paradigmanın özgürlüğü ve hiyerarşisizliği mümkün kılan bir yapılanma olduğuna güven duymaktır. Şu anda seçilmişler de dahil belediye kadrolarının, bu paradigmaya göre örgütlenmiş, halkın karar aldığı ve denetlediği bir modele güveni güçlü değildir. Bu şekilde, demokratik ekolojik bir yapılanmanın yapabileceklerinin gücü küçümsenmektedir. Yerel yönetimin olması gerektiği, bir kentin o kentten yönetilmesi gerektiğine dair inanç vardır. Fakat kentin yönetilmesi bir devlet idaresi ile kıyaslandığından, aynı argümanlar kullanılmaya, yaratılmaya çalışılmaktadır.

Yerel yönetimler temsili demokrasiyi aşan bir modele ulaşmalıdır

Elbette konumuz demokrasi kavramının analizi değildir. Daha çok, yerel yönetimlerin demokrasinin işlerliği konusundaki sorumluluğuna bazı vurgular yapmaktır. Öncelikle, yerel yönetimlerin gerçek anlamda toplumcu olmaları için, temsili demokrasiyi aşan bir model arayışında olmaları gerekiyor. Salt seçilmiş temsilcilerin bir iradeyi temsil etmesini beklemek hata olur. Bu nedenle sokaklardan başlayarak örgütlenmiş mahalle meclislerinin gerçek anlamda kararları alması ve denetim yapabilmesi katılımcı demokrasi anlamına gelecektir.

Birçok çevre bu durumun karmaşayı arttıracağı, hatta meclislerin aklına esen kararı alabileceği endişesini taşıyor. Oysaki halkın katılımının olmadığı meclis toplantılarında da çoğu zaman yanlış kararlar alınıyor. Burada demokrasiyi tanımlama biçimimiz öne çıkıyor. Demokrasi salt kurallar ve yazılı değişmezler sistemi değil, işleyen ve kendini yenileyen bir eğitim sürecidir. Halkın sürekli olarak eğitilmesini, bilinçlendirilmesini ve deneyimlerin tartışılmasını içeren bir süreçtir. Bu süreç doğru işletilirse, halk ekonomik gelirin nasıl bölüşüleceğini, belediyeye olan borçların nasıl ödeneceğini ve gelirin arttırılması konusunda gerçekçi kararlar almayı öğrenecektir. Elbette bunun için halkın eğitilmesi kadar, belediye çalışmaları hakkında bilgi sahibi olmak da önemlidir.

Katılımcı demokrasi için sınırsız bir enformasyon ve şeffaflık uygulaması gerekiyor. Yurtsever demokrat belediyelerin kendi farkını ortaya koyması için ilk etapta yapılması gereken şey, bu şeffaflığı ve bilgi edinme önündeki engelleri kaldırmaktır. Bir belediyenin gelir ve giderlerini tüm yurttaşların öğreneceği biçimde enforme etmesi, onun hakkındaki tüm kuşku ve tartışmaları giderecektir. Ayrıca planlamalarını halkla beraber yapma, halktan öneri alma ve kendi çalışmalarını aktarma, karşılıklı güvenin oluşmasında belirleyicidir. Demokrat yurtsever belediyeler ilk dönemde 'halk günü' adıyla sistemli çalışmalar yürüttüler. Daha sonra bu günler halkın ekonomik açıdan yardım istediği toplantılara dönüşünce, birçoğu bu çalışmayı kaldırdı. Çünkü halkın ekonomik sorunları, kısa sürede çözülemeyecek, birkaç reçete ve faturanın ödenmesine imkan vermeyecek kadar yoğundur. Fakat bizim sözünü ettiğimiz toplantılar, öz olarak yapılan toplantılardan farklıdır. Örneğin bir yılı geride bıraktığımız şu günlerde, belediyelerimiz her mahallede çoğunluğun katılımı ile bir yıl değerlendirmesi yapacak mı? Çok az belediyenin böyle bir planlaması vardır. Oysa geçmiş bir yılı değerlendirip, eleştiri almak, varsa halkın desteğinde yetersizlikler tespit etmek, 2007'ye daha iyi bir girişin temeli yapılabilirdi. Tüm bu küçük öneriler, katılımcı demokrasiye girişin küçük adımları olabilir. Elbette özgür belediyecilik bu değildir. Bunları bir giriş olarak ele almak ve kısa sürede daha radikal denemeleri gerçekleştirmek gerekmektedir.

Hatta bu ilk adım dediklerimiz, liberal demokrasinin birçok yerde yaptığı çalışmalar oluyor. Fakat yerel yönetimlerimizin halkla kopukluğu göz önüne alındığında, önerdiklerimiz bir giriş için olumlu birkaç aktivitedir.

Yapılması gereken, her şehrin kendi bünyesindeki tüm demokrat sivil toplum örgütleriyle toplantı süreçleri başlatıp halkın katılımını sağlamaktır. Başlangıç için mahalle meclisi olarak tanımlanmasa bile kurucu meclisler oluşturulup, mahalle meclisi niteliğinde işler görecek yapılanmalara gidilmelidir. Özcesi belediyeler, halkın katılım argümanlarından birebir sorumluluk almalıdır. Belediyelerin en çok özeleştiri vermesi gereken konu demokrasi karşısında aldıkları sorumluluk düzeyidir.

Belediyeler demokrasi kavramında yaratılan tahribatları gidermelidir

Tüm saydığımız görüşler ve yaptığımız önerilerle beraber, büyükşehir belediyelerinden en küçük bir belde belediyesine kadar demokrasinin yeniden tanımlanmasında sorumluluk alınmasının gereği vardır. Bu sorumlulukları kısaca özetlemek gerekirse:

Birincisi; modernist paradigmanın devletçi, hiyerarşik elit yapılanmalarla demokrasi kavramında yarattığı tahribatı gidermeli. Bireyciliğin, hırsın, rekabetin, kar duygusunun tüm toplumcu değerlerin önüne geçmesinin, bireysel demokrasinin önüne geçen liberal demokrasinin halk nezdinde kaybettiği görülmelidir. Halkın, politikanın halk için yapılmadığını görerek politikadan uzaklaştığını, politikada kendi çıkarını görmediğini ve politik yaşama karşı öfke dolu olduğunu görmeli. Öte yandan ise halkın çok büyük acılar çekerek yarattığı değerlerin, kazandığı mevzilerin ekonomik ve siyasi ranta bulaştırıldığının ve bunun toplumsal açıdan yaratacağı tahribatın Kürtlerin kaderini ne kadar etkileyeceğinin bilincinde olmak gerekir. Bu iki eğilim de birbirini besleyip derinleştirmektedir.

Halk, politikanın kendi adına yapılmadığını gördükçe, politikaya karış güvensizleşip geri çekilmiştir. Halk geri çekildikçe de siyaset elitleşmektedir. Siyaset, halkın dışında ve halkın anlayamadığı şekilde üretilmektedir. Bölgedeki çatışmalı ortam ve sürekli olarak değişen politik uygulamalar düşünüldüğünde, bu durumun Kürtlerin özgürlük mücadelesine büyük zararlar vereceği görülmelidir.

Bu nedenle belediyelerin son zamanlarda halkın politik oluşumlara –buna yerel yönetimler ve birçok kurumlaşma da dahil– gösterdiği ilgisizliği kırıp, halkı siyasetin merkezi haline getirmede, Kürt toplumunun kendi demokrasisini yaratma sorumluluğu vardır.

İkincisi; belediyelerin devletin küçültülmesindeki sorumluluğudur. Yerel yönetimlerin kendi sahası içinde toplumsal demokrasisini sağlaması ve kendini yeterli düzeye ulaştırıp, şehirlerarası bir iş ve rol koordinasyonunu oluşturması, devletin küçültülüp toplumsallığın, demokrasinin tüm yaşam edimlerinde daha fazla yer edinmesini sağlayacaktır. Eğer şehirlerimiz, belediyelerin öncülüğünde toplumcu demokrasi denemeleri yaparak, özgür belediyeciliğe doğru adım adım ilerlerse, devletin tüm hiyerarşik, elit yapılanmalarına karşı mücadele gücü kazanılacaktır. Bu güç, Kürtler açısından inkar, imha da dahil her çeşit bioiktidarın yenilmesine ciddi katkı sunacaktır. Bu bir abartı değildir. Diyarbakır kenti, 1940'taki gelişme kapasitesinin yüzde yetmişini kaybetmiştir. Bunun nedeni gelişme potansiyeline sahip olup olmaması değildir. Nedeni, devletin getirdiği yoksulluğu, işsizliği özel politikalarla kontrollü bir şekilde arttırması, ekonomik gelişmeleri engellemesi ile ilgilidir. Hatta bugün gittikçe artan fuhuş oranı da bu devlet politikalarının direkt ve dolaylı uygulamaları ile ilgilidir.

Kendine yeten mali politikalar geliştiren, işsizlik ve fuhuşla sistemli bir şekilde mücadele eden, sivil toplum kurumları ile ortaklaşa iş yapan, daha dinamik bir gençlik için politikalar oluşturan, kadınların yürüttüğü özgürlük mücadelelerini destekleyen bir belediyecilik, bir günde olmasa da saydığımız devlet politikalarının yenilgisine yol açacaktır. Bu tarzda uygulanan bir belediyecilik anlayışı, devletin siyasetteki genel etkinliğini azalttığı kadar, Kürtler üzerindeki özel politikalarına da bir bent olmayı getirecektir.

Belediyeler demokrasi karşısında bu iki sorumluluğunu görerek, bu vizyona denk çalışma yürütürse, hizmet kalitesi ve mali problem tartışmaları daha aza indirgenecektir.

Belediyelerin yaşadığı sorunların çözümüne dair hazır reçete yoktur elbette. Fakat tüm reçetelerin demokrasi patentli çözümler içereceği kesindir.

"Yerel yönetimlerin kendi sahası içinde toplumsal demokrasisini sağlaması ve kendini yeter düzeye ulaştırıp, şehirlerarası bir iş ve rol koordinasyonunu oluşturması, devletin küçültülüp toplumsallığın, demokrasinin tüm yaşam edimlerinde daha fazla yer edinmesini sağlayacaktır. Eğer şehirlerimiz belediyelerin öncülüğünde toplumcu demokrasi denemeleri yaparak, özgür belediyeciliğe doğru adım adım ilerlerse, devletin tüm hiyerarşik, elit yapılanmalarına karşı mücadele gücü kazanılacaktır. Bu güç, Kürtler açısından inkar, imha da dahil her çeşit bioiktidarın yenilmesine ciddi katkı sunacaktır"

Bir Harran gecesinde son buldu uykusuz gecelerim

"İşte o zaman güzeldi ateş. O ilk keşfedildiği zamanlardaki gibi kıymeti vardı."

Karanlık bir Temmuz gecesiydi. Evde herkes uyumuştu. Ve etraf yine sessizdi. Uykularımı bölen, beni bilmediğim bir dünyaya, içinde yaşadığım küçük dünyanın sınırlarını aşmaya iten o sıkıntı, –herkes uykunun huzurlu kollarında günün yorgunluğunu giderirken– bir karabasan gibi üstüme çökmüştü yine. Bir bilebilseydim beni yakıp kavuran bu ateşin ne olduğunu, aradığım şeyi bir tanıma kavuşturabilseydim, o zaman her şey daha kolay olacaktı benim için. Sanki ruhum hapsedildiği sınırları zorluyor, duygularımı, düşüncemi tüm benliğimi hazırlıksız bir isyana çağırıyordu. Uzun süredir devam eden sessizliğimin, sıkıntımın nedenini tam bilmiyordum. Ama bende değişen bir şeyler olduğunu en çok uykusuz geçen gecelerim boyunca gözlerimin önünde beliren o görüntüden anlıyordum. Gün geçtikçe o görüntünün içinde yittiğim hissine kapılıyordum. Sadece düşlüyor olmanın cezasını çeker gibi, derinlere dalıyordum. Böylece her defasında, önce karanlığa, sonra aydınlığa dokunduğum bir sürek oyununda buluyordum kendimi. Ve karanlığın aydınlığa yenik düştüğü şafak vakitlerinde düşünmekten yorgun, yarı uykulu yarı uyanık, düşler arasında gündelik yaşamımın koşturmacasında kafamdan atmaya çalışıyordum o görüntüyü.

Bir keresinde, Suruç çarşısında yürürken gördüm kendimi. Çarşının her zamankinden kalabalık caddesinde yürürken, kulağıma birden acayip acayip sözler gelmeye başladı. Daha önceleri hiç duymadığım sözler.

Bir grup genç caddenin ortasında slogan ata ata ilerliyorlardı. Ne olup bittiğini anlamadan, kendimi onlarla birlikte yürür bulmuştum.

Gençlerin arasından, önden giden bir tanesi; "Haydi gençler dağlara! Kürdistan'ın özgür dağlarına!" diye bağırıyordu. Esnaflar, yoldan geçen herkes, işini gücünü bırakmış ve onu izliyordu. Öncülerinin arkasına takılıp da yürüyen gençlerin ondan aşağı kalır yanları yoktu. Onlar da avazları çıktığınca bağırıyorlardı. Tuhafıma gitmişlerdi . Herhalde öndeki adam bir deli, gençler de bulmuş deliyi, peşine takılmış, oynuyor dedim içimden. Ve kalabalıktan ayrılmayı düşündüğüm bir esnada polisler geldi. Grubun üzerine yürüyünce birden herkes dağılmaya başladı. Ne yani şimdi benim uykusuz gecelerimin sebebi bir delinin ardına düşmüş, avazı çıktığı kadar bağıran bu gençler miydi? Kendime bile itiraf edemiyordum ama gerçek buysu sanırım.

1992 yılında yaşamış olduğum bu olayın arkasındaki gerçeği çok sonraları öğrenecektim. Oysa o gün, Suruç için tarihi anlarından bir tanesiydi. Uzun zamandır aralarından ayrılmış olan güzel insan geri dönmüştü.

Halkın dilinden düşmeyen asi ve kavgacı bir insandı. On bir yıl önce ayrıldığı Urfa'ya geri döndüğünde hala eskisi gibi deli doluydu. Bunu en çok da kanları onun gibi kaynayan gençler hissederdi.

Suruç halkını kandıran, devlete bilgi sızdıran tefecinin cezası verilmişti. İmam Hatip Lisesi'nin önünde, tefecinin ağzına tıkıştırdığı kağıt para, onun gibi olan herkese ibreti alem olmuştu. Oysa, Mustafa Gezgör arkadaşın halk için gösterdiği kahramanlıklardan sadece bir tanesiydi bu.

Düşman onu tehlikeli buluyordu. Çünkü, kafasına koyduğunu yapmaktan kimsenin alıkoyamayacağı, durdurulamaz bir arkadaştı. Bu son olayla birlikte, artık Gezgör arkadaşın peşini hiç bırakmayacaklardı.

Aynı yıl düşmanın, Suruç köylerinde yaptığı operasyonlardan birinde, bir eve yapılan baskın da Gezgör arkadaş şehit düştü. O günden sonra da Suruçlu gençlerin dilinden düşmeyen bir slogan duyulur oldu. Ve Suruç çarşısında dolaşan, onu tanıyan, tanımayan herkesin içinde bir merak uyandırdı;

"Gezgör yoldaşın kanı yerde kalmayacak!"

"O, karanlık yolumuzu aydınlatan bir ışıktır!" diye ortalığı inleten sözler, herkese şu soruyu sorduracaktı "Mustafa Gezgör kimdir?"

Cesaretin böylesi düşmanı korkutuyordu. Bundan dolayı düşman, sık sık köylere inip, halkı tehdit ederek bilgi almaya çalışıyordu. Gerillalar bölgenin bir aydınlık günlerin inanç tohumlarını ekiyorlardı. Ve sonucunu, geçen zaman içinde daha iyi göreceklerdi.

Yine uykusuz, yine sıkıntılı bir gecenin bir yarısında, nefessiz kaldığımı hissettiğim için kendimi dışarı atmıştım. Ayaklarım beni nereye götürüyorsa oraya doğru yürüyordum. Evimizin üç yüz metre güneyinde ekili tarlalarımız vardı. Yeni yeni ürün vermeye başlayan bu topraklara doğru, tıpkı o boğucu havanın ağırlığı gibi ağır ve sarsılarak ilerliyordum. Şakaklarımdan soğuk terler akıyordu. Oysa ki geceydi ve geceleri hava serin olurdu. Gündüzün her tarafı yakıp kavuran sıcağı yoktu. Gün ortasında ova sapsarı bir serap gibi görünürdü insana. Çünkü Harran'da temmuz ayları başka hiçbir yerde olmadığı kadar sarıdır.

İşte o zifiri gecede, ısısını gündüz güneşten toplamış olan toprak, hararetini hala korumaktaydı. O gece ortalıkta benden başka kimsecikler yoktu.Yani ben öyle sanıyordum.

"Bir bilebilseydim beni yakıp kavuran bu ateşin ne olduğunu, aradığım şeyi bir tanıma kavuştursaydım o zaman her şey daha kolay olacaktı benim için. Ruhum sanki içine hapsedildiği sınırlardan kurtulmak istiyor, duygularımı, düşüncemi tüm benliğimi hazırlıksız bir isyana çağırıyordu. Gün geçtikçe o görüntünün içinde yittiğim hissine kapılıyordum. Sadece düşlüyor olmanın cezasını çeker gibi, derinlere dalıyordum. Böylece her defasında, önce karanlığa, sonra aydınlığa dokunduğum bir sürek oyununda buluyordum kendimi"

çok yerine girmişti artık. Halkın gözünde birer melaike gibiydiler. Gerillalar hakkında bilgi almaya gelen askerlere ve polislere gelince, halk onları zebani takımından görüyordu. Çünkü halkı sürekli horluyor, onlara uygulamadık işkence bırakmıyorlardı. Geceleyin kapıyı çalmadan, bulabildikleri en küçük bir delikten evlere doluşan lağım farelerine benziyorlardı. Yeraltından gelip yine yeraltına kayboluyorlardı. Rüyaları kapkaraydı. Tıpkı yarasaların rüyası gibi...

Askerler kendilerine kötü davrandıkları için, halk da inadına gerillayı daha çok sahipleniyordu. Özlemle beklediklerisabahın erken saatlerinde, güneş henüz yeryüzünü tam ısıtmadan, yöre halkı sulama işlerine başlayacaktı. Köylüler ekinlerini biçmişti ve şimdi, ikinci kez ektikleri pamuk tarlalarıyla ilgileniyorlardı.

Biraz dolaşmakla rahatlamayı umuyordum, ancak tek başına bu da yetmiyordu. Beni oyalayacak bir şeyler bulmalıydım. Sonra aklıma geldi. "İyisi mi tarlaları sulayayım" dedim. "Evdekiler sabah kalktıklarında sevineceklerdir" Üstelik kalkmalarına topu topu üç saat kalmıştı. Kendime iyi bir iş bulmuştum. Hemen başladım.

Tarla sulama işleri yorucuydu, terden ve taşıma suyundan üstüm başım sırılsıklam olmuştu. Gömleğimi de çıkaramıyordum. Etraf sivrisinek kaynıyordu. Ellerimle, kollarımla kovuştursam da faydası yoktu. Onlar çoktular ve gecenin bu saatinden benden başka bulaşacak canlı bulmamış gibi üstüme üşüşüyorardı.

Her tarafı sular içinde kalmış olan tarlada kuru bir toprak parçası bulup, oturabilmek neredeyse imkansızdı. Zoraki bir yer bulup oturduktan sonra sigara çıkardım ve yakıp içmeye başladım. Sivrisineklerin sigara dumanına karşı duyarlı olduklarını biliyordum. Üst üste birkaç tane tüttürünce onlardan kurtulacağımı umuyordum.

Gece çok sakindi. Tek bir yaprak kıpırdamıyordu. Ağır ve boğucu bir atmosferdi. Birden bir hışırtı sesi duyar gibi oldum. Elimdeki feneri sesin geldiği tarafa doğru tuttum. Bir yukarı bir aşağı, sağa sola hızlı bir şeklide gezdirdiğim feneri otların arasında belli belirsiz de olsa gözüme ilişen bir karartıya tutuyordum. Hareketliydi. Gördüğüm şey bir karartı olmaktan çıkınca, iri cüsseli üç kişinin yavaş yavaş yaklaştığını fark ettim.

"Kimsiniz?" diye seslenirken sesim titriyordu. Sesim karanlıkta yayılacağına, daha boğuk bir şekilde bana geri dönüyormuş gibi geldi.

Hiç rahat değildim. O zamanlar geceleri ev ev dolaşan Özel Timler olurdu. Ortalıkta, tek başına gördüklerini öldürüyor, üzerine de bir silah bırakıyorlardı. Bıraktıkları silahı, öldürdükleri kişiye aitmiş gibi gösteriyorken, halkı da "Biz terörist öldürdük!" diye kandırıyorlardı. Bu şekilde çok sayıda yöre insanını meçhule götürmüşlerdi. İster istemez içime bir korku düştü. Gelen yabancıların kim olabileceklerine dair hiçbir fikrim yoktu. Ya bana, ''gecenin bu yarısında ne geziyorsun burada?' diye sorarlarsa diyordum. Korkumu bastırıp, bu sefer daha gür bir ses ile sordum:

"Kimsiniz?"

"Biziz, Heval, korkmana gerek yok" dediler.

Artık yaklaşmışlardı. Üçü de çok uzun boyluydu. İçlerinden hep bir tanesi konuşuyordu. Hep aynı kalın ses idi duyduğum. Feneri direkt yüzlerine tuttum. Birbirimize bakarkenki kısa suskunluk anından sonra, onları oturmaları için buyur ettim. Daha önce oturmuş olduğum kuru yeri gösterdim onlara da. Sonra ben de yanlarına çömeldim. Yine aynı sesin sahibi:

"Kimin oğlusun?" diye sordu.

Cevap vermedim. Çünkü kim olduklarından, heval olup olmadıklarından emin değildim. Sadece yüzlerine bakıyordum. Özel Tim de olabilirlerdi, heval de ya da yoldan geçen civar köylülerinden birileri de... Ama yanlarında kaleşnikof taşıyorlardı. Bu düşüncem de onların gerilla olduklarını konusunda ikna edemedi beni. Bütün olasılıkları değerlendiriyordum kafamda. Hemen içimden Özel Timler de kalaşnikof taşıyor, dedim. Fakat bunlar Kürtçe de biliyordu. Askerlerin Kürtçe konuştuğunu hiç duymamıştım. Kafam karmakarışık olmuştu. Ve artık kendilerinden korktuğumu onlardan gizlemiyordum. Böylesi durumlara yabancı olduğum için nasıl davranacağım konusunda henüz çok tecrübesizdim. Yüzüme kim baksaydı, bunu hemen anlardı.

– Eee? Sen çok korkuyorsun. Adın ne senin?

– Adım Ahmet... Ahmet'tir.

– Mehmet'in oğlu Ahmet? diye şaşkınlığını belirtti içlerinden biri.

O'nun kadar ben de şaşkındım yeni duyduğum bu sesin sahibi karşısında. Sadece başımı salladım ve onayladım. Hiç konuşmadım.

– Demek Muhtar Mehmet'in oğlusun öyle mi? diye sürdürdü.

– Babanın durumu nasıl? Evde mi baban?

Ardı sıra bir sürü soru. Sanki babamı çok iyi tanıyormuş gibi söz ediyordu ondan. Gerçi babam muhtardı. Ve çevre köylerin hepsi tanırdı onu. İlk anın şaşkınlığından sıyrılmış, güvenli ama yine de tedbirli bir ses tonuyla:

– Hee evdedir. Ne yapacaksınız? diye sordum.

– Biraz işimiz vardı onunla, dediler.

Hiç inanasım gelmiyordu. Bu saatte babamla ne gibi işleri olabilirdi ki? Üstelik babam gerillalar ile görüşmeyeli yıllar olmuştu. Eski bir davaydı. Amca oğlu Recep'in gerilla saflarına katılmasından sonra olmuştu ne olduysa. Onun katılmasını hiç istememişti. "Çoluk çocuğa karışmış koca adamsın. Ne işin var dağda? Sen önce şu çocuklarına bir bak .... Madem dünyaya getirmişsin, sana, burada kalıp onlara bakmak düşer" diyordu. Hiç gitmesinden yana değildi. O katılalı beri de gerillaya küsmüştü. Amca oğullarımdan birini sorsalardı, anlardım. Ama babamı soruyor olmalarına bir türlü anlam veremiyordum. İçlerinden sadece bir tanesi konuşuyordu hep. Birden:

– Sen beni tanımıyor musun? diye sordu. Şaşırmıştım. Nereden tanıyacaktım onu.

– Hayır seni tanımıyorum

– Peki, senin Recep adında bir amca oğlun var mı? diye sordu. Bir an için duraksadım. Ne söyleyeceğimi bilemiyordum. Nereden biliyordu? Neredeyse bütün ailemizi tanıyordu. Sözünü ettiği amcamın oğ-

lu Recep, altı yıl önce gerilla saflarına katılmıştı. Evden ayrılıp da gittiği günden beri yüzünü bir daha gören olmamıştı. O gün bugündür, evimize tek bir arkadaş uğramamıştı. Heval olduklarını söyleyen bu yabancılara, durumu anlatıp anlatmamakta kararsızdım. Ancak onca kaygım yersizdi. Çünkü polis bile olsalar, öğrenmek istediklerini bana somadan, çok daha kolay yollardan öğrenebilirlerdi. Nüfus kayıtlarını yoklayabilirlerdi örneğin. Benden öğrenmelerine hiç gerek yoktu. "Şimdi neredesdir?"diye sorsalar da İstanbul'da yaşadığını söyleyip kurtulabilirdim. Kendimi toparlayarak,daha büyük bir cesaretle:

– Evet var.

– Görsen tanır mısın? diye sordu sonra. Görsem tanır mıymışım? Tuhaf... Gecenin bir yarısında, çok ilginç sorulardı bunlar. En azından o zamanlar için bana öyle geliyordu. Aklımdan acayip şeyler geçmeye başlamıştı? Tam da; "İnsan amcasının oğlunu tanımaz mı?"diyordum ki, birden, "Ya karşımdaki Recep ise?"diye bir düşünce belirdi kafamda. Hemen el fenerine uzandım ve konuşanın yüzüne tutarak dikkatli bir şekilde inceledim onu. Oydu. Gözlerime inanamıyordum. Recep'ti. Deminden beri konuştuğum kişi, Recep'in ta kendisiydi.

– Görmeyeli çok değişmişsin! Gerçi bu karanlıkta yüzün de pek görünmüyor ya! dedim. Gülüştük. Uzun zaman olmuştu. Neredeyse sesini bile unutmuştum. Hemen boynuna atıldım ve sımsıkı bir şekilde sarıldım ona. İçim rahattı artık. "Kesin yanındakiler de havaldir" diyordum. Onlara da sarılıp öptüm.

Tarla çok sulaktı. Her taraf çamur içindeydi. Öylesi yerleri sivrisinekler çok sever. Her tarafımıza doluşup rahatsız ediyorlardı. Arkadaşları bu işkenceden kurtarmak için onları eve buyur ettim.

– Haydi eve gidelim. Siz şimdi yorulmuşsunuzdur. Gidersek biraz istirahat edersiniz, dedim.

Yalnız, bir sorun vardı. Babam! Babam Recep'i görse bir kaşık suda boğabilirdi. Ne zaman ondan söz edilse çok sinirleniyordu. Sözümü değiştirip:

– Sizi amcam gilin evine götüreceğim, dediğimde:

– Yok olmaz. Sizin eve gideceğiz, diye tutturdular. Ben de onlara:

– Olmaz Heval! Babam, "Recep'i bir görsem düşmana teslim edeceğim" diyor, dedim.

Yok efendim olur muymuş öyle şey. Üzerinden nice sular akmışmış. Kızgınlıklar bu kadar uzun sürmezmiş. O da artık gurur meselesi yapıyormuş. Böyle dediler ve "illa sizin eve gideceğiz" diye tutturdular. Meğersem Recep babamın bu yaklaşımlarını daha önceden duymuş. Dediğine göre, babam ona, "Bir daha o herifin yüzünü görmek istemiyorum!" diye bir de haber göndermiş. Aradan yıllar geçmişti belki, ama babam o günden bu yana çok fazla değişmemişti. Bunu onlara anlatmaya çalışsam da bana bir türlü inanmıyorlardı.

Aradan geçen altı yıl içerisinde Suruç halkı bir sürü acıya tanık olmuştu. Son yıllarda Gezgör arkadaşın yeniden gelişi, halkı umutlandırmıştı. Artık davayı daha fazla sahiplenir olmuşlardı. Babam ise hala yerinde sayıyor gibiydi. Gerçi içinden geçenleri kimse bilemezdi. Çünkü içindekileri nadiren dışa vururdu. Yaşı da buna uygundu. Duygularını kontrol altına alabilecek kadar engin bir yaşam tecrübesi vardı. Ara sıra Recep'in arkasından sövdüğü olsa da, bu eskisi kadar sık olmuyordu.

Evimiz üç yüz metre ötedeydi. Eve doğru yürümeye başladık. Köy girişinde köpekler vardı. Bir de evimizin önünde. Bizi duyunca hemen havlamaya başladılar. Elimle bir taşa uzanıp fırlattım. Taşı atar atmaz sustular. Gelen misafirlerle fısıldaşarak konuşuyordum. Köy halkına hissettirmeden onları bizim eve ulaştırmalıydım.

Bizimkiler yaz aylarında dışarıda uyurlar. Ya damda, ya da bahçede. Çünkü yazları evin içi çok havasız olur. Bahçe kapısının önüne vardığımızda yanımdaki misafirlere biraz durup beklemelerini söyledim.

"Bir şey olmaz, beraber girelim" deseler de kabul etmedim. Bahçenin giriş kapısının önündeki köpeğimiz uyuyordu. Yanından geçerken beni fark etti. Burnunu çekip kokladığını duyuyordum, ama hiç kıpırdamıyordu.

Evin giriş kapısının üzerindeki lamba gece boyu açık tutulurdu. Onu söndürmem gerekiyordu. Yoksa, hem komşularımız hem de yattıkları yerden uyansalar babamlar, içerde yabancı birilerinin olduğunu fark ederlerdi. O yüzden ilk işim o lambayı kapamak oldu. Ardından, yapay olduğu hemen anlaşılan bir öksürük sesiyle gelen misafirlere içeri girmeleri için işaret verdim.

Köpek havlamaları, ışığın söndürülmesi ve en son öksürme sesi... Hepsi üst üste gelince, evdekiler şüphelenip uyandı. Gece yarısı saat bir sularıydı. Evdekiler tuhaf bir şeylerin döndüğünü anlamıştı. Arkadaşları çoktan içeri almıştım. Birden babam,

"Neler oluyor?" diye homurdanmaya başladı. Annem de uykusundan yeni uyanmıştı. O da bir şeyler mırıldanıyordu. Ama söyledikleri pek anlaşılmıyordu. Sanki her an bir kavga kopacak ve ortalık karışacakmış gibi tedirgin bir hava içindeydim. Evimizin önündeki boş meydanda her an bir tantana kopacak ve köy ahalisi başımıza üşüşecek, diye korkuyordum. Babam birkaç kez üst üste "Kimdir o?" diye seslendiğinde; önce ses vermedim. Ardından iyi bir şey yapmadığımı düşünerek;

– Baba benim, ben.

– Niye ışığı söndürüyorsun? Işığı yaksana oğlum, dedi.

Yalan söylemesini pek beceremezdim. O yüzden, doğrusu neyse onu söyleyecektim. "Baba, hevaller geldi" diye seslendim. Ancak yüksek sesle değil, fısıltıyla konuşuyordum. Annem hemen yatağından fırlayıp yanımıza geldi. Babam ise kendi kendine; "Ne hevali bu gece yarısı?" diye söylenip duruyordu. Yatağından kalkmış, bize doğru geliyordu. Yalnız çok sinirli olduğu her halinden belliydi. Recep, işaret parmağını dudaklarının üzerine götürerek bana hiç karışmamamı tembihliyordu. Onunla birlikte gelmiş olan Kemal arkadaş da aynı şekilde. Kemal arkadaş aslen Suruçluydu.

"Babanı ben de tanıyorum, öyle konuştuğuna bakma, duygusaldır" dedi. Kobanili olan diğer arkadaş, hiç konuşmuyordu. Sanırsam biraz yabancılık çekiyordu. Annem yanlarına gelir gelmez, hepsine aynı sıcak ellerini uzattı. Teker teker sarılıp, içeri buyur etti.

"Hoş gelmişsiniz. Siz de hoş gelmişsiniz oğlum!" diye bir telaş bir acele, gelenleri gizlice eve sokmaya çalıştı. Fısıldaşarak konuşuyorduk. Bir tek babam yüksek sesle bağırıyordu. Recep'i görünce açtı ağzını, yumdu gözünü:

– Ne işin var burada? Sana buraya gelmemen için haber göndermedim mi? Boyu devrilesice...

Daha da devam ediyordu. Annem onu zar zor tuttu. Neredeyse susması için yalvaracaktı ona. Kemal arkadaş araya girdi:

– Ayıp ediyorsun. Bir yeğenin gelmiş, onu da kovuyorsun. Onca yıldan sonra taş bile olsa değişir, Muhtar Mehmet!

Yanlarında getirmiş oldukları Mahsum adındaki diğer arkadaşı göstererek:

– Bak bu arkadaşa! Taaa Kobaniden buralara kadar gelmiş. Yazık değil mi?

Bütün bu tartışmalar olurken hala kapının eşiğinde dikilmiş duruyorduk. Herkes ayakta bekliyordu. Annem kollarından çekiştirerek içeri girmeleri gerektiğini hatırlatıyordu. Misafirleri arka odalardan bir tanesine aldık. Anneme dönüp:

– Siz biraz oturun. Ben çay yapmaya gidiyorum, dedim. Babam bütün sinirini benden çıkarırcasına:

– Zıkkım yap! Gidin cehennemde oturun, dedikten sonra kapıyı çarpıp dışarı fırladı. Biraz dolaşıp tekrar döndüğünde bir başka odaya geçti. Onu tanıyanlar bu haline hiç şaşırmıyordu. İçlerinden onu tanımayan bir tek Mahsum arkadaştı. Karşılaştığı bu tablo karşısında ne diyeceğini bilemeyen bir ifade, yüz çizgilerine tümüyle yansımıştı. Recep:

– Ben amcamı tanırım. O öyle şimdi göründüğü gibi değil. Bu o değil. Biraz sonra pişman olup kendisi gelir, dedi. Kendinden eminmiş gibi konuşuyordu.

Yemekler yenmiş, çaylar ikinci kez içilmişti. Ama babam hala ortalıkta yoktu. Neredeyse sabah oluyordu. Son olarak ortalığa savurduğu küfürler, sanki vurulmuş birer tokat gibi, hala kulaklarımızda yankılanıyordu. Recep, babamın gelmeyişine oldukça içerlemişti. Bize hissettirmemeye çalışsa da, halinden anlıyordum. Dayanamayıp:

– O gelmeyecekse ben giderim, dedi sonunda. Annemin kolundan tutup çekiştirerek; birlikte, yan odada kalan babamın yanına gittiler. Odaya girer girmez konuşmaya başladılar. Sesleri bize kadar geliyordu. Recep'in sesi belirgindi; "Ayıptır amca. Sen ne iş yaptığımızı biliyor musun ki?" ile başlayan konuşmasının volümü giderek düşüyordu. Öyle bir an geldi ki, ne konuştuklarını duyamıyordum artık. Yalnız merak ediyordum. Dayanamayınca kapıyı çalıp, yanlarına gitmek için müsade istedim. Odaya girdiğimde karşılaştığım manzara ilginçti.

Recep, babamın dizlerinin önüne oturmuş ve ellerini sımsıkı bir şekilde avuçlarının arasına almıştı. Babamın çok değil, sadece bir iki saat önce, bir buz kütlesinin ardından bakar gibi bakan gözleri, şimdi ıslaktı. Sarf ettiği onca küfürden sonra pişmandı sanki.

Recep onu nasıl etkiledi bilmiyorum. Geceye doğan güneş gibi geldiler. Ve o sabah, daha her taraf aydınlanmadan Harran ovasından yürüyerek, sessizce kayboldular.

Gideceksen eğer

Gideceksen eğer, varsa gideceğin bir yer
öyle bir yer olsa bile
o yerlerde insanlar
yıldız yağmurları altında
Hint kasırgalarında
ateşe sarılıyor olmayacaklar
söylemedi, demedi deme
gidiyorsan eğer, bilmelisin
o yerlerde insanlar
yürek gümbürtüleriyle karşılamayacaklar seni
Gideceksen eğer biliyorum olmadığını ya
öyle bir yer yok
Gideceksen eğer yine de çizgilerin ötesine
bütün renklerin siyah ve beyaz olduğu
o mavisiz ülkeye
günün birinde aldanmayacak bir yere
ılık rüzgarlar salmayacaksan
kirli, sarı yağmurlar yağacak üzerine
elbette ki sofrandan aç kalkacaksın
deryalara kavuşamayacaksın
türküler uzağından geçecek
Eğer gideceksen ellerine sığınmak isterim
kalman için ya
yine de gideceksen eğer
seni yıldızsız, bitimsiz bir gecenin
kuytuluk bir yerinde,
kirli karanlıklara gömerim

Şehit Zinarin

Bir dava militanı: Şiyar

Adı, soyadı: **Metin Doğan**
Kod adı: **Şiyar Dersim**
Doğum yeri ve tarihi:
Nazimiye/Dersim, 1973
Katılım tarihi ve yeri: **1995**
Almanya
Şahadet tarihi ve yeri: **16**
Kasım 2006, Yayladere/ Bingöl

Sarıya çalan saçları, yeşil gözleri ile yüzünden eksik olmayan gülüşleri, ilk görenlerin unutamayacağı bir sima olarak hafızalara kazınan bakışları vardı. Vedalaşmadan gidişinin ardından, bir sonbahar gecesinde TV ekranına yansıyan gülen gözleri ile yine karşılaşmıştık. Ciddi bir militan edası ve gururlu bir dava insanı olarak bayrağının önünde duran halinde bile değişmemiş, karşımızda duruyordu. Ama Türkiye devletinin inkar ve imhacı yüzü, O'nun sürekli gülen gözlerindeki yaşamı kıskanırcasına, Kürdistan'da katlettiği binlerce can gibi gülen gözlerini kan kusan namlularla acı bir hüzne çevirmişti.

Tam da yeni umutların yeşerdiği, sonbahar yağmurları ile çiçeklerin yeşerdiği bir dönemde Türk devletinin karanlık güçlerinin cellatları ***Şiyar*** ve ***Munzur Welat (İzzettin Karakaya), Rubar Anteri (Muhammed Süleyman), Welat (Vedat Ralice), Mervan Ciwan (Mervan Muhammed), Sipan Xelat (Mahsum Derici)*** yoldaşın daha yaşamlarına kast etmişti. *"Biz umut yolcuları olarak onları yaşadıkları yerlerde tanıtmalıyız"* diyordu bir başka yol arkadaşı. Çünkü onlar bir tarihin tanıkları ve yaşadıklarını ile tarihi yazanlardı. Bize ise yaşadıklarını beraber yaşayanlardan dinleyip, uğrunda mücadele yürüttükleri halka aktarmak düşüyordu.

Saatlerce yol yürüdükten sonra, Zagros'lar'ın zirvesinde konumlanan mücadele arkadaşlarına ulaştık. Kürdistan'da on yılı çoktan geride bırakan Şiyar'ın sürekrileşen bir militan kişilik olarak, sevinci ve güler yüzlülüğünü zor koşulda sinerji ile başarıya dönüştüren yaşamını bir de onlardan dinledik.

Yapılanları hiç yeterli görmedi

Şiyar'ın süreklileşen bir arayışın içerisinde, yaratıcılığı ön planda tuttuğunu söyleyen Renas Alıkan, *"devrimci mücadele içinde öncülükte tartışmasız üstüne düşeni yapmaya hazırdı, hiçbir çalışmadan geri kaldığına kimse tanık olmamıştır"* diyordu. Kürdistan'da savaşın en çetin yaşandığı 1996 yılında Erzurum eyaletinin Yayladere bölgesinde Şiyar Dersim'le karşılaşıp tanıştıklarını söyleyen Renas Alıkan, Şiyar Dersim'deki moral ve coşkunun sıcak savaş ortamına yansımalarını; *"savaşın en yoğun olduğu yıllarda uzun yıllar boyunca birlikteydik. Savaş ortamında moralli ve coşkulu oluşun olumlu etkileri vardır. 1997 yılı, Kuzey sahasında düşmanın operasyon ve yönelimlerinin en yoğun olduğu bir dönemdi. Bu yönelimler karşısında bize düşen, iradeli ve kararlı bir şekilde karşı durmaktı. Bunu da ancak yüksek bir moral ve hesapsız bir katılımla sağlayabilirdik. Şiyar, zorluklar ve koşullar ne olursa olsun biz ancak yüksek moral ve coşkumuzla bu zorlukları yenebiliriz noktasında kendisini ikna etmişti. Hep şunu söylerdi: 'Dünya da yıkılsa ben moral, coşku ve heyecanımdan bir şey kaybetmem. Mücadeledeki kararlılığımı bu yaklaşımla her gün daha da geliştireceğim.' Şiyar'ın bu morali kendisiyle sınırlı değildi. Bizlere de yansıyarak çalışmaların başarı kazanmasına neden oluyordu. Biz düşman yönelimlerini Şiyar gibi yoldaşların üstün moral ve militan duruşlarından güç alarak atlattık. Yaşanan kayıplar ve zorlanmalar karşısında Şiyar her ne kadar içten kan ağlıyor olsa da duygularını hiçbir zaman dışa yansıtmıyordu. Yaşanan zorlanmalar karşısında güçlü bir katılımla cevap olunması gerektiği kanısına varmıştı. Öyle anlık ve biçimsel değildi. Bizler gibi halk savaşı yürüten gerilla için en önemli yaklaşım, salt kendisinin yürümesi değil, kendisiyle beraber gücü ve yanındaki arkadaşlarını yürütebilmek, harekete geçirip savaştırabilmesidir. Bunu Şiyar yoldaş büyük bir irade ile başarıyordu. En belirgin özelliği yapmak istediklerini kendisiyle sınırlı tutmamasıydı. Hiçbir zaman askerlikte yeterliliği görmedi. Ne eylemde, ne herhangi bir askeri çalışmada yarattığı gelişmeleri yeterli görmedi. Sürekli daha iyisi nasıl olabilir yaklaşımını esas alırdı. Bunun bir görev ve başarının şartı olduğunu söylerdi.*

Askeri duruş ve eylemsel yaklaşımlarımızı partinin öngördüğü tarzla kıyaslıyordu. Kendisini salt bir pratik ve birkaç eylemle sınırlı gören, burada kazandığı başarılara sığınan bir yaklaşımı yoktu. Çalışmalarımız partinin genel çalışmalarına bir etki yaptı mı, bir şeyler yarattı mı yaratmadı mı? sorusu en temel soruydu. Eğer etkileyici bir yaklaşım içerisinde olamamışsak, o zaman görevlerimizi tam yapmamış sayılırız. O zaman da kendimize daha fazla yükleniriz.

Şimdi içimde Şiyar'ın acısı. Her karış toprağında bir anımızı bıraktığımız o topraklarda, O'nu ilk tanıdığım coğrafyada şehit düştü Şiyar. İçimdeki duyguları anlatamam" diyerek sessizliğe gömülüyor.

Yarım kalan işleri bitirmeye borcumu ödemeye gidiyorum

On yıl sonra Güney sahasından Kuzeye, savaş alanına dönerken yine karşılaştıklarını söyleyen Renas Alıkan, *"On yıl sonra karşılaştığımızda olgunlaşmış, hatta büyümüş gördüm Şiyar yoldaşı. O, on yıl önceki gibi coşku, moral ve heyecanından hiçbir şey yitirmemiş, hatta gittikçe daha da güçlenmiş bir şekilde Kuzey'e dönüyordu. Siyasi, askeri ve ideolojik birikimini yeterince aldığına inanmış, büyük bir istek ve kararlılıkla, bıraktığı yerden savaş sahasına geri dönerken tekrardan karşılaşmanın mutluluğunu yaşadım. Uzun bir süre eğitim gördüğü için kendisini her yönlü savaşa hazırlamış, güçlenmiş, oldukça idealı gördüm. Büyük moral ve çocukça bir coşku dışa yansıyordu O'nda. Son gidişi bizlere ilk günlerini hatırlattı. Uzun yıllar savaş sahasında beraber aynı çalışmalarda yer almıştık. Süreklileşen gülüşüne güç veren şey, mücadeledeki kararlı ve militan duruşuydu. O, ilk günkü katılımı gibi iddialı bir militan duruşun sahibi olarak, üstün morali ve gücü ile mücadelede kararlı bir öncü olmayı sürdürüyordu. Alana dönerken, kısa bir tartışmamızda kendisine takılarak, 'yaşlanmışsın' dedik. O da bize cevaben, 'ben yapamadıklarımı ve yarım bıraktıklarımı yapmaya gidiyorum. Orada borcum kalmış borcumu ödemeye gidiyorum. Gücüm yettiği oranda, geçmişte yapamadıklarımı yapmaya gidiyorum. Burada uzun bir süre geçmiş pratikleri sorguladım, nedenlerini araştırdım. Partinin verdiği güçle de daha iyi yapabileceğime inanıyorum. Bu konuda kendime güvenim sonsuzdur" demişti. Esprisel bile olsa yapılmaz yaklaşımını kabul etmeyerek, büyük bir iddia ile Erzurum'a, kendi deyişi ile 'borçlu' kaldığı yere gidiyordu. Beraber kaldığımız uzun savaş yıllarında çok anılarımız oldu. Hiç unutmuyorum; Biranin arkadaşla üçümüzün bir kış kampı keşif yerinde bıraktığımız bir anımız var. Birlikte kış kampı yerini belirlemeye gitmiştik. Akşam soğuk olduğu için yan yana yatmıştık. Sabaha doğru uykuda Biranin arkadaşla birbirimizi dövüyormuşuz. Şiyar arkadaş gürültümüzden uyanmış bizi seyrediyor. Gülme sesiyle uyandığımda, Şiyar arkadaşın bize bakarak güldüğünü gördüm. Dövüldüğümü, ben de birini dövmeye çalıştığımı biliyorum, ama ne olduğunu bilmiyorum. İkimizin uykuda dövüştüğümüzü Şiyar arkadaş görüyor, bizim halimize gülüyordu. Benim bu şaşkın halimi görünce kahkaha atmaya başlamasıyla diğer arkadaş da uyandı. Yaşadığımız durumu kendisi bize anlattı. Bu sefer üçümüz gülmeye başladık. Giderken gözü karalığı ve düşmanı tam hesaba katamaması bende bir sıkıntı olarak kaldı."*

Sürekli bir arayış içindeydi

Şiyar'ın Apocu tarzın insanlara öncülük eden, onları eğiten ve dönüştürmeyi esas alan yönlerini kendisinde somutlaştırdığını söyleyen Kahraman Siirt ise şunları söylüyor: *"Kaldığı alanlarda sevilen ve çekim merkezi haline gelen bir militan oldu hep. Çalışma tarzında, yoldaşlık ilişkilerinde hiçbir zaman insanı rahatsız eden yönler yoktu. Bu yönleriyle örnek bir duruşu vardı. Komutanlık ve yöneticilik anlayışında kesinlikle eski klasik yaklaşımları görmek mümkün değildi. Mücadele tarzı ve Önderliğe yaklaşımı yaşama örnek olarak yansıyordu. Bu yaklaşımlar hem yapısına hem de yanındaki diğer yönetici arkadaşlara pozitif olarak yansıyor, güç veriyordu. Önderliğin savunmaları üzerinde oldukça yoğunlaşıyor, yeniyi yaratmada, yeninin nasıl olması gerektiği noktasında arayışlarını derinleştiriyordu. Şiyar hep şunu söylerdi: 'Eğer bir başarı varsa, o da Önderliğin savunmalarını anlamaktan geçer, bu ruh kişide yaratıldığı oranda başarı sağlanabilir. Bu ruh yaratılırsa, neresi olursa olsun başarı mutlaka sağlanır.' Şiyar, Mazlum yoldaşın devrimi yaratma ilkesini kendisi için esas almıştı. Mücadeleyi kendisindeki değişim ile yaşam içinde aktifleştireceğine inanırdı. Yaşamda öncü ve cevap olmak için katılımını öncülük düzeyinde yapmak istiyordu. Hazırlık ve yoğunlaşmalarını geleceğe yönelik yapardı. Bununla birlikte etrafındaki arkadaşlarının da eğitmeyi, geliştirmeyi ve doğruya çekmeyi esas alırdı. Bu yaklaşımları yaşam içinde hemen herkese büyük bir destek olarak ortaya çıkıyordu. Paylaşımları yaşam ve pratik boyutta olduğu kadar, zihinsel ve ruhsal alanda da mevcuttu. Bu yaklaşımları O'na karşı doğal bir sevgi ve saygının gelişmesine neden oluyordu. Kuzey sahasına gitmeyi çok istiyordu. Bu isteğini bir süre sonra gerçekleştirdi zaten. Ve şimdi o çok sevdiği toprakların sırrına erdi."*

Yapılması gerekeni kendisi yapardı

Dersim'de, yani doğup büyüdüğü topraklarda yıllarca işgalci güçlere karşı mücadele yürüttü. Deyişler O'nun kültürünün kendisidir. O da deyiş dinler, özgün müzik O'nu anlatan acılarla doludur, onları da fırsat buldukça dinler. Sadece Zazaki lehçesini bildiğinden, en çok zazaca türküler O'nun ruhunu dinlendirirdi. Zazaca türküler dinler ve dağ taş demeden özgürlük yürüyüşüne devam ederdi. Bu yürüyüşün bir sahası da Güney Kürdistan'ın Xankurkê alanı olacaktı. Burada tabur komutanı olarak kısa, ama dolu bir kış sürecini yaşar. Savaşçıları hem komutanları hem de yoldaşları olan Şiyar Dersim'i anlattılar ardından: *"Taburun komutanı olarak bölüklerimize geldiğinde tanıdım. İnsan O'nun duruş ve bakışında bir güven alabiliyordu. Tüm arkadaş yapısı ile ilgilenir tartışır, konuşurdu. Kişisel komplekslerden uzaktı ve yaşamın her alanında yer alırdı. Eğitimlerde arkadaşlara bir şeyler vererek eğitmeye çalışıyordu. Yaşama katılımı ve ilkeli duruşu ile bizlere moral ve güven veriyordu. Burada olmasına rağmen sürekli Kuzey'e gitme arayışındaydı. Herhalde buralar O'nun ruhunun sınırlarını doldurmaya yetmiyordu. Sürekli ileriye bakan bakışları ve arayışları yüzünden buralarda uzun süeli kalmak istemiyordu. Buna rağmen görevlerini sonuna kadar sahiplenmeyi biliyor, bir gün için gittiği alanlarda bile emeğini katmadan duramıyordu. Zor yerleri tercih etmesi, O'nun ideallerinin güçlü olduğunu gösteriyordu. Bir komutan olarak geride kalmayı asla kabul etmiyordu. O'na göre öncü sürekli ilerlemeli, inandığı değerleri temsil etmeliydi. Yaşadığı tecrübeleri arkadaş yapısı ile paylaşırdı"* diyor Doğan adlı gerilla. *"Ne yapılmak isteniyorsa önce kendisi yapmaya çalışıyordu"* diyen Ciwan Urmiye şunları söyledi: *"Yaşamın tüm alanlarında eleştirel ve eğitsel bir yaklaşım içerisindeydi. Bir gün O'nun yürürken etrafına bakıp kontrol ettiğini anladım. Niye baktığını sordum. Bana, 'Kuzey sahasındaki bir gerillanın sürekli duyarlı olması gerekiyor. Bu yaklaşım onun yaşama şansıdır. Bendeki bu duyarlılık o süreçten kalmıştır. Önderliğimiz kaç yıldır cezaevindedir. Bu durumu tersine çevirmek için başarılı olmamız gerekiyor"* cevabını vermişti. Şehadeti beni çok etkiledi. *O'nun takipçisi olacağız"* şeklinde duygularını ifade etti.

Kuzeye gidişte coşkuluydu

İnsanları kazanma noktasında oldukça emekçi olduğunu, ve doğal yapısı ile etrafındakilere bir şeyler kavratma arayışında olduğunu ifade eden Ezda Ararat şunları söyledi: *"Kuzey sahasında uzun süre kalmasından dolayı olgun ve mütevazı bir yaklaşımı vardı. İdeolojik anlamdaki birikimi ile katılımı nitelikliydi. Farklı yönleri de vardı. Erzurum'a gitme önerisi kabul olduğunda, oldukça sevinmişti. Yaşamın her anını sürekli bir eğitim ortamına dönüştürmek istiyordu. Örnek alınacak birçok yönü vardı. Yaşları genç arkadaşlara öğretici yaklaşımları vardı. Bazı şeyleri kaybetmeden önce bu arkadaşta kazanma değeri vardı. Onurlu bir yaşamın sahibi oldu."*

Cana yakınlığı, duruşu ve ilişkilerinde insanı çeken yönleri ile bir militan ve ideal

bir komutan olduğunu söyleyen savaşçısı Kahraman Aydın ise şunları söyledi: *"Şiyar yoldaş taburumuza ilk geldiğinde bir toplantı düzenlemişti. O'nu ilk olaral orada tanıdım. Daha önce gördüğüm komutanlardan ayrı bazı özellikleri vardı. Yapısından uzak değildi. Daha sonraki çalışmaların tümünde hep bizimle beraber çalıştı, ilgilendi ve destek sundu. Düzenlemesi olduğunda moral yapmıştık. Sanki gözleri ile sürekli bizlere bir şeyler vermek istiyordu. Arkadaşlar önerince, bizleri kırmayıp, Dersim üzerine bir türkü söylemişti. Gidişinde müthiş bir heyecan ve coşku vardı. Samimiyeti ve dürüstlüğü ile güven veriyordu."*

Sizi de Erzurum'a bekliyorum

Zarin Zara ise Şiyar Dersim'i şöyle tanımladı: *"İster pratik, ister örgütsel boyutta olsun verdiği talimatları önce kendisi uygulamaya çalışıyordu. Şiyar yoldaşta insanları kazanma çabası çok yoğundu. Tartışmaları ile genç ve tecrübesiz arkadaşları örgütsel alanda geliştirmek istiyordu"* Yoğunlaşmaları gereklilikler üzerineydi diyen Delil Zagros, *"Kuzey'e giderken O'nda büyük bir moral göze çarpıyordu. Bir yılı dolmadan şehit olması bizi oldukça üzdü. Bize özgür bir gelecek için, mücadelede kararlığımızı keskinleştirecek örnek yaklaşımlar bıraktı."*

Doğaya yakın özelliklerinden dolayı kadına da yakın bir arkadaştı diyen Zilan Zınar şunları söyledi: *"Şiyar arkadaş bir tartışmada 'kadının adaletine inanıyorum' şeklinde bir söz kullanmıştı. Duyguları güçlü doğal ve bağlı bir arkadaştı. Yaşam üzerine değerlendirmeler yapar, daha önce sıcak savaş sahalarında yaşadıklarını eğitim konusu yapardı. Yaşadığımız zorlanmalar karşısında bize; 'eskiden 24 saat aralıksız yürüyorduk. Ama siz bir saat bile yürüyemiyorsunuz. Bir ruh yaratmalısınız, katılımınız çok farklı olabilir' şeklinde örneklemelerle kıyaslamalar yapardı."*

Bütün çalışmaları büyük bir ciddiyetle katıldığını söyleyen Munzur Bingöl, *"bizden ayrılırken epey duygulanmıştı. Erzurum'a gidiyorum, sizleri de bahara bekliyorum. Çünkü orada bizi bekleyen görevlerimiz var"* dedi.

KKK Önderliğine yaklaşımda oldukça hassas olduğunu, olumsuz bir haber duyduğunda ya da görüşmeler olmadığında hemen o arkadaşta yansımasını buluyordu diyen Axin Sefkan şunları ifade etti: *"Arkadaşlığı ilgi çekiciydi. Cins ayrımı yapılmaksızın kişiye göre bir yaklaşımı vardı. Şiyar arkadaşı coşkulu bir ruh hali içerisinde tüm çalışmalarda görmek mümkündü. Zorlanmalarına rağmen bunu yaşama yansıtmıyordu."*

Serhat Patnos da kendisi ile kasım ayında karşılaştığını belirterek, *"ama sanki yıllarca tanışıyormuşçasına bir sıcaklıkla bizleri karşılamış, ilgi göstermişti, Kuzey'e giderken, 'örgüt önüme ne iş koysa gücüm oranında katılım sağlamaya çalışacağım' diyordu Şiyar yoldaş."*

Mücadele arkadaşları

Mutlu olduğum yer Kürdistan'dır

baştarafı 28'de

Kasım 1997, Sedat Yoldaşın ülke kararının alındığı tarihtir. Sedat yoldaşın ailesi O'na yaraşır bir uğurlama gecesi yapar. Yurtseverler ve Sedat yoldaşın dava arkadaşları gecede mücadele yemini ederler ve sözlerini verirler. 15 Kasım 1997 yılında Önderlik Sahası'na geçer. Önderliğin yanında 2 devre eğitim görür. Nisan 1998 yılına kadar sahada kalır. Bu dönemde ailesine gönderdiği mektupta, Önderlikten büyük bir güç ve moral aldığını, ülke kararının çıktığını ve artık bir gerilla olmaya, Kürdistan'a gideceğini yazar.

Sedat Yoldaş, artık bir gerilladır. Uzun yıllar Zağros Eyaleti'nde kalır. Partiye katıldığında annesine söylediği 'Mutlu olacağım yer orasıdır' dediği Kürdistan topraklarındadır artık. Zağroslar'da birlikte omuz omuza yaşadığı yoldşları Sedat Yoldaş için şunları söylemektedirler: "Zağros Eyaleti'nde sergilediği pratik ve örnek duruşuyla bütün gerilla arkadaşlarının sevgisini kazanır. Zağros'un zor koşullarına rağmen, tecrübeli ve yaptığı işlerde güvenilir bir militan haline gelir." Gerilla saflarında bir süre basın çalışmalarında kalır. Daha sonra belli bir süre Öz Savunma çalışmalarında kalır.

1 Haziran 2004 atılımı ile birlikte başlayan süreç, Kürdistan'da gerillanın halk savunma gücü olarak inisiyatifi ele alması anlamını taşımaktadır. Böylesi bir süreçte Sedat Yoldaş da kendini daha da yetkinleştirip, sürece donanımlı girmeyi hedefler. Mücadeleye içten ve dıştan dayatılan tüm geriliklere karşı, Önder APO'ya ve yoldaşlarına verdiği sözü hiç unutmaz. Gücünü tüketmeyi isteyen her türlü geriliğe tavrı nettir. İnançta, bilinçte en önem verdiği nokta, Kürdistan'a olan bağlılığı ve onu özgürleştirme sözüdür. Yoldaşlığın sıcaklığını, saflığını, fedailiğin ruhunu asla yitirmemek gerektiğini bilir, buna göre davranır. Hiçbir sözü abartı değildir, özü ve sözü onun aynasıdır. Böyle sevilir ve hep her zaman en aranır yoldaşlardan olur.

2005 Ağustos ayında annesi, abisi ve ablası, Sedat Yoldaşı Zağroslar'da ziyaret ederler. 8 yıl aradan sonra görüşmenin heyecanını yaşarlar. Ailesi için Sedat yoldaşı, Kürdistan dağlarında bir gerilla olarak görmek, onunla birlikte diğer yoldaşlarını da ziyaret etmek anlatılamayacak kadar büyük bir sevinç ve umuttur. Ailesi, Sedat Yoldaşı yine moral yüklü bulurlar. Kürdistan'daki yaşamın tek bir saatini bile Avrupa'daki bir ömre değişmeyeceğini söyler. Avrupa yaşam tarzını eleştirir ve eleştirilerinin mutlaka yeğenlerine ve kardeşlerine iletilmesini ister. Zağroslar'da Şehit Sarı İbrahim Yoldaşın komutası altındadır.

1 Haziran süreci ile birlikte mücadelenin ön saflarında yerini almak isteyen Sedat Yoldaş, Haki Karer İdeolojik Kadro Okulu'nda bir devre eğitim görür ve önerisini sunar. Botan'a gitmek istemektedir. 2006 yılı baharında Botan'a gider. Doğduğu topraklara çok yaklaşmıştır. Botan'a geçtikten bir süre sonra ailesiyle haberleşir. Ailesinden beklentileri çok nettir: 'Benim yerime kimseyi hazırladınız mı, şahadete ulaşırsak bizim silahımızı alacak bir kişi mutlaka hazırlamalısınız...'

Sedat yoldaş, bir grup yoldaşıyla birlikte Mava Dağı'na ulaşır. Artık doğduğu topraklardadır. Düşman operasyonu sonucunda çıkan çatışmada Sedat Yoldaş, Şiyar Bagok ve Şiyar Cudi yoldaşlarıyla birlikte ölümsüzlüğe ulaşır.

Binlerce yoldaşı Kürdistan'ın dört bir yanında Sedat Ciwan, Şiyar Bagok ve Şiyar Cudi yoldaşların silahlarını kaldırıyorlar. Onların kanıyla yıkanan topraklar özgürleşen Kürdistan haline geliyor. Sözümüz, özgürleşen Kürt halkı ve Kürdistan olacaktır.

Mücadele arkadaşları

toplum ahlak ve sanat

baştarafı 19'da

Toplumun yaşamını belirleyen pratikler, eylemler neler olmuşsa, sanatın bunları kendi özgün yöntemleriyle sunması gerekir. İnsanın beğeni ölçülerini, tercihlerini yükseltmek üzerinden sürekli değişimi ve ilerlemeyi en çok da sanat öngörür ya da böyle öngörmek durumdadır. Sanat, toplumsal yaşamın anlamlı kılınması için tüm dönemlerde olması gereken toplumsal yeniden üretimi yapmakla yükümlüdür. Sanat, özünde böyle bir faaliyettir. Sanatsallık birilerinin diğer insanlardan çok yetenekli olması ya da birilerinin bunu çok severek yapmasından kaynaklı bir olgu değildir. Diğer toplumsal işbölümlerinde olduğu gibi, bazı insanların da sanata duyarlı olması veya sanat işi için olması gereken işlevselliği göstermesi normaldir. Sanat için kimi özellikler herkeste bulunmayabilir. Örneğin kulağa hoş gelen bir ses gibi. Sanat işi için gerekli olan diğer birçok şeyin sonradan kazanılacak eğitimle geliştirilebileceğini biliyoruz. Ancak günümüzde sistemin yaşam alanlarını parsellemesinden ötürü sanatla uğraşanlar da kendilerine has bir 'sanat dünyası' yaratmışlardır. Sanat adeta birilerinin işiymiş gibi bir hava estirilmektedir. Sanatçıların çok önemli bir kesimi sanattan kazandıklarıyla neredeyse dünyanın zenginlerinden olmuşlardır. Sanatın para kazandıran yanının çok fazla önemsenmesinden dolayı, sanat camiası içinde kendine has bireyciliklerin, kaprislerin oluşmasına yol açmıştır. Sistem içindeki diğer alanların özgün işleyişe kavuşması ve kendilerine ait hukuk belirlemeleri gibi, sanat da etrafına bir çember çizmiştir. Sanayi şirketleri arasındaki gibi bir rekabetin sanatçılar arasında da olması, kendi başına birçok hususu anlatmaya yeter. Bu çember sistemin büyük çemberinin yönünde ne kadar hızlı dönerse o kadar çok para getirir.

Sistem için gerekli olan insan, bireyci ve iktidarcı tiptir. En kutsal şey, özel mülkiyettir. Özel mülkiyet toplumdan çalmaktır. Sanata günümüzde toplumun kültürel değerlerini pazarlamaktadır. İnsanlar bilimsiz hatta felsefesiz de olabilir, ama sanatsız olamazlar. Bu sanatçıların yeteneklerinden ve diğer insanların yeteneksizliğinden kaynaklı gelişen bir gerçeklik değildir. Toplumsal yaşamda işleyen soyutun somuta dönüşüm yasası gereği sanat soyutlamalar yaparak toplumsal hafıza yarattığı için, insan yaşamında olmazsa olmaz bir olgudur. Bugün ağırlıkta sanatçıların ve özellikle sanat etrafında oluşmuş sermaye şirketlerinin daha da zenginleşmek için sanatı kullanmaları, sistemin ahlaksızlığını kullanarak zenginleşmeyi sanat üzerinden yapma tarzından kaynaklanmaktadır. Çünkü ahlakilik, toplumsal olmak, toplumsal düşünmek ve yaratmaktır. Toplumdan maddi ve manevi olarak özel mülkiyet ilkesine göre yararlanmak, çalmaktır. Çalmak ise hırsızlıktır.

Bu hırsızlık eylemi, ahlaksizlik, devletçi toplumda ahlaki bir ilke olarak geliştirilmekte ve tüm insanlık buna çekilmek istenmektedir. Her devletçi toplumsal sistem bunu kendi varlık koşulu olarak hep uygulamış ve o dönem sanatı da bu temel yöntemleri kendi alanında pratikleştirmiştir. Bugün de uygulanan, bu yöntemin kapitalistleşmiş biçimidir. Kapitalizm, ekonomik bir sistem olarak toplum karşıtı bir yapılanmaysa, bu sistemi topluma beğendiren, onu insanlara sevdiren, bu beğeni ve sevgiyi geliştiren sanatın oluşturacağı beğeni ölçülerinin de toplum karşıtı olmadığını söylemek saflık olur. Bu çarkın dönmesi için tüm yetenekler, imgeler ve estetik kuralları işlemek, en büyük sanatçılık olarak ortamda dört dönmektedir. Tüm birincilikler, ödüller bu çarkın işlemesinde yetenek gösterenlere verilmektedir. Bunu en iyi yapanlar 'idol' olarak topluma sunulmaktadır. Bu 'idollerin' konuşmaları, yemeleri, içmeleri, giyimleri, kısaca tüm davranış halleri moda olarak insan topluluklarının gündelik yaşamlarını etki altına alarak pazar içine çekmekte ve sisteme monte etmektedir. Sanatın hem para getiren hem de malların satılmasına hizmet eder durumu, bu sapmadan ileri gelmektedir. Sanat artık kendisi ile beraber birçok değer yargısının satılmasına da hizmet etmektedir.

Sanatın toplumsal ahlaka karşı içine girdiği büyük karşıtlığı en iyi gözlemleyebileceğimiz yerin başında kadın sanat hususu gelmektedir. Pazar ve tüketim amaçlı yapılan sanatta sermaye getiren her şeyin bir imge olarak kullanılması anlaşılırdır. Erkek egemen sistemde sermaye sahibi olarak alım gücü olan erkek olduğu için pazarlanacak şeylerin erkeğin düşünce, duygu ve güdüsüne hitap etmesi esastır. Devletçi toplumda pazar sahibi ve alıcının erkek, pazarlananın kadın olması bu ilkeden kaynağını almaktadır. Bugün kadının sanatta tam bir pazarlanan ve ürünü pazarlayan imge olarak kullanılması da buradan ileri gelmektedir. Bu ilke, burada anlatıldığı kadar basit bir pazar işleyiş mekanizması içinde gerçekleşmemektedir. Kadının bu temelde kullanım tarzının binlerce yıllık bir arka planı vardır. Toplumun etrafında kendini tanıma kavuşturduğu güç kadındır. Toplumun öz yasaları, kadının doğasından yansıyan değerlerin kurumlaşmasıdır. En güçlü toplumlar, kadının etkinliğini en fazla yansıttığı komünal demokratik karakterli toplumlardır. Toplumsal gerçeklikten sapmanın zirvesi olan kapitalizmde kadın karşıtlığı, bu tarihsel yasadan kökenini almaktadır. İlk sanat ürünleri olarak değerlendirebileceğimiz heykellerin kadını işlemesi, ritüellerin kadını kutsamasından en son kadını oynatılan bir figüre dönüştüren bugünün sanatı ilginç bir durum teşkil etmektedir. Kadının bir insan ve cins olarak toplumsal etkinlikten düşürülmesinin ilk sonuçları, kadının erkeğin mülkü olarak cinselliği ile erkeğin ve sistemin hizmetine sokulmasıdır. Bu realite her dönem daha da geliştirilerek günümüze kadar gelmiştir. Günümüz sanatında da kadının tam bir cinsel figüran olarak kullanılması bu yasanın bir sonucudur. Bu sapmada sanat, toplum ve tarihsel arka plan diyalektiğinin nasıl işlediğini bir kez daha görebilmekteyiz.

Sanatsal yaratımda bizzat kendisi bir sanat olan toplumsal yaşam ve ihtiyaçlar diyalektiği ile bu ihtiyaçların belirlendiği merkezler kadar, ihtiyaçların anlam olgu ilişkileri bakımından da incelenmesi, belirttiğimiz bütün diğer noktaların kısmi de olsa temel mantığını verecektir. Sanatsal eylemin belirli anlam kümelerinin toplumu tanımlayış biçimi olmak kadar, belirli anlam kümelerinin tanımladıkları toplumdan kaynaklanmak gibi bir gerçeğinin olduğu da unutulmamalıdır. Hal böyleyken, bu birbirini besleyen ikili durumu inkar etmek anlamına gelen kimi 'ideolojik olmayan' düşünüş biçimlerinin parçaladığı bilinç biçimleriyle sanatsal etkinlik ve yaratım ilişkisini koparan, anlam dizgelerinin varlığı da endişe vericidir. Postmodernizmin kendi somutunda bütün dünyaya hakim kılmaya çalıştığı bu anlayış 'anlamın anlamı yoktur, anlamın anlamı sonsuz imadır' biçiminde formüle edilebilmektedir. Bu, yüceltilmesi gereken ile ret edilmesi gerekenin bir saptırmayla birbirine karıştırıldığı bir çarpık bilinçlendirmedir. İdeolojik felsefi boyutları bir tarafa, sanatsal etkinlik açısından son derece kapsamlı irdelenmesi gereken yan da budur. Kuşkusuz herhangi bir sanatsal etkinliğin kim tarafından kimin için yapıldığı sorusu, o etkinliğin köken ve amaçlarını ele verecektir. Postmodernizm özelinde bütün bu saptırma çabalarına rağmen cevabı bulunmuş bir sorudur. Hiçbir etkinlik yoktur ki bir düşünsellikten, toplumsallıktan ve onun düşünsel örgüsü olarak ideolojiden kaynaklanmasın, ondan beslenmesin ve ona dönmesin.

Avrupa ortaçağında kilisenin elinden kurtarılan, bunu Reform ve Rönesans ile başaran sanatsallık, postmodernizm özelinde adeta yeniden kiliseye, engizisyona gönderilir gibidir. Sanatsal duruşun cezalandırılması, artık toplumcu, demokratik nitelikleri ölçüsünde arz talep dengesinden dışlanması tarzında olabilmektedir. Bu bile tek başına postmodernizmin sanki bir din görüntüsüne büründüğünün açık kanıtıdır.

Sanatsal duruş ve yaratımın insanlık tarihi ve onun demokratik talepleriyle birlikteliği inkar edilemez. Bizim anılan kimi yaklaşımların gıdasını aldığı Avrupa modernitesinin 'doyuma ulaşmış' özel bilinç biçimlerinin tekelinde şekillenen tartışmalarla entellektüel düzeyde tartışma ve karşıt argümanlar bakımından olmakla birlikte zihinsel birlikteliğimiz olamaz. Toplumsal kuruculukta sanatın rolünü düşünürken onun kaynaklandığı ve dayanmak zorunda olduğu ahlaki duruşu da tarihinden alması gerektiği, yansıtacağı gerçeklerin de buradan çıkış bulabileceği gerçeği tartışmasızdır. Sanat, toplumdan gelmiştir, onu ilerletir, ona döner.

Mücadeleyi yükselterek ateşkesi demokratik siyasal çözümle taçlandıralım

baştarafı 2'de

Devletin, hükümetin, siyasi çevrelerin ve çeşitli toplumsal kesimlerin ateşkes karşısında duyarsız kalmalarında bu durumun payı vardır. İnkarcı güçler ve hükümet başta olmak üzere diğer siyasi çevrelerin, basın ve sivil toplum örgütlerini bu yönlü uyardığı anlaşılmaktadır.

Bunların Kürt halkının direnişini bastırmak için siyasi koşullar elverişli hale geliyor gibi yanılgılı bir eğilime kapıldıkları görülmektedir. Nitekim birçok siyasi tartışma ve değerlendirmede bu anlayışın izine rastlanabilir. 'Kürtler için olumlu siyasi koşullar sona eriyor, bu nedenle eski politikayı sürdürebiliriz' düşüncesini her söylemde ve değerlendirmede yansıtmaktadırlar. Mevcut siyasal durumda, ateşkes süreci ilan edildiği günden daha fazla gerici ve inkarcı çevreler tarafından boşa çıkarılmaya çalışılacaktır. Bu durum, ateşkes sürecini daha fazla mücadele etme ve gelecek için iyi hazırlanma dönemi haline getirmemizi gerektirmektedir.

Bilindiği gibi aydınlar ve bazı çevreler ateşkes için çağrılar yapmışlardı. Ateşkes ilan etmemizde bu tür çağrıların da etkisi olmuştur. Ne var ki ateşkesten sonra bu çağrıyı yapanlar sessiz kalmışlardır. Nitekim onlar da siyasi gelişmelere göre ya bu sorunla ilgileniyorlar ya da ilgisiz kalıyorlar. Hükümet, siyasi ve ekonomik alandaki olumsuz gelişmelerin önünü almak için yumuşak mesaj verirken, aydınlar ve kimi yazarlar da benzer bir eğilim göstermişlerdi. Şimdi devlet ve hükümet ateşkese soğuk yaklaşıp, ezeceğiz söylemini sürdürünce, onlar da seslerini kestiler. Aydınlar ve yazarlar ilkelere ve vicdanlarının sesine göre hareket ederler. Türkiye söz konusu olduğunda ise aydınların siyasi gelişmelere ne kadar endeksli oldukları görülmüştür. Her konuda keskin, liberal ve demokrat olanlar, sıra Kürt sorununa gelince devlet ve hükümetin sesine kulak kabartmaktadır. Bu durum, Kürt sorununa neden çözüm üretilmediği ve çözümsüzlüğün girdabında kalındığını daha iyi açıklamaktadır. Anlaşılıyor ki devlet ve hükümet Kürt halkını hak sahibi görmezken, bu aydın ve yazarlar da Kürt halkının haklarını her koşulda ve ısrarla savunmayarak, Kürt halkına devlet ve hükümetleri gibi yaklaşıyor.

Önderliğimiz ve Kürt halkı ısrarla birlik ve demokratik siyasal çözüm derken, bu yaklaşımların gösterilmesi, Kürt sorununun çözümünde mücadele çizgisinin ne kadar doğru ve gerekli olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır. Önderliğimiz, Kürt sorununu demokratik ulus çerçevesinde çözelim derken, tüm etnik ve ulusal toplulukların Türkiye üst kimliği çerçevesinde birlik içinde yaşamasını arzulamaktadır. Kürtler için milliyetçi olmayan demokratik uluslaşmayı öngörmektedir.

Bu uluslaşma yaklaşımı, Kürdistan'daki tüm etnik, dinsel ve sosyal toplulukların demokratik örgütlenmelerini yaparak, demokratik konfederalizm modeli içinde demokratik bir toplum haline gelmelerini hedeflemektedir. Bu zihniyet, Türkiye içinde de tüm ulusal, dinsel toplulukların ve tüm sosyal kesimlerin demokratik örgütlenmelerini sağlayarak, birlik içinde demokratik bir ulus olarak yaşamalarının, sorunların kalıcı çözümü olacağını vurgulamaktadır. Bu uluslaşmada, hiçbir etnik ve dinsel topluluğun kimliği , kendini her bakımdan ifade etmesi ve örgütlenmesi yok sayılmamaktadır. Aksine, her topluluğun doğal olarak Kürtlerin de dil, kimlik ve kültür özgürlüğü temelinde Türkiye'nin birliği içinde yaşamalarını ifade etmektedir.

Hareketimizin ulus anlayışı ve siyasal stratejisinde milliyetçilik de, devlet kavramı da, bölünme de, halklar arası düşmanlık da yoktur, ancak inkarcı, imhacı, sömürgeci ve kültürel soykırımcı bir rejimle de yaşanmak istenmemektedir. Kürt halkı bu zihniyetteki rejimden koptuğunu ve bunlarla birlikte yaşamayacağını defalarca ortaya koymuştur. Ancak Türkiye devleti bu sese kulak vermek bir yana, eski politikasında ısrar etmeye devam etmektedir. Dolayısıyla birleşmeye engel olan, bu inkar ve imhacı rejimin bizzat kendisidir.

Ateşkesimiz, Kürt sorununun çözümünde, tüm ilgili çevrelerin tutumunu da gözler önüne sermiştir. Özellikle Türkiye'deki siyasi çevreler başta olmak üzere tüm toplumsal kesimlerin bu konudaki yaklaşımları açığa çıkmıştır. Türkiye açısından, Kürt sorununun çözümü tüm toplumsal kesimlerin çıkarına olmasına rağmen, devletin zihniyetini aşan bir yaklaşım gösterilememiştir. Aslında çözüm yanlıları artmıştır, inkarcılık da izlediği politikanın temellerinin zayıfladığını görmüştür. Ancak demokratik bir ortamda tartışma gelişmediğinden, tam bir netleşme sağlanamamıştır. Türkiye'deki siyasetin eskiden beri en büyük zaafı, gerçek gündemler üzerine oturmamasıdır. Öncelikli konular çoğu zaman gerilere düşmektedir. Ateşkes ilanından sonra, böyle bir olumlu ortam var, bunu değerlendirelim, bu sorunu çözelim gibi sorumlu bir yaklaşım yeterince gelişmemiştir.

Ateşkes belirli bir yankı yaratmıştır, Kürt sorununda çözüm isteyen birey ve çevrelerin ilgisi artmıştır. Ancak cumhurbaşkanlığı ve genel seçim tartışmaları ortamında, Türkiye'nin en temel sorunu bir tarafa bırakılmıştır. Bu durum, bir seçime kadar gelişmelerin yaşanmasının zor olacağını göstermektedir. Hatta hükümet ve ateşkes isteyen çevrelerin samimi olmaktan çok, seçim öncesi rahatlamak için böyle bir ortamı arzuladıklarını söylemek mümkündür. Bu yaklaşımın Türkiye'ye çok şey kaybettireceği açıktır. Kürt halkının Türkiye'de yalnız devlete ve hükümete değil, bazı siyasi çevreler ve aydınlara karşı güvensizlik içine girmesi, Türkiye açısından en büyük kaybetme olarak görülmelidir. Kürt halkı tabii ki birlik çözümünden yanadır, ama teslimiyet içinde olmayacağı gibi, inkarcı ve imhacı rejimle birlikte yaşama gibi bir zorunluluğu da yoktur. Kürt özgürlük hareketi hiçbir zaman iktidarcı, devletçi bir çözümden yana değildir, ama kendi demokratik ve özgürlükçü yaşamından da taviz vermeyecektir. Birlikte yaşamayı da ancak bu çerçevede kabul edip sürdürecektir.

Türkiye'den talep edilen ve beklenilen, demokratik açılımlarla gerçekleşen liberal demokratik bir ortamda Kürt halkının temel ve doğal haklarının kabul edilmesidir. Ancak bu koşullar sağlandığında, demokratik mücadele çerçevesinde birlikte yaşam ilişkisi kabul edilecektir.

Ateşkes süreci ve önümüzdeki 4-5 ay, 2007 yılında mücadelenin hangi çerçevede gelişeceğini daha fazla netleştirecektir. Nitekim bizim ateşkes ilanımızda da cumhurbaşkanlığı seçimiyle birlikte politikalar daha da netleşecektir. Şimdiden şu adımı atarlar, bu adımı atarlar diyecek durumda değiliz. Şimdilik herhangi bir adım atma eğilimi görülmemektedir. Aksine, operasyonlar süreklileştirilmiştir. Türk devleti hareketimizin bahara güçlü giriş yapmasını engelleyen bir siyasi ve askeri konsept izlemektedir. Hatta kıştan çıkışla birlikte, birçok alanda kapsamlı operasyonlar yapmayı şimdiden planlamaktadır. Avrupa basınına yansıyan bu yönlü haberler bir duyum değil, bir planlamanın bilgileridir. Türkiye'nin çok içeriye girmemek koşuluyla sınır ötesi bir hareket için zımni bir onay aldığı söylenmektedir. Zaten Türkiye uzun bir süredir böyle bir hareketi tartışmaktaydı. Ancak Türkiye'nin ABD ve KDP ile ilişkileri, o sırada böyle bir harekete imkan vermemiştir. 'Mevcut durumda bir harekat yaparsak, bize protestolar dışında bir tepki gelmez' denilmektedir. Bu belirleme zımni bir onay alınmış olmasının diplomatik ifadesidir.

Tüm bu gerçekler, hareketimizin gerilla ve halk cephesinde ciddi bir hazırlık yapmasını gerektirmektedir. Toplantımız bu konuları da kapsamlıca irdelemiştir. Medya Savunma Bölgesi'ndeki tüm çalışmaların bir savaşa ve operasyona göre hazırlanması kararına varılmıştır. Mücadelenin bu kritik aşamasında, inkarcı ve imhacı güçlerin yaşadığı zorlanmayı atlatmak için siyasi olarak bir karşı saldırı yapmak isteyecekleri açıktır.

Önümüzdeki süreç hem ilan edilen ateşkes sürecini bir çözüme, bu olmasa bir siyasi kazanıma dönüştürmek, hareketimize karşı gelişecek saldırıları etkili biçimde karşılamak ve bu temelde gelişmeler yaratmak biçiminde ele alınacaktır.

Bir özgürlük hastalığı: liberalizm

baştarafı 20'de

Liberalizmi teorik olarak çürütmek değil pratikte aşmak gerekir

Liberalizmin özgürlük adına toplumdan kopardığı birey, bu yanılsamayla tüketim çarkının mükemmel işleyen bir dişlisidir artık. Liberalizmin ilk dönemlerde feodalizmi alt etmek için toplumun gücüne olan ihtiyacından dolayı politik amaçla kullandığı –aslında mecbur olduğu için– kavramların zamanla her egemen sistemin güçlendikçe yaptığı gibi karşıtına dönüştürme gerçeği kapitalizmde de yaşandı. Günümüzde insanlığın içine düştüğü sistem kaosundan hareketle, burjuva liberalizmini köleleştiren mutlak eşitsizlik sistemi olarak değerlendirmek abartı sayılmaz.

Liberalizmin alt ve üst kurumlarıyla özgürlük gibi binlerce yıldır tüm insanlığın amaçlarında yer almış bir ideali bile nasıl hastalıklı bir hale getirdiğini bu genel değerlendirmelerden çıkarmak mümkündür. Hiçbir egemen sistemin yapamadığı kadar insanlığın hayallerini dahi kirleten bir sistem olan liberalizmi aşmak, tuzaklarına düşmemek önemlidir.

Liberalizm veya bir bütün olarak kapitalizm hakkında kitaplar dolusu değerlendirme yapılmış ve yapılmaktadır. Bu, çok önemli bir ideolojik görevdir. Burada önemli olan liberalizmi sadece teorik olarak çürütmek olmamalıdır. Bundan daha önemli olan, onu pratik olarak da aşmaktır. Zaten bu yapılmadan yapılacak bütün değerlendirmeler, liberalizm hakim bir sistem olduğu için ona güç katmaktan öteye gidemez. İlk adım olarak onun felsefe ve ideolojisine göre yaşamamak, alternatif yaşam değerlerini geliştirmek gerekmektedir.

Bir kimlik, kişilik ve sistem olarak liberalizmin günlük davranışlardan en karmaşık politik tutumlara kadar kendini yansıtması da ayrıca bir değerlendirme konusudur. Bu husus kişilik çözümlemesi gerektirir. Ve aynı zamanda günlük mücadele tarzının nasıl olması gerektiğini açığa çıkartır. Toplumun ve tek tek bireylerin günlük yaşam kapasitelerini belirleyen davranışlarının büyük bir kısmı, liberalizmin kılıktan kılığa girmiş birçok çeşidinden sadece herhangi birisidir, bu kesindir. Bu hususu anlamak için çok kapsamlı araştırma, inceleme yapmaya da gerek yoktur. Herhangi bir TV kanalının yayın saatlerini dolduran programlardan birinin psikolojik ve sosyolojik olarak neyi amaçladığı, bu amaç için kullanılan karelerden insan tiplerine kadar değerlendirmek, yani eleştirel bakabilmek bile birçok şeyi izah etmeye yeter.

Liberalizme karşı ideolojik mücadelenin günlük verilmesi, yaşamın diyalektiği gereğidir. Günümüzde tekniğin iletişimde kullanılmasından dolayı her insan, her an, onlarca olguyla karşılaşmakta, etkilenmektedir. Bu alış verişte kendinden hareketle eleştirel olmak, ölçülü davranabilmek, kendi öz bilinci ve değer yargılarıyla seçici olabilmek önemlidir. Liberalizm bireyi bireycileştirdiği için, günümüzde sorgulayıcı ve eleştirel olmak sanıldığından da zordur. Bireyci insan eleştirel olamaz. O, yaşam alanına dokunulduğunda saldırganlaşır. Karşısındaki de aynı pozisyonda ise bu saldırganlık tepki, daralma ve yıkım yaratarak bozar. Bu yıkım ve bozma hali liberalizmin istediği bir durumdur. Çünkü ona, yeni bir müdahale sahası doğmuştur. Eleştiri ile saldırganlığı birbirine karıştırmamak gerekir. Tıpkı yöntemli mücadele ile uzlaştırmayı karıştırmamak gibi. Eleştiri, belli bir ideolojik alt yapısı olan bir olguyu aşmayı, onun yerine geliştirici yeni bir olgu koymayı esas alan bilinçli bir tavırdır. Bir şeye bağlanmayı, kabullenmeyi, bunun üzerinden ölçülü bir yaşam alanını gerektirir. Sorumluluk, yapıcılık, ne söylediğini bilmek de eleştirel olmada olması gereken önemli hususlardır. Eleştirel sorumluluk, bireyin toplumu ile olan ilişkisinden doğar. Birey bu işi bir görev olarak algılar ve yapar.

Bireyci insanın kendine ait, hiç kimsenin karışamayacağı kadar dar bir dünyası vardır. Bu dünyayı çok özel ve özgün insan özellikleriyle karıştırmamak gerekir. Bahsettiğimiz şey, bir insanın yaşamak için tüm eylemlerini gerçekleştirdiği sahadır. İşte bireycilikte bu saha çok dar olduğundan –ki bu toplumsal ilişkilerden kopmayı ifade eder– diğer eylem sahaları onu ilgilendirmez. Bireyci kişilik kendi dünyasına bir şey olmasın ister. Gücü diğer sahaların ya da insanların zayıflığı üzerinden gerçekleştiğinden, o iyi bir yıkıcı ve bozucudur. Çoğunlukla da yaratıcı eylemlerin izleyicisidir. Kendi dar yaşam dünyasının dışındaki dünya onu ilgilendirmez. Dolayısıyla sorumsuzdur. Bireycinin sorumluluğu, birikmiş tepkilerin patlaması biçiminde açığa çıkar. Kısacası o, 'bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın' diyendir. Gerisi tufan da olsa onu ilgilendirmez. Başkalarının başarılarına konmayı sever. Paylaşmaya hiç gelmez. Yaratmak yerine hazıra konmayı tercih eder. En çok istediği ortam, üretmeden tüketimde bulunacak bir ortamdır. Girişkenliği ve yaratıcılığı kendisini var etmek istediği kadardır. Bireyci kişi yaratılan değere değer katmayı esas almaz. Korumak da onun işlerinden değildir. O, tembelliği ile iyi bir tüketici olmayı, yaşam tarzı olarak seçer. Bireyci insan, böylesi bir yaşam tarzının devamlılığı için elinden gelen her şeyi yapmayı bir yaşam tarzı haline getiren insandır. Birileri dayatmada bulununca, bin bir dereden su getirerek mücadelesizliği dayatır. Çünkü bu tip aynı zamanda iyi bir pasifleştirendir. Karmaşa, yani herkesin bir şey söylediği her olay ve olgunun farklı farklı anlaşıldığı, çok esaslı noktaların ve kavramların değişik biçimde değerlendirildiği, kısaca muğlak ortam, bireyciliğin atını koşturduğu ortamdır. Dolayısıyla bireyciliğin teorisi muğlaklık ve karmaşa teorisidir. Çünkü o parçalanmış birey olduğu için, birliğe gelmez. Birlik, yani birey olup topluluk oluşturmak, sorumluluk altına girmek, onun için ölümdür. Bir insan yanı başındaki bir insanın güçsüzlüğünden güç alacağını sanıyorsa, o iyi bir bireycidir. Bireycilik sermaye babalarının en sevilen evladıdır.

Şimdiye kadarki değerlendirmemizde liberalizmin bir sistem olarak doğuşunu, gelişmesini, toplum ve bireye kadar kendisini nasıl var etmeye çalıştığını genel hatlarıyla izah etmeye çalıştık. İdeolojik olarak insanın neredeyse hücrelerine kadar nüfus etmiş bir sistem olduğunu söylemeye fazla gerek olmadığını belirtmek gerekir. Bu temel gerçekten hareketle hepimiz liberalizm karşısında ideolojik duruşlarımızı yeniden değerlendirmeliyiz. Bu, hem esas aldığımız demokratik sosyalizm ideolojisinin bir gereği hem de militanlık görevidir. Liberalizmi tanımlarken, temel iki sonuçtan hareketle halkın taleplerinden korkan ve bunu egemenler lehine dönüştürmeye çalışan bir sistem olduğunu belirttik. Liberalizmin bu temel özelliği, halkın tarihsel, toplumsal perspektifiyle hareket eden demokratik sosyalizm ideolojisi ile taban tabana zıt bir düşünce biçimi olduğunu gösterir. Özellikle PKK gibi demokratik sosyalizm ideolojisinin zirvesinde seyreden bir harekette, ideolojik mücadelenin temel alanının liberalizm ile mücadele olduğunu bilmenin kendisi önemli bir ideolojik, politik yaklaşımdır.

Kürdistan toplumsal yapısında orta sınıflar olarak tanımlanacak kesimler liberalizmin en güçlü politik tabanıdırlar. Bunlar kendilerini demokrat, sosyalist olarak tanımlamayı tercih ederler. İdeolojik yaklaşımı milliyetçilik olan ve daha çok burjuvalaşma yolunda gelişim gösteren toplumsal kesimler de liberalizmin Kürdistan'daki diğer dayanakları olmaktadır. Dolayısıyla orta sınıfların demokratlık ve sosyalistlikleri ile milliyetçilik ideolojisi, özünde liberal yaklaşımların Kürdistan'da hareket ettiği politik alan olmaktadır. İşin ilginç tarafı liberalizmin başlangıç dönemlerindeki gibi yöntemlerin aynısı, günümüzde de Kürdistan'da dış güçlerin desteğiyle yürütülmektedir.

Liberalizmin, Rönesans birey, toplum ve yaratımlarını, burjuva sınıfının çıkarı temelinde kullanma tarzı gibi, günümüz Kürdistan'ında da milliyetçilik, PKK'nin Kürt toplumsal gerçekliğinde ortaya çıkardığı gelişmeleri egemenlerin çıkarı temelinde kullanmaya çalışmaktadır. Kürt halkının özgürlük mücadelesi ile ortaya çıkardığı değerler, işbirlikçi Kürt egemenlerinin palazlandırılması için kullanılmaktadır. Dış destek ve sunulan ekonomik, politik imkanlar ise bunun zeminini güçlendirmektedir. Bu noktada adeta liberal sistemin oluşum dönemindeki gibi, Kürt halk özgürlük eğilimine karşı emperyalist güçler ile Kürdistan'da bahsettiğimiz kesimler arasında, uzlaşmanın da ötesinde birbirini destekler tarzda bir karşı mücadele görülmektedir

Özellikle uluslararası komplo süreci ile içine girdiğimiz örgütsel durum ve yaşananları bu karşıt yaklaşımlardan kopuk ele almak kendini kandırmak olur. Hiçbir dönemde olmadığı kadar bugün Kürdistan'da yoğun bir ideolojik savaşım yürütülmektedir. Hep dış destekle varlığını sürdüren Kürt işbirlikçileri, son yıllarda hayallerine kavuşmuş gibidir. İlk defa güç olma zeminini yakaladıklarına inanmaktadırlar. Rönesans'ın zihniyet devriminin başına getirilenlerin, PKK'nin otuz yıllık mücadelesiyle geliştirdiği Kürt Rönesans'ının başına gelmemesi için, ideolojik mücadelemizi derinleştirmek, her dönemden daha fazla gerekmektedir. Bu ideolojik mücadele, militanlığın en hayati görevidir. Bu görevin günlük pratikte hangi yol, yöntem ve araçlarla yerine getirilebileceği ise başlı başına bir değerlendirme konusudur.

Mutlu olduğum yer Kürdistan'dır

Adı, soyadı: ***Zekeriya YÜCE***
Kod adı: ***Sedat Ciwan***
Doğum tarihi ve yeri: ***12 Haziran 1980, Batman***
Mücadeleye katılım tarihi ve yeri: ***Mayıs 1995, Hollanda***
Şahadet tarihi ve yeri: ***23 Ekim 2007, Mava***

Kürdistan kavramı her Kürt insanına çok farklı yaşamsal değeri hatırlatır. Binlerce yıllık geçmişi olan bir gerçekliktir Kürdistan. İlk insan topluluklarının, toplumsallıkla buluştuğu, toprakla insan emeğinin zaman ve mekan birlikteliğini yakalayarak, emekle yarattığı düşünce gücünün adı, bu binlerce yılla birlikte 'Kürdistan' olmuştur. Sadece bir isim midir? Sadece bir toprağın adı mıdır? Sınırları nerede başlar, nerede biter? Sınırı var mıdır peki? Kürdistan, sadece Kürtler için mi vardır?

Kürtler için kendisiyle buluşmanın bir diğer adı Kürdistan olmuştur. Kimisi için bir toprak parçasıdır. Ama milyonlarca Kürt için bir yaratma eylemidir. Hem insan olmanın yeni adı, hem geçmişin sözü, hem de geleceğin umut gücünün ifadesidir. Geçmişiyle tüm bağları, katliamla, göçle, acıyla, hasretle yoğrularak koparılmış bir halk için, halk olma yolculuğunun en kutsal limanıdır. Ulaşılması gereken bir hedef...

Toprağa neden kutsallık atfedilir? İnsanla toprak arasındaki bağın güçlü oluşundan da kaynaklı olsa, toprak, insanın kendini en saf, en kaygısız, en kötülüksüz ifade ettiği bir değer olmuştur. Toprak, insanın doğumunun, yaşamının, ölümünün, kısaca tarihinin mekanıdır. İnsanın insan olma yolculuğunun tanığıdır. Düşünceyi, duyguyu, yaşama dair kutsal simgeleri, yaşamın ikiz kardeşi olan ölümün aslında yokoluş değil de, yeni bir dönüşüm olduğunun kanıtlarını bağrında taşıyan bir güçtür toprak. Üzerinde yaşadığı toprağı 'vatan' bilen insan için, o toprak geçmişini, bugününü ve geleceğini yarattığı bir yaratımdır. Kürtler de üzerinde yaşadıkları toprağı 'vatan' yapmanın emeğini, binlerce bedel ödeyerek verdiler, veriyorlar.

Kürt halkı, kendisine dair, yaşadığı topraklara dair herşeyi yeniden tanımlarken, herşeyin adını yeniden koyarken, sadece kendini değil, bu toprağın ruhunu da, kimliğini de var etmenin mücadelesini verdi. Sadece kendisini değil, bu toprakları 'Kürdistan' yapan nice halkların da ruhunu, umudunu yeniden canlandırdı. Bu toprakların sessiz acısını, bir haykırışa dönüştürerek tarihi yeniden yazmaya başladı.

Bu toprakların son 30 yılda tanıklık ettiği o kadar büyük onurlu yaşam abideleri vardır ki; önce toprağı koşulsuz severek, ona kendini adayan ve o topraklara 'vatan' diyen o kadar yiğit vardır ki, onları anlatmak, anlamak büyük bir arınmayı, temizlenmeyi şart koşar. Bu abidelikte, bu yiğitlikte 'Kürdistan' gerçekliği çok farklı bir anlam taşımaktadır: Özgür insanın savunulduğu, özgür halk kimliğinin yaratıldığı topraklar...

Bu topraklar, kendisi için canını adayan bir yiğidin yaşamına daha tanıklık etti. İsmi bilinen veya bilinmeyen nice yiğitlerden birine daha kucağını açtı. Kürdistan bir yiğide daha sevda oldu, ana oldu. Özü bu topraklar gibi olan, sözünü de bu topraklara yaraşır biçimde söyleyen, doya doya bu toprakların özgürlüğünü arayan ve yaratan bir genç, bir oğul, bir kardeş, bir yoldaş, bir gerilla... Sedat Ciwan... Güzel bir oğul, en sevilen kardeş, gözükara, Kürdistan sevdalısı sözünün sahibi bir yoldaş ve bir gerilla...

Sedat Ciwan (Zekeriya YÜCE) yoldaş, 12 Haziran 1980 yılında Batman'da dünyaya gelir. Kürdistan'da PKK'nin devrim rüzgarlarının estiği yıllar yaşanmaktadır. Batman ise bu rüzgardan en çok etkilenen, yurtseverlik duygularının yaşandığı bir yerdir. Sedat yoldaşın doğumundan kısa bir süre sonra 12 Eylül askeri faşist darbesi gerçekleşir. Darbe, saldırılarını en başta Kürdistan'daki devrimci ve yurtseverlere yönelik yoğunlaştırır. Tutuklamalar yoğunca yaşanır. Batman'da da Türk devletinin saldırıları, baskıları artar.

Sedat yoldaş 1982 Haziran'ında Batman'dan Avrupa'ya getirilir. 2 yaşında Kürdistan topraklarından, ülkesinden ayrılır. Hollanda'da büyüyecek, ama Kürdistan topraklarının sıcaklığını yıllarca içinde taşıyacaktır. Ailenin 6. ve en çok sevilen çocuğudur. Ailenin yerleştiği şehir küçük bir şehirdir. Sedat Yoldaş 4 yaşında okul başlar. Oldukça zeki ve çalışkan bir öğrencidir. Derslerinde başarılıdır. Yüce ailesi, Kürdistan topraklarında fiziki olarak ayrı olsa da, ruhta, yaşamda Kürtlüğü asla bırakmazlar. Kürt kültürü, yurtseverlik özellikleri her zaman korunur. Aile içinde saygı, sevgi bağları yurtseverlik duygularıyla birlikte daha da pekişir. Sedt Yoldaş, 10-11 yaşlarında evlerine gelip giden Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin temsilcilerinden etkilenmeye başlar. Ailedeki yurtseverlik öz, evlerine gelen kadroların yaşam ve ilişki düzeyi, yine ailece gidilen eylemler, Sedat yoldaşın kişilik şekillenmesinde oldukça etkileyici olur. Daha o yaşlarda Kürt ulusal mücadelesine ilgisi gelişir. Kendisine sorulduğunda 'bir gün gerilla olacağım, bir gün dağlara gideceğim' sözleri ağzından düşmez. Herkes ona gülüp 'sen daha küçüksün' dediğinde de tekrar eder sözlerini. Sanki yüreğine kazınmış bir sevdanın sözcülüğünü yerine getirmektedir dili. Kim söküp alabilir ki yüreğe, ruha kazınan sevdayı... Bir de bu vatan sevdasıysa, kim silebilir ki...

Sedat Yoldaş, yıllar geçtikçe büyümekte, aynı zamanda gençliğin asiliğiyle serpilmektedir. Avrupa yaşamı onun gözünde artık yaşanmaması gerekendir, Onun için olmayacak bir yaşamdır. Ülkesini aramaktadır, özgürce yaşayacağı, kendisi olabileceği, katıksız, coşkuyla içine sindireceği bir yaşam aramaya başlar. Avrupa'da herkes için her şey vardır belki ama O'nun için gerçek yaşam yoktur. Hiçbir şeyin doğal olmadığı, maddiyatla ölçüldüğü bir ortamda nefes alamayacağını bilir artık. Aile ortamı O'nun için artık yeterli değildir. Evde aile ortamında fazla kalmazken, evlerine gelen kadro arkadaşların yanından hiç ayrılmaz. Konuşmaları dinler. 'Benim hevallerim Kürdistan'da' cümlesini ağzından düşürmez.

Lise yıllarında Sedat yoldaş, Avrupa'ya olan tepkisini daha fazla yansıtmaya başlar. Sistemin kurallarını dinlemez. Asiliği, Kürt gencinin özgürlük arayışını yansıtmaktadır. O yılları abisi şöyle anlatır: "Hollanda'da lise yılları O'nun için adeta kabus olmuştu. Her gün okuldan bir şikayet gelirdi. Bir gün onunla okula gittim. Okul müdürü Sedat'ın okuldaki çocuklarla kavga çıkardığını söyledi. Ben çıkışta O'na niye böyle yaptığını, bunun doğru olmadığını ve okuması gerektiğini söyledim. O da bana; 'beni niye anlamıyorsunuz, ben partiye katılmak istiyorum, beni kovsunlar ki, katılayım' dedi"

Bir yıl sonra, yani Mayıs 1995'te Sedat artık kararını vermiştir. Çantasını hazırlar, bir sabah abisinin karşısına geçer ve "Ben partiye katılıyorum, beni sen arkadaşlara teslim edeceksin" der. Abisi şaşırmıştır. Sedat Yoldaşın babası o dönem ülkededir. Annesinin yanına gider, elini öper ve hatır ister. Annesinin ağladığını gördüğünde şunları söyler: "Anne, senin bu kadar çocuğun var, beni de ülkeye verdin. Mutlu olacağım yer orasıdır. Beni seviyorsan, mutluluğuma da sevinmen gerekir." Ve yola çıkar.

Üç aylık temel eğitim devresine katılır. Eğitimde verilen derslerden Sedat yoldaşı en çok etkileyen dersler; Kürdistan tarihi, parti tarihi ve Önder Apo'nun kişiliği olur. Hızlı bir değişim ve kararlaşmayı yaşar. O'ndaki kendini yaşama ve eğitime veriş tarzı kadar, sergilediği mütevazı tavırlar, ve güler yüzlü duruşu tüm yoldaşlarını etkiler. Kendisine eğitim veren yoldaşları da yaşanan bu hızlı değişimi büyük bir şaşkınlık ve sevinçle izlerler. Sedat, toprağına kavuşmuş bir tohum gibidir. Toprağına önce kişiliğinde, ruhunda ulaşmayı öğrenir. O toprakların, Kürdistan'ın baharını, kışını, sıcaklığını yaşar. Yönünü Kürdistan'a çevirir.

Üç ay sonra ailesini ziyarete gider. Sedat çok değişmiştir, tüm aile bunu fark eder. Hal hareketlerinde bir olgunlaşma, derinlik hissederler. PKK'ye katılımını gerçekleştirmiş bir Kürt gencidir artık. Bunun sorumluluğuyla hareket etmektedir. Aileyle bağını, sadece oğulları, kardeşleri olmaktan bir adım daha öteye götürmüştür. Kürdistan'ın özgürlük militanıdır artık O. Aileye PKK'yi, mücadeleyi anlatır. Aileyi ziyaretleri birkaç saat olur, işlerini bitirir ve hemen görev alanına gider. Sedat yoldaşın her zaman moralli olması, bir militanın kişiliğinin en önemli yansımalarından olan 'şikayet etmeme' özelliği göze çarpmaktadır. Çevresini her zaman yurtseverlik görevlerini yerine getirmeye, çocuklarını bu kültürle eğitmelerine davet eder.

Sedat Yoldaşın ilk görev yeri ***Serxwebun***'dur. PKK ideolojisi, Önder APO'nun değerlendirmeleri üzerine hem eğitimlerini sürdürür, hem de pratik çalışmaları yürütür. Serxwebun çalışmalarında, kendisine verilen her görevi küçük büyük demeden, yerine getirir. Esprileriyle, yaşama katılımındaki enerjisiyle çalışmaların moral kaynağıdır. Serxwebun dışında da yürütülen dergi, kitap çalışmalarında da yerini alır. İddialı duruşu yoldaşlarını hep etkiler. Her zaman güler yüzlüdür, çalışmaların en yoğun ve stresli olduğu anlarda Sedat yoldaş şakalarıyla o yoğunluğu ve stresi dağıtır. Yoldaşları kendisiyle çalışmaktan büyük bir keyif alırlar. Sedat yoldaşın, Serxwebun çalışmalarında örnek alığı kişi Şehit Enver POLAT (Selçuk)'dır. Selçuk yoldaşla sohbetlerinde, birlikte yürüttükleri çalışmalarda partiyi, mücadeleyi öğrenmek için hep sorular sorar. Önder APO'nun yaşam felsefesi, çözümlemeleri üzerine yoğunlaşır. İddiası, her an ülke topraklarıyla buluşmaya hazır duruşu, Sedat Yoldaşın bağımsız ve özgür bir kişiliği yaratmasında dışarıya yansıyan özelliklerindendir.

'Kolektivizm toplum demektir, toplum ise insan gücüdür' diyen Önder Apo'nun, yoldaşların ortak yaşamındaki ölçü, ilkeli duruş, tecrübenin üstünlük değil paylaşım gerekçesi yapılması, bencilliğin bireyciliğin aşılmasının hedeflendiği, yoldaşını kendisinden daha çok düşünmenin pratiğinin sergilenmesi Sedat yoldaşın parti yaşamından çıkardığı ve dile getirdiği sonuçlardır. Sistemde insan her şeyi kendisi için isterken, parti kültürünün insanı toplumsal kültürle özgür kıldığını dile getirir.

1997 yılı Kasım ayına kadar Serxwebun çalışmalarında kalır. En büyük özlemi gerilla ve Kürdistan dağlarıyken, en çok yaşamak istediği ortam Önderlik Sahası'dır. Kürdistan'ı özgür bir vatan gerçekliğiyle Kürt halkına kazandıran Önderliği anlamak ve bizzat O'ndan eğitim almak en büyük hayallerinden biridir. Önder APO'yu hep merak eder. İlk mücadele sahasında, kendisine birçok ilki öğreten, kendisinden önce sahaya ulaşan Şehit Selçuk yoldaşla tekrar buluşmak da diğer bir istemidir.

devamı 26'da